

KONTROLLUTVALET I VESTNES KOMMUNE

Vestnes, 24. august 2020

Til medlemmene i kontrollutvalet

MØTEINNKALLING

MØTE NR.: 4/20
TID: 31.8.2020 kl. 13:00
STED: Formannskapssalen

SAKSLISTE:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 24/20	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 3. JUNI 2020
PS 25/20	REFERAT OG ORIENTERINGAR
PS 26/20	FORSLAG TIL BUDSJETT 2021 - KONTROLLARBEIDET I VESTNES KOMMUNE
PS 27/20	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2020-2023
PS 28/20	PLAN FOR EIGARSKAPSKONTROLL 2020-2023
PS 29/20	VURDERING AV KONTROLLUTVALET SITT PÅSJÅ-ANSVAR FOR REKNESKAPS-REVISJON – REVISJONSÅRET 2019
PS 30/20	OPPFØLGINGSLISTE
PS 31/20	EVENTUELT

Dersom det er saker kontrollutvalet ønskjer å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i seinare møte, kan dette gjerast under **Eventuelt**.

Eventuelle forfall må ein melde på mob 91 37 11 12, E-post:
jane.anita.aspen@kontrollutvalgromsdal.no eller postmottak@kontrollutvalgromsdal.no

Innkallinga går som melding til varamedlemmene som vert innkalla etter behov.

Inge Bergum (s)
utvalsleiar

Jane Anita Aspen (s)
daglig leder

Kopi:
Ordfører
Administrasjonssjef
Møre og Romsdal Revisjon SA

VESTNES KOMMUNE
Kontrollutvalet

Saksmappe: 2020-1535/04
Arkiv: 033 & 17
Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
Dato: 1.7.2020

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 24/20	Kontrollutvalet	31.8.2020

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 3. JUNI 2020

Sekretariatet si tilråding

Protokollen frå møte 3. juni 2020 vert godkjend.

Til å signere protokollen vert valt:

1.
2.

Protokollen vert signert elektronisk.

Bakgrunn for saka

Vedlagt følgjer protokollen frå førre møte.

Protokollen er tidlegare utsendt. Det er ikkje kome merknader til protokollen.

Protokollen vert formelt godkjent i dette møte, samstundes som det vert valt to til å signere protokollen.

Jane Anita Aspen
daglig leder

KONTROLLUTVALET I VESTNES KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 3/20
Møtedato: 3.6.2020
Tid: Kl. 13.00 – kl. 14.05
Møtestad: Microsoft Teams
Sak nr: 19/20 – 23/20
Møteleiar: Paul Hjelvik, nestleiar (Pp)
Møtande medlemmer: Torfinn Marken (Sp)
Marianne Frøland (H)
Margrethe Anundsen (V)
Forfall: Inge Bergum, leiar (Ap)
Ikkje møtt: Ingen
Møtande vara: Vidar Venås (V/Pp/Ap/Sv)
Frå sekretariatet: Jane Anita Aspen, daglig leder
Frå revisjonen: Anne Oterhals, oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor
Av øvrige møtte: Geir Inge Lien, ordførar
Nils Reimer Eidhammer, økonomirådgjevar
Mona Janne Johansen, Einingsleiar/prosjektleiar

Leiaren ønska velkommen og leia møtet.

Sekretær gjorde utvalet merksam på at utsendt møteinnkalling er feil nummerert. Den skal starte på sak nummer 19/20. Sakliste og innkalling vart godkjent.

Møtet vart avvikla som fjernmøte på Microsoft Teams, med heimel i midlertidig forskrift om gjennomføring av fjernmøter i kommuner og fylkeskommuner for å begrense spredning av Covid-19.

TIL HANDSAMING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 19/20	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 4. MAI 2020
PS 20/20	REFERAT OG ORIENTERINGAR
PS 21/20	PROSJEKTRKESKAP FOR TOMREFJORD IDRETTSBYGG
PS 22/20	OPPFØLGINGSLISTE
PS 23/20	EVENTUELT

PS 19/20	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 4. MAI 2020
-----------------	--

Kontrollutvalet sitt vedtak

Protokollen frå møte 4. mai 2020 vert godkjend.

Til å signere protokollen vert valt:

1. Paul Hjelvik

2. Marianne Frøland

Protokollen vert signert elektronisk.

Kontrollutvalet si handsaming

Det vart framsett forslag om at Paul Hjelvik og Marianne Frøland vert valt til å underskrive protokollen frå møte 4. mai 2020. Protokollen vert signert elektronisk.

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i samsvar med felles forslag (5 voterande).

Sekretariatet si tilråding

Protokollen frå møte 4. mai 2020 vert godkjend.

Til å signere protokollen vert valt:

1.
2.

Protokollen vert signert elektronisk.

PS 20/20	REFERAT OG ORIENTERINGAR
-----------------	---------------------------------

Kontrollutvalet sitt vedtak

Referat- og orienteringssakene vert teke til orientering.

Kontrollutvalet si handsaming

Referatsaker:

RS 10/20 **Saksutskrift – Plan for kontrollutvalet si verksemd 2020-2023**, Vestnes kommunestyre 29.4.2020, sak 28/20.

Orienteringssaker:

Ingen

Kontrollutvalet si handsaming

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i samsvar med sekretariatet si tilråding. (5 voterande)

Sekretariatet si tilråding

Referat- og orienteringssakene vert teke til orientering.

PS 21/20	PROSJEKTRKESKAP FOR TOMREFJORD IDRETTSBYGG
-----------------	---

Kontrollutvalet si fråsegn

Kontrollutvalet har i møte 3.6.2020 i sak 21/20 handsama sluttrapport/prosjektrekneskap for «**Prosjekt 130 - Tomrefjord idrettsbygg**».

Grunnlaget for handsaminga har vore Sluttrapport/prosjektrekneskap for prosjekt 130-Tomrefjord idrettsbygg, motteke 31.3.2020 og revisor sin uttale, datert 19.5.2020. Sluttrapport/prosjektrekneskap er datert til februar 2020 og signert av einingsleiar eigedomsdrift. Bygget vart gjenopna 24.11.2018.

Årsaka til sein rekneskapsavlegging er gjennomførte tingingar med entreprenør kring sluttoppgjær, samt nokre reklamasjonar. For framtida bør ein vurdere avsetjingar i rekneskapen til hendingar nemnt i rapporten, slik at prosjektrekneskap kan leggest fram tidlegare enn i dette tilfellet.

Det går fram av prosjektrapporten at byggherre hos Vestnes kommune har vore einingsleiar eigedomsdrift, Mona Janne Johansen. Bygge- og prosjektleiing har vore utført av Norconsult AS, med bistand frå kommunen sjølv.

Prosjektet har eit meirforbruk i høve budsjettet på kr 9 816 000, som er 15 % avvik frå vedteke budsjett. Kommunestyret vedtok ei endeleg budsjettramme på kr 66 291 000 i sak 66/2017. Byggeprosjektet er avlagt med ei utgift på kr 76 107 000.

Prosjektet er finansiert gjennom Vestnes kommune sitt investeringsbudsjett ved bruk av lån, tilskot frå Enova, spelemiddeltilskot og mva.refusjon. Prosjektet må fullfinansierast med auka låneopptak på kr 8 042 000. Revisor rapporterer at kr 9 926 000 av inntektsførte spelemidlar på kr 14 618 000 er godkjent. Desse er enno ikkje utbetalt.

Undervegs i prosjektering og planlegging vart det klart at renoveringa ville koste meir enn det ein først hadde sett føre seg. Tidleg, etter prosjektering og etter at arbeidet med renoveringa var komen i gang, vart det klart at bygget var i langt dårlegare forfatning enn føresett. Det kan vere teikn på at bygget opprinneleg ikkje kan ha vore oppført etter gjeldande byggenorm. Dette medførte mykje endringsarbeid, ny prosjektering og meirarbeid innan byggeleiing. I alle driftsrapportar i 2018 vart det meldt om uføresette utfordringar og kostnadsoverskridingar. Dette vart det gjort greie for under handsaming av økonomiplan 2020-2023 i kommunestyresak 144/2019. Det er meirforbruk på nær alle postar i prosjektet.

Renoveringsarbeidet starta 02.10.2017 og planlagt ferdigstilling var 30.08.2018. Det vart gjeve ei fristforlenging på 42 dagar. Overtakinga skjedde 01.11.2018, og bygget vart gjenopna 24.11.2018.

Kommunen summerer opp prosjektet som krevjande å gjennomføre både praktisk og økonomisk. Samstundes har kommunen no eit bygg som av kvalitet tilsvarar eit nytt bygg. Eit nytt bygg av tilsvarande areal og kvalitet ville anslagsvis ha kosta 150-180 mill. kr.

Revisjonen har den 19.05.2020 gjeve rapport og oppdraget er utført i samsvar med avtale med kontrollutvalet og i samsvar med ISRS 4400 – avtalte kontrollhandlingar. Kontrollhandlingane er ikkje revisjon, men er avtalt og utført for at kontrollutvalet skal ha grunnlag for å vurdere riktigheita av sluttrekneskapen. Det er utført 4 kontrollhandlingar utan at det er rapportert avvik.

På grunnlag av Sluttrapport/prosjektrekneskap og revisor sin uttale, vil kontrollutvalet rå til at Vestnes kommunestyre godkjenner rekneskapen for «prosjekt 130 – Tomrefjord idrettsbygg». Kontrollutvalet har merka seg at prosjektet har eit stort avvik i forhold til budsjett. For framtidige ombyggingsprosjekt, så bør ein ta høgde for at det vert budsjettert med tilstrekkeleg midlar til uføresette forhold.

Kontrollutvalet si handsaming

Prosjektleiari Mona Janne Johansen orienterte innleiingsvis om prosjektet, supplert av Nils Reimer Eidhammer. Johansen og Eidhammer svarte på spørsmål frå utvalet.

Det vart framsett forslag om å føre til følgjande avslutningsvis i fråsegna:

Kontrollutvalet har merka seg at prosjektet har eit stort avvik i forhold til budsjett. For framtidige ombyggingsprosjekt, så bør ein ta høgde for at det vert budsjettert med tilstrekkeleg midlar til utføresette forhold.

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i felles forslag til fråsegn (5 voterande)

Sekretariatet sitt forslag til fråsegn

Kontrollutvalet har i møte 3.6.2020 i sak 20/20 handsama sluttrapport/prosjektrekneskap for «**Prosjekt 130 - Tomrefjord idrettsbygg**».

Grunnlaget for handsaminga har vore Sluttrapport/prosjektrekneskap for prosjekt 130-Tomrefjord idrettsbygg, motteke 31.3.2020 og revisor sin uttale, datert 19.5.2020. Sluttrapport/prosjektrekneskap er datert til februar 2020 og signert av einingsleiar eigedomsdrift. Bygget vart gjenopna 24.11.2018.

Årsaka til sein rekneskapsavlegging er gjennomførte tingingar med entreprenør kring sluttoppgjær, samt nokre reklamasjonar. For framtida bør ein vurdere avsetjingar i rekneskapan til hendingar nemnt i rapporten, slik at prosjektrekneskap kan leggast fram tidlegare enn i dette tilfellet.

Det går fram av prosjektrapporten at byggherre hos Vestnes kommune har vore einingsleiar eigedomsdrift, Mona Janne Johansen. Bygge- og prosjektleiing har vore utført av Norconsult AS, med bistand frå kommunen sjølv.

Prosjektet har eit meirforbruk i høve budsjettet på kr 9 816 000, som er 15 % avvik frå vedteke budsjett. Kommunestyret vedtok ei endeleg budsjettramme på kr 66 291 000 i sak 66/2017. Byggeprosjektet er avlagt med ei utgift på kr 76 107 000.

Prosjektet er finansiert gjennom Vestnes kommune sitt investeringsbudsjett ved bruk av lån, tilskot frå Enova, spelemiddeltilskot og mva.refusjon. Prosjektet må fullfinansierast med auka låneopptak på kr 8 042 000. Revisor rapporterer at kr 9 926 000 av inntektsførte spelemidlar på kr 14 618 000 er godkjent. Desse er enno ikkje utbetalt.

Undervegs i prosjektering og planlegging vart det klart at renoveringa ville koste meir enn det ein først hadde sett føre seg. Tidleg, etter prosjektering og etter at arbeidet med renoveringa var komen i gang, vart det klart at bygget var i langt dårlegare forfatning enn føresett. Det kan vere teikn på at bygget opprinneleg ikkje kan ha vore oppført etter gjeldande byggenorm. Dette medførte mykje endringsarbeid, ny prosjektering og meirarbeid innan byggeleiing. I alle driftsrapportar i 2018 vart det meldt om uføresette utfordringar og kostnadsoverskridingar. Dette vart det gjort greie for under handsaming av økonomiplan 2020-2023 i kommunestyresak 144/2019. Det er meirforbruk på nær alle postar i prosjektet.

Renoveringsarbeidet starta 02.10.2017 og planlagt ferdigstilling var 30.08.2018. Det vart gjeve ei fristforlenging på 42 dagar. Overtakinga skjedde 01.11.2018, og bygget vart gjenopna 24.11.2018.

Kommunen summerer opp prosjektet som krevjande å gjennomføre både praktisk og økonomisk. Samstundes har kommunen no eit bygg som av kvalitet tilsvarar eit nytt bygg. Eit nytt bygg av tilsvarande areal og kvalitet ville anslagsvis ha kosta 150-180 mill. kr.

Revisjonen har den 19.05.2020 gjeve rapport og oppdraget er utført i samsvar med avtale med kontrollutvalet og i samsvar med ISRS 4400 – avtalte kontrollhandlingar.

Kontrollhandlingane er ikkje revisjon, men er avtalt og utført for at kontrollutvalet skal ha grunnlag for å vurdere riktigheita av sluttrekneskapen. Det er utført 4 kontrollhandlingar utan at det er rapportert avvik.

På grunnlag av Sluttrapport/prosjektrekneskap og revisor sin uttale, vil kontrollutvalet rå til at Vestnes kommunestyre godkjenner rekneskapen for «prosjekt 130 – Tomrefjord idrettsbygg»

PS 22/20	OPPFØLGINGSLISTE
-----------------	-------------------------

Kontrollutvalet sitt vedtak

I oppfølgingslista vert det gjort følgjande endringar:

Psykisk helse for barn og unge i Vestnes

Kontrollutvalet behandla i førre periode forvaltningsrevisjonsrapporten «Helsestasjon- og skolehelsetjenester». Fleire av tilrådingane vart svara ut gjennom at kommunen har oppretta «Psykisk helseteam for barn og unge». Administrasjonssjefen opplyser at kommunen har fått prosjektmidlar til 1 stilling knytt til «Prosjekt psykisk helseteam for barn og unge i Vestnes». Det vert ei utfordring å finne eigne midlar, når prosjektmidlane vert nedtrappa. Avtroppande kontrollutval rådde til at det nye kontrollutvalet å halde seg orientert om utviklinga av «Prosjekt psykisk helseteam for barn og unge i Vestnes».

03.06.20: Kontrollutvalet ønskjer i møte 23.11.20 ein statusrapport for arbeidet knytt til «Prosjekt psykisk helseteam for barn og unge i Vestnes».

Kontrollutvalet si handsaming

Utvalet gjekk gjennom oppfølgingslista. Det vart ikkje ført opp nye saker på oppfølgingslista.

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i samsvar med felles forslag frå utvalet sine medlemmer. (5 voterande)

Sekretariatet si tilråding

I oppfølgingslista vert det gjort følgjande endringar:

PS 23/20	EVENTUELT
-----------------	------------------

Arbeidsplan 2020 – Kontrollutvalet i Vestnes

Det vert gjort følgjande korrigeringar i arbeidsplanen:

Det vert korrigert møtedatoar slik at arbeidsplanen stemmer med avhaldne møter våren 2020.

Oppgåver knytt til tilsyn med forvaltninga

23.11.2020 - Status «Prosjekt psykisk helseteam for barn og unge i Vestnes»

Oppgåver knytt til tilsyn med revisjonen

~~04.05.2020 – Oppdragsavtale med Møre og Romsal Revisjon SA~~

31.08.2020 - Oppdragsavtale med Møre og Romsal Revisjon SA

Paul Hjelvik
nestleiar

Torfinn Marken
medlem

Marianne Frøland
medlem

Margrethe Anundsen
medlem

Vidar Venås
varamedlem

Jane Anita Aspen
sekretær

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 25/20	Kontrollutvalet	31.8.2020

REFERAT OG ORIENTERINGAR

Sekretariatet si tilråding

Referat- og orienteringssakene vert teke til orientering.

Bakgrunn for saka

Referatsaker:

- RS 11/20 **Sluttrapport/prosjektrekneskap – Tomrefjord Idrettsbygg**, saksprotokoll Vestnes kommunestyre 18.6.2020, sak 49/20 (vedlagt).
- RS 12/20 **Tilbakemelding på tilsyn med helsetenester til personar som har ei utviklingshemming**, brev datert 20.5.2020 frå Vestnes kommune til Fylkesmannen i Møre og Romsdal (vedlagt).
- RS 13/20 **Kommunestyrets instruksjonsrett for medlemmene i representantskap i eit interkommunalt selskap IKS**, Artikkel frå Jan F. Bernt vidaresendt frå ÅRIM 24.6.2020 (vedlagt).
- RS 14/20 **Utkast til protokoll fra årsmøte i ÅRIM**, utsendt 19.8.2020 frå ÅRIM.
- RS 15/20 **Utvikling av kommuneøkonomi Møre og Romsdal 2019**, Rapport frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal publisert 16.7.2020 (vedlagt).
- RS 16/20 **Svar på spørsmål om tolkingen av kommuneloven § 23-5**, brev datert 4.8.2020 frå Kommunal og Moderniseringsdepartementet til Forum for kontroll og tilsyn (FKT) (vedlagt).
- RS 17/20 **Tilstandsrapport for grunnskolen 2019**, administrasjonssjefen sitt saksframlegg til kommunestyret 18.6.2020, sak 59/20, vedlagt Tilstandsrapport for grunnskolen 2019 (vedlagt).

Orienteringssaker:

- OS 04/20 **Nytt personvernregelverk**
Gjennom å ha god internkontroll og god informasjonstryggleik, kan kommunen sikre at ein behandlar personopplysningar lovleg, sikkert og forsvarleg. Det er interessant for kontrollutvalet å følgje med på korleis kommunen har innretta

seg etter personopplysningsreglane, då brot på reglane kan få store konsekvensar for dei det gjeld og føre til store bøter for kommunen. Utvalet har bede administrasjonssjefen om å få ei orientering om implementering av personvernregelverket i utvalet sitt møte 31.8.2020.

Jane Anita Aspen
daglig leder

Saksprotokoll

Arkivsak-dok. 20/01922
Saksbehandler Nils Reimer Eidhammer

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	08.06.2020	68/20
2 Kommunestyret	18.06.2020	49/20

Sluttrapport / prosjektrekneskap - Tomrefjord Idrettsbygg

Kommunestyret har behandlet saken i møte 18.06.2020 sak 49/20

Møtebehandling

Geir Tony Tomren (Uavh) bad om å få vurdert sin habilitet då han er leiar av aktivitetsstyret. Kommunestyret vedtok samrøystes at Geir Tony Tomren (Uavh) var habil. (21 røysteføre).

Framlegg til nytt pkt. frå V fremma i møte av Martin Kjøpstad (V):

- Kommunen trekk lærdommar av dette prosjektet for framtida.

Votering

Det vart først røysta over innstillinga frå formannskapet. Denne vart samrøystes vedteke. Deretter vart det røysta over nytt pkt. frå V. Dette vart og samrøystes vedteke.

Kommunestyret sitt vedtak

- Kommunestyret i Vestnes kommune godkjenner sluttrapport / prosjektrekneskap for Tomrefjord Idrettsbygg
- Kommunestyret godkjenner at meirforbruk i prosjektet vert finansiert med eit låneopptak på **kr 8 042 000,-**, jf kommuneloven § 14-15, 1.ledd
- Kommunen trekk lærdommar av dette prosjektet for framtida.

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL
Postboks 2520
6404 MOLDE

Dykkar ref.	Vår ref.	Saksbehandlar	Dato
	20/00982-5	Anna S Vollen Balstad +47 71181052	20.05.2020

Tilbakemelding på tilsyn med helsetenester til personar som har ei utviklingshemming

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med Vestnes kommune den 27.11 og 29.11.2019, samt 10.12.2019.

I tilsynet undersøkte Fylkesmannen om kommunen gjennom systematisk styring og leiing sikrar at personar over 18 år som har ei utviklingshemming får nødvendige og forsvarlege helsetenester i heimen.

Tilsynet var avgrensa til å gjelde helsetenester i heimen som er gitt av kommunen sitt personale. Helsetenestester i heimen omfattar helsetenester som er initiert av kommunen si helseteneste og oppfølginga av tiltak som er sett i verk av brukar sin fastlege eller spesialisthelsetenesta. Følgjande helsetenester inngjekk i tilsynet: legemiddelhandtering, oppfølging av legekonsultasjon, oppfølging for å vurdere behov for nødvendig helsehjelp hos lege og helsehjelp ved akutte tilstandar. Det var lagt særleg vekt på undersøkingane knytt til legemiddelhandtering.

Vestnes kommune fekk følgjande lovbrøt:

Vestnes kommune sikrar ikkje at alle personar som har ei utviklingshemming får forsvarlege helsetenester gjennom kartlegging av behov, utmåling av tenester i vedtak, tiltaksplan, tenesteutføring og evaluering av tenesteutføringa.

Dette er brot på:

- Pasient- og brukerrettighetslova § 2-1a og helse- og omsorgstenestelova § 3-1
- Forvaltningslova § 17, helse- og omsorgstenestelova §§ 4-1 og 4-2, forskrift om leiing og kvalitet §§ 6-9

Vestnes kommune sikrar ikkje forsvarleg gjennomføring av legemiddelhandtering og at alle tilsette har tilstrekkeleg kompetanse i å gjennomføre førstehjelp.

Dette er brot på:

- Helse- og omsorgstenestelova § 4-2 første ledd, jf. legemiddelhandteringsforskrifta § 4,
- Helse- og omsorgstenestelova § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav a, jf. §§ 4-1, 5-10 og kapittel 8,
- Helsepersonellova §§ 16 og 39
- Journalforskrifta § 5

Fylkesmannen ber Vestnes kommune om å legge fram ein plan for retting av lovbrota som minimum inneheld følgjande fire element:

1. Tiltak som skal settast i verk for å rette lovbrota

- Vestnes kommune vil utarbeide rutinar/revidere rutinar for å sikre kartlegging og vurdering av tenestemottakarane sine behov og utmåling av tenester.
 - Vestnes kommune vil revidere: Rutine for behandling av søknadar Helse og omsorg.
 - Vestnes kommune er i ferd med å utarbeide: Rutine ved endring i eksisterande tenestevetak.
 - Vestnes kommune vil endre på rutina: IPLOS – plikt til å kartlegge, slik at ein fangar opp når det er registrert endring av behov i IPLOS eller når tenestemottakar gir uttrykk for eit behov for tenester.
- Vestnes kommune vil utarbeide rutinar som sikrar planlegging, gjennomføring, evaluering og korrigering av helsetenestene til personar som har ei utviklingshemming.
 - Vestnes kommune vil revidere: Rutine for behandling av søknadar Helse- og omsorg
 - Vestnes kommune er i ferd med å utarbeide: Rutine ved endring i eksisterande tenestevetak.
 - Vestnes kommune vil revidere rutina: IPLOS- plikt til å kartlegge.
 - Her vil ein legge inn i rutina at ein skal dokumentere i journal kven som har teke IPLOS-registrering og at brukar/deira representant har delteke ved IPLOS-kartlegginga.
 - Ein vil og evaluere rutina for gjennomgang av Iplos kvar 6. veke
 - Vestnes kommune vil revidere rutina: IPLOS vurdering- rutine for opplæring
 - Vestnes kommune vil revidere: Journal – rutine for dokumentasjon
- Vestnes kommune vil sikre gjennom rutine og implementering av rutine; Journal-rutine for dokumentasjon, at tiltaksplan er i tråd med vedtak/ og eller brukar sitt behov. I rutina står det og at ein skal dokumentere gjennom dagleg rapport.
- Vestnes kommune vil revidere rutina: Opplæring i bruk av CosDoc. På denne måten vil ein sikre at nyttilsette får opplæring, og at ein arrangerer kurs ved behov. Ein vil og sikre at tilsette har fått opplæring i kvar ein skal dokumentere ulike opplysningar, at journalen inneheld relevante opplysningar om tenestemottakaren og at aktuelle problemområde er oppretta.

- På grunn av at det ikkje er samsvar mellom IPLOS-registreringar og vedtak om tenester, skal Vestnes kommune gå gjennom eksisterande vedtak for å rette opp i dette.
 - her skal ein og vurdere om følgje til lege/tannlege er helsehjelp eller praktisk bistand.
- Vestnes kommune vil arbeide med å gjere meir kjent «Nasjonale faglige retningslinjer for forebygging og behandling av underernæring».
 - Vestnes kommune vil utarbeide rutine for gjennomføring av ernæringskartlegging og rutine å forebygge og behandle underernæring.
 - Vestnes kommune vil utarbeide rutine for overtaking av ansvar for legemiddelhandtering til tenestemottakarane.
 - Vestnes kommune har utarbeidd rutine for godkjenning innan legemiddelhandtering for sjukepleiar og vernepleiarar (vedlegg 1).
 - Vestnes kommune har lagt inn i den praktiske opplæringa i legemiddelhandtering eit punkt som sikrar at tenesteytarane er gjort kjent med verknad og biverknad av legemiddela som vert brukt (vedlegg 2).
 - Vestnes kommune vil endre på rutine, slik at ein sikrar opplæring av legemiddelhandtering av nye tilsette før dei får delegert oppgåver knytt til legemiddelhandtering.
 - Vestnes kommune vil utarbeide rutine som sikrar legemiddelhandtering i overgangen mellom ulike tenesteområde
 - Bu – og habiliteringstenesten skal fullføre risikovurdering av legemiddelhandtering.
 - Vestnes kommune har lagt inn eit punkt i opplæringsloggen som sikrar at tenesteytarane får opplæring i tenestemottakarane sine diagnoser (vedlegg 3).
 - Vestnes kommune vil ha gjennomgang av rutina for kven som skal ha opplæring av nye tilsette, slik at ein etterlever det rutina beskriv. Det skal vere hovudsakleg miljøterapeut/fagansvarleg og primærkontakt som er opplæringsansvarleg.
 - Vestnes kommune vil sikre at alle får tilstrekkeleg opplæring i dokumentasjon og bruk av kommunen sitt kvalitetssystem.
 - Vestnes kommune vil revidere rutina: Journal – rutine for dokumentasjon, slik at all relevant informasjon om gjennomført tenestyting blir dokumentert fortløpande, at ein dokumentera på rett stad, at journalen inneheld relevante opplysningar og at relevante problemområde er oppretta.
 - Vestnes kommune er i ferd med å utarbeide: Rutine – opplæring i bruk av CosDoc.
 - Bu – og habiliteringstenestene har som eit punkt i opplæringslogg; opplæring i Vestnes kommune sitt kvalitetssystem Risk Manager (vedlegg 3).
 - Vestnes har utarbeidd rutine for handtering av avvik i Risk Manager og CosDoc (vedlegg 4).

- Vestnes har utarbeidd signeringsliste for gjennomført opplæring i Risk Manager Kvalitetssystem(vedlegg 5).
- Vestnes kommune har endra rutina for opplæring i førstehjelp, slik at opplæring blir gitt hyppig nok til å fange opp både fast tilsette og alle nye tilsette (vedlegg 6).
- Vestnes kommune vil utarbeide rutine for å kartlegge kvar enkelt tenesteytar sin kompetanse og kva ferdigheit den enkelte treng for å gje tenestemottakar individuelt tilpassa helsetenester.
- Vestnes kommune er i gang med å utarbeide rutine for journalansvarlege.
- Fylkesmannen skriv at Vestnes kommune ikkje involvera brukarorganisasjonane for personar som har ei utviklingshemming og deira pårørande i utarbeidinga av kommunen sine planar for tenesteytinga på systemnivå. Rådet for funksjonshemma i Vestnes kommune har regelmessige møter gjennom året, og sakene som skal takast opp vert offentleggjort på heimesida. På desse møta vert kommuneplan/handlingsplan, årsrapport, budsjett og rekneskap etc. lagt fram før dei vert politisk behandla. Representantane får kome med innspel.

2. Korleis leiinga i kommunen vil følgje med på å kontrollere at tiltaka er satt i verk.

Leinga vil på følgjande måte sikre at tiltaka er implementert:

- Einingsleiar som har ansvar for å utarbeide prosedyrar innanfor Bu- og habiliteringstenestene, har faste møter med avdelingsleiarane kvar veke, og i dette fora vert prosedyrar gått gjennom
 - Leinga har faste møter kvar månad med miljøterapeutane, og her går ein gjennom både nye og reviderte prosedyrar
 - Miljøterapeut og/eller avdelingsleiar har ansvar for å implementere prosedyrane i bu-einingane – dette vert gjort på team-møter og/eller personalmøte.
- Tenestekontoret har i oppgåve å utarbeide enkelte prosedyrar som er felles for Helse- og omsorgstenestene
 - Leinga i Bu- og habiliteringstenestene har faste møter med tilsette frå tenestekontoret, og har vert nye prosedyrar gått gjennom, og så vert dei implementert vidare på same måte som dei andre prosedyrane.
- Einingsleiar har ansvar for å revisjon av internkontrollsystemet i Bu- og habiliteringstenestene. Enkelt prosedyrar reviderast årleg eller etter behov. Revisjon skal syte for at samla erfaring med bruk av systemet frå aktuelle instansar, som fagansvarlege/miljøterapeut, tillitsvalde og verneombod ligg føre.

3. Korleis leiinga vil gjennomgå om tiltaka har virka etter at dei har fått virke ei stund

- Ved gjennomføring av revisjon av internkontrollsystemet, vil leiinga fange opp om prosedyrane er implementert i tenesta.
- Einingsleiar får og tilbakemelding frå avdelingsleiarane og miljøterapeutane på våre faste regelmessige møter om tiltak fungerer som planlagt.

- Eininga har og regelmessige samarbeidsmøte med tenestekontoret. Her går ein gjennom tenestevedtaka, journalføring, IPLOS-vurdering, prosedyrar etc. Her fangar leiinga opp ting som ikkje fungera som det skal.
- Einingsleiar rapportera til kommunalsjef Helse- og omsorg dersom det er prosedyrar tenestekontoret skal revidere eller opprette.

4. Når avvika skal vere retta og verksemda sin eigne fristar for å sikre framdrift

- Vestnes kommune vil arbeide kontinuerleg i tida framover for å retta avvika, og ein vil ferdigstille uferdige prosedyrar innan 30. juni 2020.
- Ein er i gang med å gå gjennom eksisterande vedtak for å rette opp i at det skal vere samsvar mellom IPLOS-registreringar og vedtak om tenester. På grunn av at dette er ein ganske stor prosess, så må ein få bruke ut året 2020 på denne prosessen.
- Bu – og habiliteringstenestene har starta kartleggingsarbeidet for å gjennomføre ei risikovurdering av legemiddelhandtering. På grunn av Koronapandemien, stoppa denne prosessen opp. Avvikling av sommarferien står no for tur, så ein ber om at fristen for denne gjennomføringa kan setjast til 30. september 2020.

Vestnes kommune, Bu – og habiliteringstenestene ved einingsleiar Anna V. Balstad vil orientere kommunen si politiske leiing om innhaldet i rapporten frå tilsynet.

Med helsing

Anna S Vollen Balstad
Einingsleiar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:
Vedlegg 1-6

Fra: [Post Ålesundregionen Interkommunale Miljøsekskap](#)
Til: [Lien, Geir Inge](#); [frank.sve@mrfylke.no](#); [eva.hove@fjord.kommune.no](#); [hava@giske.kommune.no](#); [eva.vinje.aurdal@alesund.kommune.no](#); [Geir.Ove.Leite@alesund.kommune.no](#); [tore.johan.ovstebo@alesund.kommune.no](#); [cine.finstad.austnes@alesund.kommune.no](#); [kirsti.dale@alesund.kommune.no](#); [hans.kjetil.knutsen@alesund.kommune.no](#); [bjorn.sandnes@alesund.kommune.no](#); [odd.jostein.drotninghaug@sykkylven.kommune.no](#); [jim-arve.rossevold@sula.kommune.no](#)
Kopi: [post@mrrevisjon.no](#); [bjorn.tommerdal@sksiks.no](#); [Aspen, Jane Anita](#); [rbergun@online.no](#); [ingabe@stranda.kommune.no](#); [kjersti.ruset.hjelle@stordal.kommune.no](#); [vebjorn.krogsaeter@alesund.kommune.no](#); [jarle.h.steffenssen@alesund.kommune.no](#); [anders.lindbeck@alesund.kommune.no](#); [Hakon.Lykkebo.Strand@alesund.kommune.no](#); [Kari.Grindvik](#) ([kari.grindvik@alesund.kommune.no](#)); [wenke.engvik.gjortz@alesund.kommune.no](#); [Sissel.Standal@alesund.kommune.no](#); [anita.kjersheim@sykkylven.kommune.no](#); [svein.vaernes@sula.kommune.no](#); [liv.stette](#); [post@fjord.kommune.no](#); [post@giske.kommune.no](#); [post@stranda.kommune.no](#); [postmottak@sula.kommune.no](#); [postmottak@sykkylven.kommune.no](#); [Vestnes - postmottak](#); [postmottak@alesund.kommune.no](#); [Jan Egil Korseberg](#); [petter@vor.no](#); [einar@reinholdsvetket.no](#); [Annik Fet](#) ([annik.fet@iot.ntnu.no](#)); [Eva Skog](#); [Fride Skarbø](#); [Jessica Gärtner](#) ([jessica.gartner@rostein.com](#)); [katrin@verdsarvfjord.no](#); [knutflo@yahoo.no](#); [lskjerstad@hotmail.com](#); [monica@busengdal.no](#); [Reidar Andresen](#) ([reidar@judicia.no](#)); [Sveinung Valderhaug](#) ([svevalde@online.no](#)); [Tom Haugen](#); [Torill Ansnes](#) ([toran27@stranda.kommune.no](#)); [Trygve Holm](#); [Ingeborg Ukkelberg](#); [Lars M. Fugledal](#); [Tor Langlo-Johansen](#); [Øystein Peder Solevåg](#)
Emne: Kommunestyrets instruksjonsrett for medlemmene i representantskapet i eit interkommunalt selskap IKS [SAK0000015815]
Dato: 24. juni 2020 09:02:07
Vedlegg: [image001.png](#)

Sommerlektyre for spesielt interesserte (t.d. representantskapet i ÅRIM):

I ein artikkel i Kommunal Rapport uttaler Jan F. Bernt at «– Jeg kan ikke se at det er rettslig grunnlag for at kommunestyret kan instruere eierrepresentanten i interkommunale selskaper». Artikkelen er klipt inn under.

Tidlegare KS Bedrift, no Samfunnsbedriftene, er arbeidsgivar- og interesseorganisasjon for dei interkommunale selskapa i Noreg. Her er svaret deira:

I lovforarbeidene til IKS-loven (Ot.prp. nr. 53 (1997-98) Om lov om interkommunale selskaper og lov om endringer i kommuneloven m m (kommunalt og fylkeskommunalt foretak)) - står det følgjende i merknaden til IKS-loven § 7 første ledd andre punktum:

«Representantskapsmedlemmene representerer sine respektive kommuner og fylkeskommuner i selskapsforholdet. Vedkommende (fylkes)kommune har instruksjonsrett overfor sine medlemmer i representantskapet. Dette innebærer at flertallet i kommunestyret/fylkestinget eller det organ som har fått myndighet til det, kan gi sine representanter instruks om stemmegivningen i representantskapet. Dette vil også gjelde hvor deltakerens representanter er valgt ved forholdsvalg. Der det ikke foreligger noen instruks, er det opp til representantskapsmedlemmene å stemme etter sin egen vurdering i de konkrete saker som er til behandling innan rammen av lov, selskapsavtale og alminnelige krav til lojalitet mot selskapet og den kommune eller fylkeskommune vedkommende representerer.»

Se: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/otprp-nr-53-1997-98-/id159051/?ch=9#kap9-1>

Vi forholder oss til det som uttrykkes i forarbeidene på dette punktet. Av instruksjonsretten følger normalt også en plikt til å stemme iht. instruks. Det er ikke direkte regulert i IKS-loven eller lovens forarbeider hva som er konsekvensen dersom representantskapsmedlemmet stemmer i strid med avgitt instruks fra kommunestyret i en bestemt sak. Stemmegivning i strid med instruks må likevel kunne oppfattes som et pliktbrudd, og ikke minst et tillitsbrudd. Medlemmene i representantskapet er eiers representant og skal primært ivareta eierinteressen, og ikke andre eller egne interesser. Vi mener at det i en slik situasjon, der representantskapsmedlemmet har avgitt stemme i strid med eiers instruks, bør vurderes nærmere om og hvordan dette evt. får konsekvenser for vedtaket i representantskapet.

Med vennlig hilsen

Elen Schmedling Gimnæs

advokatfullmektig

+47 48 28 75 50 | esg@samfunnsbedriftene.no

 Samfunnsbedriftene

Haakon VII's gate 9, Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo

samfunnsbedriftene.no | [Facebook](#) | [Twitter](#)

Ha ein riktig god sommar. Vi treffast på årsmøte i ÅRIM 19. august på Framtidslaben.

Øystein Solevåg

Dagleg leiar

ÅRIM - Ålesundregionen Interkommunale Miljøselskap IKS

Langelandsvegen 1 - 6010 ÅLESUND

Mobil: +47 40 23 47 05 - Tlf dir: +47 70 31 41 01

PUBLISERT 22.06.2020 10:28

– Jeg kan ikke se at det er rettslig grunnlag for at kommunestyret kan instruere eierrepresentanten i

interkommunale selskaper

Kan kommunestyret instruere eierrepresentanter?

SPØRSMÅL: Kommunene har mange eierskap i svært ulike selskaper. Mange kommuner begynner etter hvert å ha gode Eiermeldinger, der det gjerne står noe om intensjonen med eierskapet. Utover Eiermeldinger av varierende kvalitet er Eierstyringen fra kommunestyre/fylkesting lite synlig. Det kan virke som det er opp til hver enkelt Eierrepresentant å vurdere hva (fylkes) kommunen skal mene om forhold som sammenslåing, oppdeling eller nedleggelse av et selskap. Spørsmålet er om kommunestyret kan instruere Eierrepresentanten som møter i generalforsamlinger, årsmøter og andre eierskapsforsamlinger på sine vegne?

Lowverket sier så langt jeg har funnet ut ingenting om dette. KS' anbefaler at kommunestyret/fylkestinget instruerer Eierrepresentanten i interkommunale selskaper, men hva med Eierrepresentanten i de andre selskapsformene? Det er nærliggende å regne med at det samme gjelder her, men KS har ikke anbefalt det eksplisitt. Hva sier Bernt?

SVAR: Her er det flere varianter og den del gråsoner.

For selskapsmessige organisasjonsformer forankret i kommuneloven er det sikker rett at på samme måte som i andre folkevalgte organer er medlemskap i slike styringsorganer personlige verv der ingen kan gi bindende instruks til det enkelte medlem om hvordan hun skal utøve vervet. Dette gjelder for styre i kommunale og fylkeskommunale foretak ([§ 9-8](#)), og for representantskap i interkommunalt politisk råd og i kommunalt oppgavefelleskap (hhv. [§ 18-3](#) og [§ 19-3](#)). Men for alle disse gjelder den samme regelen som for kommunale og fylkeskommunale utvalg; kommunestyret eller fylkestinget kan når som helst skifte ut de medlemmene de har valgt, se hhv. [9-7](#) siste avsnitt, [§ 18-3](#) tredje avsnitt, andre setning, og [§ 19-3](#) fjerde avsnitt, andre setning).

I den andre enden ligger aksjeselskapene. Organene i disse er regulert i aksjeloven, ikke i kommuneloven, og med unntak av bestemmelsen i kommuneloven [§ 21-1](#) om representasjon av begge kjønn i styret er det aksjeloven som bestemmer sammensetning av og ansvarsforhold for de styrende organer i disse, også der de er helt eller delvis kommunalt eller fylkeskommunalt eid.

- **Les også:** [Må de nye kommunestyrene delegerer myndighet til IKS-er?](#)

Det øverste organet i et aksjeselskap er generalforsamlingen. Møterett i denne har «aksjeeierne ... enten selv eller ved fullmektig etter eget valg» (aksjeloven [§ 5-2 nr. 1](#)). Aksjeeier er her kommunen eller fylkeskommunen, og den eller de som møter for denne i generalforsamlingen, gjør det på kommunens eller fylkeskommunens vegne i

kraft av fullmakt fra denne. I motsetning til den som er valgt til verv etter kommuneloven, kan den som møter med slik fullmakt fortløpende instrueres om hvordan hun skal utøve denne, i praksis ved vedtak fra kommunestyret eller fylkestinget om hvordan det skal stemmes i bestemte saker.

I generalforsamlingen skal kommunen eller fylkeskommunen tale med én stemme. Og fullmakten til den som møter for kommunen eller fylkeskommunen, kan når som helst tilbakekalles. Hvis kommunen eller fylkeskommunen er eeneier, er det ikke usedvanlig at man benytter kommunestyret eller fylkestinget som generalforsamling. Det betyr i så fall at de vedtak som treffes der, rettslig sett er en beslutning om hvordan kommunen eller fylkeskommunen skal utøve sin kompetanse som (ene) aksjonær i selskapet.

- **Les også:** [Representantskap til et IKS skal velges av kommunestyret selv](#)

Forvaltningen av et aksjeselskap ligger imidlertid til styret, som har myndighet til å treffe vedtak i alle saker så langt dette ikke strider mot selskapets vedtekter eller vedtak i generalforsamlingen, se aksjeloven [§ 6–12](#) nr. 1. Generalforsamlingen velger styremedlemmene, med unntak av representantene for de tilsatte (aksjeloven [§ 6–3](#) nr. 1, jf. nr. 2) for to år. Ved valg av selskapets styre avgir kommunen eller fylkeskommunen som sådan én samlet stemme om dette. Det er ikke adgang til å kreve forholdsmessig fordeling mellom ulike partier i styret. Flertallet i kommunestyret eller fylkestinget vedtar i sin helhet hvordan man vil stemme om dette. Men vervet som styremedlem er et personlig verv med personlig ansvar. Styremedlemmer kan ikke instrueres, verken av kommunestyre, fylkesting eller generalforsamling, og generalforsamlingen kan bare instruere styret, ikke det enkelte medlem.

Interkommunale selskaper er i en litt uklar gråsoner mellom disse to modellene. De er forankret i egen lov om slike, og går dermed ikke inn under verken kommuneloven eller aksjeloven. De etableres ved en selskapsavtale mellom deltakende kommuner og fylkeskommuner der det blant annet fastsettes regler om sammensetning av to organer som tilsvarer generalforsamlingen og styret i aksjeselskaper; representantskapet og styret (IKS-loven [§ 4](#)).

Representantskapet er øverste organ i selskapet ([§ 7](#)). Hver av de deltakende kommunene eller fylkeskommunene skal ha minst ett medlem i dette. De velges av det enkelte kommunestyre eller fylkesting. Disse bestemmer selv om de vil foreta valgene ved forholdsvalg eller flertallsvalg, med andre ord om flertallet velger alle, eller om også opposisjonen i kommunestyret eller fylkestinget skal være representert. Valg skjer som utgangspunkt for fire år om gangen, men kommunestyret eller fylkestinget kan foreta nyvalg av sine representanter for resten av valgperioden om de finner grunn til det.

- **Les også:** [Styreleder for foretak må bo i kommunen](#)

I [§ 9](#) første setning fastslås at hvert medlem har én stemme i representantskapet. Etter min mening må det forstås som at medlemskap av dette organet er et individuelt verv

med personlig ansvar. Medlemmene møter ikke med fullmakt, men i kraft av å være utpekt ved valg, og da er det nærliggende å legge til grunn at det ikke kan gis bindende instruks til den enkelte om hvordan hun skal utøve sitt verv. Jeg merker meg at det opplyses at KS anbefaler at kommunestyret eller fylkestinget «instruerer eierrepresentanten i interkommunale selskaper», men jeg kan ikke se at det er rettslig grunnlag for at det kan gis slike bindende instruks. Kommunestyret eller fylkestinget kan selvsagt gi uttrykk for hvordan det ønsker representanten skal stemme i en bestemt sak, men det har ingen rettslige konsekvenser for gyldigheten av det vedtak som treffes der, om representanten ikke følger instruks.

Det samme gjelder i enda sterkere grad for styremedlemmene, som er valgt av representantskapet og dermed bare står til ansvar overfor dette. Felles for begge disse organene er at medlemmene forutsettes å sette seg inn i og delta ved vedtak på grunnlag av sin beste overbevisning om hva som er best for selskapet, og da etter å ha hørt på og deltatt i debatten om dette i hhv. representantskapet eller styret. Representantskapsmedlemmer kan skiftes ut ved nyvalg i perioden, men ikke med tilbakevirkende kraft.

ÅRIM

Langelandvegen 1

6010 ÅLESUND

19. august 2020

Protokoll frå årsmøte i ÅRIM

Tid: Onsdag 19. august 2020 kl. 0830 – 1130

Stad: Ålesund Framtidslab, Campus Ålesund

Til stades:

Frå representantskapet

Eva Hove	Fjord kommune
Harry Valderhaug	Giske kommune
Jim Arve Røssevoll	Sula kommune
Frank Sve	Stranda kommune
Odd Jostein Drotninghaug	Sykkylven kommune
Geir Inge Lien	Vestnes kommune
Eva Vinje Aurdal	Ålesund kommune
Tore Johan Øvstebø	Ålesund kommune
Geir Ove leite	Ålesund kommune
Bjørn Sandnes	Ålesund kommune
Hans Kjetil Knudsen	Ålesund kommune
Håkon Lykkebø Strand (vara for Cine Finstad Austnes)	Ålesund kommune
Kari Grindvik (vara for Kirsti Dale)	Ålesund kommune

Andre deltakarar

Reidar Andresen, styreleiar

Øystein Peder Solevåg, dagleg leiar

Kathrin Haram, Møre og Romsdal Revisjon SA

Saker som blei behandla

Sak 1: Konstituering av møtet

Forslag til vedtak:

- 1) Representantskapet godkjenner innkallinga.
- 2) Representantskapet vel xxx og xxx til å skrive under protokollen saman med leiar i representantskapet.

Behandling i møtet:

Tore Johan Øvstebø opna møtet som leiar av representantskapet for perioden 2016 – 2020.

Grunnlaget for frammøte og representasjon blei gjennomgått. Det blei gitt tilslutning til å behandle sak 12 som andre sak i møtet.

Øvstebø foreslo Hans Kjetil Knudsen og Odd Jostein Drotninghaug til å skrive under protokollen.

Samrøystes vedtak:

- 1) Representantskapet godkjenner innkallinga.
- 2) Representantskapet vel Hans Kjetil Knudsen og Odd Jostein Drotninghaug til å skrive under protokollen saman med leiar i representantskapet.

Sak 2: Godkjenning av protokoll frå møte i representantskapet 21. oktober 2019

Samrøystes vedtak i samsvar med innstillinga: Protokollen blir godkjend.

Sak 3: Orientering om etableringa av ReMidt IKS – samanslåing av tre interkommunale renovasjonsselskap i Midt-Noreg

Saken blei trekt.

Sak 4: Orientering om arbeidet i ÅRIM

Behandling i møtet:

Dagleg leiar og styreleiar orienterte, orienteringa blir sendt ut til representantskapet saman med protokollen.

Dei eksterne rapportane som er utarbeidd som ein del av arbeidet med å greie ut tettare samarbeid mellom dei kommunale avfallsselskapa i regionen blir også sendt ut saman med protokollen.

Samrøystes vedtak: Representantskapet tek orienteringa til vitande.

Sak 5: Årsmelding og rekneskap 2019 for ÅRIM

Forslag til vedtak:

- 1) Representantskapet godkjenner årsrekneskapen og årsberetninga for 2019.
- 2) Styret ber representantskapet godkjenne utbetaling av 806 911 kr i utbytte for 2019.

Behandling i møtet:

Dagleg leiar orienterte og svarte på spørsmål.

Frank Sve oppmoda om at framtidige rekneskap også hadde med vedtatt budsjett i oppstillinga.

Tore Johan Øvstebø foreslo språkleg justering av punkt 2) i vedtaket.

Frank Sve fremja følgjande forslag til nytt punkt 3) i vedtaket: «Representantskapet ber styret i ÅRIM rydde opp i forholdet ang Bingsa Gjenvinning AS, jf. årsmeldinga sin omtale på side 34, - så raskt som overhodet mulig og melde attende til representantskapet.»

Samrøystes vedtak:

- 1) Representantskapet godkjenner årsrekneskapen og årsberetninga for 2019.
- 2) Representantskapet godkjenner utbetaling av 806 911 kr i utbytte for 2019.
- 3) Representantskapet ber styret i ÅRIM rydde opp i forholdet ang Bingsa Gjenvinning AS, jf. årsmeldinga sin omtale på side 34, - så raskt som overhodet mulig og melde attende til representantskapet.

Sak 6: Arbeidet med ny selskapsavtale for ÅRIM

Forslag til vedtak

Styret ber representantskapet oppmode eigarkommunane til å gjennomføre forhandlingar med sikte på å bli samde om ein ny selskapsavtale for ÅRIM.

Behandling i møtet:

Tore Johan Øvstebø orienterte om status for behandling av selskapsavtalen. Selskapsavtalen er vedtatt i Vestnes kommune og Ålesund kommune. Den utgåva av selskapsavtalen som er vedtatt av desse kommunane ligg ved protokollen. Øvstebø fremja følgjande forslag: «Representantskapet ber alle kommunen sikre dei formelle tilhøva knytt til selskapsavtalen og oppnemning av medlemmer til representantskapet».

Samrøystes vedtak: Representantskapet ber alle kommunen sikre dei formelle tilhøva knytt til selskapsavtalen og oppnemning av medlemmer til representantskapet.

Sak 7: Val av styremedlemmer

Valkomiteen sitt forslag til vedtak:

Styremedlemmer:

Reidar Andreassen

Jessica Gärtner

Monica Busengdal

Katrin Blomvik Bakken

Kenneth Langvatn

Varamedlemmer:

1. Joakim Skaar

3. Ragnhild Risten Døving

5. Haldor Lillebø

6. Trude Fimland Sjøholt

Behandling i møtet:

Eva Vinje Aurdal foreslo å erstatte Jessica Gärtner med Liv Stette som fast medlem i styret og å erstatte Trude Fimland Sjøholt med Jessica Gärtner som sjette vara til styret.

Samrøystes vedtak:

Faste medlemmer i styret etter årsmøtet i 2020:

Reidar Andresen (på val i 2022)

Liv Stette (på val i 2022)

Annik Magerholm Fet (på val i 2021)

Knut Magne Flølo (på val i 2021)

Monica Busengdal (på val i 2022)

Katrin Blomvik Bakken (på val i 2022)

Kenneth Langvatn (på val i 2022)

Fride Skarbø (vald av og blant dei tilsette, på val i 2022)

Tom Kenneth Haugen (vald av og blant dei tilsette, på val i 2022)

Varamedlemmer i styret etter årsmøtet i 2020:

1. Joakim Skaar (på val i 2022)

2. Torill Ansnes (på val i 2021)

3. Ragnhild Risten Døving (på val i 2022)

4. Torbjørn Emblem (på val i 2021)

5. Haldor Lillebø (på val i 2022)

6. Jessica Gärtner (på val i 2022)

Eva Skog (vara for tilsette sine representantar, på val i 2022)

Knut Ove Rødseth (vara for tilsette sine representantar, på val i 2022)

Sak 8: Val av styreleiar og nestleiar i styret

Valkomiteen sitt forslag til vedtak:

Reidar Andresen blir vald som leiar og Jessica Gärtner som nestleiar i styret i ÅRIM.

Behandling i møtet:

Tore Johan Øvstebø foreslo Liv Stette som nestleiar.

Samrøystes vedtak: Reidar Andresen blir vald som leiar og Liv Stette som nestleiar i styret i ÅRIM.

Sak 9: Val av revisor og fastsetjing av godtgjersle for revisjon

Samrøystes vedtak i samsvar med innstillinga:

- 1 Styret foreslår Møre og Romsdal Revisjon SA som revisor for ÅRIM.
- 2 Godtgjersle blir etter rekning.

Sak 10: Fastsetjing av godtgjersle til styret, valkomiteen og klageutvalet og forslag til godtgjersle for representantskapet

Samrøystes vedtak i samsvar med innstillinga:

- 1) Årsmøtet fastsetjer følgjande honorar for medlemmene i styret, valkomiteen og klagenemnda (auke på 3,1 %):

Funksjon	Honorarsats for 2020
Styreleiar	94 429
Nestleiar i styret	70 820
Styremedlem	47 212
Varamedlem og medlem i valkomiteen og klagenemnda, per møte	4 027

- 2) Medlemmene får dekkja skyss- og kostutgifter etter satsene til staten.

- 3) Tapt arbeidsforteneste blir dekkja i samsvar med retningslinjer i styreinstruks for ÅRIM.

- 4) Øvre ramme for årleg utbetalt godtgjersle til medlem i valkomité og klagenemnd er 12 081 kr. Øvre ramme for årleg utbetalt godtgjersle til varamedlem i styret er 47 212 kr.

- 5) Årsmøtet foreslår følgjande honorar for medlemmene i representantskapet (auke på 3,1 %):

Funksjon	Honorarsats for 2019
Leiar i representantskapet	40 201
Nestleiar i representantskapet	26 725
Medlem i representantskapet	13 307
Varamedlem, per møte	4 027

Sak 11: Eventuelt

Neste møte i representantskapet blei avtalt til **fredag 30. oktober kl. 0830 – 1000 på Framtidslaben**. Dette blir då i forkant av Arena Sunnmøre, som i år har tema miljø.

Sak 12: Val av leiar og nestleiar i representantskapet

Behandling i møtet:

Eva Vinje Aurdal foreslo attval på Tore Johan Øvstebø som leiar og Eva Hove som nestleiar.

Vedtak mot ei røyst (Sve): Tore Johan Øvstebø blir vald som leiar og Eva Hove som nestleiar av representantskapet i ÅRIM.

Sak 13: Val av klageutval

Samrøystes vedtak i tråd med innstillinga frå valkomiteen:

Klageutvalet i ÅRIM har denne samansettinga for perioden 2020 – 2024:

Sylvei Vik , Ålesund

Kåre Sæter, Giske

Jan Isaksen, Ålesund

Kari Grindvik, Ålesund

Eli Mette Finnøy, Ålesund

Kristian Tomren, Vestnes

Magne Sunde, Sula

Møtet avslutta kl. 1130.

Ålesund, 19. august 2020

Tore Johan Øvstebø

Hans Kjetil Knudsen

Odd Jostein Drotninghaug

Fylkesmannen
i Møre og Romsdal

Utviklinga i kommuneøkonomien

Møre og Romsdal

2019

FORORD

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gir årleg ut ein rapport som viser hovudtrekka i utviklinga av kommuneøkonomien i fylket.

Rapporten er aktuell for politikarar, leiarar og tilsette i kommunane, forvaltningsorgan på fylkes- og regionalt nivå, innbyggjarar i Møre og Romsdal og andre som har interesse for kommunane sin økonomi. Denne utgåva er skriven med tanke på nye kommunepolitikarar og inneheld derfor ein del grunnleggjande informasjon. Hovuddelen i rapporten er del 3, Kommunerekneskap og statistikk. Del 2 handlar om kommunen sitt oppdrag i storsamfunnet og ny kommunelov av 2018. Rekneskap og årsmelding 2019 skal følge gamal kommunelov. Denne rapporten vil likevel ta opp relevante endringar i ny kommunelov som kommunane vil møte framover.

Statistikk som blir presentert er i hovudsak henta frå Statistisk sentralbyrå (SSB), der hovudvekta av tal er henta frå Kommune-Stat-Rapportering (KOSTRA). Medio juni kvart år publiserer SSB endelege rekneskapstal frå kommunane frå føregåande år. Om det ikkje er blitt opplyst om andre kjelder, så er alle figurar og tabellar basert på tal frå SSB. Rapporten inneheld også tal som er innhenta og samanstillt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Rekneskapstal som blir nytta er konserntal. Det vil seie rekneskapstal for heile kommunen, inkludert kommunale føretak, interkommunale samarbeid og interkommunale selskap. For å få ei meir inngående oversikt over økonomien i den einskilde kommune, viser vi til rekneskapen.

Denne rapporten er også tilgjengeleg på vår heimeside.

Molde 16. juli 2020

Innhald

Del 1 Innleiing	5
1 SAMANDRAG	5
2 INNLEIING	7
Del 2 Utfordringsbilde, kommunen sin rolle, ny kommunelov.....	9
3 UTFORDRINGSBILDE	10
4 DEMOGRAFI.....	12
5 KOMMUNAL ØKONOMIFORVALTNING	15
5.1 Økonomi i plansamanheng.....	15
5.2 Grunnleggande krav til økonomiforvaltninga	15
5.3 Kommunestyret sine plikter	16
5.4 Rekneskapen viser meirforbruk	17
5.5 Årsberetning/ Årsmelding	17
Del 3 kommunerekneskap - statistikkar.....	18
6 DEFINISJONAR	19
7 KOSTRA	21
8 DRIFTSREKNESKAP	22
8.1 Brutto driftsresultat.....	24
8.2 Netto driftsresultat.....	26
8.3 Mindre/meirforbruk i driftsrekneskapen	28
9 DISPOSISJONSFOND OG LIKVIDE MIDLAR	30
9.1 Disposisjonsfond.....	31
9.2 Likvide midlar	31
10 HAVBRUKSFONDET 2019.....	33
11 INVESTERINGAR OG GJELD	35
11.1 Gjeld	35
11.2 Avdrag.....	38
11.3 Renteeksponert gjeld	39
11.4 Gjeld i kommunane generelt.....	42
12 ROBEK.....	45
13 KJELDER	47
14 Figurar.....	48
15 Tabellar.....	48

DEL 1

Samandrag

Innleiing

1 SAMANDRAG

Kommunalt sjølvstyre

Det overordna prinsippet om kommunalt sjølvstyre er uttrykt i grunnlova og ny kommunelov. Det er kommunestyra, som gjennom si langsiktig planlegging og økonomiforvaltning, gjer kommunestyra prioriteringar på vegne av kommunen sine innbyggjarar. Ny kommunelov presiserer enda tydelegare kommunestyret sine plikter. Dei viktigaste endringane knytt til økonomi i kommunelova, er omtalt i denne rapportens del 2. Kommunane skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevna blir tatt i vare over tid.

Kommunal planlegging

Etter regionreforma blei Møre og Romsdal ein av 10 regionar frå 01.01.2019 og kommunereforma resulterte i 26 kommunar frå 01.01.2020. [Berekraftfylket Møre og Romsdal](#) er eit samarbeid i offentleg sektor i vår region for å utvikle eit berekraftig samfunn for framtida. Fylkeskommunen og kommunane er nøkkelaktørar i realiseringa av FNs berekraftsmål gjennom eigen planlegging. Fylkesmannen ser dette som viktig for å få til meir langsiktig samfunnsplanlegging for å løyse felles utfordringar som klima, teknologi og arealforvaltning. Etter første halvår har 12 kommunar (av 26) vedtatt kommunal planstrategi og dei fleste av desse har starta arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

I planleggingsarbeidet er det viktig å ta omsyn til utviklinga i folketalet. Trenden i Møre og Romsdal er at folketalet utviklinga går ned samanlikna med resten av landet. Vi får ein aldrande befolkning og færre barn og unge. Også i vårt fylke er det særleg bykommunane med nabokommunar som har auke i folketalet.

Økonomiske resultat

Det økonomiske resultatet i 2019 viser at 26 av 35 kommunar har negativt netto driftsresultat. Det inneber at desse kommunane har hatt høgare utgifter enn inntekter i 2019. 16 av kommunane brukte av disposisjonsfond for å balansere rekneskapen, medan 10 kommunar la fram driftsrekneskap med meirforbruk. Samanlikna med heile landet var det 179 (43 %) av alle kommunane som hadde negativt driftsresultat i 2019. Samtidig viser statistikken at netto lånegjeld har auka med 4,1 % siste år og at 26 av 35 kommunar har lånegjeld over landsgjennomsnittet. To kommunar er registrert på ROBEK-lista.

Høg gjeldsgrad, negativt netto driftsresultat og bruk av disposisjonsfond, gjer at mange av kommunane i Møre og Romsdal må arbeide for å oppnå balanse i budsjett og rekneskap framover. Det er grunn til å tru at fleire kommunar kjem på ROBEK i tida som kjem, om ikkje grep blir tatt no.

Fylkesmannen sin vurdering

Fylkesmannen ser at kommunane i Møre og Romsdal står framfor ei krevjande tid. Etter fleire år med god inntektsvekst, gode driftsresultat og oppbygging av disposisjonsfond, ser vi at varsla innstrammingar i kommunal sektor har påverka rekneskapsresultata i 2019. Framtida er usikker av fleire grunner. Vi veit lite om kva eventuelt nye bølger med koronasmitta vil krevje av ressursar i den kommunale tenesteytinga. Samtidig står fleire kommunar føre krevjande strukturelle endringar i drifta på grunn av innstrammingar i statlege overføringar og demografiske endringar. Det blir derfor enda viktigare å utarbeide gode planer og ha eit langsiktig perspektiv i forvaltninga av kommunen sin økonomi. Samarbeid og deling av erfaringar, kan vere nyttig for å finne løysingar på kommunane sin oppgåver.

Utfordringane er relativt like i heile fylket og Fylkesmannen vil bidra til samarbeid med og mellom kommunane. Oppfølging, rettleiing og dialog er viktig og Fylkesmannen vil følge opp med tett kontakt med kommunane.

Pandemisituasjonen

Det ser ut til at Møre og Romsdal har komme gjennom dei første månadene med koronapandemi på en god måte. Kommunane har jobba godt og det er grunn til å vere nøgd så langt. Alle må vere budd på å ta nye rundar med smittetoppar inntil ei vaksine er utvikla og gjort tilgjengeleg.

2 INNLEIING

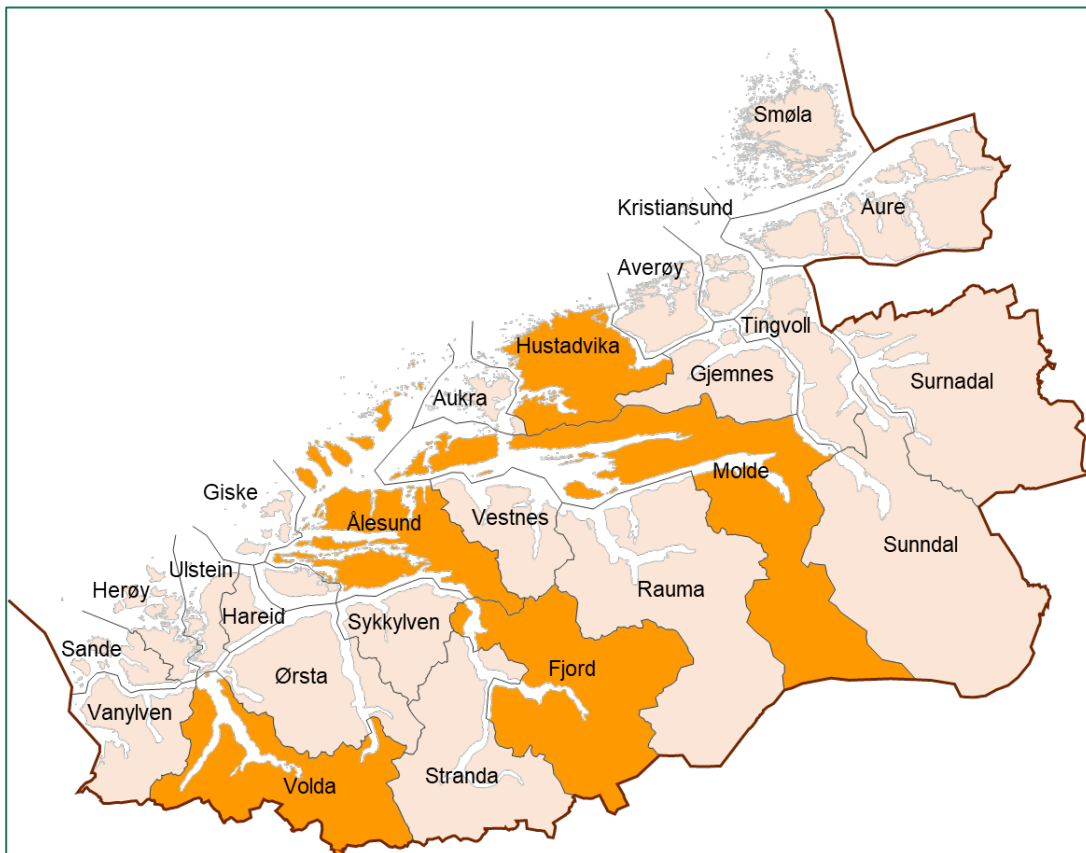
Frå 1.1.2020 har Møre og Romsdal 26 kommunar etter kommunereforma. Regjeringa seier at endringar i kommunestruktur ikkje er ferdig, og at kommunekartet vil endre seg også vidare framover.

I årets utgåve av utviklinga i kommuneøkonomien vil vi sjå på tal frå 2019 og vise til gamal kommuneinndeling med 35 kommunar, sjølv om følgjande kommunar allereie er godt inne i sitt første driftsår som ny kommune:

Hustadvika kommune:	tidlegare kommunane Fræna og Eide
Molde kommune:	tidlegare kommunane Molde, Midsund og Nesset
Ålesund kommune:	tidlegare kommunane Ålesund, Skodje, Ørskog, Haram og Sandøy
Fjord kommune:	tidlegare kommunane Norrdal og Stordal
Volda kommune:	tidlegare kommunane Volda og Hornindal (Sogn og Fjordane)

Halsa kommune har blitt ein del av Trøndelag fylke i nye Heim kommune frå 1.01.2020.

Rindal kommune blei ein del av Trøndelag fylke frå 1.01.2019.

Figur 1 - Møre og Romsdal 01.01.2020.

Kommunane sitt samfunnsoppdrag kan oppsummerast i fire punkt:

- Myndigheitsutøvar
- Samfunnsutviklar
- Lokaldemokratisk aktør
- Tenesteutøvar

I Fylkesmannen sitt [forventningsbrev 2020](#) til kommunane deler Fylkesmannen staten sine forventningar til kommunane i 2020. Det blir vist til nasjonale forventningar der alle offentlege aktørar må bidra til utviklinga av samfunnet. Første året i ny kommunestyreperiode skal alle kommunar vedta kommunal planstrategi. Det overordna samfunnsperspektivet er viktig og Fylkesmannen oppmodar alle kommunar til å utarbeide oppdatert kommuneplan som grunnlag for sitt politiske arbeid i valperioden.

Alle kommunane skal gi gode og berekraftige tenestetilbod til innbyggjarane. I eit samfunn i endring må kommunen tilpasse nivået på tenestene og finne nye løysingar. Dette må kommunane gjere for å utnytte tilgjengelege ressursar på ein effektiv måte. I tillegg til eit godt lokaldemokrati, krev dette ei berekraftig forvaltning av kommuneøkonomien.

DEL 2

Utfordringsbilde for kommunane

Kommunen sin rolle

Ny kommunelov

3 UTFORDRINGSBILDE

Omstillings- og endringsprosessane i samfunnet går både raskare og er meir omfattande enn tidlegare. Dette gir store utfordringar på ulike samfunnsområde - både internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt. Viktige utviklingstrekk og trendar vil ofte gjelde uavhengig av regionale eller lokale grenser.

Etter kommunevalet i fjor haust har dei fleste kommunestyra møtt på internasjonale og nasjonale planar gjennom sitt arbeid med kommunal planstrategi og oppdatering av kommuneplanen sin samfunnsdel. Kommunane er ein viktig samfunnsutviklar i kraft av å vere lokal myndighetutøvar. Saman står vi i utfordringar som;

- Klima
- Teknologi – digitalisering
- Sentralisering/urbanisering
- Aldrande befolkning

Arbeid med FN sine berekraftsmål og analysar for framtida var godt i gang i mange kommunar, men det var før koronapandemien.

I mars vart det innført dei mest omfattande tiltaka i nyare tid for å slå ned smittespreiing av Covid-19 viruset. Alle vart ramma av tiltaka og kommunane som førsteline tenesteytar fekk merke store endringar over natta. Stortinget har vedteke fleire tiltak for å avhjelpe dei mest prekære behova til ulike aktørar i samfunnet, blant dei kommunane. Dei økonomiske konsekvensane av alle tiltaka, er det for tidleg å seie noko om. Det som er klart er at kommunane sine inntekter som skatteinngang, brukarbetalingar og avkastning på kapital vil bli annleis enn budsjettert for 2020.

[Kommuneproposisjonen](#) og [revidert nasjonalbudsjett](#) viser at situasjonen har gjort at alle er meir usikre på kva som vil komme av nye utfordringar, som ein følge av pandemien.

På grunn av den raske endringa i norsk og internasjonal økonomi sette Norges Bank ned styringsrenta til 0 % den 7. mai. I tillegg til økonomiske tiltakspakkar er arbeidsgjevaravgifta blitt sett ned med 4 % i termin 3 og kostnadsveksten (kommunal deflator) er sett ned frå 3,1 % til 1,4 % i 2020 jf. kommuneproposisjonen.

Tabell 1- Økonomiske tiltakspakkar retta mot kommunar i pandemisituasjonen.

Kommune	Ekstra Skjønnsmidlar (400 mill totalt)	3,75 mrd totalt til kommunane	1 mrd totalt til skole og SFO (700 barnehage og 300 SFO)	Til arbeid og aktivitet i kommunane 2,5 mrd totalt	Totalt
1505 Kristiansund	1 527 831	16 676 000	3 925 000	11 000 000	33 128 831
1506 Molde	1 955 523	22 639 000	5 832 000	14 300 000	44 726 523
1507 Ålesund	3 838 672	44 896 000	12 478 000	30 900 000	92 112 672
1511 Vanylven	371 175	2 582 000	421 000	1 400 000	4 774 175
1514 Sande	335 150	2 050 000	387 000	1 100 000	3 872 150
1515 Herøy	688 759	6 325 000	1 576 000	4 200 000	12 789 759
1516 Ulstein	670 691	6 029 000	1 663 000	4 100 000	12 462 691
1517 Hareid	484 194	3 877 000	1 060 000	2 400 000	7 821 194
1520 Ørsta	794 473	7 850 000	2 021 000	4 900 000	15 565 473
1525 Stranda	448 388	3 367 000	721 000	2 100 000	6 636 388
1528 Sykkylven	618 740	5 507 000	1 365 000	3 400 000	10 890 740
1531 Sula	711 275	6 976 000	2 087 000	4 300 000	14 074 275
1532 Giske	664 705	6 047 000	1 944 000	3 900 000	12 555 705
1535 Vestnes	558 716	4 747 000	1 050 000	3 000 000	9 355 716
1539 Rauma	610 118	5 749 000	1 350 000	3 400 000	11 109 118
1547 Aukra	392 703	2 761 000	672 000	1 600 000	5 425 703
1554 Averøy	517 858	4 212 000	989 000	2 500 000	8 218 858
1557 Gjemnes	344 376	2 166 000	491 000	1 100 000	4 101 376
1560 Tingvoll	366 123	2 542 000	507 000	1 300 000	4 715 123
1563 Sunndal	586 394	5 328 000	1 230 000	3 000 000	10 144 394
1566 Surnadal	525 107	4 364 000	1 004 000	2 500 000	8 393 107
1573 Smøla	318 071	1 820 000	319 000	900 000	3 357 071
1576 Aure	392 593	2 947 000	600 000	1 500 000	5 439 593
1577 Volda	775 143	7 501 000	1 909 000	4 600 000	14 785 143
1578 Fjord	339 983	2 205 000	396 000	1 100 000	4 040 983
1579 Hustadvika	929 239	9 737 000	2 572 000	5 800 000	19 038 239
M&R	19 766 000	190 900 000	48 569 000	120 300 000	379 535 000

Til arbeid og aktivitet i kommunane er øyremarka tilskott til vedlikehald og rehabilitering i kommunar. Vilkår for bruken av tilskottet finn ein i [Rundskriv H-3/20 av 25.06.2020](#) kapittel 4.

Om desse økonomiske tiltaka er nok til å avhjelpe kommunane sine meirkostnadar og andre utfordringar, er vanskelege å seie. Regjeringa har sett ned ulike utval for å sjå på konsekvensane av pandemien. Her kan vi nemne [Koronakommisjonen](#) og [Ekspertutvalet Norge mot 2025](#).

Regjeringa har signalisert at dei vil komme tilbake til nye tiltak i statsbudsjettet 2021.

Å seie noko meir om den økonomiske utviklinga for kommunar framover er vanskeleg. Vi står midt i gjenopninga av samfunnet og eventuelle nye smittetoppar kan endre situasjonen raskt.

4 DEMOGRAFI

Per 1.1.2020 var det 5 367 580 personar i Norge, ein auke på 39 368 frå året før.

Hovudalternativet til Statistisk sentralbyrå (SSB), når det gjeld framskriving av folketal, viser at innan 2040 er vi 6 056 244 personar busett i Norge. Møre og Romsdal har 265 238 innbyggjarar fordelt på 26 kommunar 1.1.2020.

SSB har samanstilt tale for nye kommunar, slik at tala i år 2000 og 2020 kan samanliknast.

Tabell 2- Folketalsutvikling 2000 – 2020

År -befolkning - ant. personar		2000	2020	%-vis endring 2000-2020	Endring personar 2000-2020
1505	Kristiansund	22 124	24 179	9,3	2 055
1506	Molde	28 977	31 967	10,3	2 990
1507	Ålesund	54 550	66 258	21,5	11 708
1511	Vanylven	3 584	3 117	-13,0	-467
1514	Sande	3 081	2 461	-20,1	-620
1515	Herøy	8 390	8 900	6,1	510
1516	Ulstein	6 541	8 571	31,0	2 030
1517	Hareid	4 748	5 175	9,0	427
1520	Ørsta	10 276	10 825	5,3	549
1525	Stranda	4 677	4 523	-3,3	-154
1528	Sykkylven	7 280	7 625	4,7	345
1531	Sula	7 070	9 310	31,7	2 240
1532	Giske	6 344	8 462	33,4	2 118
1535	Vestnes	6 530	6 532	0,0	2
1539	Rauma	7 415	7 468	0,7	53
1547	Aukra	2 978	3 509	17,8	531
1554	Averøy	5 409	5 788	7,0	379
1557	Gjemnes	2 683	2 629	-2,0	-54
1560	Tingvoll	3 148	3 025	-3,9	-123
1563	Sunndal	7 368	7 036	-4,5	-332
1566	Surnadal	6 252	5 920	-5,3	-332
1573	Smøla	2 432	2 150	-11,6	-282
1576	Aure	3 823	3 507	-8,3	-316
1577	Volda	9 549	10 473	9,7	924
1578	Fjord	3 012	2 549	-15,4	-463
1579	Hustadvika	12 198	13 279	8,9	1 081
Møre og Romsdal		243 158	265 238	9,1	22 080
Heile landet		4 478 497	5 367 580	19,9	889 083
M&R i % av landet		5,4	4,9		2,5

I 2040 er forventa folketal i Møre og Romsdal på 288 185 innbyggjarar (med hovudalternativ) som er ei auke på ca. 23 000 frå 2020 til 2040. Dette utgjer ein vekst i perioden 2020-2040 på 3,3 %, imot 2,5 % i perioden 2000-2020. I heile landet er veksten på 4,8 % i perioden 2020-2040. Dette viser at folketalveksten i Møre og Romsdal er forventa å bli lågare enn i Norge samla.

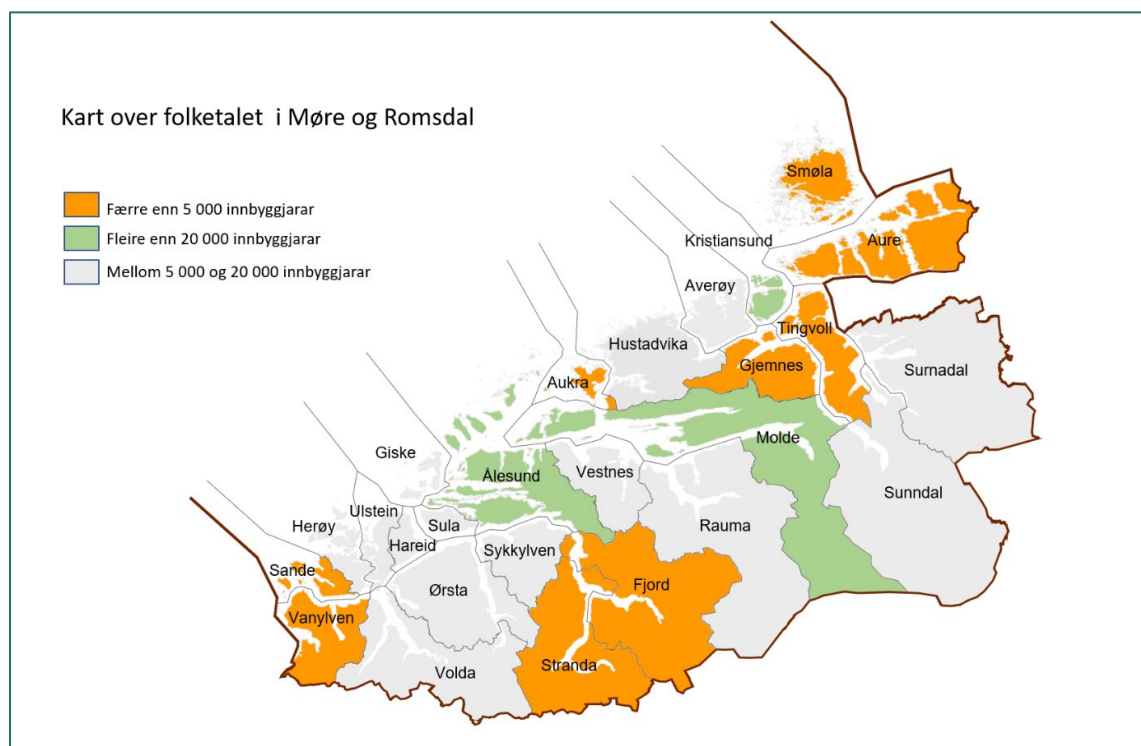
Innbyggartalet i fylka har utvikla seg forskjellig dei siste 40 åra. Møre og Romsdal er av dei med minst auke.

Tabell 3 – Folketalutviklinga i norske fylker jf. Kommuneproposisjonen 2021

	Innb. 1980	Innb. 2020	Ant. kom. 2020	Andel innb. 2020	Endring 1980-2020	Endring i pst
Norge	4 078 900	5 367 580	356	100 %	1 288 680	32 %
Viken	829 880	1 241 165	51	23 %	411 285	50 %
Oslo	454 872	693 494	1	13 %	238 622	52 %
Innlandet	355 134	371 385	46	7 %	16 251	5 %
Vestfold og Telemark	342 245	419 396	23	8 %	77 151	23 %
Agder	225 429	307 231	25	6 %	81 802	36 %
Rogaland	305 359	479 892	23	9 %	174 533	57 %
Vestland	491 577	636 531	43	12 %	144 954	29 %
Møre og Romsdal	232 429	265 238	26	5 %	32 809	14 %
Trøndelag	373 479	468 702	38	9 %	95 223	25 %
Nordland	241 881	241 235	41	4 %	-646	0 %
Troms og Finnmark	226 615	243 311	39	5 %	16 696	7 %

Av [fylkesstatistikken 2019](#) ser ein at framskrivinga av folketalet i Møre og Romsdal viser ein lågare folketalvekst enn for landet. Sidan 1980 har folketalet i Møre og Romsdal auka med 14 %. Den største auken har kome i og rundt byane. Elleve kommunar har hatt nedgang i folketalet sidan 1980. Byane Kristiansund, Molde og Ålesund har fleire enn 20 000 innbyggjarar. Ni kommunar har færre enn 5 000 innbyggjarar og i desse bor 10,4 % av innbyggjarane i fylket. (Sjå kartet på neste side.)

Talet på innbyggjarar og alderssamansetning er eit viktig utgangspunkt ved planlegging av kommunen sitt tenestenivå mellom anna innan oppvekst- og omsorgssektoren. Fylkesmannen ser at kommunal planlegging tar med demografiske utviklingstrekk som ein av fleire føresetnader for planlegginga, og det er bra.

Figur 2 - Kart over folketalet i Møre og Romsdal

5 KOMMUNAL ØKONOMIFORVALTNING

I september 2019 var det kommuneval og kommunestyra fekk ny samansetning med nye kommunepolitikarar og mange med erfaring frå tidelegare periodar i kommunestyret. I 2018 vedtok Stortinget ny kommunelov. Fleire av kapitla i lova vart iverksett ved konstituering av nytt kommunestyre hausten 2019, medan reglane om økonomi vart gjort gjeldande frå 1.1.2020. For årsrekneskap og årsmelding 2019 gjeld gammal kommunelov. Den nye kommunelova har endringar og presiseringar som kommunane må følge framover.

Kommunelova av 2018 framhevar tydelegare kommunalt sjølvstyre. Kommunane skal drive sin tenester innanfor sitt økonomiske handlingsrom og det er det lokale sjølvstyret som skal gjere prioriteringar for tenestene til eigne innbyggjarar. Stortinga har sett nokre grunnleggande krav til økonomiforvaltninga og kva plikter kommunestyret har.

5.1 ØKONOMI I PLANSAMANHENG

[Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2019 – 2023](#) legg rammer og føringar for planleggings- og utviklingsarbeid i kommunar og fylkeskommunar. FN sine 17 berekraftsmål er nedfelt som overordna mål for offentleg planlegging. Det er løfta fram tre berekraftsdimensjonar; økonomisk-, sosial- og miljømessig berekraft. I Møre og Romsdal kjem dette mellom anna til uttrykk i arbeidet med [Berekraftsfylket Møre og Romsdal](#) og er arbeidd inn i regional planstrategi og kommunale planstrategiar.

Plan- og bygningslova (§ 11-1 fjerde ledd) og kommunelova (§ 14-4 femte ledd) er no samordna slik at kommunen sin økonomiplan kan vere kommuneplanen sin handlingsdel, på visse vilkår. Dette gjer det enklare å sjå overordna kommunal planlegging i samanheng med langsiktig økonomisk styring.

5.2 GRUNNLEGGANDE KRAV TIL ØKONOMIFORVALTNINGA

Kommunelova § 14-1 første ledd klargjer kva kommunane skal gjere. Den seier: «*Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.*»

Kommunestyret skal gjere prioriteringar på oppgåveløysing, trygge sine verdiar, investere og planlegge eigen aktivitet på kort og langt sikt, innanfor sin økonomiske kapasitet. Planar skal vere

realistiske for eigen økonomi og verksemd, og skal ta omsyn til lokalsamfunnet og regionen sin utvikling.

5.3 KOMMUNESTYRET SINE PLIKTER

Kommunelova § 14-2 listar opp pliktene kommunestyret har knytt til økonomiforvaltninga. I tillegg til økonomiplan, årsbudsjett, årsrekneskap og årsmelding skal kommunestyret vedta økonomiske måltal jf. § 14-2 bokstav c. Kvar kommune avgjer sjølv kva måltal dei vil styre etter. Det kan vere nyttig å diskutere handlingsreglar for å «sikre økonomisk handleevne over tid».

I Fylkesmannen sitt forventningsbrev 2020 tilrår vi at kommunane minimum har følgjande måltal:

- Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter. (Teknisk berekningsutval tilrår 1,75 %)
- Disposisjonsfond (tilråding om 5-10 % av brutto driftsinntekter)
- Eigenkapitalkrav ved investeringar
- Gjeldsgrad (fylkesmannen tilrår å ligge på landsgjennomsnittet)

Nytt er også at kommunestyret skal vedta økonomireglement.

Samla sett viser endringane i lova at kommunen skal ha endå sterkare planmessig styring av økonomien.

Krav til måltal blei gjort gjeldande frå 1.1.2020. Det fører til at budsjettvedtaket for 2021 skal innehalde kommunen sine måltal. Det var ikkje eit slikt krav for vedtak til budsjett for 2019 og difor ikkje noko krav om rapportering på måltal i rekneskapen for 2019. Det same gjeld for rekneskapen for 2020.

Kommunestyret skal sjølv ta i bruk dei finansielle måltala. Dei skal vere mål for kommunen si økonomiske utvikling og gi høve til lokale handlingsreglar for budsjettet. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal også vise utviklinga i kommunal gjeld og andre vesentlege langsiktige forpliktingar. Standardiserte oppstillingar av økonomi og bevillingar i årsbudsjettet, vil også gjelde for økonomiplanen.

Fleire av kommunane skreiv i budsjettdokumentet 2020 at dei ville gjennomføre ein intern politisk prosess med fastsetting av finansielle måltal i løpet av 2020. Fylkesmannen trur slike prosessar aukar eigarskapen og forståinga av plikta kommunestyret har i forvaltninga av kommunen sin økonomi over tid.

I del 3 i denne rapporten legg Fylkesmannen fram statistikkar som kan vere relevante som måltal. Nokre av statestikkane er direkte relaterte til dei tilrådde måltala frå Fylkesmannen. Kommunane skal vedta økonomiske måltal i budsjettvedtak for 2021. Rekneskapen for 2021 skal rapporterer på desse.

5.4 REKNEKAPEN VISER MEIRFORBRUK

Den nye kommunelova har ei viktig endring for kommunar som legg fram årsrekneskap med meirforbruk. Dette vil formelt gjelde for rekneskapsavslutning 2020.

Viser årsrekneskapen meirforbruk skal kommunedirektøren seinast innan 30. juni fremme forslag til endring i årsbudsjettet i inneverande år (§14-5 fjerde ledd). Kommunestyret skal ved handsaminga av rekneskapen ta stilling til korleis meirforbruket skal dekkast inn (kommunelova § 14-3 andre ledd). Inndekkinga kan skje på følgande måte:

- Endre årsbudsjettet i inneverande år (§ 14-11 første ledd, første setning)
- Dekke meirforbruket i neste årsbudsjett (§ 14-11 første ledd, andre setning)
- Unntaksvis kan inndekkinga skje over fleire år etter § 14-11 andre ledd. Ein slik situasjon vil føre kommunen inn på ROBEK.

Det er nok at kommunestyret i samband med årsrekneskapshandsaminga vedtek beløpet, tidsramme og korleis arbeidet med inndekkinga kan gjerast.

5.5 ÅRSBERETNING/ ÅRSMELDING

Kommunelova § 14-7 stille krav til innhaldet i årsmeldinga. Det skal utarbeidast ei årsmelding samla for heile kommunen si verksemd i tillegg til eigne årsmeldingar for eventuelle kommunale føretak. Fylkesmannen vil framheve kravet om å vurdere utviklinga og stillinga i økonomisk handleevne over tid. Kommunestyret skal legge langsiktige økonomiske planer til grunn for planlegging og rapportering.

DEL 3

Kommunerekneskap – statistikkar

6 DEFINISJONAR

I kommunerekneskapan er det ein del sentrale ord som blir brukt. Under finn du forklaring på desse.

- **Brutto driftsinntekter** (BDI) er dei totale driftsinntektene til kommunane. Inntekter frå rammetilskot, skatt på inntekt og formue, havbruksfondet, brukarbetalingar, eigedomsskatt, andre sals- og leigeinntekter, overføringar med krav om motyting og andre overføringar er inkludert i brutto driftsinntekter. Renteinntekter, utbytte og gevinst frå finansielle instrument er ikkje inkludert.
- **Brutto driftsresultat** (BDR) er brutto driftsinntekter (BDI) trekt frå driftsutgifter utanom renter og avdrag. Dette resultatet skal dekke netto rente- og avdragsutgifter samt eventuelle pliktige avsetningar.
- **Renteinntekter, utbytte og eigaruttak** er saman med kursgevinstar på finansielle instrument det vi kallar eksterne finansinntekter.
- **Motpost avskrivningar.** Avskrivningar inngår i brutto driftsresultat, men blir trekt frå gjennom motpost avskrivningar. Det er avdrag som har verknad på rekneskapan og netto driftsresultat.
- **Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter** er saman med kurstap på finansielle instrument og avdragsutgifter det vi kallar eksterne finansutgifter.
- **Netto driftsresultat** (NDR) er driftsinntekter med frådrag av driftsutgifter, renter og avdrag. Skilnaden mellom brutto- og netto driftsresultat viser kor stor del av inntektene som går med til å betale renter og avdrag. NDR viser kor mykje kommunen sitt att med til avsettingar til framtidig bruk, slik som gjennom disposisjonsfond og eigenkapitalkrav til investeringar. (Sjå figuren på neste side)

Ein kommune kan og ha eit betre NDR enn BDR dersom ein har større eksterne finansinntekter enn eksterne finanskostnader. NDR er den viktigaste enkeltstående indikatoren for korleis den økonomiske situasjonen er i kommunen.

Tabell 4 - Skjematisk oppstilling utrekning av netto driftsresultat.

Brutto driftsinntekter	●	→	Rammetilskott Skatteinntekter Brukarbetaling Egedomsskatt Andre sals- og leigeinntekter Andre overføringer
- Brutto driftsutgifter	●	→	
- Avskrivningar		→	
= Brutto driftsresultat			Alle driftsutgifter utan renter og avdrag
+ Eksterne finansinntekter			
- Eksterne finansutgifter			
- Avdrag på lån			
+ Motpost avskrivningar			
= Netto driftsresultat			

- **Disposisjonsfond** kan vere bundne og frie. Dei bundne disposisjonsfonda må nyttast i til føremålet dei er knytt til. Disposisjonsfond er midlar som kommunen kan disponere fritt til både drifts- og investeringsføremål. Når netto driftsresultat viser mindreforbruk kan kommunen byggje opp reserver i disposisjonsfondet.
- **Eigenkapitalkrav.** Kommunen vedtek ein handlingsregel om at investeringar skal finansierast med ein del av tidlegare oppsparte/tilgjengelege midlar (disposisjonsfond).
- **Netto lånegjeld** er gjelda til kommunane som er renteeksponert, inneheld rentekompensasjon og sjølvkost.
- **Renteeksponert gjeld** er gjeld frå bank, statlege låneinstitusjonar, kredittføretak, livsforsikringsselskap, og frå obligasjon og sertifikatmarknaden.
- **Sertifikatlån** er eit kortsiktig lån med løpetid inntil 12 månader. Lånet er avgrensa til sertifikatets lengde, og er omsetteleg. Ved utløp må lånet fornyast eller refinansierast. Varigheit på 3, 6, 9 eller 12 månader.

7 KOSTRA

Statistikken i denne rapporten er i hovudsak henta frå SSB (Statistisk sentralbyrå), der tala er henta frå kommunane sin eigen rapportering. Kommune Stat-Rapportering (KOSTRA) er sentral. Kommunen si plikt til å rapportere til staten etter ny kommunelov er heimla i kapittel 16 med tilhøyrande forskrifter.

Gjennomgang av inntektssystemet

I kommuneproposisjonen, som vart lagt fram i mai, står det at det skal settast ned eit utval for å gå gjennom inntektssystemet til kommunane. I dag blir mellom anna KOSTRA-opplysningane brukt som kriteriedata i utrekning av rammetilskotet til kommunane. I arbeidet med inntektssystemet er statistikk viktig som vurderingsgrunnlag og det er god grunn til å tru at dette vil halde fram. Dersom ein kommune ikkje har god kvalitet på innmeldte tal, kan det få følger for rammeoverføringane.

Kommunen sine plikter

Det er kommunen sjølv som har ansvar for rapportering og kvalitet på tala som blir rapportert inn. Vi får tilbakemelding frå Kommunaldepartementet om at kommunane i vårt fylke har dårleg kvalitet på innmeldte KOSTRA-tal. Fylkesmannen oppmodar derfor kommunane sterkt om å kvalitetssikre registrering av rett KOSTRA-art og funksjon i eigen rekneskapsføring.

Bruk av KOSTRA internt i kommunen

KOSTRA-tala er eit godt grunnlag for kommunane si økonomistyring, gjennom samanlikning med andre kommunar og det å sjå eigen utvikling over tid. Derfor er det viktig å ha fokus på rett bruk av KOSTRA-artar og funksjonar internt i kommunen si økonomiske oppfølging og rapportering til politisk nivå. Fylkesmannen tilrår at kommunar har eit ekstra fokus på å oppfylle krava i [KOSTRA-forskrifta vedlegg 2](#), for å sikre betre kvalitet i talmaterialet. [Rettleiar til rekneskapsrapportering i KOSTRA](#) er til god hjelp i vurderinga av korleis kostnadar skal førast i driftsrekneskapan heilt ned på avdelingsnivå i kommunane. Linken finn du her:

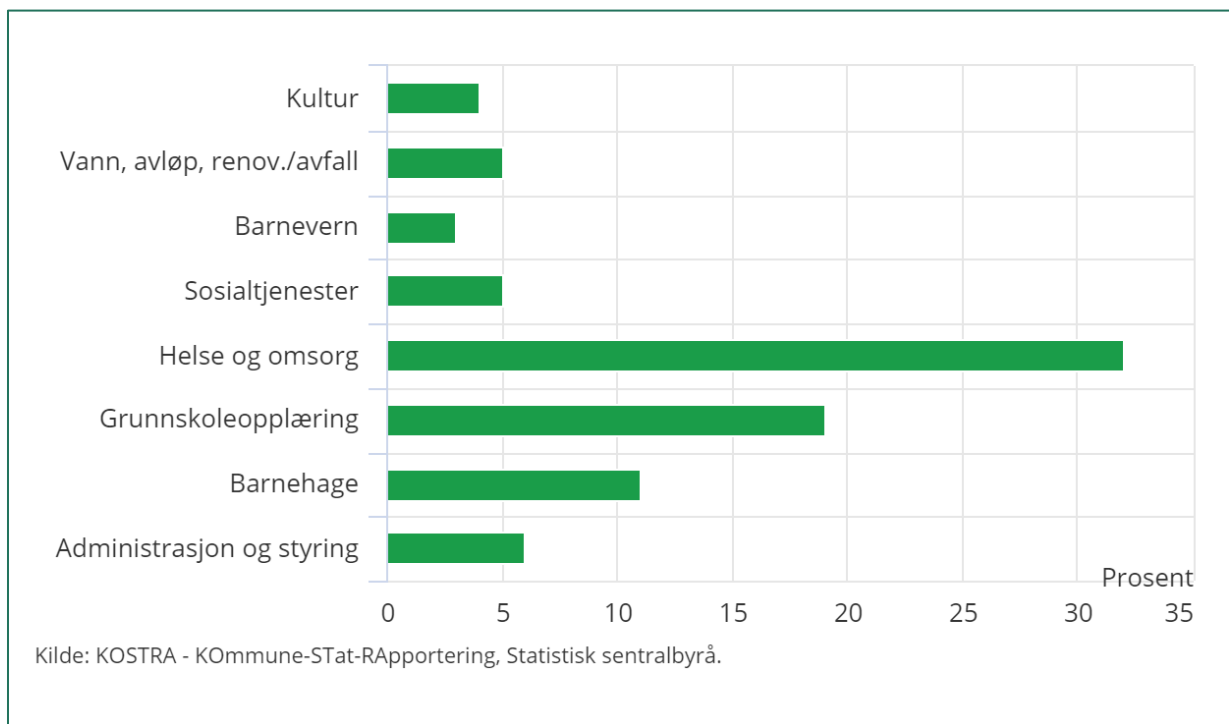
https://www.regjeringen.no/contentassets/bbb36cc4ebcc460b83aedfb68ca95c6d/hovedveileder_2019_endelig_til_publicering.pdf

8 DRIFTSREKNESKAP

I driftsrekneskapen skal kommunane vise kva dei bruker kommunen sine inntekter på.

Her minner vi om at rekneskapstal er konserntal.

På landsbasis fordeler driftsutgiftene seg slik som vist i figuren under:

Figur 3 - Brutto driftsutgifter til kommunale tenesteområde i % av totale brutto driftsutgifter 2019

Helse og omsorgstenestene krev mykje av kommunane sine ressursar. Det same gjer oppvekst med grunnskoleopplæring og barnehage. Desse tenestene utgjer mellom ca. 60 % og 65 % av kommunane sine driftsutgifter på landsbasis.

Skjematisk kan driftsrekneskapen (og driftsbudsjettet) settast opp som vist nedanfor:

Brutto driftsinntekter	
- Brutto driftsutgifter	
- Avskrivningar	
= Brutto driftsresultat	
+ Eksterne finansinntekter (renteinntekter, avkastningar)	
- Eksterne finansutgifter (renteutgifter, tap på avkastningar)	
- Avdrag på lån	
+ Motpost avskrivningar	
= Netto driftsresultat	

Disponering av netto driftsresultat:

+ Bruk av fond	
- Avsetning til fond	
- Overføringar til investeringar	
- Dekking av meirforbruk tidlegare år	
= Årets meirforbruk eller mindreforbruk (botnlinja)	

8.1 BRUTTO DRIFTSRESULTAT

Brutto driftsresultat (BDR) er kommunen sine driftsinntekter (skatteinntekter, statstilskot, og gebyr) minus kommunen sine driftsutgifter (lønninger, varer og tenester), inkludert avskrivning.

Tabell 5 - Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2019 i Møre og Romsdal

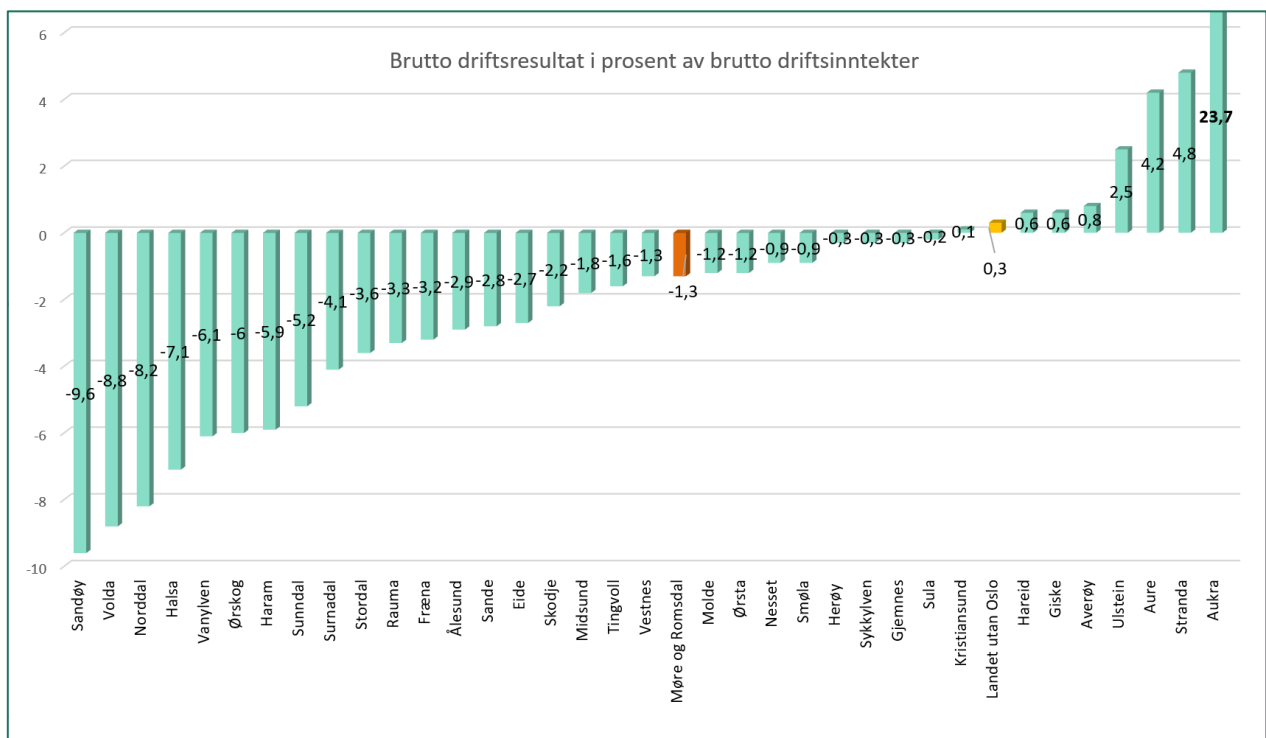
		Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekt			
		2016	2017	2018	2019
1502	Molde	5,3	3,8	1,1	-1,2
1504	Ålesund	3,1	5,0	0,3	-2,9
1505	Kristiansund	4,3	0,9	-1,4	0,1
1511	Vanylven	4,3	4,4	3,9	-6,1
1514	Sande	0,5	-0,1	-2,1	-2,8
1515	Herøy	4,6	-0,4	-1,3	-0,3
1516	Ulstein	4,6	2,9	2,8	2,5
1517	Hareid	4,9	0,2	-0,3	0,6
1519	Volda	2,4	4,4	0,0	-8,8
1520	Ørsta	1,5	0,2	-0,1	-1,2
1523	Ørskog	0,7	2,8	-0,4	-6,0
1524	Norrdal	1,0	7,1	-3,4	-8,2
1525	Stranda	9,9	7,4	4,8	4,8
1526	Stordal	-4,2	-3,6	-1,2	-3,6
1528	Sykkylven	5,0	1,0	0,0	-0,3
1529	Skodje	4,1	3,7	3,1	-2,2
1531	Sula	3,2	0,9	-1,4	-0,2
1532	Giske	3,6	3,8	2,8	0,6
1534	Haram	1,1	-0,4	0,8	-5,9
1535	Vestnes	-0,4	-0,2	0,6	-1,3
1539	Rauma	2,8	2,4	0,4	-3,3
1543	Nesset	1,3	1,1	0,6	-0,9
1545	Midsund	3,0	-2,3	2,9	-1,8
1546	Sandøy	-1,3	-1,6	-3,0	-9,6
1547	Aukra	24,6	20,0	23,2	23,7
1548	Fræna	5,1	7,0	0,5	-3,2
1551	Eide	-1,1	-3,9	-5,2	-2,7
1554	Averøy	4,0	2,9	4,7	0,8
1557	Gjemnes	5,4	2,3	3,9	-0,3
1560	Tingvoll	2,8	6,3	5,6	-1,6
1563	Sunndal	3,0	0,9	-1,6	-5,2
1566	Surnadal	0,1	1,4	-2,2	-4,1
1571	Halsa	7,0	2,6	2,9	-7,1
1573	Smøla	2,4	-0,7	11,5	-0,9
1576	Aure	7,8	4,6	4,2	4,2
EKA15	Møre og Romsdal	4,0	3,1	1,2	-1,3
EAKUO	Landet utan Oslo	3,7	3,0	1,7	0,3

Brutto driftsresultat skal dekke netto rente- og avdragsutgifter, samt eventuelle pliktige avsetningar.

Tabell 5 viser at brutto driftsresultat i Møre og Romsdal er på -1,3 % av brutto driftsresultat. Landsgjennomsnittet utan Oslo er 0,3 %.

BDR har gått ned kvart år dei siste fire åra for heile landet. I Møre og Romsdal er det berre 8 av 35 kommunar som har positivt BDR i 2019. 27 kommunar har negativt BDR i 2019, 13 kommunar i 2018, 9 i 2017 og 4 i 2016.

Trenden er tydeleg og viser at kommunane i Møre og Romsdal har utfordringar og må arbeide planmessig med økonomistyring og tenestenivå for å finne eit berekraftig nivå.

Figur 4 - Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2019 i Møre og Romsdal

8.2 NETTO DRIFTSRESULTAT

Netto driftsresultat (NDR) er summen av alle inntekter og trekt frå alle utgifter. Netto driftsresultat er hovudindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren.

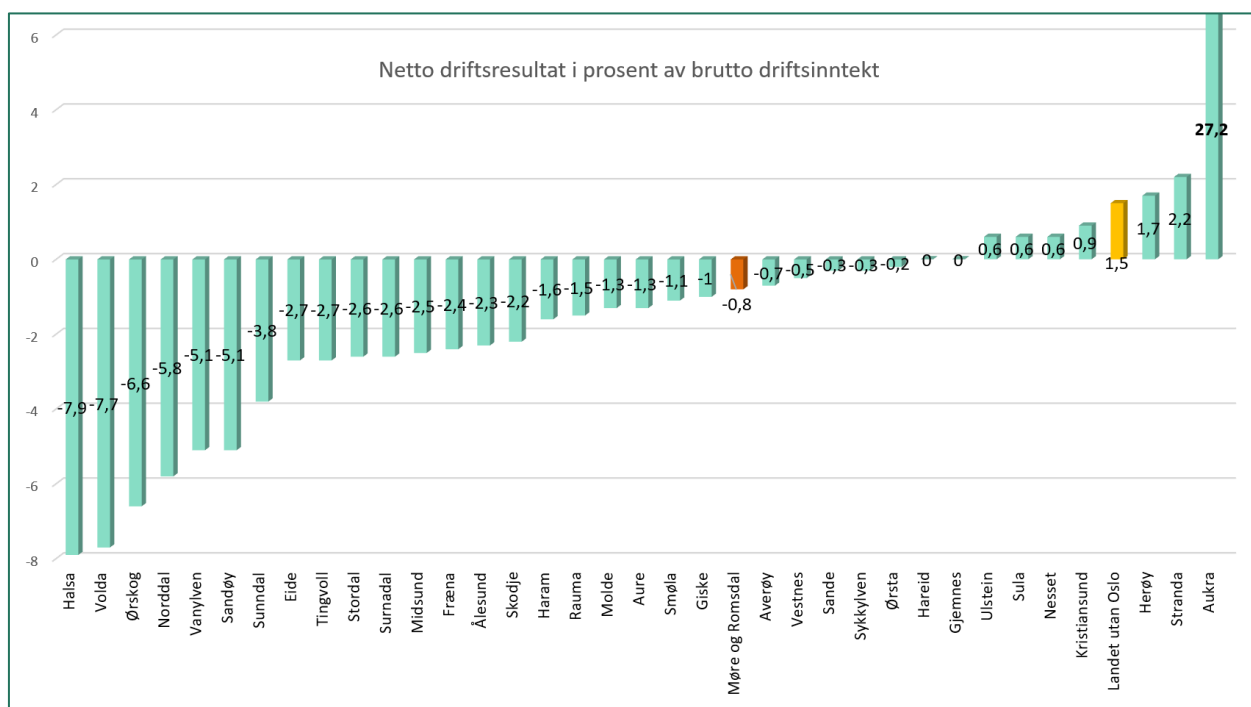
Tabell 6 - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2019 i Møre og Romsdal

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter		2016	2017	2018	2019
1502	Molde	4,6	3,7	1,2	-1,3
1504	Ålesund	2,1	5,1	0,9	-2,3
1505	Kristiansund	3,4	1,0	-0,9	0,9
1511	Vanylven	5,1	5,0	4,7	-5,1
1514	Sande	1,6	2,6	-1,1	-0,3
1515	Herøy	6,3	1,6	0,1	1,7
1516	Ulstein	2,1	0,7	0,7	0,6
1517	Hareid	4,4	0,3	-0,3	0,0
1519	Volda	2,7	4,6	0,7	-7,7
1520	Ørsta	2,5	1,1	0,3	-0,2
1523	Ørskog	0,3	2,2	-1,9	-6,6
1524	Norddal	0,7	8,9	-2,3	-5,8
1525	Stranda	6,8	5,3	2,9	2,2
1526	Stordal	-3,3	-1,8	-1,5	-2,6
1528	Sykkylven	5,9	1,8	0,3	-0,3
1529	Skodje	3,5	3,8	3,0	-2,2
1531	Sula	3,3	1,3	-1,3	0,6
1532	Giske	1,0	2,3	-0,5	-1,0
1534	Haram	0,3	2,0	-0,4	-1,6
1535	Vestnes	0,5	0,9	1,4	-0,5
1539	Rauma	3,4	2,4	0,9	-1,5
1543	Neset	1,7	1,3	1,5	0,6
1545	Midsund	2,0	-3,1	2,5	-2,5
1546	Sandøy	1,5	2,6	-1,6	-5,1
1547	Aukra	26,8	21,4	22,8	27,2
1548	Fræna	4,9	7,4	0,5	-2,4
1551	Eide	-1,4	-3,3	-6,1	-2,7
1554	Averøy	1,6	1,1	3,2	-0,7
1557	Gjemnes	5,9	2,8	4,3	0,0
1560	Tingvoll	0,4	4,3	4,3	-2,7
1563	Sunndal	3,0	2,1	-0,4	-3,8
1566	Surnadal	0,5	1,7	-2,3	-2,6
1571	Halsa	6,8	3,2	3,5	-7,9
1573	Smøla	3,0	-1,3	11,5	-1,1
1576	Aure	2,7	-0,3	4,0	-1,3
EKA15	Møre og Romsdal	3,5	3,3	1,2	-0,8
EAKUO	Landet utan Oslo	4,1	3,7	2,2	1,5

Teknisk berekningsutval (TBU) tilrår at netto driftsresultat for kommunesektoren bør utgjere 1,75 % over tid for at formuebevaringsprinsippet skal bli ivaretatt. Prinsippet inneber at ein kommune si samla formue, realkapital og finansielle fordringar, med frådrag av gjeld, ikkje skal reduserast over tid.

I alt 43 % av kommunane i Norge hadde negativt netto driftsresultat i 2019. Samla for fylket er netto driftsresultat negativt med -0,8 % av brutto driftsinntekter. I 2019 har 26 av 35 kommunar i Møre og Romsdal negativt netto driftsresultat mot 13 kommunar i 2018, 5 i 2017 og 2 i 2016. Dette viser at dei fleste kommunane har eit kostnadsnivå som er høgare enn dei kan halde fram med på sikt. At berre to kommunar når TBU si tilråding om NDR på 1,75 % av BDI, viser ein særdeles krevjande situasjon. Om vi trekker ut Aukra vil NDR i % av BDI i fylket vere -1,5 %.

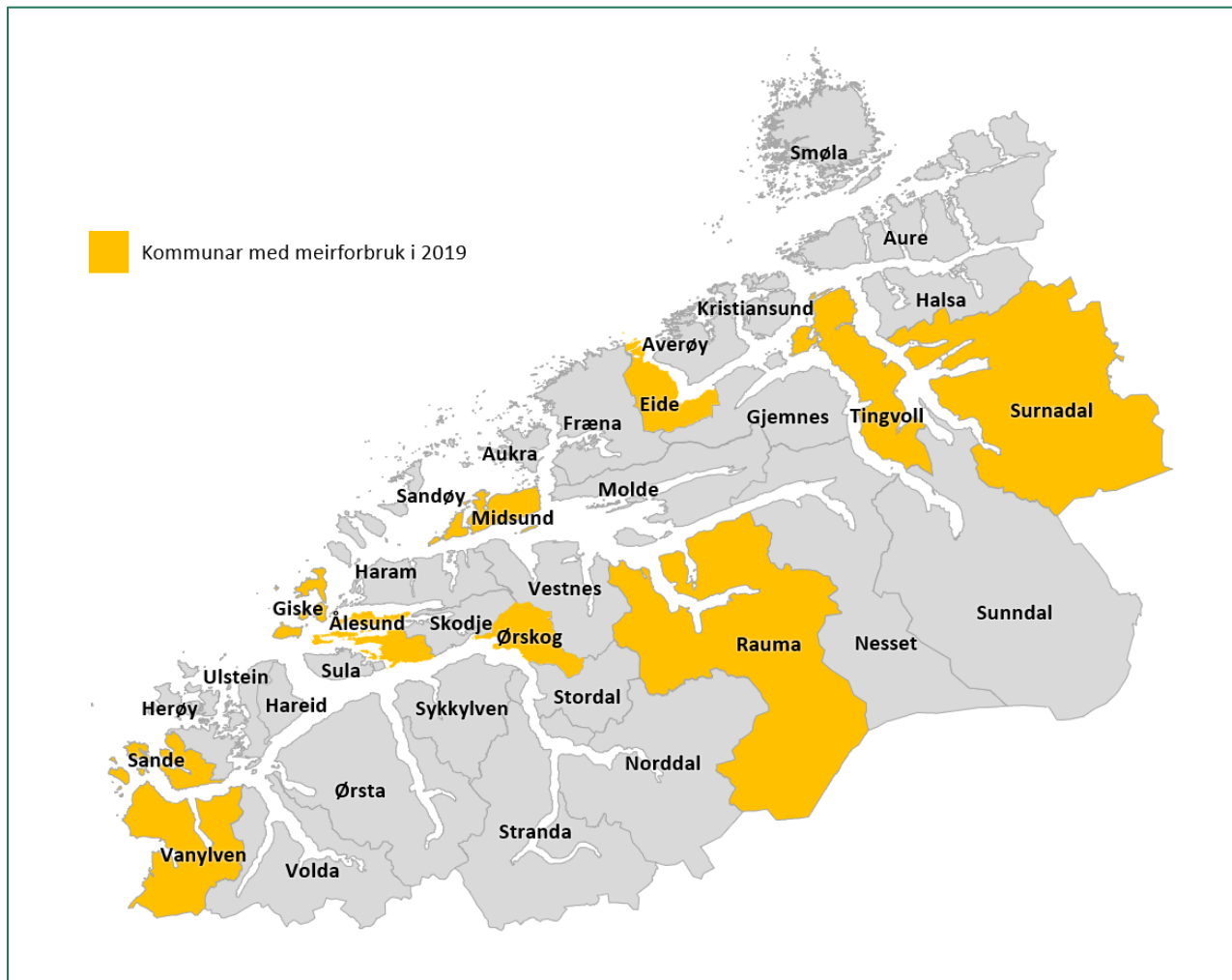
Dei frie midlane i netto driftsresultat kan nyttast til driftskostnader, finansiering av investeringar eller settast av på fond til seinare bruk. Om kommunen har eit negativt netto driftsresultat, må det dekkast inn ved bruk av avsette midlar og/eller stryke budsjetterte avsetningar.

Figur 5 - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2019 i Møre og Romsdal

8.3 MINDRE/MEIRFORBRUK I DRIFTSREKNESKAPEN

Av 26 kommunar med negativt netto driftsresultat har 10 kommunar lagt fram rekneskapen med meirforbruk. Dei 16 kommunane som ikkje har meirforbruk har brukt av tidlegare avsette midlar for å komme i balanse.

Figur 6 - Kartet viser kommunar i Møre og Romsdal med meirforbruk i rekneskapen for 2019.

Tabell 7 - Mindre/meirforbruk i prosent av brutto driftsinntekt.

		Årets mindre/meirforbruk i driftsrekneskapen i prosent av brutto driftsinntekter			
		2016	2017	2018	2019
1502	Molde	2,7	1,1	0,6	0,2
1504	Ålesund	0,3	1,5	0,7	-1,0
1505	Kristiansund	0,0	0,0	0,0	0,0
1511	Vanylven	6,4	5,2	1,8	-0,2
1514	Sande	-0,4	1,9	0,1	-0,8
1515	Herøy	3,3	1,7	1,7	1,2
1516	Ulstein	0,5	0,2	0,1	0,0
1517	Hareid	2,6	0,3	-0,8	0,5
1519	Volda	2,6	4,5	0,5	0,5
1520	Ørsta	2,0	1,7	1,6	1,8
1523	Ørskog	1,2	2,2	0,1	-2,7
1524	Norddal	0,6	-0,7	-1,5	0,2
1525	Stranda	3,0	3,9	3,8	3,7
1526	Stordal	0,1	2,1	1,0	0,4
1528	Sykkylven	3,8	2,0	2,4	1,7
1529	Skodje	2,6	2,7	2,8	0,0
1531	Sula	3,5	3,8	2,3	2,7
1532	Giske	0,2	0,6	0,1	-0,6
1534	Haram	1,6	3,2	0,9	3,4
1535	Vestnes	0,7	0,7	0,6	0,0
1539	Rauma	2,0	1,0	0,3	-0,9
1543	Nesset	1,8	1,4	2,6	2,9
1545	Midsund	0,9	-1,9	0,9	-1,5
1546	Sandøy	3,5	2,6	0,6	3,3
1547	Aukra	2,7	0,5	0,3	0,3
1548	Fræna	2,4	2,7	0,3	0,3
1551	Eide	1,2	-0,3	-3,1	-0,2
1554	Averøy	2,0	1,3	1,1	1,7
1557	Gjemnes	3,9	3,6	2,8	1,2
1560	Tingvoll	1,4	2,5	4,4	-0,6
1563	Sunndal	3,8	4,4	3,2	0,2
1566	Surnadal	0,2	1,2	0,1	-1,3
1571	Halsa	7,1	5,8	9,7	0,9
1573	Smøla	2,9	1,4	0,5	0,0
1576	Aure	1,0	0,0	0,7	0,0
EKA15	Møre og Romsdal	1,8	1,7	1,0	0,3
EAKUO	Landet utan Oslo	2,1	1,8	1,2	1,1

9 DISPOSISJONSFOND OG LIKVIDE MIDLAR

Tabell 8 - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekt

		Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekt			
		2016	2017	2018	2019
1502	Molde	2,5	5,2	7,0	5,9
1504	Ålesund	0,8	0,8	0,9	0,8
1505	Kristiansund	0,0	0,2	0,1	0,7
1511	Vanylven	3,7	9,2	16,0	11,5
1514	Sande	0,0	0,0	0,1	0,0
1515	Herøy	2,6	6,1	5,8	7,2
1516	Ulstein	5,4	5,6	6,1	6,3
1517	Hareid	1,0	3,4	3,3	2,9
1519	Volda	7,9	10,3	12,8	6,2
1520	Ørsta	7,2	7,9	8,3	8,0
1523	Ørskog	1,0	1,3	2,9	0,2
1524	Norrdal	0,4	0,0	0,0	0,3
1525	Stranda	1,5	1,3	0,3	8,3
1526	Stordal	8,1	6,2	5,6	3,7
1528	Sykkylven	1,0	3,9	3,6	2,8
1529	Skodje	9,2	10,6	10,1	10,7
1531	Sula	12,8	12,3	11,8	11,2
1532	Giske	0,5	0,5	0,4	0,4
1534	Haram	1,7	2,0	4,3	0,8
1535	Vestnes	0,3	0,8	3,3	3,1
1539	Rauma	0,7	1,2	3,3	3,1
1543	Neset	2,7	2,3	5,3	5,8
1545	Midsund	4,4	1,7	4,8	5,5
1546	Sandøy	21,1	23,7	24,5	15,9
1547	Aukra	67,4	72,7	88,4	107,1
1548	Fræna	5,3	7,9	9,1	8,3
1551	Eide	9,0	4,8	5,7	3,6
1554	Averøy	3,3	3,9	5,6	3,9
1557	Gjemnes	5,9	8,4	12,5	13,0
1560	Tingvoll	4,0	5,9	8,2	12,2
1563	Sunndal	13,8	15,3	17,9	17,3
1566	Surnadal	8,6	8,2	6,1	4,4
1571	Halsa	11,1	13,7	10,8	8,2
1573	Smøla	5,7	6,0	18,7	19,6
1576	Aure	15,1	14,1	12,2	10,7
EKA15	Møre og Romsdal	5,5	6,5	7,9	7,8
EAKUO	Landet utan Oslo	8,3	10,0	11,1	11,0

Oppbygging av fond er viktig for at kommunane skal kunne ha eit berekraftig økonomisk handlingsrom over tid. Disposisjonsfondet kan nyttast til både drifts- og investeringsføremål. Det kan brukast som ein buffer mot uføresette hendingar og skal brukast om kommunerekneskapen viser meirforbruk. I 2019 har bruk av disposisjonsfond vore naudsynt for mange kommunar i vårt fylke.

9.1 DISPOSISJONSFOND

Når disposisjonsfond blir brukt som eit av fleire måltal, tilrår Fylkesmannen at disposisjonsfondet over tid er på minst 5-10 % av brutto driftsinntekt.

Utviklinga i disposisjonsfondet i kommunane i fylket i 2019 ligg innafør tilrådd nivå, men går litt ned samanlikna med 2018 (sjå tabell 8). Utan Aukra ligg disposisjonsfondet samla på 5,1 % av brutto driftsinntekt. I alt 15 kommunar har disposisjonsfond mindre enn 5 % og 7 kommunar har disposisjonsfond under 2 %.

Det er tydeleg å sjå at fleire kommunar har balansert ein vanskeleg økonomisk situasjon med tidlegare oppsparte midlar og det er ikkje berekraftig over tid.

9.2 LIKVIDE MIDLAR

Arbeidskapital utan premieavvik er eit utrykk for likviditet. Med likviditet meinast kommunen si evne til å betale sine krav etter kvart som dei forfell. Arbeidskapital er omløpsmidlar trekt frå kortsiktig gjeld. Arbeidskapital kan også brukast som eit av fleire måltal for kommunen.

Arbeidskapitalen omfattar bankinnskott, verdipapir (aksjar, sertifikat og liknande) og kortsiktige fordringar.

Låg arbeidskapital kan tyde på at kommunen manglar likvide midlar til å betale for forpliktingane sine. Det er 3 kommunar i Møre og Romsdal som har negativ arbeidskapital.

Kommunane får utbetalt rammetilskot frå staten i ti terminar. I tillegg får kommunane gebyrinntekter frå brukarar av kommunale teneste regelmessig. Kommunar med dårleg likviditet må planlegge godt sin aktivitet. Kommunar kan utjamne likviditetsproblem med kassakreditt.

Tabell 9 - Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekt.

Arbeidskapital ex. premieavvik i % av brutto driftsinntekt		2016	2017	2018	2019
1502	Molde	26,6	24,1	18,4	7,9
1504	Ålesund	15,0	19,0	17,9	17,0
1505	Kristiansund	11,6	0,6	-1,9	-0,5
1511	Vanylven	17,2	15,6	19,3	9,7
1514	Sande	22,1	27,1	22,1	22,2
1515	Herøy	19,2	18,5	24,5	16,9
1516	Ulstein	32,6	16,2	12,5	13,0
1517	Hareid	5,2	7,4	4,0	5,5
1519	Volda	20,2	12,9	28,4	34,3
1520	Ørsta	16,0	13,3	4,1	12,4
1523	Ørskog	42,1	37,6	30,5	7,1
1524	Norddal	14,2	21,4	18,2	5,4
1525	Stranda	17,8	27,1	21,8	-77,6
1526	Stordal	57,6	43,6	33,9	15,7
1528	Sykkylven	-2,5	4,4	0,7	-0,3
1529	Skodje	30,9	33,6	32,8	29,4
1531	Sula	37,0	35,3	29,4	30,4
1532	Giske	29,2	31,5	29,3	24,1
1534	Haram	108,3	102,9	107,6	84,2
1535	Vestnes	-3,0	-2,2	-6,7	10,3
1539	Rauma	20,0	10,3	10,6	10,0
1543	Neset	16,4	13,5	14,1	25,3
1545	Midsund	24,9	8,6	11,2	8,9
1546	Sandøy	87,7	79,9	67,3	61,2
1547	Aukra	78,8	77,3	91,4	110,4
1548	Fræna	25,7	29,0	25,6	23,0
1551	Eide	23,2	20,2	13,8	9,0
1554	Averøy	10,4	10,1	9,7	7,8
1557	Gjemnes	17,8	20,4	20,9	25,6
1560	Tingvoll	10,0	12,9	13,7	9,1
1563	Sunndal	19,3	20,1	23,5	17,0
1566	Surnadal	8,0	9,8	9,7	4,1
1571	Halsa	23,3	25,4	29,6	20,9
1573	Smøla	44,3	22,4	31,1	19,2
1576	Aure	31,0	31,9	26,6	17,6
EKA15	Møre og Romsdal	23,5	21,8	21,0	17,0
EAKUO	Landet utan Oslo	20,9	21,8	21,7	20,6

10 HAVBRUKSFONDET 2019

Stortinget vedtok i 2015 å opprette eit havbruksfond der ein del av veksten i oppdrettsnæringa skulle gå til kommunen der næringa høyrer heime.

Tabell 10 - Havbruksfond 2019

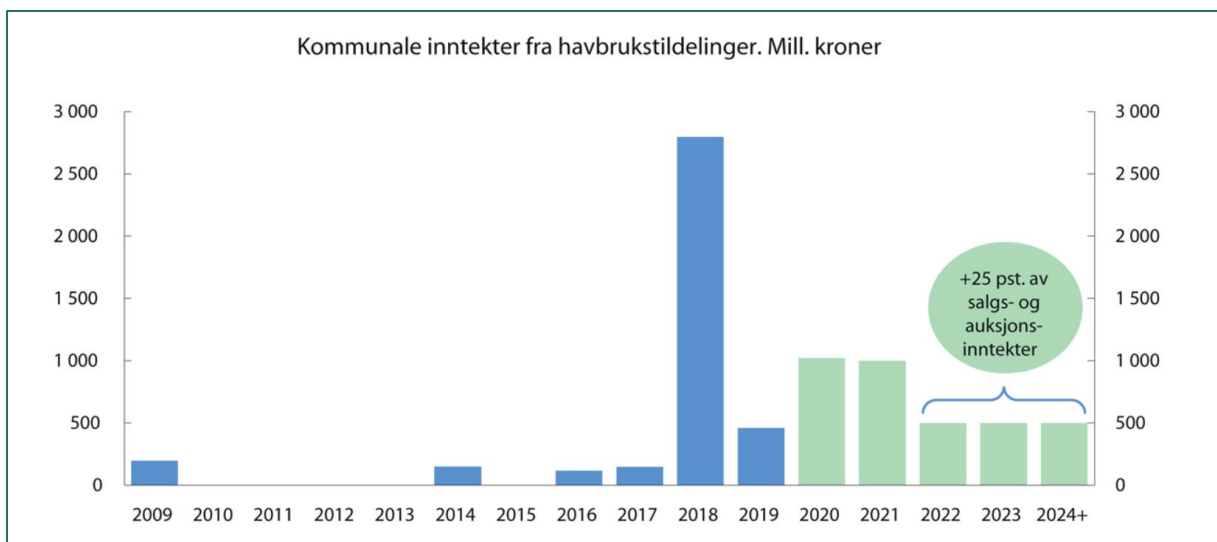
Utbetalinger frå Havbruksfondet 2019		
1502	Molde	130 003
1505	Kristiansund	5 996 691
1511	Vanylven	606 681
1514	Sande	118 303
1515	Herøy	228 372
1516	Ulstein	130 003
1519	Volda	693 350
1520	Ørsta	666 683
1524	Nordal	173 337
1525	Stranda	563 347
1526	Stordal	4 047 304
1529	Skodje	86 669
1532	Giske	307 674
1534	Haram	775 685
1535	Vestnes	3 218 215
1539	Rauma	346 675
1543	Neset	184 171
1545	Midsund	780 019
1546	Sandøy	2 871 540
1547	Aukra	532 235
1548	Fræna	303 341
1551	Eide	86 669
1554	Averøy	794 464
1557	Gjemnes	390 009
1560	Tingvoll	455 011
1566	Surnadal	43 334
1571	Halsa	1 300 031
1573	Smøla	8 841 203
1576	Aura	3 651 559
Sum Møre og Romsdal		38 322 578

Frå 2016 skulle 80 prosent av inntektene frå framtidig vekst i oppdrettsnæringa fordelast gjennom havbruksfondet til kommunal sektor. Havbruksfondet kan rekneskapsførast direkte i driftsrekneskapen. Dette har medført at kommunane har hatt meir frie midlar tilgjengeleg til drift

og investeringar. Tabellen viser at kommunar i Møre og Romsdal har fått 38,3 millionar kroner frå havbruksfondet i 2019, medan det i 2018 blei utbetalt 206 millionar til kommunar Møre og Romsdal.

I revidert nasjonalbudsjett foreslår Regjeringa å gjere endringar i produksjonsavgifta og auksjonsinntektene som er inntekter i Havbruksfondet. Vidare blir det foreslått endringar i fordelinga mellom stat, fylkeskommune og kommune.

Figuren under er henta frå revidert nasjonalbudsjett 2020 og viser forslag til framtidig fordeling av inntekter frå havbrukstildelingar og produksjonsavgift.

Figur 7 - Inntekter frå havbrukstildelingar og produksjonsavgift til havbrukskommunar og fylkeskommunar.

Endringsforslaget kan du lese her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-2-20192020/id2702126/?q=havbruksfond&ch=4#kap4-3-4>

11 INVESTERINGAR OG GJELD

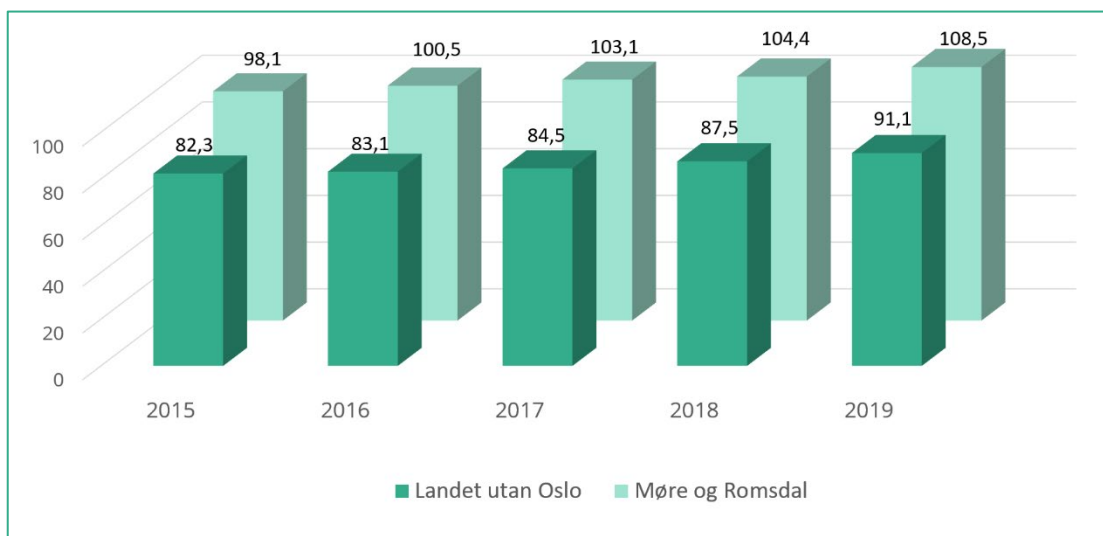
Kommunestyret skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevna blir ivaretatt over tid. Kva som er god langsiktig forvaltning er ei vurdering som kommunestyret sjølv tar. Ny kommunelov har gjort det tydelegare at kommunen ikkje skal ta vesentleg finansiell risiko i finansforvaltninga eller gjeldsforvaltninga.

Kommunane har ansvar for ei rekke tenester (generalistprinsippet) som krev omfattande investeringar. Utviklinga i lånegjelda er tett bunden til investeringsaktiviteten i kommunane. Kommunane kan låne til investeringar, men ikkje til drift. Kommunane kan finansiere investeringar med egne midlar.

Kommunen skal vedta finansielle måltal. Gjeldsgrad (netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekt) og eigenfinansieringskrav kan vere finansielle måltal for kommunen sin økonomiske forvaltning, slik at den økonomiske handleevna blir tatt i vare over tid.

11.1 GJELD

Langsiktig gjeld kjem fram av kommunen sitt balanserekneskap og omfattar lån til investeringar, pensjonsforpliktingar, formidlingslån og ubrukte lånemidlar. I netto lånegjeld er pensjonsforpliktingar, formidlingslån og ubrukte lånemidlar tatt ut. Netto lånegjeld blir bruk som mål på kommunen sin gjeld knytt til tenesteytinga. I netto lånegjeld er lån til sjølvkosttenester tatt med, slik som vatn, avløp og renovasjon.

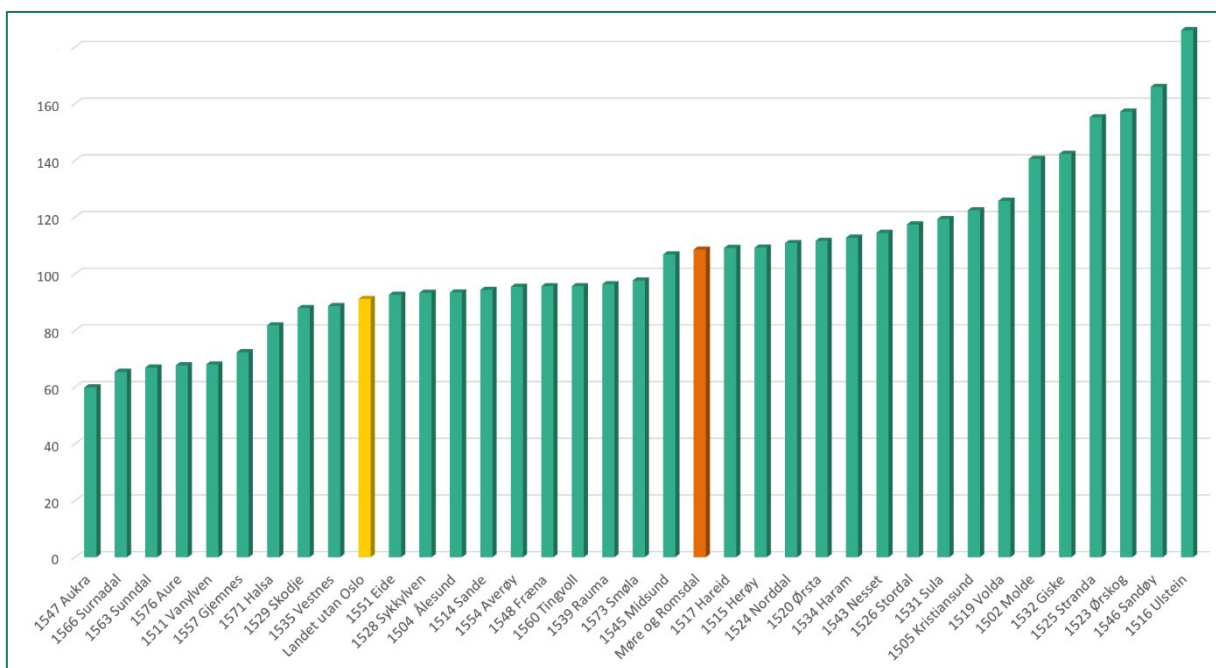

Figur 8 - Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekt 2019

Kapitalkostnadane på sjølvkostområdet blir betalt gjennom kommunale avgifter. Figuren 8 viser netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekt.

Fylkesmannen tilrår at gjeldsgraden bør ligge på landsgjennomsnittet. Gjeldsgraden for landet har auka med 8,8 % frå 2015 til 2019. I Møre og Romsdal er auken 10,4 % i same periode. Skilnaden mellom landsgjennomsnittet og Møre og Romsdal er 17,4 % i 2019. Dette viser at gjeldsgraden i vårt fylke er høgt over Fylkesmannen si tilråding.

Under blir det vist kor mykje gjeld kommunane i Møre og Romsdal har i prosent av brutto driftsinntekt i 2019. Berre 9 kommunar ligg under Fylkesmannen sitt tilrådde nivå. Det kan vere gode grunnar for å ligge høgare enn landsgjennomsnittet. Det kan vere på grunnlag av langsiktig økonomisk planlegging for å sikre gjennomføring av særskilte tiltak eller for å oppnå samordning av tenester for å møte utfordringar i framtida.

Figur 9 - Figuren viser netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekt

Høgt gjeldsnivå påverkar betalinga av renter og avdrag. Da dette er ein driftskostnad, fører det til at tilgjengelege midlar til kommunal tenesteyting blir lågare. Planlagt utvikling i eit tenestemråde krev vurderingar av både drifts- og investeringsbehov.

Noko av grunnen til høgt gjeldsnivå kan vere at rentenivået i Norge har vore på eit lågt nivå lenge.

Tabell 11 - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekt

		Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekt			
		2016	2017	2018	2019
1502	Molde	133,6	129,1	136,0	140,5
1504	Ålesund	102,5	96,5	92,9	93,4
1505	Kristiansund	93,2	100,8	114,0	122,4
1511	Vanylven	66,6	65,1	64,5	68,0
1514	Sande	86,5	86,0	93,7	94,3
1515	Herøy	105,6	110,1	105,7	109,2
1516	Ulstein	194,0	199,8	189,7	185,9
1517	Hareid	80,6	79,9	85,8	109,1
1519	Volda	99,7	110,4	116,1	125,7
1520	Ørsta	82,7	95,2	109,6	111,6
1523	Ørskog	96,5	133,7	149,7	157,2
1524	Norrdal	136,8	117,4	118,4	110,8
1525	Stranda	159,6	174,2	142,5	155,2
1526	Stordal	109,0	113,7	116,3	117,4
1528	Sykkylven	84,3	91,7	92,3	93,3
1529	Skodje	88,7	86,6	96,7	87,9
1531	Sula	110,4	117,3	123,8	119,3
1532	Giske	155,4	147,4	145,0	142,3
1534	Haram	126,1	127,4	109,3	112,7
1535	Vestnes	55,3	58,5	66,5	88,6
1539	Rauma	86,4	114,8	97,5	96,3
1543	Nesset	95,2	100,8	101,4	114,4
1545	Midsund	78,6	82,9	81,9	106,8
1546	Sandøy	99,2	143,1	195,0	165,9
1547	Aukra	64,6	76,4	66,4	59,9
1548	Fræna	76,7	74,3	83,4	95,6
1551	Eide	97,1	101,1	105,7	92,6
1554	Averøy	113,0	107,7	99,4	95,4
1557	Gjemnes	65,2	65,2	65,5	72,3
1560	Tingvoll	100,4	95,9	90,3	95,6
1563	Sunndal	58,1	60,0	64,8	66,9
1566	Surnadal	64,3	61,4	64,8	65,4
1571	Halsa	78,0	73,2	69,4	81,8
1573	Smøla	82,3	103,1	88,4	97,6
1576	Aure	63,7	62,8	62,0	67,7
EKA15	Møre og Romsdal	100,5	103,1	104,4	108,5
EAKUO	Landet utan Oslo	83,1	84,5	87,5	91,1

11.2 AVDRAG

Lån skal nedbetalast årleg med minimum det kommunelova krev i avdrag. Tabellen viser kor mykje som blir brukt til å betale i avdrag kvart år i prosent av brutto driftsinntekter.

Tabell 12 - Avdrag i prosent av brutto driftsinntekter

		Avdrag i prosent av brutto driftsinntekter			
		2016	2017	2018	2019
1502	Molde	4,5	4,3	4,3	4,4
1504	Ålesund	3,6	3,4	3,2	3,3
1505	Kristiansund	3,4	3,2	3,4	3,7
1511	Vanylven	2,8	2,8	2,9	3,4
1514	Sande	2,8	3,0	3,3	3,4
1515	Herøy	2,8	3,3	3,4	3,1
1516	Ulstein	5,4	5,5	6,3	6,4
1517	Hareid	3,2	2,9	3,0	3,2
1519	Volda	2,6	2,9	3,2	3,5
1520	Ørsta	2,8	3,0	3,5	3,1
1523	Ørskog	4,5	4,5	5,0	6,0
1524	Norddal	5,9	5,1	5,7	5,5
1525	Stranda	6,4	5,9	6,3	6,6
1526	Stordal	4,1	4,4	4,7	4,4
1528	Sykkylven	2,5	2,6	3,0	2,9
1529	Skodje	4,0	3,4	3,4	3,5
1531	Sula	3,6	3,8	3,9	4,0
1532	Giske	5,0	5,0	5,0	5,1
1534	Haram	4,3	4,0	4,1	4,0
1535	Vestnes	2,2	2,6	3,0	3,0
1539	Rauma	2,8	3,0	3,1	3,7
1543	Nesset	3,6	4,0	3,8	4,0
1545	Midsund	3,3	3,1	3,1	3,4
1546	Sandøy	3,8	3,7	5,0	5,5
1547	Aukra	4,5	5,1	5,9	5,7
1548	Fræna	2,8	2,8	2,7	2,9
1551	Eide	3,1	2,8	3,2	3,2
1554	Averøy	4,4	4,4	4,4	4,1
1557	Gjemnes	3,0	3,1	3,2	3,7
1560	Tingvoll	5,2	4,9	4,5	4,7
1563	Sunndal	2,9	2,2	2,9	3,0
1566	Surnadal	3,3	3,3	3,4	2,8
1571	Halsa	4,3	3,8	3,6	4,3
1573	Smøla	3,8	4,9	4,3	5,2
1576	Aure	4,3	4,2	4,1	4,6
EKA15	Møre og Romsdal	3,7	3,6	3,8	3,9
EAKUO	Landet utan Oslo	3,4	3,5	3,6	3,7

Ny kommunelov har endra utrekninga av minimumsavdrag på kommunen si låneportefølje jf. § 14-18.

Minimumsavdrag

Minimumsavdrag skal reknast ut på grunnlag av langsiktig gjeld justert for formidlingslån og for store investeringar i kyrkjebygg.

Ny kommunelov fører til at minimumsavdrag er knytt meir direkte til kapitalslit og blir fastsett på bakgrunn av storleiken på avskrivningane. Dersom kommunen sjølv finansierer delar av investeringane, vil avdraga bli mindre enn avskrivningane.

Avdrag på lån. Berekningsformel:

$$\text{Minimumsavdrag} = \text{Sum avskrivningar} * (\text{rest lånegjeld} / \text{sum bokført verdi varige driftsmidler})$$

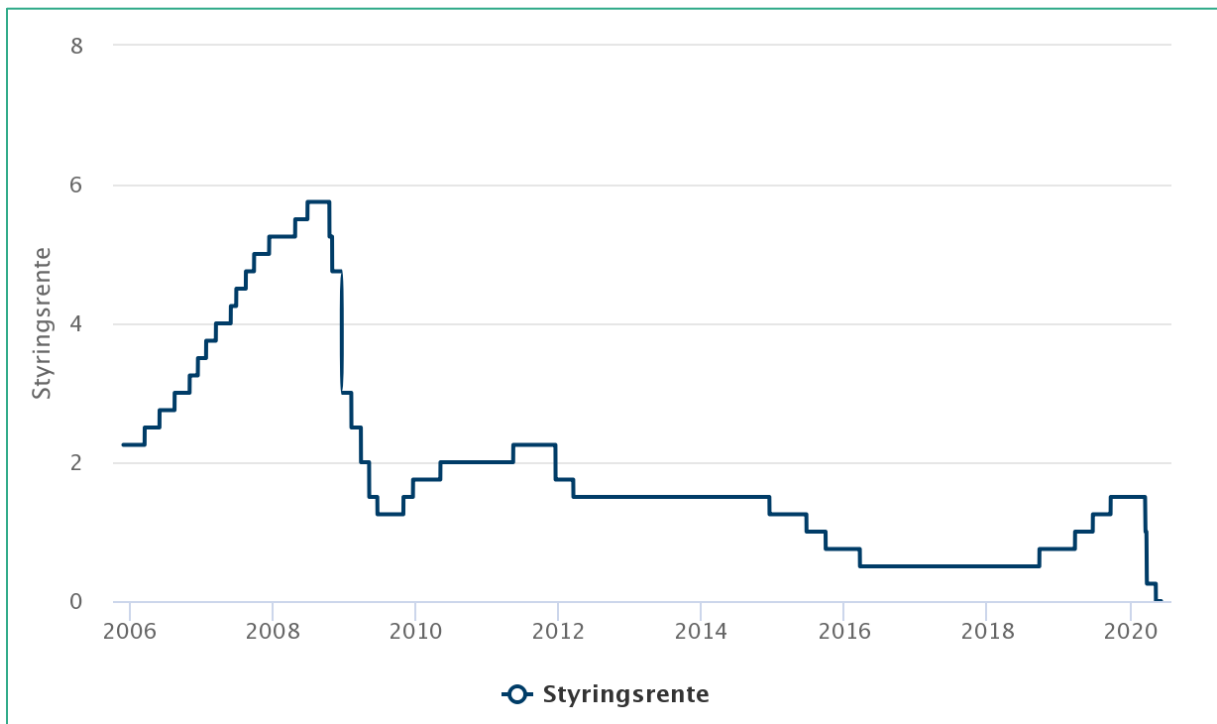
For ein del kommunar vil dette gi kortare avdragstid og høgare avdragsutgifter. Dette fører til at desse kommunane får auka minimumsavdrag som dei må ta høgde for i budsjetta sine.

Avskrivningar

Avskrivningar fordeler kostnaden ved eit innkjøp av varig driftsmiddel over den økonomiske levetida på driftsmidla. Historisk pris skal avskrivast lineært, som inneber at det same beløpet blir ført i driftsrekneskapen kvart år. Avskrivningar er ikkje ein kostnad som påverkar netto driftsresultat. I kommunerekneskapen blir avskrivningane korrigert med ein like stor motpost. Avdrag skal dekkast som driftsutgift og verkar inn på resultatet i kommunerekneskapen.

11.3 RENTEKSPONERT GJELD

Den delen av kommunen si gjeld som blir direkte påverka av endringar i renta, blir omtalt som renteksponert gjeld. Styringsrenta til Norges Bank er interessant fordi den verkar inn på kva vilkår långjevar tilbyr kommunane.

Figur 10 - Utvikling i styringsrenta 1991-2019, nominell, års gjennomsnitt. www.norges-bank.no

Styringsrenta var i en periode i 2016 – 2018 på sitt lågaste på 0,5 %. I september 2018 kom den første av flere renteauke. I september 2019 sette Norges Bank renta opp til 1,5 %, som var det høyeste nivået dei siste fem åra. På det tidspunktet vurderte Norges Bank utsiktene og risikobilde slik at veksten i norsk økonomi og kapasitetsutnytting var noko over eit normalt nivå, som tilsa høgare rente. 13. mars 2020 kom første teikn på ei dramatisk endring med det første rentekuttet på 0,5 % til 1,0 %. I ekstraordinært møte sju dagar seinare blei renta ytterlegare sett ned til 0,25 %, før den blei sett til 0 % 6. mai. Utviklinga understrekar den krevjande økonomiske stillinga som Norge og verden står i etter pandemiutbrotet.

SSB la fram konjunkturtrendensar 5. juni der dei ventar at styringsrenta vil vere rekordlåg lenge, og at dei trur på ein forsiktig renteoppgang frå 2022. Ved utgangen av 2023 forventar dei at renta er på 0,75 %.

27 av kommunane i Møre og Romsdal har meir i renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter enn snittet for landet, utanom Oslo.

Tabell 13 - Renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsresultat

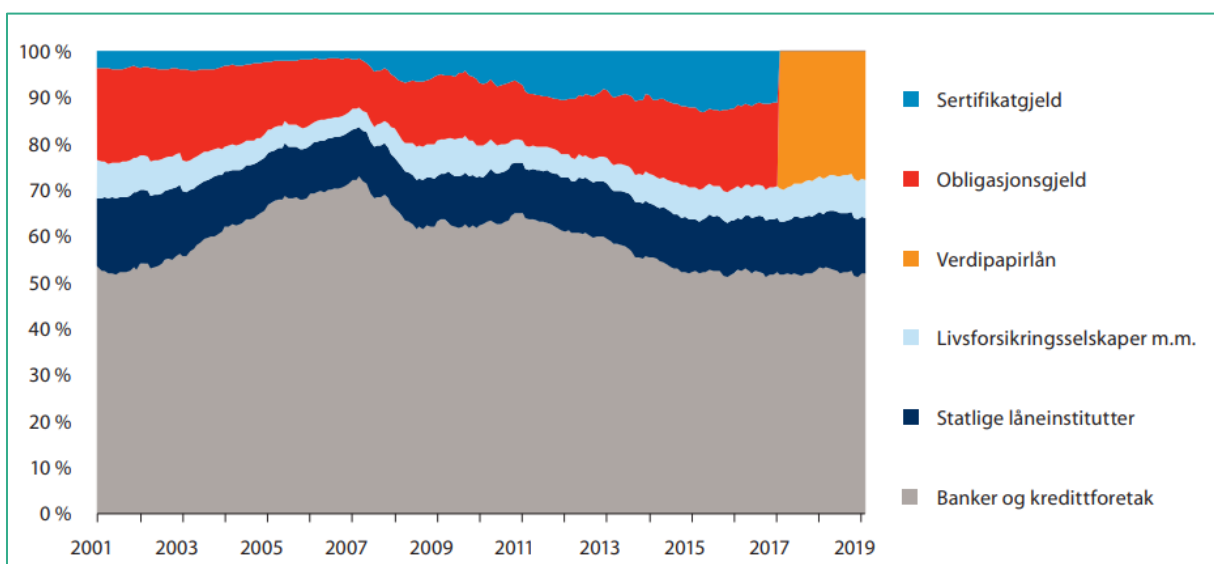
Renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsresultat		2016	2017	2018	2019
1502	Molde	104,3	108,0	115,6	117,9
1504	Ålesund	74,5	69,3	64,4	65,6
1505	Kristiansund	61,0	67,2	77,4	86,1
1511	Vanylven	48,7	48,1	47,3	49,3
1514	Sande	56,0	56,4	63,8	65,1
1515	Herøy	82,3	86,3	82,6	102,3
1516	Ulstein	162,7	169,5	159,3	155,5
1517	Hareid	53,1	54,1	79,2	82,7
1519	Volda	82,0	92,7	97,7	106,5
1520	Ørsta	58,2	71,9	87,0	89,9
1523	Ørskog	80,7	118,0	.	.
1524	Norddal	122,9	105,7	107,0	100,5
1525	Stranda	123,1	135,1	.	95,2
1526	Stordal	92,6	97,7	101,5	103,0
1528	Sykkylven	71,9	71,4	75,1	75,2
1529	Skodje	71,2	79,8	90,6	.
1531	Sula	76,2	81,0	83,3	79,3
1532	Giske	122,1	112,9	109,5	106,5
1534	Haram	97,5	100,6	83,5	87,3
1535	Vestnes	41,7	46,3	53,9	82,8
1539	Rauma	69,5	98,1	80,2	77,8
1543	Nesset	74,2	78,8	78,7	88,1
1545	Midsund	61,0	66,5	.	91,2
1546	Sandøy	71,2	110,3	156,6	126,5
1547	Aukra	44,9	57,2	48,3	41,6
1548	Fræna	43,9	43,3	52,9	63,6
1551	Eide	81,2	84,9	89,5	86,8
1554	Averøy	92,1	85,7	76,5	73,6
1557	Gjemnes	49,1	49,5	49,8	56,8
1560	Tingvoll	76,6	73,9	68,3	73,1
1563	Sunndal	46,4	47,4	50,9	53,2
1566	Surnadal	50,2	48,3	52,0	42,6
1571	Halsa	66,7	62,9	60,3	72,2
1573	Smøla	52,5	73,7	63,7	70,9
1576	Aure	43,1	42,1	41,5	46,3
EKA15	Møre og Romsdal	75,7	79,2	81,1	84,1
EAKUO	Landet utan Oslo	58,3	60,2	62,2	65,9

11.4 GJELD I KOMMUNANE GENERELT

Kommunane er store låneaktørar. Dei hentar nær halvparten av si eksterne finansiering frå bankar og kredittføretak, resten hentar dei i det internasjonale obligasjons- og sertifikatmarknaden. Obligasjonslån er typiske låneavtalar utover 12 månadar, sertifikatlån er låneavtalar inntil 12 månadar.

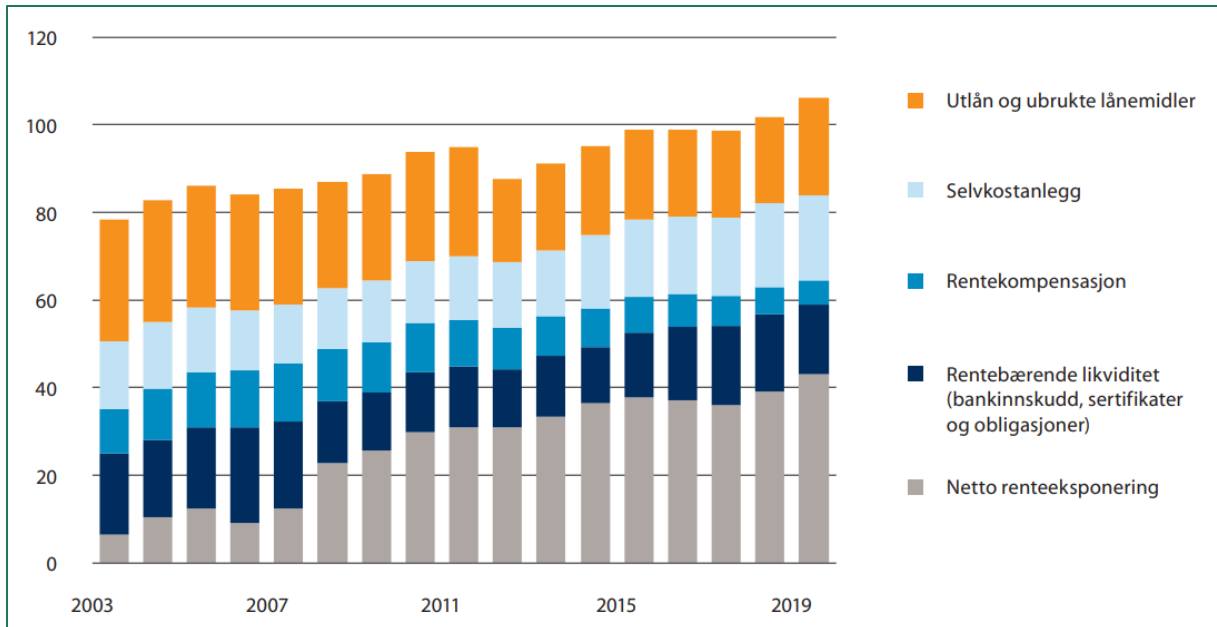
Kommunane har ei svært god kredittrating og oppnår gode vilkår i den internasjonale marknaden. Signala frå private bankar er at den gode ratinga ikkje lenger er ei sjølvfølge. Dette skuldast meir press på kapitalen både nasjonalt og internasjonalt, samt at den høge gjeldsgraden over tid kombinert med låge likvide midlar aukar prisen på risiko for bankane. Korleis dette vil utvikle seg framover, er vanskeleg å seie noko om. Kommunane bør vere så realistiske dei kan i høve til budsjett og planlegging av nye og store investeringar. Her bør ein bruke planverktøyet og stressteste budsjetta.

Figur 10, kredittkjelde, viser kor kommunane hentar finansieringa si, samt utviklinga frå 2001 til 2019. Ein ser eit skifte der obligasjonsgjeld og verdipapirlån har overtatt for sertifikatlån i 2017. Dette kom etter endringar i finansforskrifta i 2017. Dei siste åra har obligasjonsgjeld og sertifikat blitt lite brukt.

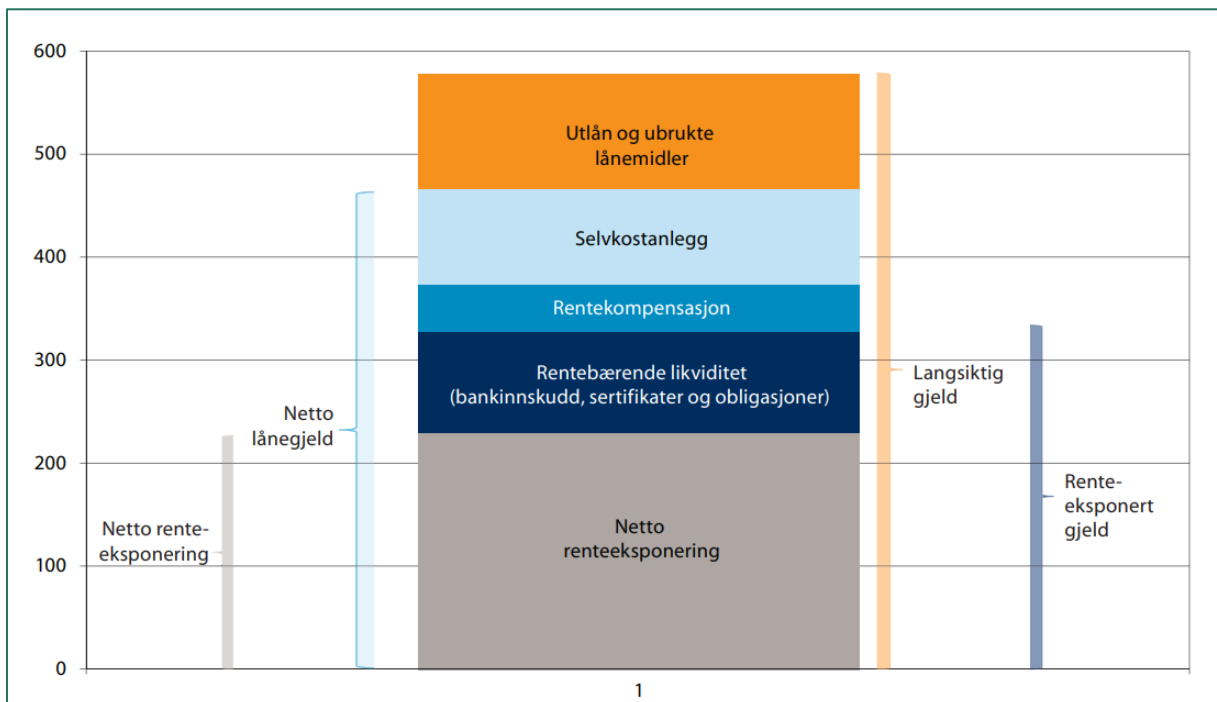
Figur 11 - Kredittkjelde i landet 2019

Langsiktig gjeld eksklusiv pensjonsforpliktingar utgjorde 106, 2 % av totale driftsinntekter for kommunane i Norge ved utgangen av 2019. Dette var ein auke i forhold til 2018. I berre to fylker var gjeldsgraden under 100 % (Møre og Romsdal 108,5 %). Figur 11 viser langsiktig gjeld og renteeksponering i % av brutto driftsinntekt.

Figur 12 - Kommunane i landet sin langsiktige gjeld og renteeksponering 2003-2019 i % av driftsinntektene.

Figur 12 viser dekomponering av langsiktig gjeld eksklusiv pensjonsforpliktingar i Norge.

Figur 13 - Dekomponering av gjeld i 2019

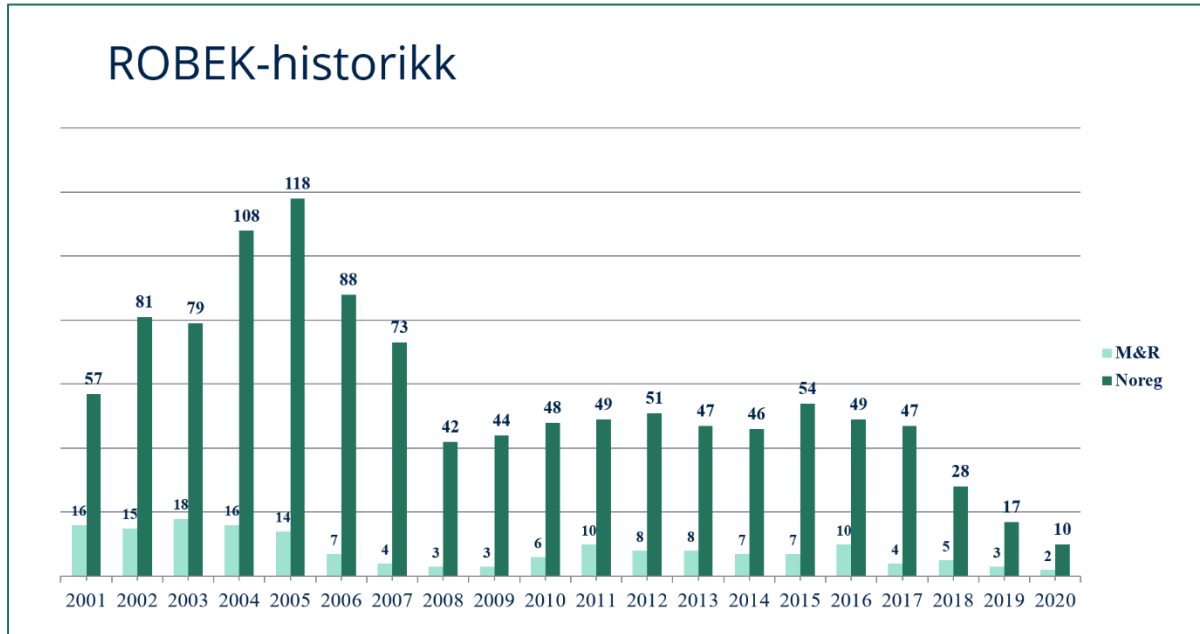
Den langsiktige gjelda omfattar følgande komponentar:

- Renteeksponert gjeld er gjeld frå kredittinstitusjonar, obligasjonar og sertifikat.
- Netto lånegjeld er hovudindikatoren for å beskrive kommunen sin gjeldssituasjon, og er også brukt til å samanlikne lånegjelda mellom kommunane. Netto lånegjeld er gjeld som er renteeksponert og inneheld rentekompensasjon og sjølvkost.
- Langsiktig gjeld er ein samlepost som omfattar ulike typar gjeld ein kommune har. Langsiktig gjeld er utlån og ubrukne lånemidlar. Utlån skal i utgangspunktet vere sjølvfinansierande. Unytta lånemidlar blir ikkje definert som lånemidlar før dei er brukt, sjølv om dei inngår i avdrags- og renteutgifter i årsbudsjetta.
- Sjølvkostanlegg er definert som langsiktig gjeld, og er også ein del av nøkkeltalet netto lånegjeld, men ikkje med under avdrags- og rentegjeld.
- Rentegjeld er netto lånegjeld når ein justerer for rentekompensasjonsordningane. Kommunen må sjølv dekke rentene.

For 2019 var samla gjeld for kommunesektoren i Norge 578 milliardar, men kommunesektoren må berre dekke renter av 327 milliardar.

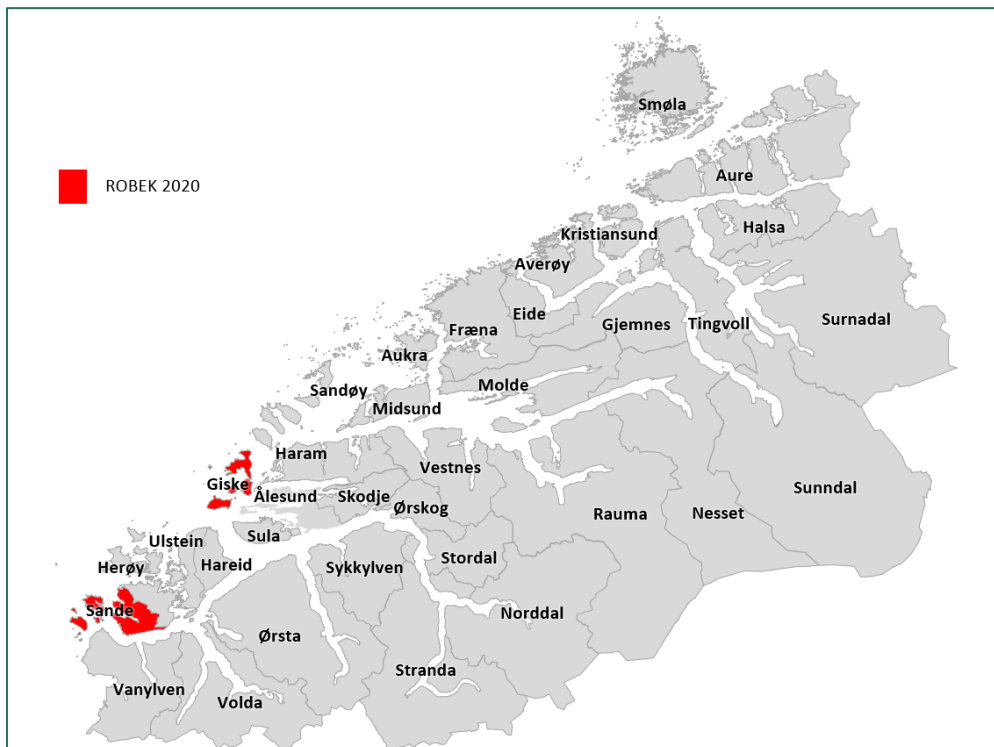
12 ROBEK

Det offisielle namnet på ROBEK er «*Register om betinget godkjenning og kontroll*». Dette er ei offentlig liste over kommunar og fylkeskommunar som er eller har kome i økonomisk ubalanse.

Figur 14 - Oppføringer Robek 2001 -2020, i Møre og Romsdal og landet (tal per 1.1.2020).

Figuren viser at talet på ROBEK-kommunar er historisk låg. Samanlikna med landet har Møre og Romsdal 20 % av ROBEK-kommunane i 2019, 27 % i 2019 og nær 30 % i 2017.

Figur 155 - Kart over kommunar på Robek Møre og Romsdal 2019.

Fylkesmannen har merka seg at fleire kommunar har budsjettert med bruk av disposisjonsfond i økonomiplanperioden 2020 – 2023 for å balansere driftsbudsjetta. Saman med negativt netto driftsresultat, rekneskapsmessig meirforbruk i mange kommunar og koronasituasjonen, er det utfordringar i kommuneøkonomien i fylket.

Kommunelova av 2018

Kommunelova, kapittel 28, har reglar for kva som skal til for å hamne på ROBEK-lista.

Kommunar skal registrerast på ROBEK om eitt av følgande forhold ligg føre.

Innmelding i ROBEK	Utmelding av ROBEK
Driftsbudsjett er vedtatt med meirforbruk - § 28-1 bokstav a	Driftsbudsjettet året etter er vedtatt utan meirforbruk - § 28-5 første ledd
Driftsdelen av økonomiplanen er vedtatt med meirforbruk - § 28-1 bokstav b	Året etter er vedtatt driftsdel i økonomiplana utan meirforbruk - § 28-5 andre ledd
Inndekking av meirforbruk i driftsbudsjett, økonomiplan eller driftsrekneskap over fleire enn 2 år etter at det oppstod - § 28-1 bokstav c	Meirforbruket er dekt inn - § 28-5 tredje ledd
Samla meirforbruk i driftsrekneskapen på meir enn 3 % av driftsinntektene - § 28-1 bokstav d	Meirforbruket er dekt inn - § 28-5 tredje ledd
Økonomiplan eller årsbudsjett ikkje er vedtatt innan fristen - § 28-1 bokstav e	Økonomiplan eller årsbudsjett året etter er vedtatt innan fristen - § 28-5 fjerde ledd
Årsrekneskapen ikkje er vedtatt innan fristen - § 28-1 bokstav f	Årsrekneskapen året etter er vedtatt innan fristen - § 28-5 fjerde ledd
Vedtak etter inndelingslova § 16 a (gjeld for kommunar som slår seg saman) - § 28-1 bokstav g	Meirforbruket er dekt inn - § 28-5 tredje ledd

Utmelding skal skje når vilkåret for innmelding ikkje lenger er gjeldande.

For kommunar som er på ROBEK-lista gjeld følgande:

- Kontroll av om vedtatt årsbudsjett er lovleg - § 28-3 første ledd.
- Vedtak om låneopptak og langsiktige leigeavtaler skal godkjennast av Fylkesmannen - § 28-3 andre ledd.
- Kommunen skal lage ein tiltaksplan for å sikre at økonomien kjem i balanse - § 28-4.

13 KJELDER

Kommunal- og moderniseringsdepartementet:

- <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-105-s-20192020/id2701826/>
(Kommuneproposisjonen 2021)
- <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-2-20192020/id2702126/?ch=1>
(Revidert nasjonalbudsjett 2020)
- <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneekonomi/kostra/reglverk-om-rapportering-i-kostra/id551597/> (KOSTRA)
- <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneekonomi/robek-2/id449305/>
- https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ekspertutvalget-norge-mot-2025-skal-vurdere-grunnlaget-for-verdiskaping-produksjon-sysselsetting-og-velferd-etter-pandemien/id2702022/?utm_source=www.regjeringen.no&utm_medium=epost&utm_campaign=nyhetsvarsel%2012.05.2020&utm_content=Koronasituasjonen%20og%20%C3%98konomi%20og%20budsjett
- <https://www.koronakommisjonen.no/>

Norges bank:

- <https://www.norges-bank.no/tema/pengepolitikk/Styringsrenten/>
- <https://www.norges-bank.no/tema/pengepolitikk/Rentemoter/>

Statistisk sentralbyrå (SSB):

- <https://www.ssb.no/statbank>
- <https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/artikler-og-publikasjoner/dyp-ekonomisk-krise-men-noen-lyspunkter-i-sikte>

Fiskeridirektoratet:

- <https://fiskeridir.no/Akvakultur/Nyheter/2019/1019/Utbetaling-fra-Havbruksfondet>

Møre og Romsdal fylkeskommune:

- <http://fylkesstatistikk.mrfylke.no/2019/demografi/tett-og-spreiddbygd-busetnad>

14 Figurar

Figur 1 - Møre og Romsdal 01.01.2020.....	7
Figur 2 - Kart over folketallet i Møre og Romsdal	14
Figur 3 - Brutto driftsutgifter til kommunale tenesteområde i % av totale brutto driftsutgifter 2019	22
Figur 4 - Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2019 i Møre og Romsdal.....	25
Figur 5 - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2019 i Møre og Romsdal.....	27
Figur 6 - Kartet viser kommunar i Møre og Romsdal med meirforbruk i rekneskapen for 2019.....	28
Figur 7 - Inntekter frå havbrukstildelingar og produksjonsavgift til havbrukskommunar og -fylkeskommunar.....	34
Figur 8 - Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekt 2019	35
Figur 9 - Figuren viser netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekt	36
Figur 10 - Utvikling i styringsrenta 1991-2019, nominell, års gjennomsnitt. www.norges-bank.no	40
Figur 11 - Kredittkjelde i landet 2019.....	42
Figur 12 - Kommunane i landet sin langsiktige gjeld og renteeksponering 2003-2019 i % av driftsinntektene.....	43
Figur 13 - Dekomponering av gjeld i 2019.....	43
Figur 14 - Oppføringar Robek 2001 -2020, i Møre og Romsdal og landet (tal per 1.1.2020).....	45
Figur 15 - Kart over kommunar på Robek Møre og Romsdal 2019.....	45

15 Tabellar

Tabell 1- Økonomiske tiltakspakkar retta mot kommunar i pandemisituasjonen.....	11
Tabell 2- Folketalsutvikling 2000 – 2020.....	12
Tabell 3 – Folketalsutviklinga i norske fylker jf. Kommuneproposisjonen 2021	13
Tabell 4 - Skjematisk oppstilling utrekning av netto driftsresultat.	20
Tabell 5 - Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2019 i Møre og Romsdal	24
Tabell 6 - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2019 i Møre og Romsdal	26
Tabell 7 - Mindre/meirforbruk i prosent av brutto driftsinntekt.	29
Tabell 8 - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekt.....	30
Tabell 9 - Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekt.....	32
Tabell 10 - Havbruksfond 2019.....	33
Tabell 11 - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekt	37
Tabell 12 - Avdrag i prosent av brutto driftsinntekter	38
Tabell 13 - Renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsresultat	41

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Forum for Kontroll og Tilsyn
Postboks 41 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/2919-3

4. august 2020

Svar på spørsmål om tolkningen av kommuneloven § 23-5

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til brev 20. mai 2020 vedrørende tolkningen av kommuneloven § 23-5 andre setning. I brevet spør dere om bestemmelsen innebærer at kommunedirektøren kun skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder gjennomførte kontroller, eller om han eller hun også skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder

- valg av revisjonsordning og revisor,
- valg av sekretariat for kontrollutvalget,
- budsjettforslag for kontroll og tilsyn, og/eller
- årsmeldinger for kontrollutvalget.

Dere spør også om hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren etter bestemmelsen.

Departementet vil i det følgende besvare spørsmålene deres.

Hvilke saker kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i

Generelle kommentarer

Det framgår av kommuneloven § 23-5 at

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling

Saksbehandler
Signe Bechmann
22 24 72 64

En naturlig språklig forståelse av ordlyden i § 23-5 andre setning er at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler enhver sak som skal oversendes til kommunestyret. Isolert sett synes bestemmelsen dermed å legge opp til at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i alle saker der kontrollutvalget skal oversende saken til kommunestyret, uavhengig av hva saken dreier seg om.

Dersom man ser bestemmelsen i sammenheng med første setning, kan man forstå den som at kommunedirektørens uttalelsesrett er begrenset til saker der kontrollutvalget skal rapportere om "resultatene av sitt arbeid". Formuleringen "sitt arbeid" er ikke begrenset til gjennomførte kontroller. En slik forståelse av ordlyden utelukker derfor heller ikke at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i forbindelse med andre typer rapporteringer til kommunestyret.

Forarbeidene til bestemmelsen er ikke helt tydelige på hvilke typer saker som skal forelegges kommunedirektøren. Det framgår av merknaden til bestemmelsen i Prop. 46 L (2017–2018) side 405 at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder "gjennomførte kontroller". At forarbeidene bruker formuleringen "gjennomførte kontroller" kan indikere at det kun er i forbindelse med rapporteringer om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller at plikten til å forelegge saken for kommunedirektøren inntreffer.

Departementet mener likevel at man ikke bør legge for mye vekt på at forarbeidene bruker formuleringen "gjennomførte kontroller". Etter ordlyden til bestemmelsen skal kommunedirektøren gis uttalelsesrett i saker som "skal" oversendes til kommunestyret. Saker som "skal" oversendes til kommunestyret vil naturligvis omfatte alle saker som etter § 23-5 første setning eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon skal oversendes. Etter forskriften har kontrollutvalget ikke bare plikt til å rapportere til kommunestyret om gjennomførte kontroller, men også om enkelte andre forhold. For eksempel følger det av forskriften § 3 at kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret dersom regnskapsrevisorens påpekninger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 ikke blir rettet eller fulgt opp.

Departementet kan ikke se at ordlyden og forarbeidene samlet sett gir tilstrekkelige holdepunkter for å fastslå at kommunedirektøren kun skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder gjennomførte kontroller. Dersom det var lovgivers intensjon å begrense kommunedirektørens uttalelsesrett på denne måten, er det nærliggende at dette ville kommet klarere fram av både ordlyden og forarbeidene til bestemmelsen.

Departementet vil også vise til at bestemmelsen i § 23-5 andre setning er en ren videreføring av kommuneloven av 1992 § 77 nr. 6 andre setning, se merknaden til bestemmelsen i Prop. 46 L (2017–2018) side 405. Forarbeidene og tolkningsuttalelsene til § 77 nr. 6 er dermed også relevante for forståelsen av § 23-5. I en tolkningsuttalelse fra 2010 (10/9262-ERA) la departementet til grunn at plikten til å forelegge saker for kommunedirektøren etter § 77 nr. 6 andre setning i hvert fall omfattet de sakene som kontrollutvalget skulle rapportere til

kommunestyret etter den tidligere kontrollutvalgsforskriften. Denne forskriften er nå erstattet av forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Departementet legger derfor til grunn at § 23-5 andre setning innebærer at kommunedirektøren iallfall skal gis anledning til å uttale seg i saker som etter § 23-5 første setning eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon skal oversendes til kommunestyret. Det vil si at kommunedirektøren iallfall skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder "resultatene" av kontrollutvalgets "arbeid", og i saker som etter forskriften §§ 3, 4 eller 5 skal oversendes.

Videre kan det også tenkes tilfeller der det ikke følger av lov eller forskrift at en sak skal oversendes til kommunestyret, men der saken likevel skal oversendes. Dette kan for eksempel være aktuelt der kommunestyret eksplisitt har bedt kontrollutvalget om at saken skal oversendes, eller der kontrollutvalget selv har bestemt at saken skal oversendes. Når det gjelder denne typen saker, legger departementet til grunn at spørsmålet om kommunedirektøren skal gis uttalelsesrett, vil avhenge av innholdet i saken. Departementet viser til at § 23-5 andre setning må ses i sammenheng med det alminnelige prinsippet om at en sak skal være så godt opplyst som mulig før et vedtak treffes. Man må derfor blant annet se hen til om en uttalelse fra kommunedirektøren kan bidra til å opplyse saken før kontrollutvalget skal behandle den.

Valg av revisjonsordning og revisor, og valg av sekretariat for kontrollutvalget

Det følger av § 24-1 tredje ledd at kommunestyrets vedtak om valg av revisjonsordning og revisor skal treffes etter innstilling fra kontrollutvalget. Videre følger det av § 23-7 sjette ledd at kommunestyrets vedtak om sekretariat for kontrollutvalget skal treffes etter innstilling fra kontrollutvalget. Bestemmelsene sier ikke noe om hvorvidt kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker.

Som nevnt følger det av § 23-5 andre setning, jf. første setning, at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder "resultatene" av kontrollutvalgets "arbeid". Når kontrollutvalget avgir innstilling til kommunestyret om valg av revisjonsordning og revisor, eller om valg av sekretariat for kontrollutvalget, vil dette ikke være en rapportering om resultatene av kontrollutvalgets arbeid. Dette tilsier at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker.

Departementet vil vise til at både revisor og sekretariatet for kontrollutvalget skal være uavhengig av kommunens administrasjon. Dette skyldes at revisor har en viktig oppgave i å føre kontroll med administrasjonen. Videre har sekretariatet for kontrollutvalget en viktig oppgave i å forberede saker for kontrollutvalget, og i å påse at kontrollutvalgets vedtak blir iverksatt. At revisor og sekretariatet for kontrollutvalget skal være uavhengige av administrasjonen tilsier at kommunedirektøren ikke bør gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget skal behandle saker som gjelder valg av revisor og sekretariat. De

hensynene som begrunner at kommunedirektøren skal gis uttalelsesrett, vil etter departementets vurdering ikke gjøre seg gjeldende i denne typen saker.

Departementet er etter dette av den oppfatning at § 23-5 ikke innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder valg av revisor og revisjonsordning, og valg av sekretariat for kontrollutvalget.

Budsjettforslag for kontrollarbeidet

Det følger av forskriften § 2 at kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.

Når kontrollutvalget oversender forslag til budsjett for kontrollutvalget i kommunen, vil dette ikke være en rapportering om resultatene av kontrollutvalgets arbeid, jf. § 23-5 første setning. Dette tilsier at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker.

Kommunedirektøren har ansvar for det samlede budsjettet i kommunen. Det kan derfor argumenteres for at en uttalelse fra kommunedirektøren kan bidra til å opplyse saken før kontrollutvalget skal behandle den. På den andre siden vil departementet vise til at budsjettet for kontrollarbeidet har direkte betydning for omfanget av kontrollen med kommunens administrasjon. Departementet mener derfor at gode grunner tilsier at kommunedirektøren ikke bør gis anledning til å uttale seg i denne typen saker.

Departementet er etter dette av den oppfatning at § 23-5 ikke innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder budsjettforslag for kontrollarbeidet.

Årsmeldinger for kontrollutvalget

Spørsmålet om kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg om årsmeldinger som skal oversendes til kommunestyret, vil etter departementets vurdering avhenge av årsmeldingens innhold. Dersom årsmeldingen inneholder opplysninger om resultater av kontrollutvalgets arbeid, legger departementet til grunn at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i saken, jf. § 23-5 første setning. Departementet viser til drøftelsene over og våre tidligere vurderinger i sak 10/9262-ERA.

Hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren

Når det gjelder spørsmålet om hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren etter § 23-5 andre setning, vil departementet vise til at bestemmelsen bare fastslår at kommunedirektøren skal "gis anledning" til å uttale seg. Bestemmelsen sier ikke noe om hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren. Departementet legger derfor til grunn at det er opp til kontrollutvalget i den enkelte kommune å avgjøre hvordan dette skal gjøres. En praktisk løsning kan være at sekretariatet for kontrollutvalget forelegger saken for kommunedirektøren som en del av sin saksforberedelse, jf. forskriften § 7.

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Signe Bechmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Arkivsak-dok. 20/03329-1
Saksbehandler Paul Magne Eidhammer

Utval
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

Utvalsak

Tilstandsrapport for grunnskolen 2019

Administrasjonssjefen si innstilling:

1.
Tilstandsrapporten for grunnskolen i Vestnes kommune 2019 vert teken til vitande.
2.
Skulane arbeidar vidare med utfordringar som kjem fram av rapporten.

Saksopplysninger

Bakgrunn:

I opplæringslova § 13-10 Ansvarsomfang står det:

*Kommunen/fylkeskommunen og skuleeigaren for privat skule etter § 2-12 har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, under dette å stille til disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllest. Kommunen/fylkeskommunen og skuleeigaren for privat skule etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte. Kommunen/fylkeskommunen og skuleeigaren for privat skule etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatata frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-4. **Som ein del av oppfølgingsansvaret skal det utarbeidast ein årleg rapport om tilstanden i grunnskuleopplæringa og den vidaregåande opplæringa, knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av skuleeigar dvs. kommunestyret, fylkestinget og den øvste leiinga ved dei private grunnskulane.***

Vurdering

Tilstandsrapporten skal gi kommunestyret viktig informasjon om situasjonen i grunnskolen.

Resultata på ei rekkje målbare område blir presenterte. Informasjonen er henta frå skuleporten til Utdanningsdirektoratet, GSI og SSB/Kostra. Det blir i rapporten gjort greie for resultata på elevundersøkinga, nasjonale prøver og eksamen/standpunktkarakterar for avgangselevane.

Kommunestyret som skuleeigar har ansvaret for å leggje til rette for eit godt opplæringsmiljø som igjen skal gjere det mogleg å oppnå gode læringsresultat. Det er derfor viktig at kommunestyret får presentert resultat, utfordringar og målsetjingar for det vidare arbeidet i sektoren.

Skulane vil framleis ha eit sterkt fokus på digitalisering, noko som blir eit viktig utviklingsområde framover. PC-ar og læringsbrett er ikkje lenger berre teknisk utstyr til skriving og til å søkje etter informasjon. I dag skjer meir og meir av læringa ved hjelp av digitale ressursar, i form av «appar» og programvare. Dette er ei utvikling som skulane i Vestnes må følgje med på.

Arbeid med fagfornyng vil òg vere viktig framover. I fagfornyng er det eit sterkt fokus på digitalisering. Programmering/koding kjem no inn i opplæring. Dette krev at vi legg gode planar for dette arbeidet og ikkje minst sørgjer for å ha riktig utstyr og lærarar med kompetanse på desse områda.

Skuleeigar vil i rapporten få presentert fleire område som sektoren må arbeide meir med og som vil vere viktig for utviklinga vidare.

Det blir i tilstandsrapporten for 2019 berre presentert tal samla for kommunen. Koronapandemien har vore utfordrande for skulane. Lærarar og skuleleiinga på den einskilde skule har lagt ned ein stor innsats for å gi elevane ei god opplæring i denne perioden. Kommuneleiing fant det derfor riktig å ikkje krevje ei rapportering frå skulane denne våren.

Vedlegg

Tilstandsrapport-for-grunnskolen-2019

Særutskrift:

Søndag 17. mai, 2020

Tilstandsrapport for grunnskolen 2019

Den årlege tilstandsrapporten inngår som ein del av det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeigaren og har kvalitetsutvikling som siktemål.

Kryss av for kven som har vore involverte i prosessen med å utarbeide tilstandsrapporten.

Medverknad i utarbeidinga av rapporten	Ja	Nei
Elevar og foreldre (f.eks. dialogmøte)		
Organisasjonane		
Skolar		
Administrasjonen i kommunen/fylkeskommunen		
Politikarar i kommunen/ fylkeskommunen		

Lovkravet

Det er fastsett i opplæringslova og privatskolelova at skoleeigarar pliktar å utarbeide ein årleg rapport om tilstanden i opplæringa. I St.meld. nr. 31 (2007-2008) går det fram at det er viktig at styringsorgana i kommunar og fylkeskommunar har eit bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringa. Dette er nødvendig for å følgje opp utviklinga av sektoren på ein god måte.

Den årlege rapporten skal drøftast av skoleeigaren, dvs. av kommunestyret, fylkestinget og den øvste leiinga ved dei private grunnskolane, jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd. Det er fastsett i privatskolelova § 5-2 andre ledd bokstav k at styret skal drøfte den årlege rapporten om tilstanden i desse skolene.

Desse har ansvar for å utarbeide den årlege tilstandsrapporten:

- Kommunar
- Fylkeskommunar
- Private grunnskolar som er godkjende etter opplæringslova § 2-12
- Private skolar med rett til statstilskott

Innhald i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal som eit minimum omtale læringsresultat, fråfall og læringsmiljø, men skoleeigaren kan omtale andre resultat og bruke andre data ut frå lokale behov. Når det blir gjerast vurderingar av tilstanden, er det viktig å synleggjere kva for målsetjingar hos skoleeigaren og skolane som danner grunnlag for vurderinga.

Tilstandsrapporten skal innehalde vurderingar knytte til opplæringa av barn, unge og vaksne. Dei data som er tilgjengelege i Skoleporten, inneheld ikkje data om vaksne. Skoleeigaren skal derfor bruke andre kjelder for datainnhenting på dette området.

Tidleg innsats er vesentleg for å betre elevane sine ferdigheiter og den faglege utviklinga. Kartlegging av elevane sitt ferdigheitsnivå må følgjast opp med tiltak for dei som har behov for ekstra opplæring frå første stund. Den spesialpedagogiske innsatsen er her sentral.

Kvalitetsvurderingssystemet

Tilstandsrapporten inngår i kvalitetsvurderingssystemet. Kvalitetsvurdering er å samanstillе informasjon og data som grunnlag for å drøfte kvaliteten på opplæringa internt på ein skole eller i ein kommune/fylkeskommune, og for å drøfte kvaliteten i større delar av eller i heile utdanningssektoren. Målet er kvalitetsutvikling og læring. Kvalitetsvurderinga er ein prosess der dialogen om kva som er god kvalitet, står sentralt. Det er naturleg at det blir stilt spørsmål ved samanhengen mellom kvaliteten på opplæringa ved den enkelte skolen og mellom skolane og resultatata i dialogen med skoleeigaren.

Det generelle systemkravet

Skoleeigarane si plikt til å utarbeide årlege rapportar om tilstanden i grunnopplæringa er ein del av oppfølgingsansvaret knytt til det generelle systemkravet (internkontroll), jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd og privatskolelova § 5-2 tredje ledd. Ver merksam på at kravet til internkontroll omfattar alle plikter som skoleeigaren har etter lov og forskrift. Det generelle systemkravet er derfor meir omfattande enn det tilstandsrapporten sitt minimum skal dekkje.

Personvern

Tal som blir lasta direkte inn frå Skoleporten, kan for små einingar innehalde indirekte identifiserbare opplysningar. Dette kan være teiepliktige opplysningar etter forvaltningslova § 13 og/eller personopplysningar etter personopplysningslova § 2 nr. 1. Tilsvarande kan også gjelde for lokale indikatorar. Desse opplysningane må behandlast i tråd med reglane i forvaltningslova og/eller personopplysningslova.

Merk: Denne versjonen av tilstandsrapporten er på nynorsk. Uttrekk av innhald frå Skoleporten, som ikkje finst på begge målformer, kan likevel vere på bokmål.

Innhald

1. Samandrag	4
2. Hovudområder og indikatorar	6
2.1. Elevar og undervisningspersonale	6
2.1.1. Talet på elevar og lærarårsverk.....	6
2.1.2. Lærartettleik.....	7
2.2. Læringsmiljø	9
2.2.1. Elevundersøkinga	9
2.2.2. Mobbing på skolen (prosent)	11
2.3. Resultat.....	13
2.3.1. Nasjonale prøver 5. steget	13
2.3.2. Nasjonale prøver ungdomssteg	17
2.3.3. Karakterar - matematikk, norsk og engelsk.....	26
2.3.4. Grunnskolepoeng.....	28
2.4. Gjennomføring.....	30
2.4.1. Overgang frå grunnskole til VGO	31
3. System for oppfølging (internkontroll).....	32
4. Konklusjon.....	33

For å oppdatere innholdsfortegnelsen, markerer du denne setningen - så klikker du F9.

1. Samandrag

Lærartettleik

Det er ikkje store skilnader på lærartettleiken i Vestnes samanlikna med fylket og nasjonen elles. Då timar til spesialundervisning er med i dette berekningsgrunnlaget, vil nok mange elevar oppleve større grupper enn det som kjem fram i statistikken.

Læringsmiljø

Elevane på 7. årssteg skårar godt og i tråd med nasjonen elles på dei ulike områda i elevundersøkinga. På fleire av temaa er resultatet betre enn den nasjonale resultatet. Elevane gir høg skåre på temaet «støtte frå lærarane», noko som er ei god tilbakemelding til lærarane i Vestnes. Det er gledeleg å registrere at det er få elevar som melder frå om at dei blir mobba.

Elevane på 10. årssteg skårar i tråd med nasjonen på dei fleste områda i elevundersøkinga. På temaet elevdemokrati og medverknad skårar elevane i Vestnes lågare enn tilfellet er for elevane elles i Noreg. Det er få elevar som meldar frå om at dei blir mobba.

Resultat på nasjonale prøver – karakterar i basisfag – grunnskulepoeng

Nasjonale prøver 5. årssteg:

Lesing: I lesing skårar 65,2 % av elevane på 5. årssteg på meistringsnivå 2 og 3. Det er litt over den lokale målsetjinga på 65 % og under snittet nasjonalt, der 76,8 % av elevane på 5. årssteg skåra på meistringsnivå 2 og 3. Dette er på same nivå som i fjor.

Rekning: 52,4 prosent av elevane på 5. årssteg skårar på meistringsnivå 2 og 3. Det er under den lokale målsetjinga og under det nasjonale snittet. Nasjonalt var det 76,6 % av elevane som skåra på meistringsnivå 2 og 3. Resultata lokalt varierer frå år til år. Dei to siste årskulla har skåra svakare i rekning.

Engelsk: 52,3 % av elevane skåra på meistringsnivå 2 og 3 i engelsk. Det er under den lokale målsetjinga i faget som er at 75 % av elevane skårar på meistringsnivå 2 og 3. Denne målsetjinga er i tråd med den nasjonale målsetjinga for faget. Nasjonalt skårar 75,2 % av elevane på meistringsnivå 2 og 3.

Nasjonale prøver 8. årssteg

Lesing: 65,8 % av elevane på 8. årssteg skårar på meistringsnivåa 3, 4 og 5. Dette er noko under den lokale målsetjinga som er sett til 70 %. Nasjonalt var det 75,4 % av elevane som skåra på meistringsnivå 3,4 og 5. Elevane skåre litt betre enn elevane førre år.

Rekning: I rekning skårar 61 % av elevane i Vestnes på meistringsnivåa 3, 4 og 5. Dette er lågare enn den lokale målsetjinga på 70. Nasjonalt var det 69,2 % av elevane som skåra på nivåa 3, 4 og 5. Resultatet er litt betre enn førre skuleår medan det nasjonale resultatet går litt tilbake.

Engelsk: 70,4 % av elevane i Vestnes skårar på meistringsnivåa 3, 4 og 5. Det er ei lokal målsetjing at 70 % av elevane skal skåre på dei tre øvste nivåa. Nasjonalt var det 73 % som skåra på meistringsnivåa 3, 4 og 5. Resultatet er betre enn førre skuleår. Elevane i Vestnes er ikkje så langt frå det nasjonale snittet i engelsk.

Gjennomføring i vidaregåande opplæring

Det var 69,8 % av 2013-kullet i Vestnes, som hadde gjennomført vidaregåande opplæring etter 5 år. Dette er på nivå med resultatet til 2012-kullet der 69,7 % gjennomførte vidaregåande opplæring etter 5 år. Resultatet for 2011-kullet var 68,8 % og heile 72,1 % for 2010-kullet.

Nasjonalt var det 75,53% av elevane i 2013-kullet som gjennomførte vidaregåande opplæring etter 5 år.

Spesialundervisning

Talet på elevar som får spesialundervisning har dei siste åra auka igjen. Skuleåret 2018/2019 var det over 10 % av elevane i Vestnes som mottok slik hjelp. For skuleåret 2019/2020 har talet på elevar som mottok spesialundervisning ytterlegare auka med 12 elevar. Skulane melder om eit auka tal på elevar med samansette vanskar, noko som legg press på ressursbruken òg i form av spesialundervisning. Psykisk helseteam for barn og unge si kartlegging i skulane i Vestnes underbyggjer tilbakemeldingane frå skulane. Det blir på sikt viktig å vidareutvikle samarbeidet og tenestene på tvers av dei kommunale sektorane.

Det er ønskjeleg at meir av hjelpa til denne gruppa elevar hadde skjedd ved god tilpassing innanfor den ordinære opplæringa. Sektoren må bruke effektivt dei nye digitale hjelpemidla i undervisninga. Det vil styrke opplæringa og forhåpentlegvis kan dette på sikt redusere spesialundervisninga.

System for oppfølging av skulane

Det er i Vestnes ein plan for kvalitetsvurdering av grunnskulane. Det er eit viktig arbeid å sikre kvaliteten i undervisninga. Det er også utarbeidd eit system for skulebasert vurdering, der dette arbeidet er regulert av lov og forskrift. Det blir årleg gjennomført skulebesøk ved den enkelte grunnskule. I desse møta deltek administrasjonssjefen og kommunalsjef for oppvekst. I møta blir det sett fokus på den enkelte skule sine resultat og satsingsområde.

Målet med skulebesøket:

- Sikre at skulen oppfyller krava i forskrift til Opplæringslova § 2-1, skulebasert vurdering.
- Kvalitetsutvikling i tråd med kommunen og skulen sin utviklingsplan.
- Plan for vidareutvikling i tråd med skulen sine kompetansebehov.

Kommunen utarbeider ei årsmelding for alle sektorane. Denne meldinga kjem i tillegg til tilstandsrapporten og beskriv viktige utfordringar og utviklingstrekk for sektoren.

2. Hovudområder og indikatorar

2.1. Elevar og undervisningspersonale

2.1.1. Talet på elevar og lærarårsverk

Talet på elevar

Indikatoren opplyser om talet på elevar som er registrert ved grunnskular per 1. oktober det aktuelle skuleåret. Indikatoren omfattar barn og unge som etter opplæringslova § 2-1 har rett og plikt til grunnskuleopplæring, og som får denne opplæringa ved ein grunnskule. Tala omfattar ikkje vaksne elevar som får grunnskuleopplæring.

Årsverk for undervisningspersonale

Indikatoren viser summen av årsverk for undervisningspersonalet. Summen inkluderer berekna årsverk til undervisning og berekna årsverk til anna enn undervisning. Årsverka er berekna ved å dividere årstimar på årsramma. Det er brukt 741 timar på barnesteget og 656 timar på ungdomssteget. I denne indikatoren høyrer følgjande delskår med: Årsverk til undervisning.

Del av årstimar gitt av personale med godkjend utdanning

Indikatoren viser kor stor del av årstimane som er gjennomførte av undervisningspersonale med godkjend utdanning i dei fag og trinn dei underviser i.

Lokale mål

Talet på årsverk må heile tida tilpassast utviklinga i elevtalet. Det er først når ein kan redusere talet på grupper/klassar at det er mogleg å gjere vesentlege reduksjonar i årsverk, som vil ha tyding for drifta.

Vestnes kommune skoleeier | Fordelt på periode | Offentleg eigarform

Indikator og nøkkeltall	2017-18	2018-19	2019-20
Talet på elevar	689	696	690
Årsverk for undervisningspersonale	69,3	76,8	72,9
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	88,5	87,8	88,4

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Antall elever og lærerårsverk, Offentlig, Alle trinn, Begge kjønn

Vurdering:

Elevtalet går ned med nokre få elevar i forhold til førre skuleår. Elevtalet vil synke i åra som kjem som følgje av låge fødselstal. Store elevkull går no ut av grunnskulen medan små kull kjem inn. Det var likevel gledeleg at det var ei korrigering i fødselstala i Vestnes i 2019. Frå å vere heilt ned i 50 barnfødsler eit par år er det no registrert 64 barn i Vestnes som er fødd i 2019. Det er likevel få, men ein viktig korrigering av fødselstala.

Skuleåret 2018/2019 var det 87,8 % av lærarane som hadde godkjent utdanning. For skuleåret 2019/2020 er talet på lærarar med godkjent utdanning 88,4%. Andelen lærarar med godkjent utdanning har vore relativt stabil dei siste åra.

2.1.2. Lærartettleik

Lærartettleik 1.-7. steget og 8.-10. steget

Indikatoren viser gjennomsnittleg lærartettleik på 1.- 7. steget ned på skolenivå. Lærartettleik er rekna ut med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimar og lærartimar, og gir informasjon om storleiken på undervisningsgruppa. Indikatoren inkluderer timar til spesialundervisning og til andre lærartimar som blir tildelte på grunnlag av individuelle elevrettar.

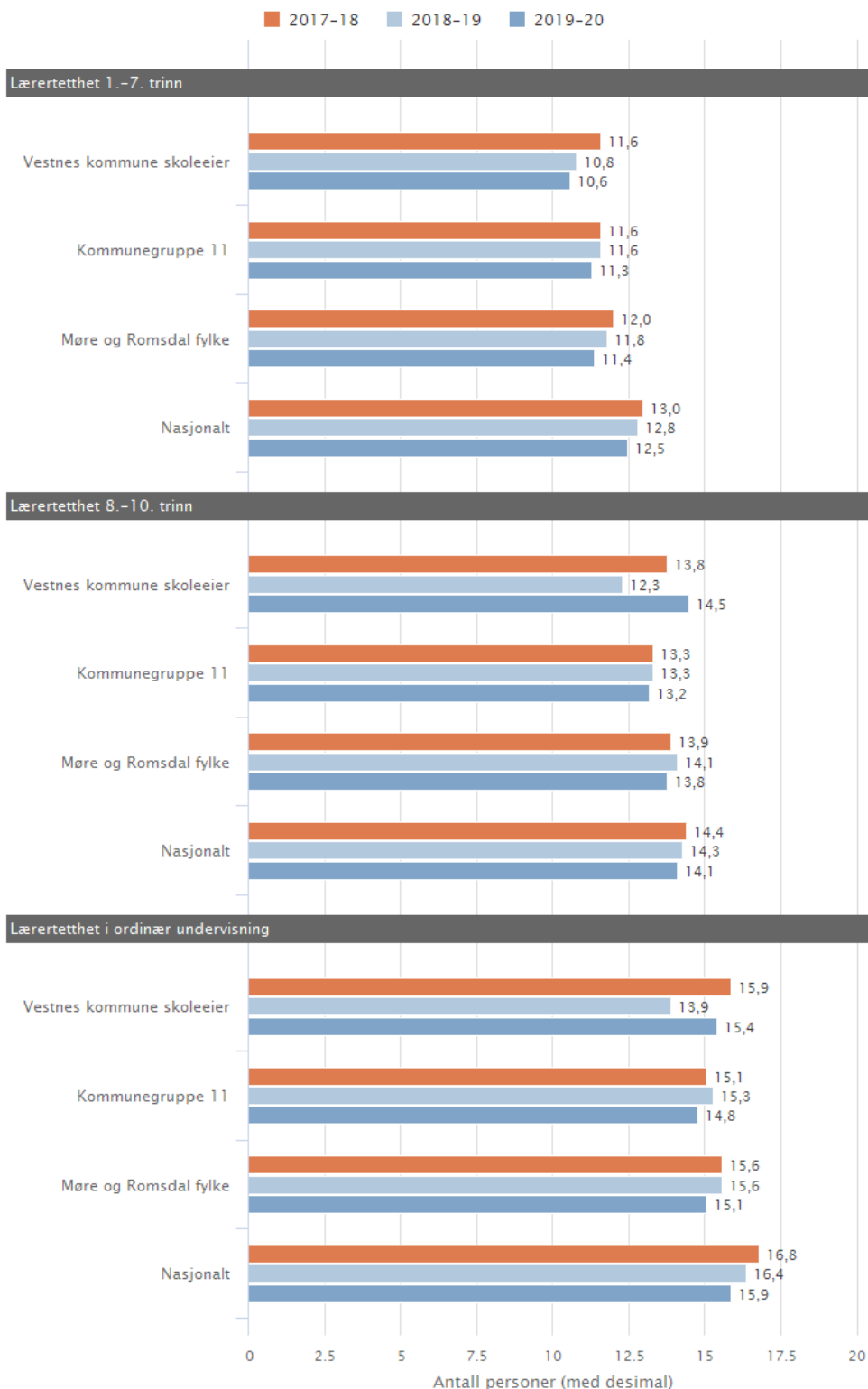
Lærartettleik i ordinær undervisning

Lærartettleik i ordinær undervisning er ein indikasjon på tal på elevar per lærar i ordinær undervisning, der ressursar til spesialundervisning og undervisning i særskild språkopplæring ikkje vert medrekna. I andre samanhengar vert dette målet kalla gruppestorleik 2. Mål på lærartettleik er hefta med usikkerheit. Dette kjem av at nokre kommunar fører lærarressursar på kommunen sentralt, mens andre kommunar fører dei på skolen i GSI. Dette kan til dømes vere timar til spesialundervisning eller til særskild norskopplæring.

Lokale mål

Gruppestorleiken må tilpassast den enkelte elevgruppa og må vere pedagogisk forsvarleg. Klassane/basisgruppene må gje den enkelte elev ein trygg sosial arena.

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Fordelt på periode | Offentleg eigarform

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Lærertetthet, Offentlig, Alle trinn, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta

frå Skoleporten

Vurdering:

Det er ikkje store skilnader i lærartettleiken i Vestnes sett i forhold til i fylket og nasjonen elles. Vi har i Vestnes følgd lærarnormen og hatt tilstrekkeleg med tilsette på det einskilde hovudsteg.

2.2. Læringsmiljø

2.2.1. Elevundersøkinga

Alle elevar og lærlingar skal inkluderast og oppleve meistring. Det er obligatorisk for skoleeigarar og skoleleiarar å gjennomføre Elevundersøkinga for elevar på 7. og 10. steget og for Vg1. Ein del av spørsmåla i Elevundersøkinga er sett saman til indeksar som blir viste i Skoleporten. Resultata for alle spørsmåla i Elevundersøkinga blir viste i ein eigen rapportportal. I tilstandsrapporten er desse læringsmiljøindeksane obligatoriske:

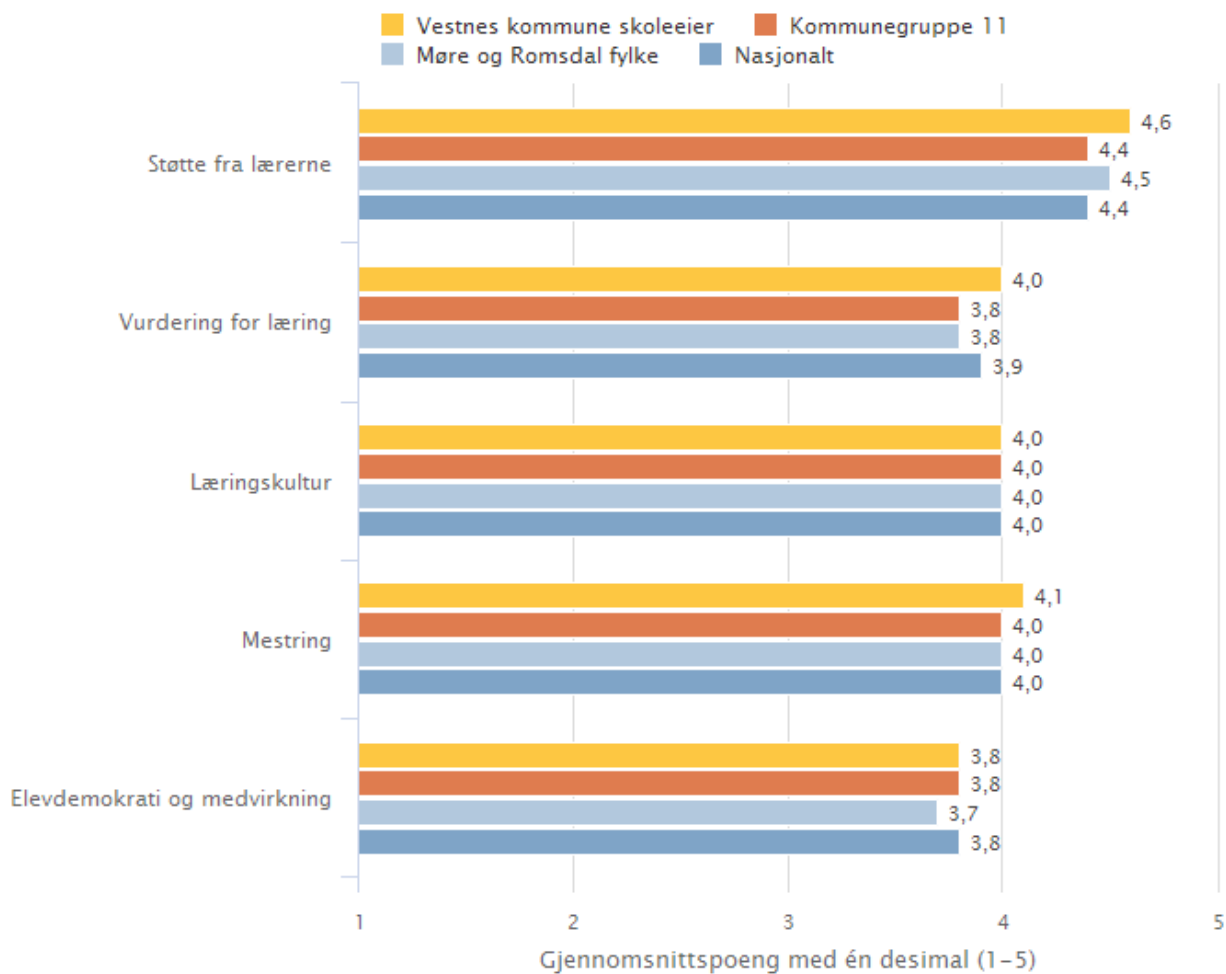
- **Støtte frå lærarane:** Indeksen viser korleis elevane opplever emosjonell og fagleg støtte frå lærarane.
- **Vurdering for læring:** Indeksen kartlegg elevane si oppleving av dei fire prinsippa i vurdering for læring.
- **Læringskultur:** Indeksen viser om elevane opplever at skolearbeidet er viktig for klassen, og om det er rom for å gjere feil i læringsarbeidet.
- **Meistring:** Indeksen viser elevane si oppleving av meistring i samband med undervisning, lekser og arbeid på skolen.
- **Elevdemokrati og medverknad:** Indeksen viser elevane si oppleving av om det er mogleg å medverke i arbeidet med faga, og om dei får vere med og avgjere klassereglar og delta i elevrådsarbeid.
- **Andel elevar som har blitt mobba (prosent):** Se eget diagram.

Skala: 1-5. Høg verdi vil seie positivt resultat. Unntak er andel mobbet som er i prosent.

Lokale mål:

Det er ei målsetjing at elevane i Vestnes svarar/skårar på same nivå som landet elles, på dei ulike områda av elevundersøkinga.

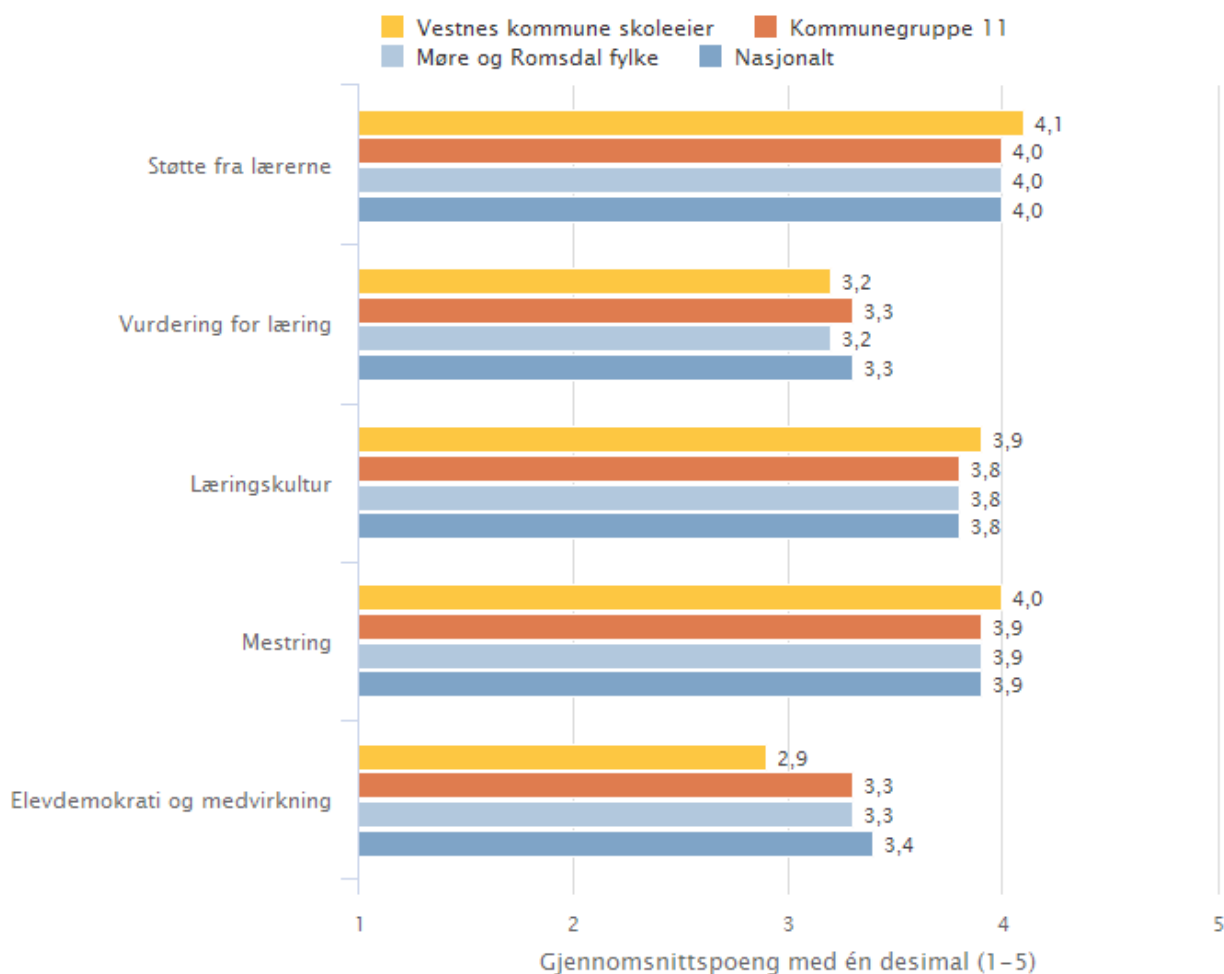
Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig, 2019-2020, Trinn 7, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig, 2019-2020, Trinn 10, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Vurdering:

Elevane på 7. årssteg skårar godt og i tråd med nasjonen elles på dei ulike områda i elevundersøkinga. På fleire av temaa er resultatet betre enn den nasjonale resultatet. Elevane gir høg skåre på temaet «støtte frå lærarane», noko som ei god tilbakemelding til lærarane i Vestnes som legg til rette for ei god opplæring for elevane. Det er gledeleg å registrere at det er få elevar som melder frå om at dei blir mobba.

Elevane på 10. årssteg skårar i tråd med nasjonen på dei fleste områda i elevundersøkinga. På temaet elevdemokrati og medverknad skårar elevane i Vestnes lågare enn tilfellet er for elevane elles i Noreg. Det er få elevar som meldar frå om at dei blir mobba.

2.2.2. Mobbing på skolen (prosent)

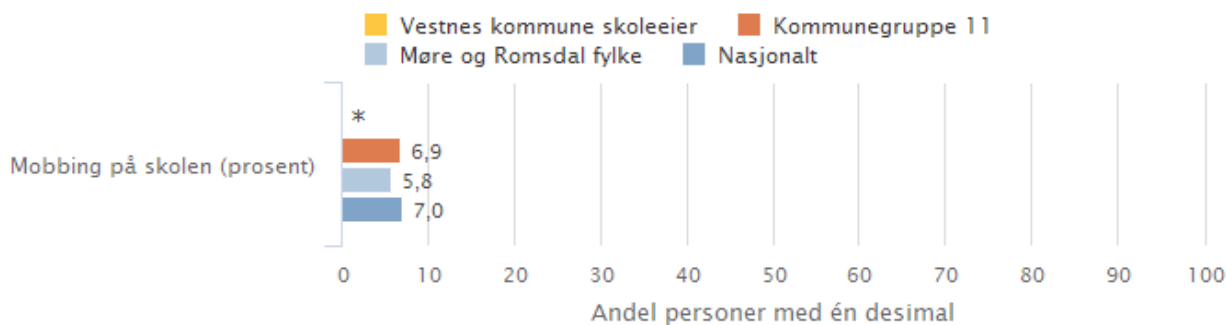
Mobbing på skolen viser prosentdelen elevar som svarer at dei blir mobba av medelevar, mobba digitalt (på skulen) og/eller mobba av vaksne på skulen 2-3 gonger i månaden eller oftare.

Prosentdelen elevar som opplever mobbing på skolen er summen av den prosentdelen elevar som har kryssa av på svaralternativa «2 eller 3 gonger i månaden», «Omtrent 1 gong i veka» og «Fleire gonger i veka». Prosentdelen elevar som har blitt mobba på skolen seier med andre ord ingen ting om kor ofte elevane opplever å bli mobba.

Lokale mål

Det er nulltoleranse for mobbing i skulane i Vestnes. Det er nedfelte rutinar for kva som skal skje når mobbing blir avdekt. Desse rutinane er skissert i «Overordna system for oppfylting av krava i opplæringslova kap. 9a» Dette er eit dokument som er utarbeidd av Kunnskapsnett Romsdal, som er eit regionalt samarbeid mellom kommunane i Romsdalsregionen.

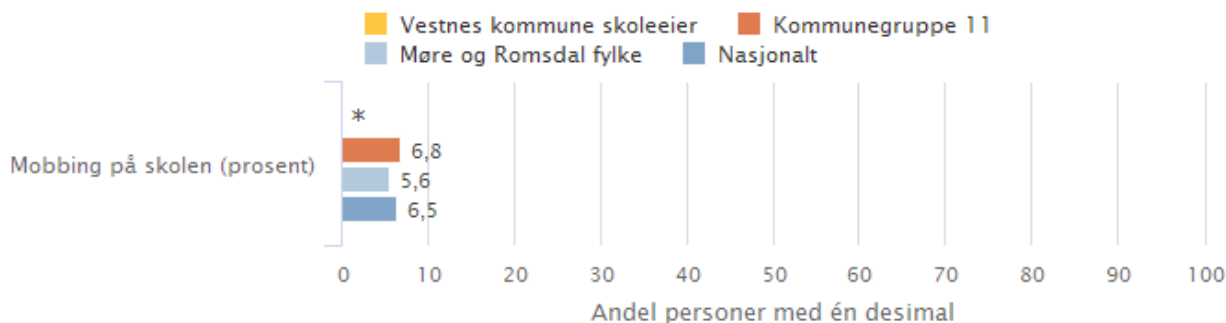
Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Mobbing på skolen (prosent), Offentlig, 2019–2020, Trinn 7, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Mobbing på skolen (prosent), Offentlig, 2019–2020, Trinn 10, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Vurdering:

Det er framleis få elevar som melder frå om at dei blir mobba. Tala er «prikka» i den offentlege statistikken. Går vi bak tala er det likevel elevar i Vestnes som melder frå om situasjonar med mobbing. Vi har nulltoleranse for mobbing i skulane i Vestnes. Slik sett er ei mobbesak ei sak for mykje. Skulane arbeider systematisk for å ivareta skulemiljøet. Dette er eit kontinuerleg arbeid som vi aldri kan miste fokuset på. Trivsel og trygghet er grunnleggjande skal elevane lære og utvikle seg.

Viktige tiltak for å ivareta eit godt skulemiljø

- Trivselsundersøkingar – viktig å identifisere sårbare elevar for å kunne setje inn gode tiltak.
- MOT
- Aktivitetsdagar ved skulestart og skuleslutt kvart skuleår
- Kurs i psykisk helse på u-steget
- «Det er mitt valg» - livsmeistringsprogram med fokus på sosial og emosjonell læring, psykisk helse m.m.
- Partnerskap mot mobbing – aktivitetar som set fokus på eit viktig tema
- Zippys vener – skulane ønskjer å setje i gong dette programmet. Det er inngått samarbeid med helsestasjonen og PPT i forhold til dette. Kursing av tilsette har vore vanskeleg i vår som følge av Koronapandemien, men dette vil skje så snart det er mogleg. Zippys vener set fokus på ulike tema knytt til psykisk helse. Det er eit program som er utvikla for 1.-4. årssteg. Programmet skal utvidast slik at det òg omfattar aktivitetar for 5. årssteg.

2.3. Resultat

Alle elevar som går ut av grunnskolen, skal meistre grunnleggjande ferdigheiter. Dette er ferdigheiter som gjer dei i stand til å delta i vidare utdanning og i arbeidslivet.

2.3.1. Nasjonale prøver 5. steget

Om lesing

Nasjonale prøver i lesing kartlegg i kva grad ferdigheitene til elevane er i samsvar med mål for den grunnleggjande ferdigheita lesing, slik ho er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06. Dei nasjonale prøvene i lesing omfattar tre aspekt. Elevane skal vise at dei kan:

1. finne informasjon
2. forstå og tolke
3. reflektere over og vurdere form og innhald i teksten

Om rekning

Nasjonale prøver i rekning skal kartleggje i kva grad ferdigheitene til elevane er i samsvar med mål for den grunnleggjande ferdigheita rekning, slik ho er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06.

Dette inneber at nasjonale prøver i rekning ikkje er ei prøve i matematikk som fag. Dei nasjonale prøvene i rekning dekkjer tre innhaldsområde:

- tal
- måling
- statistikk

Prøvene i rekning tek utgangspunkt i korleis elevane bruker rekning i ulike faglege og daglegdagse samanhengar. Dette inneber at elevane forstår korleis dei:

- kan løyse ei gitt utfordring
- kan løyse problemet ved hjelp av rekneoperasjonar
- kan vurdere om svara er rimelege
- kan ha effektive strategiar for enkel talrekning

Om engelsk

Engelsk er ikkje ein del av dei grunnleggjande ferdigheitene som er integrerte i kompetansemål i læreplanane i alle fag i LK06. Prøvene tek utgangspunkt i kompetansemål i eitt fag – engelsk. Oppgåvene (på 5. steget) er knytte til desse ferdigheitene:

- finne informasjon
- forstå hovudinnhaldet i enkle tekstar
- forstå vanlege ord og uttrykk knytta til daglegliv og fritid
- forstå kva ord og uttrykk tyder ut frå samanhengen dei er brukte i
- bruke vanlege grammatiske strukturar, småord og enkle setningsmønster

Diagrammet viser gjennomsnittet av elevane sine skalapoeng og usikkerheita knytt til dette gjennomsnittet. Søylen viser intervallet på skalaen der hovuddelen (60 prosent) av elevane er. Dette er eit mål på spreinga av resultatata til elevane. På 5. og 8. trinn vert elevane plasserte på høvesvis 3 og 5 meistringsnivå, der meistringsnivå 1 er lågast. Presentasjonen viser eit oversyn over prosentvis fordeling av elevar på dei ulike meistringsnivåa.

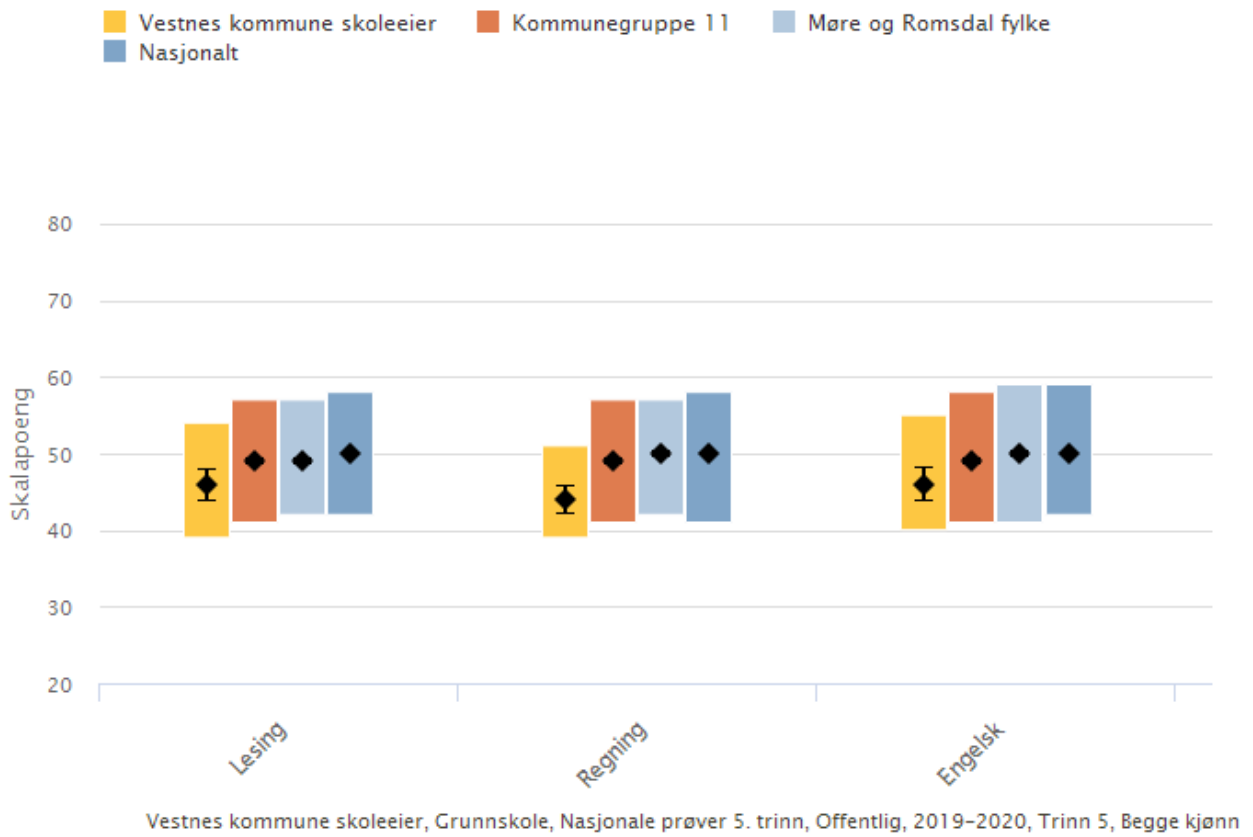
Lokale mål

Lesing: Det er anbefalt nasjonalt at 75 % av elevane skal oppnå meistringsnivå 2 eller 3. Grunna lågare resultat over tid har vi valt at målet skal settast til 65%. Det er eit mål å på sikt kome opp nasjonalt nivå.

Rekning: Nasjonalt mål er at 75% av elevane skal oppnå meistringsnivå 2 eller 3. Kortsiktig mål er å oppnå 60 % av elevane på 5. årssteg skal nå desse nivåa. På lang sikt er målet at Vestnes skårar på anbefalt nasjonalt nivå.

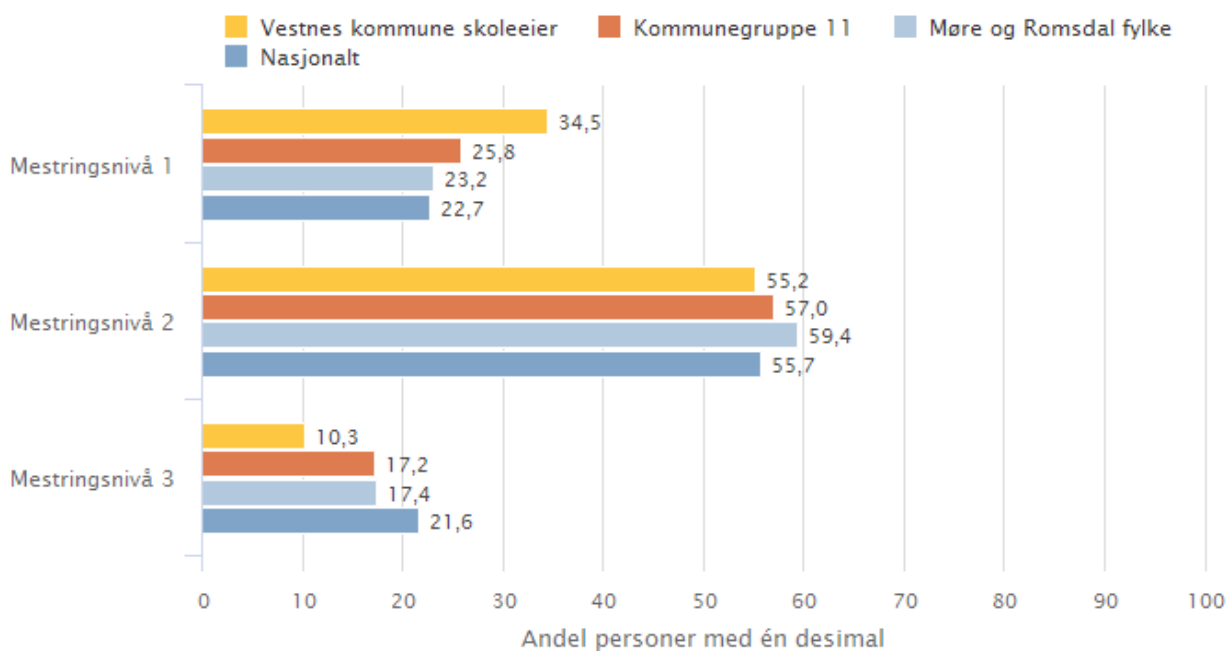
Engelsk: Målet er at fleire skal opp på nivå 2 og 3. Målet er det same som det nasjonale målet, som er at 75% av elevane skårar på meistringsnivå 2 og 3.

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

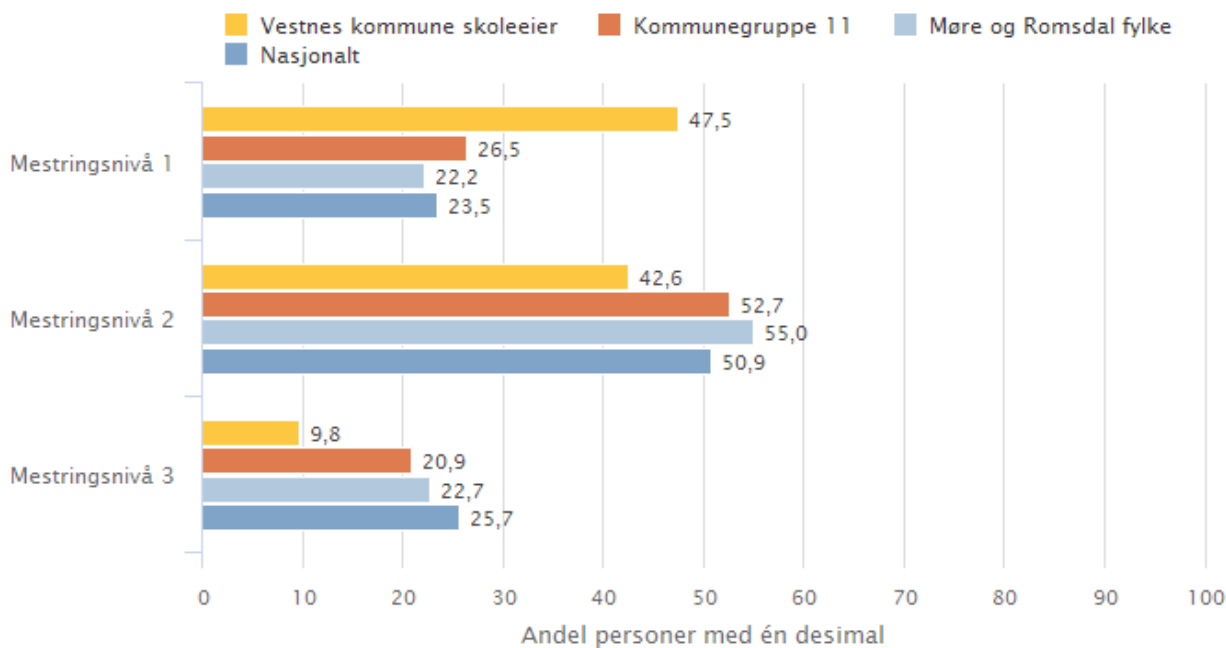
Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform - Lesing

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Lesing, Offentlig, 2019–2020, Trinn 5, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

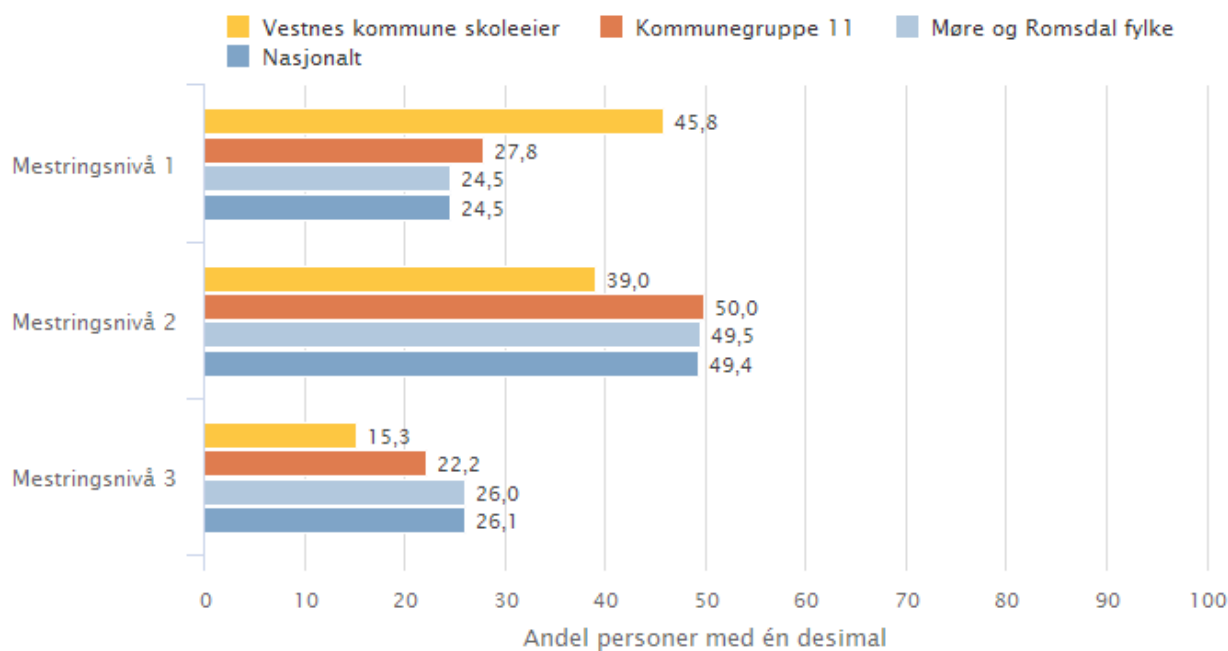
Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform - Regning

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Regning, Offentlig, 2019–2020, Trinn 5, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform - Engelsk

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Engelsk, Offentlig, 2019–2020, Trinn 5, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Vurdering

Lesing: I lesing skårar 65,2 % av elevane på 5. årssteg på meistringsnivå 2 og 3. Det er litt over den lokale målsetjinga på 65 % og under snittet nasjonalt, der 76,8 % av elevane på 5. årssteg skåra på meistringsnivå 2. og 3. Dette er er på nivå med førre års nivå.

Rekning: 52,4 prosent av elevane på 5. årssteg skårar på meistringsnivå 2 og 3. Det er under den lokale målsetjinga og under det nasjonale snittet. Nasjonalt var det 76,6 % av elevane som skåra på meistringsnivå 2 og 3. Resultata lokalt varierer frå år til år. Dei to siste årskulla har skåra svakare i rekning.

Engelsk: 52,3 % av elevane skåra på meistringsnivå 2 og 3 i engelsk. Det er under den lokale målsetjinga i faget som er at 75 % av elevane skårar på meistringsnivå 2 og 3. Denne målsetjinga er i tråd med den nasjonale målsetjinga for faget. Nasjonalt skårar 75,2 % av elevane på meistringsnivå 2 og 3.

Fokuset på dei grunnleggjande ferdigheitene blir vidareført i det nye læreplanverket. Elevane på 5. årssteg bør i mellomsteget framleis ha fokus på dei grunnleggjande ferdigheitene.

2.3.2. Nasjonale prøver ungdomssteg

Om lesing

Nasjonale prøver i lesing skal kartleggje i kva grad ferdigheitene til elevane er i samsvar med måla for den grunnleggjande ferdigheita lesing, slik ho er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06. Dette inneber at nasjonale prøver i lesing ikkje er ei prøve i norskfaget.

Dei nasjonale prøvene i lesing omfattar tre aspekt ved lesing. Elevane viser at dei kan:

1. finne informasjon
2. forstå og tolke
3. reflektere over og vurdere form og innhald i teksten

Om rekning

Nasjonale prøver i rekning kartlegg i kva grad ferdigheitene til elevane er i samsvar med mål for den grunnleggjande ferdigheita rekning, slik ho er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06. Dette inneber at nasjonale prøver i rekning ikkje er ei prøve i matematikk som fag. Dei nasjonale prøvene i rekning dekkjer tre innhaldsområde:

- tal
- måling
- statistikk

Prøvene i rekning tek utgangspunkt i korleis elevane bruker rekning i faglege og daglegdagse samanhengar. Dette inneber at dei:

- forstår og kan reflektere over korleis dei best kan løyse ei gitt utfordring
- kan løyse problemet ved hjelp av rekneoperasjonar
- kan vurdere om svara dei får er rimelege
- kan vise effektive strategiar for enkel talrekning

Om engelsk

Engelsk er ikkje ein del av dei grunnleggjande ferdigheitene som er integrerte i kompetansemål i læreplanane i alle fag i LK06. Prøvene tek utgangspunkt i kompetansemål i eitt fag – engelsk. Oppgåvene for ungdomssteget er knytte til desse ferdigheitene:

- finne informasjon
- forstå og reflektere over innhaldet i tekstar av ulik lengd og forskjellige sjangrar
- rå over eit ordforråd som dekkjer daglegdagse situasjonar
- forstå kva ord og uttrykk tyder ut frå samanhengen dei er brukte i
- forstå bruken av grunnleggjande reglar og mønster for grammatikk og setningstypar

Diagrammet viser gjennomsnittet av elevane sine skalapoeng og usikkerheita knytt til dette gjennomsnittet. Søylen viser intervallet på skalaen der hovuddelen (60 prosent) av elevane er. Dette er eit mål på spreinga av resultata til elevane. På 5. og 8. trinn vert elevane plasserte på høvesvis 3 og 5 meistringsnivå, der meistringsnivå 1 er lågast. Presentasjonen viser eit oversyn over prosentvis fordeling av elevar på dei ulike meistringsnivåa.

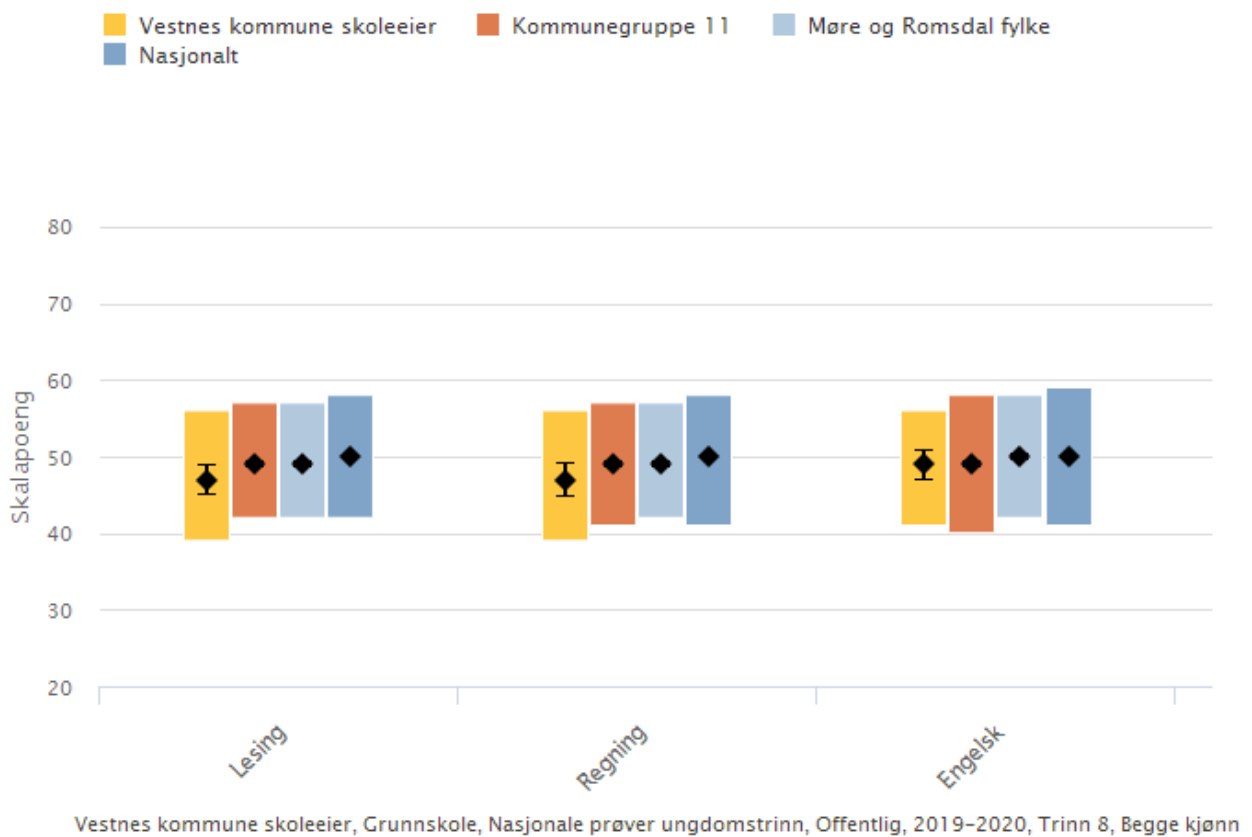
Lokale mål

Lesing: Oppnå resultat på anbefalt nasjonalt nivå. 70 % skal oppnå dei tre høgaste nivåa.

Regning: Oppnå resultat på anbefalt nasjonalt nivå. 70 % skal oppnå dei tre høgaste nivåa.

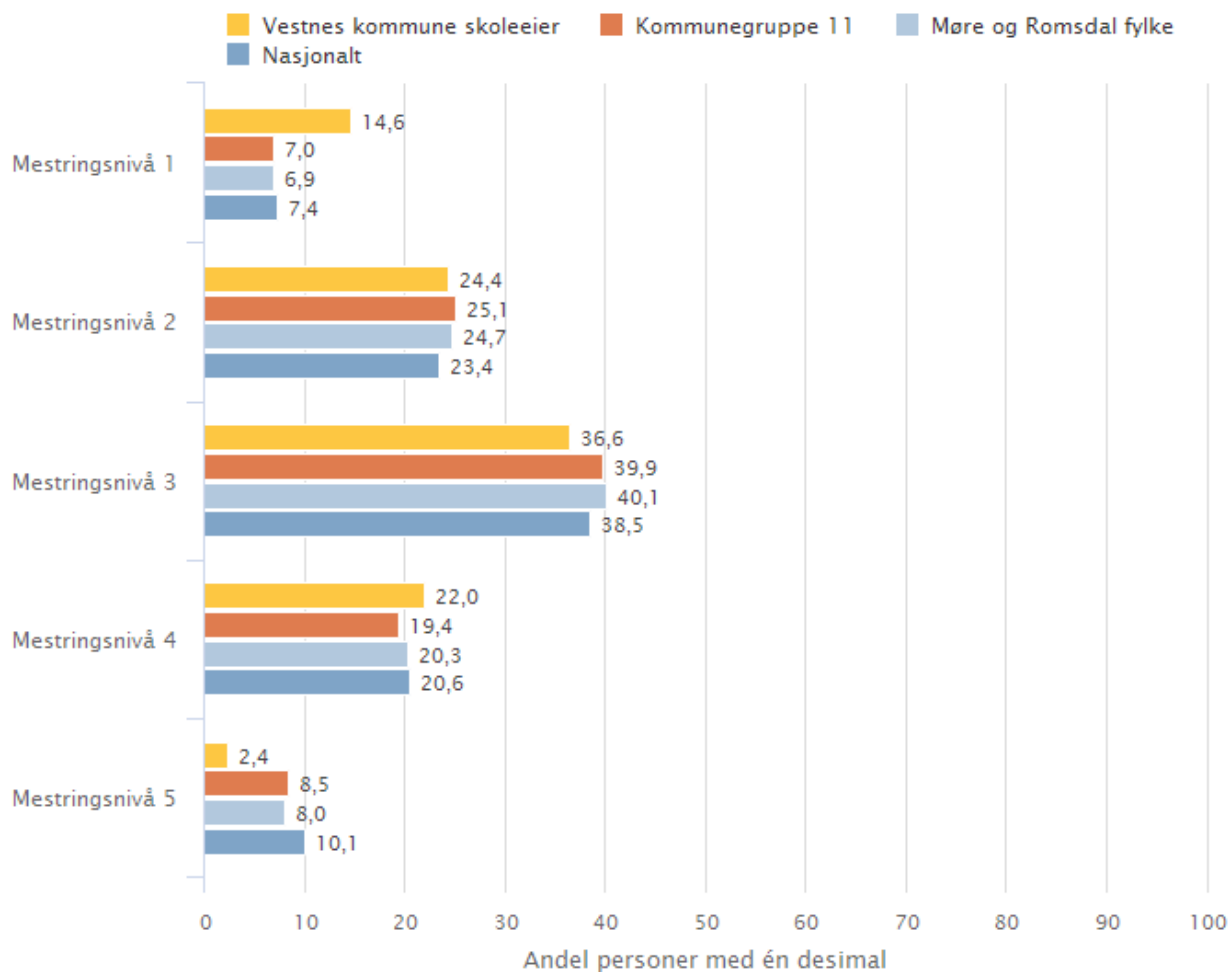
Engelsk: Oppnå resultat på anbefalt nasjonalt nivå. 70 % skal oppnå dei tre høgaste nivåa.

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

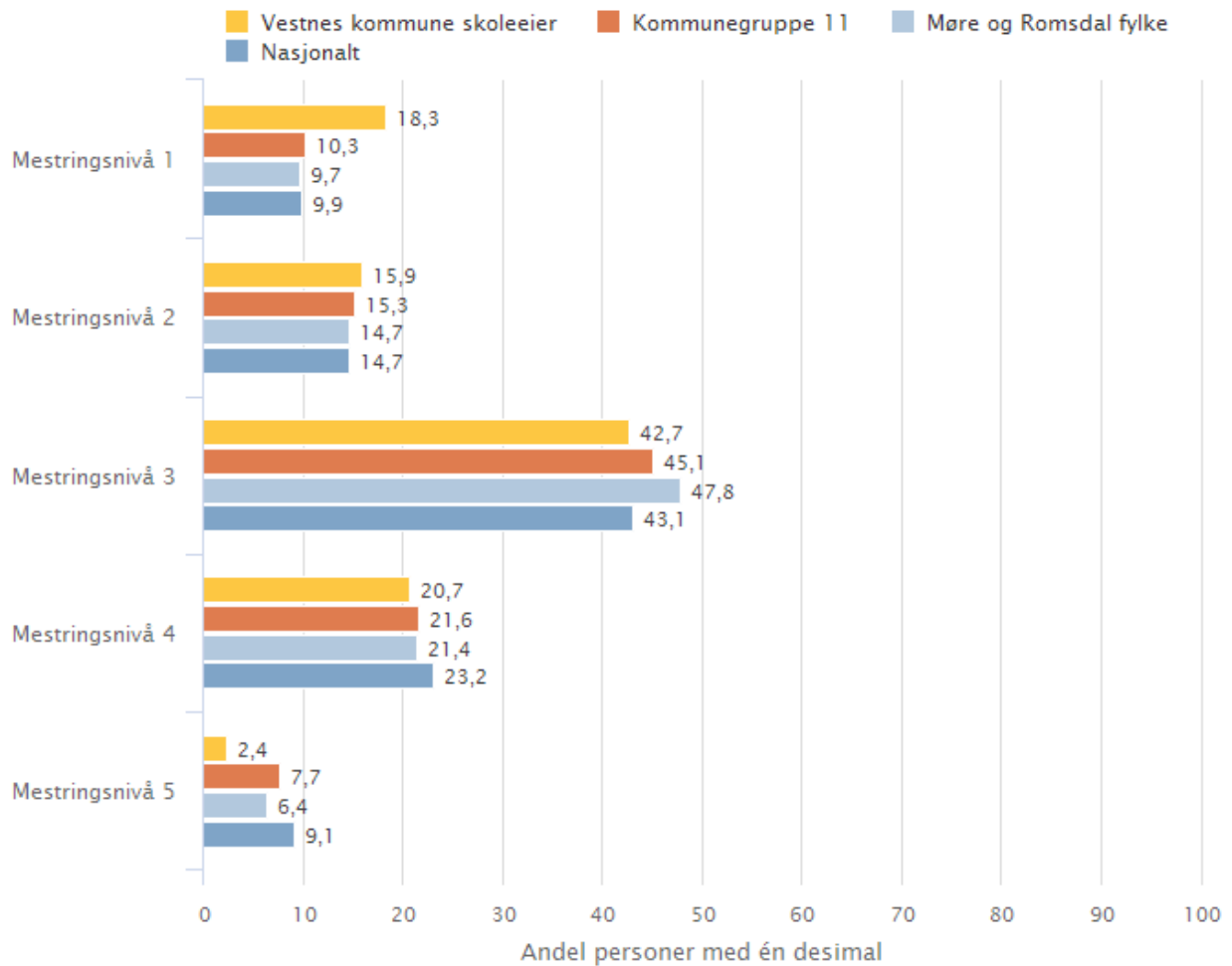
Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform - Regning

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Regning, Offentlig, 2019-2020, Trinn 8, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

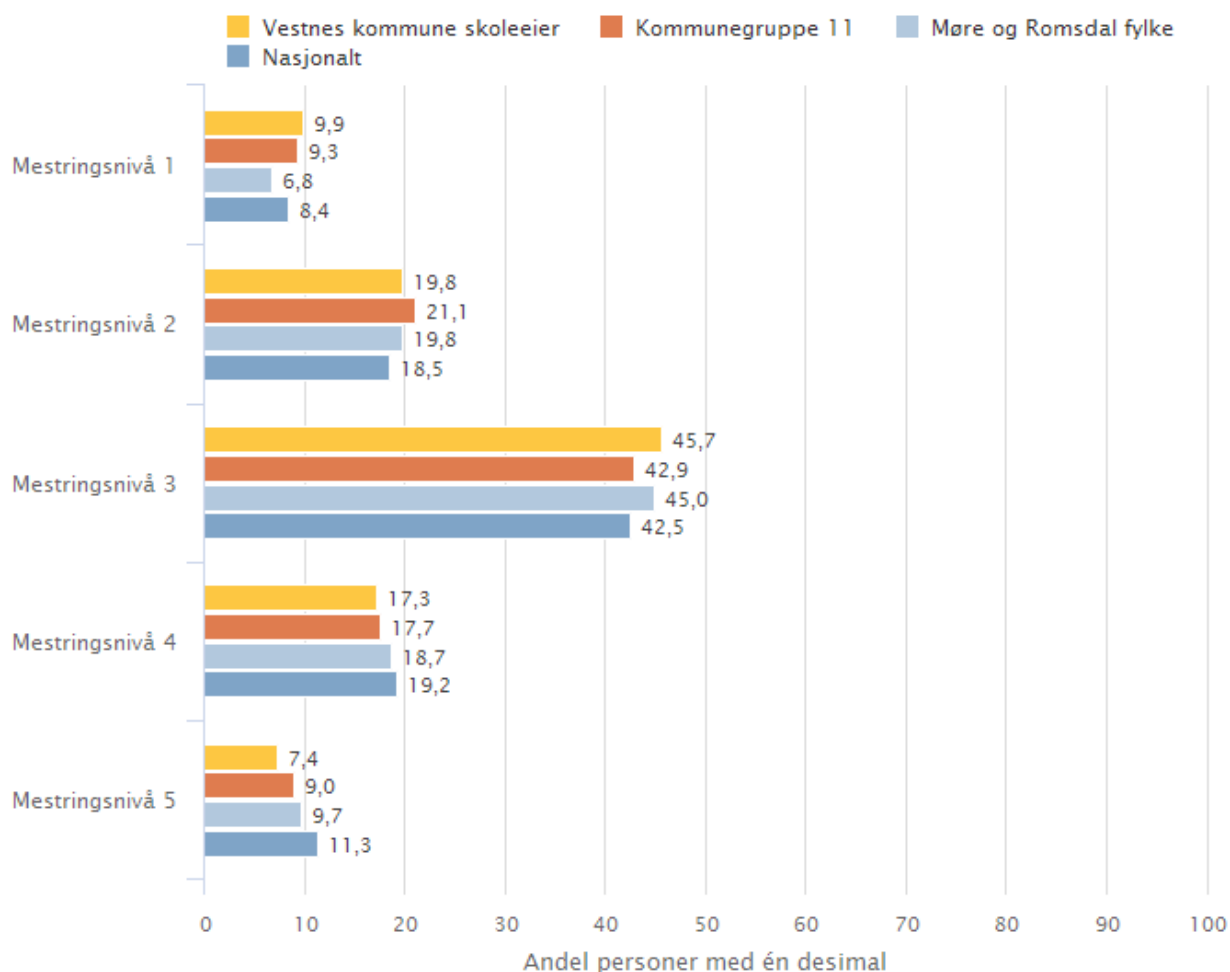
Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform - Lesing

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Lesing, Offentlig, 2019-2020, Trinn 8, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform - Engelsk

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Engelsk, Offentlig, 2019-2020, Trinn 8, Begge kjønn

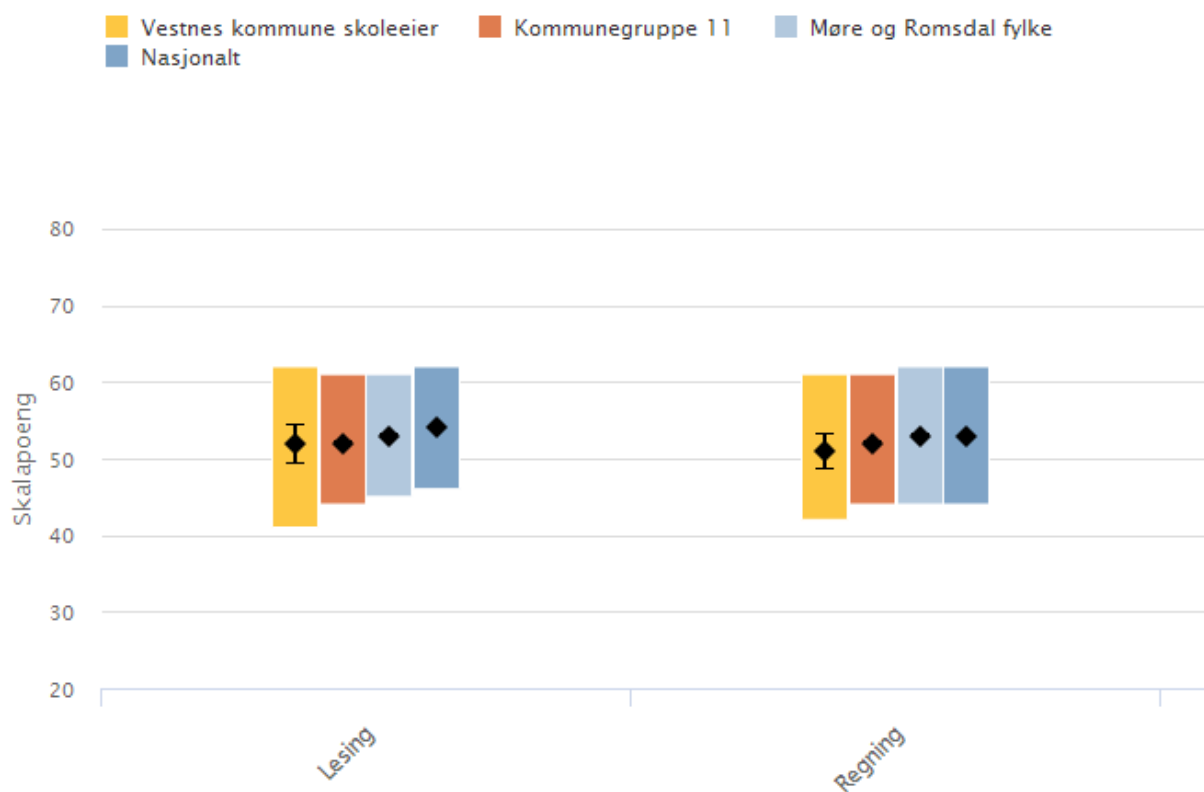
Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Lesing: 65,8 % av elevane på 8. årssteg skårar på meistringsnivåa 3, 4 og 5. Dette er noko under den lokale målsetjinga som er sett til 70 %. Nasjonalt var det 75,4 % av elevane som skåra på meistringsnivå 3,4 og 5. Elevane skåre litt betre enn elevane førre år.

Rekning: I rekning skårar 61 % av elevane i Vestnes på meistringsnivåa 3, 4 og 5. Dette er lågare enn den lokale målsetjinga på 70. Nasjonalt var det 69,2 % av elevane som skåra på nivåa 3, 4 og 5. Resultatet er litt betre enn førre skuleår medan det nasjonale resultatet går litt tilbake.

Engelsk: 70,4 % av elevane i Vestnes skårar på meistringsnivåa 3, 4 og 5. Det er ei lokal målsetjing at 70 % av elevane skal skåre på dei tre øvste nivåa. Nasjonalt var det 73 % som skåra på meistringsnivåa 3, 4 og 5. Resultatet er betre enn førre skuleår. Elevane i Vestnes er ikkje så langt frå det nasjonale snittet i engelsk.

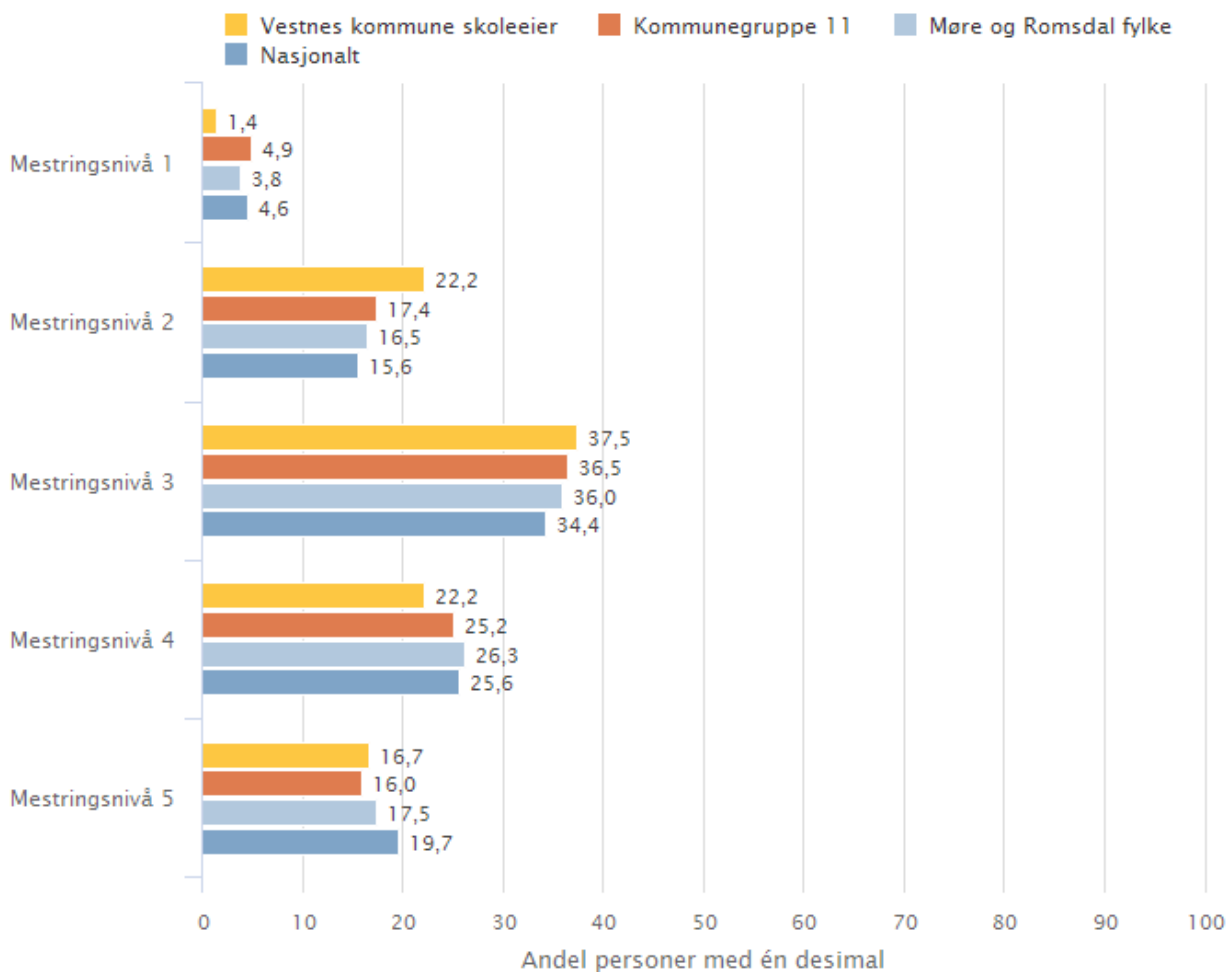
Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Offentlig, 2019-2020, Trinn 9, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

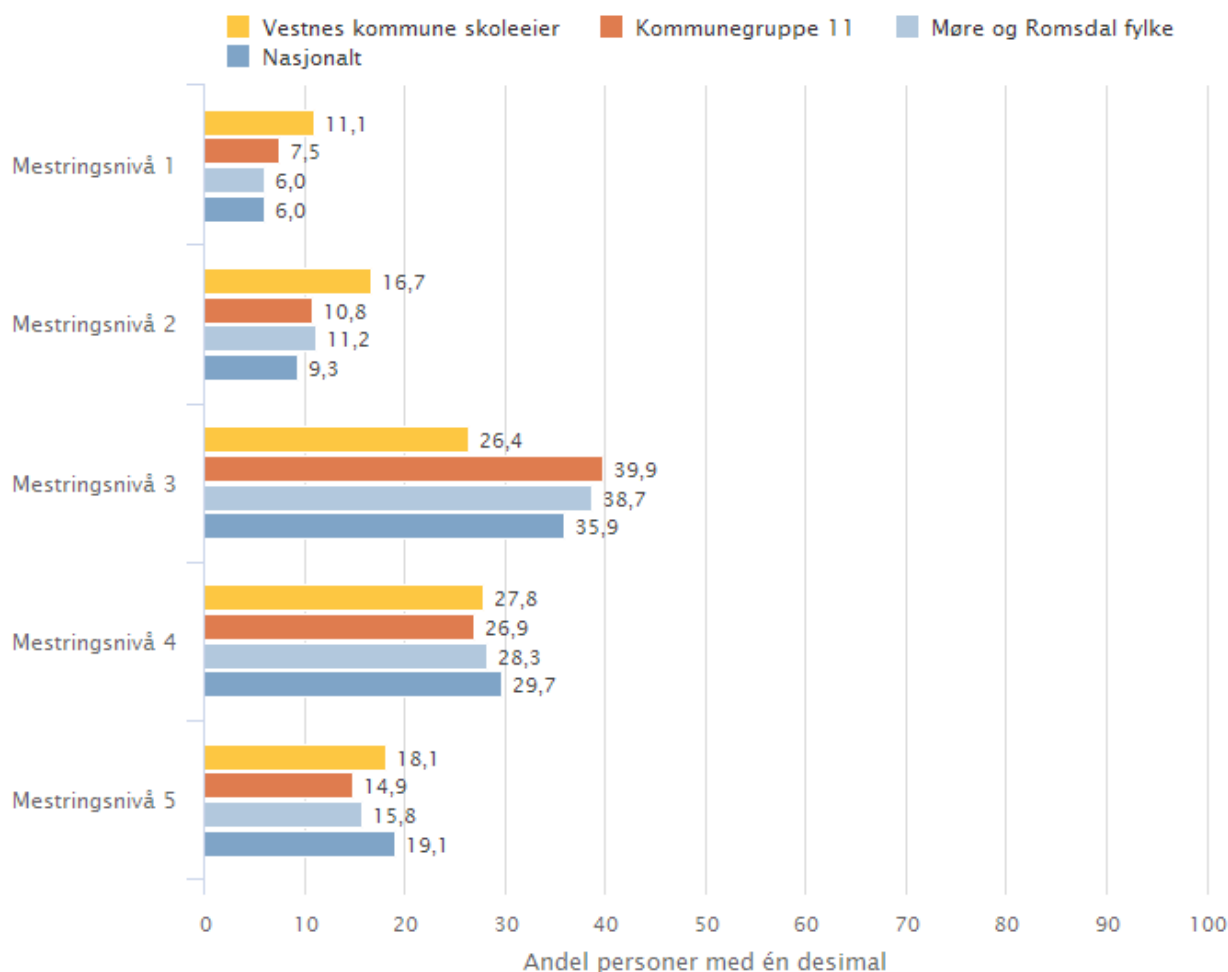
Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform - Regning

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Regning, Offentlig, 2019-2020, Trinn 9, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Offentleg eigarform - Lesing

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Lesing, Offentlig, 2019-2020, Trinn 9, Begge kjønn

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Vurdering:

Lesing: 72,3 % av elevane på 9. årssteg skårar på meistringsnivåa 3, 4 og 5. Nasjonalt var det 84,7 % av elevane som skåra på meistringsnivå 3,4 og 5. Det er for mange elevar frå Vestnes som skårar på dei 2 lågaste meistringsnivåa. Det er gledeleg å sjå at talet på elevar som skårar på meistringsnivå 5 er høgt. Det er fleire elevar frå Vestnes som skårar på meistringsnivå enn i snittet i fylket og kommunegruppe 11.

Rekning: I rekning skårar 76,4% av elevane i Vestnes på meistringsnivåa 3, 4 og 5. Nasjonalt var det 79,7 % av elevane som skåra på nivåa 3, 4 og 5. Det er gledeleg å registrere at det er veldig få elevar frå Vestnes som har skåra på meistringsnivå 1. Det er færre elevar frå Vestnes som har skåra på dette meistringsnivået enn nasjonalt. Det er òg gledeleg å sjå at vi skårar bra på meistringsnivå 5. Her er vi liket etter det nasjonale snittet og betre enn både fylke og kommunane i kommunegruppe 11.

2.3.3. Karakterar - matematikk, norsk og engelsk

Standpunktkarakterar og karakterar frå eksamen i grunnskolen og i vidaregåande opplæring utgjer sluttvurderinga. Denne vurderinga gir informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i faget. Vurderinga skal ta utgangspunkt i måla i læreplanverket. Graderinga beskriv at karakteren:

- 1 uttrykkjer at eleven har svært låg kompetanse i faget
- 2 uttrykkjer at eleven har låg kompetanse i faget
- 3 uttrykkjer at eleven har nokså god kompetanse i faget
- 4 uttrykkjer at eleven har god kompetanse i faget
- 5 uttrykkjer at eleven har mykje god kompetanse i faget
- 6 uttrykkjer at eleven har framifrå kompetanse i faget

Karakterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6. Karakterane er viste som gjennomsnitt.

Lokale mål

Mål for standpunktkarakterane:

Norsk hovudmål skriftleg: 4

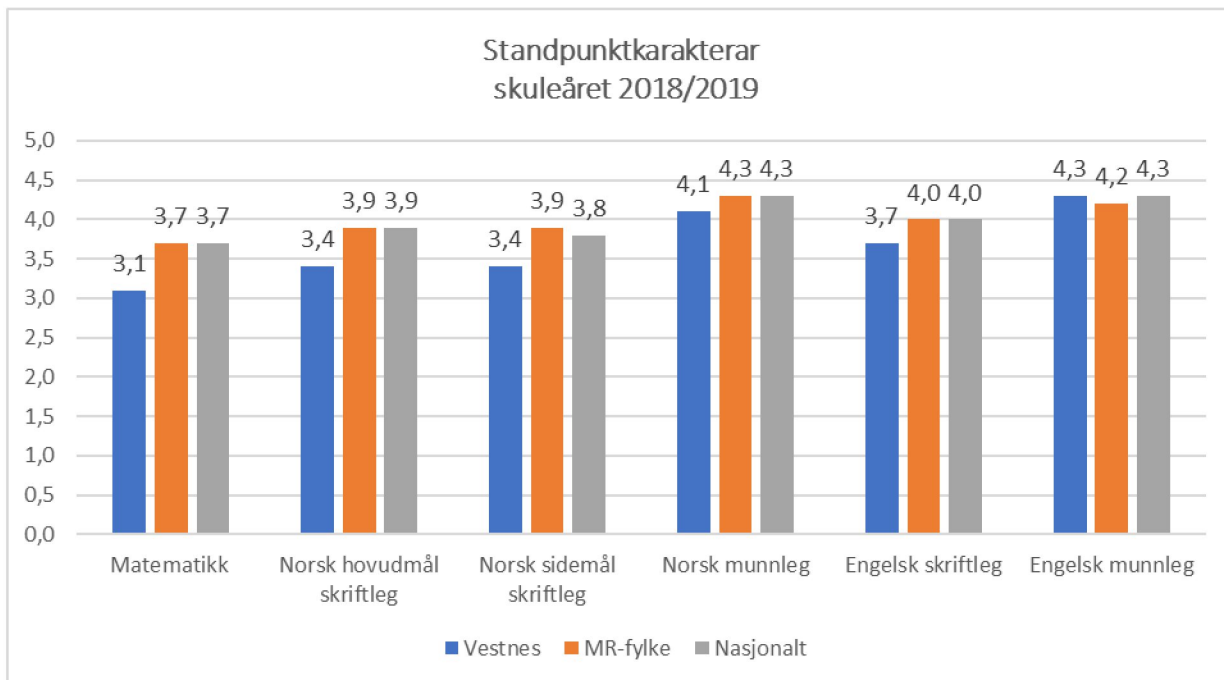
Norsk sidemål skriftleg: 4

Engelsk skriftleg: 3,9

Matematikk skriftleg: 3,5

Resultat standpunkt våren 2019

Fag:	Vestnes	MR-fylke	Nasjonalt
Matematikk	3,1	3,7	3,7
Norsk hovudmål skriftleg	3,4	3,9	3,9
Norsk sidemål skriftleg	3,4	3,9	3,8
Norsk munnleg	4,1	4,3	4,3
Engelsk skriftleg	3,7	4,0	4,0
Engelsk munnleg	4,3	4,2	4,3

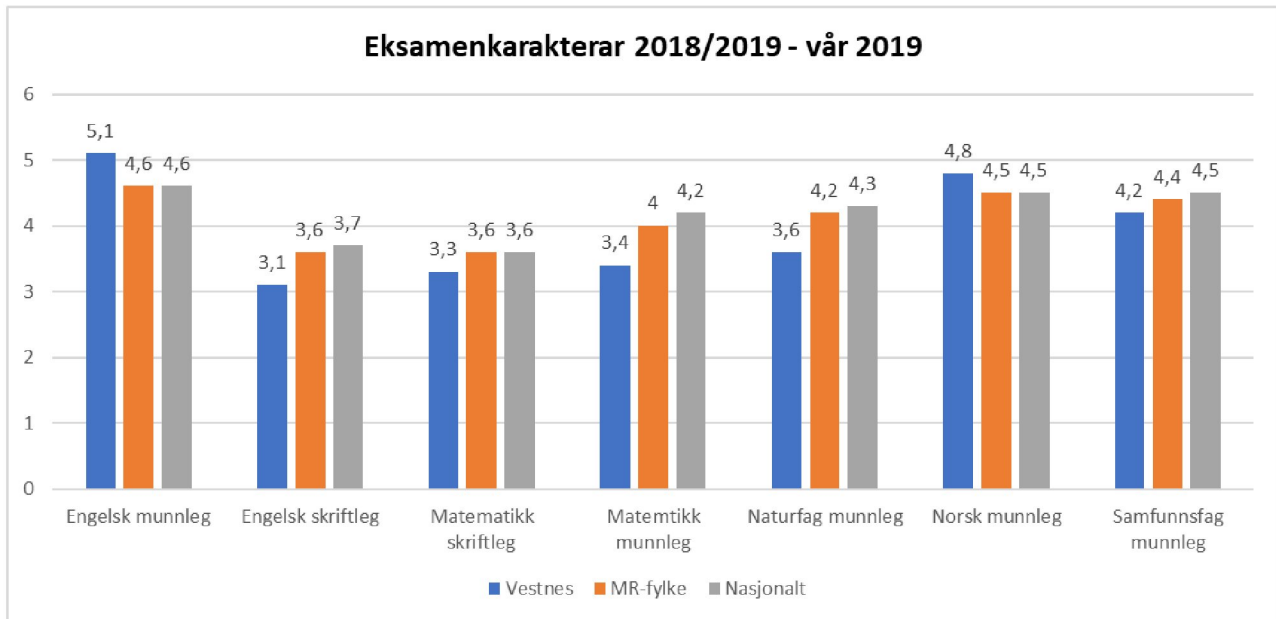

Vurdering:

Resultata i matematikk standpunkt er litt svakare enn førre skuleår, då snittet var om lag på nivå med det nasjonale resultatet. Elevane som vart trekt ut til eksamen i matematikk gjorde det betre enn snittet til standpunkt. Vi gjer det òg vesentleg betre i engelsk til standpunkt enn elevane som vart trekte ut til eksamen. Det same er tilfelle for det nasjonale snittet i engelsk som går noko ned frå standpunkt til eksamen. I engelsk munnleg er resultata bra og heilt i tråd med den nasjonale resultatet. Elevane er heller ikkje langt under det nasjonale snittet i norsk munnleg til standpunkt.

Resultat eksamen våren 2019

Fag:	Vestnes	MR-fylke	Nasjonalt
Engelsk munnleg	5,1	4,6	4,6
Engelsk skriftleg	3,1	3,6	3,7
Matematikk skriftleg	3,3	3,6	3,6
Matematikk munnleg	3,4	4	4,2
Naturfag munnleg	3,6	4,2	4,3
Norsk munnleg	4,8	4,5	4,5
Samfunnsfag munnleg	4,2	4,4	4,5

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Fordelt på periode | Offentleg eigarform

Illustrasjonen er henta frå Skoleporten

Vurdering:

Elevane i Vestnes har tradisjonelt gjort det bra til munnleg eksamen. Vi ser at resultatata til munnleg eksamen i matematikk og naturfag er noko lågare enn resultatata nasjonalt. Resultata er på nivå med elevane i fylket og nasjonalt i dei andre munnlege eksamensfaga. Elles er resultatet i norsk munnleg gode. I dei skriftlege faga skårar elevane svakare enn nasjonen elles. Resultatet i engelsk er lågare enn kva som har vore vanleg. Resultatet i matematikk er nett under det nasjonale snittet, sjølv om det er litt svakare enn kva som var tilfelle til eksamen våren 2018.

2.3.4. Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er eit mål for det samla læringsutbyttet for elevar som får sluttvurdering med karakterar. Karakterane blir brukte som kriterium for opptak til vidaregåande skole. Grunnskolepoeng er rekna ut som summen av dei avsluttande karakterane til elevane, delt på talet på karakterar og gonga med 10.

Dersom det manglar karakterar i meir enn halvparten av faga, skal det ikkje reknast ut poeng for eleven

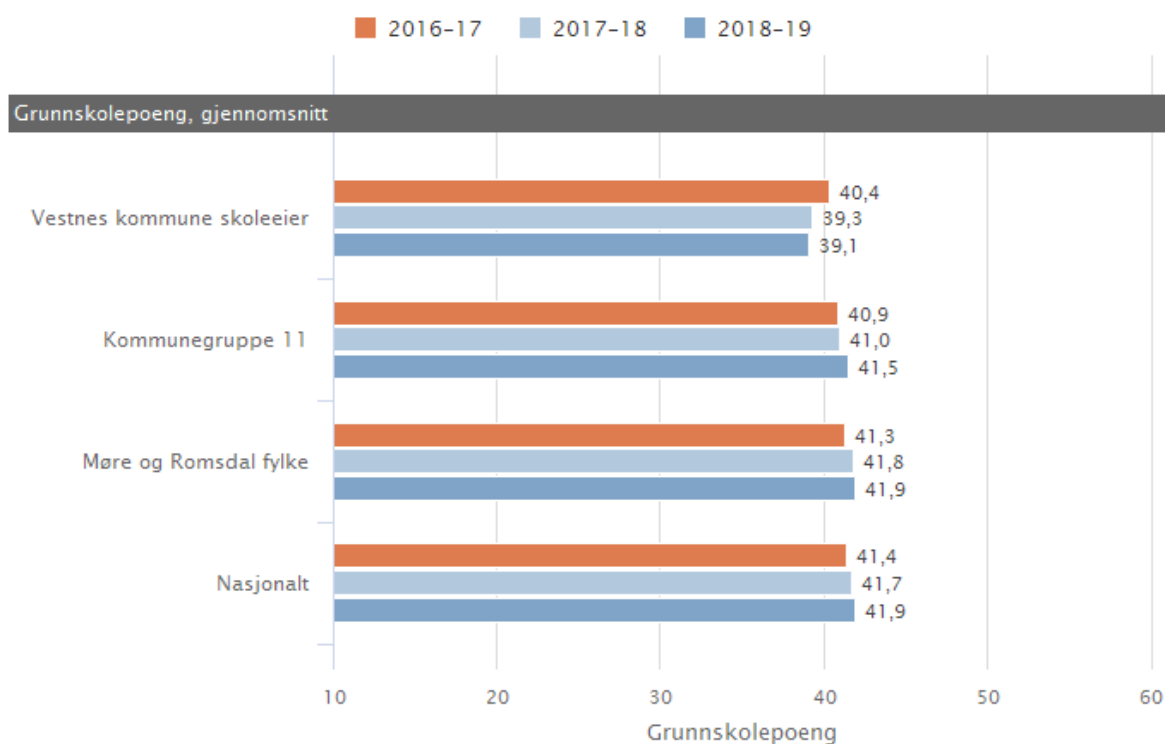
Grunnskolepoeng er presentert som karaktergjennomsnitt med ein desimal.

Lokale mål

Det er ei målsetjing å kome opp på eit snitt på 40,0 grunnskulepoeng.

Indikator og nøkkeltall	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Vestnes	38,9	37,6	37,5	40,4	39,3	39,1
MR-fylke	40,4	40,7	41,0	41,3	41,8	41,9
Nasjonalt	40,3	40,7	41,1	41,4	41,8	41,9

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Fordelt på periode | Offentleg eigarform

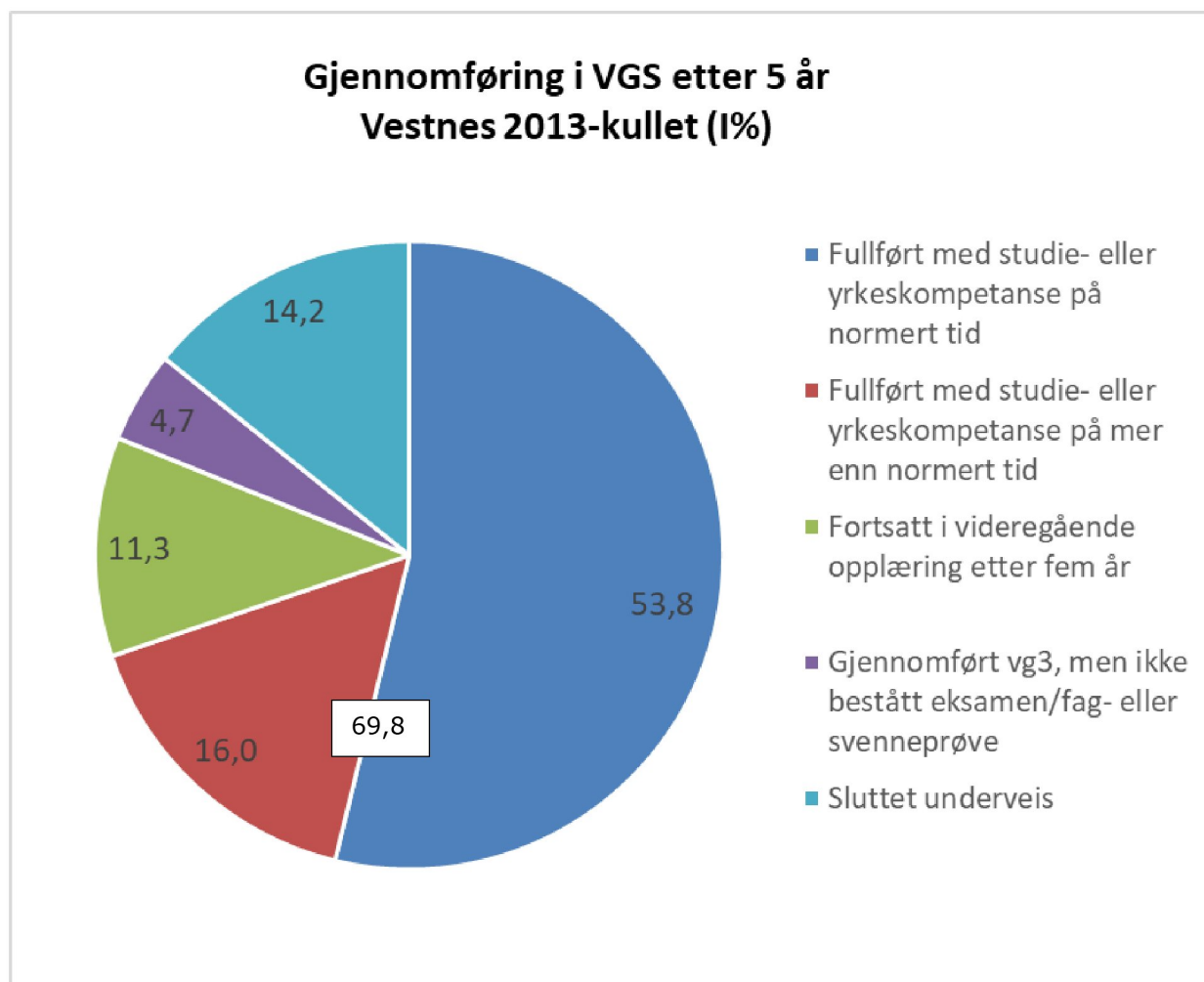

Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Grunnskolepoeng, Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn

Det har dei siste 6-7 åra vore noko variasjon i grunnskulepoenga til avgangselevane. Dette syner at dei ulike årskulla har ulike føresetnader. Dei siste tre åra har resultatet stabilisert seg på mellom 39 og 40 poeng. Elevane som gjekk ut av grunnskulen i Vestnes våren 2019 hadde i snitt 39,1 grunnskulepoeng. Det er flott at resultatet har stabilisert seg på eit noko høgare nivå. Vi veit det er ein nær samanheng mellom grunnskulepoenga til elevane og gjennomføringa i vidaregåande opplæring.

2.4. Gjennomføring

Alle elevar og lærlingar som er i stand til det, skal gjennomføre vidaregåande opplæring. Kompetansebeviset skal sikre dei vidare studium eller deltaking i arbeidslivet. Utdanningsdirektoratet tilrår at skoleeigarane tek med denne indikatoren: Overgang frå GS til VGO

Vurdering

69,8 % av 2013-kullet frå Vestnes gjennomførte vidaregåande opplæring i løpet av 5 år. Dette var på line med resultatet til 2012-kullet.

Det var 69,7 % av 2012-kullet i Vestnes, som hadde gjennomført vidaregåande opplæring etter 5 år. Dette er ei lita auke frå 2011-kullet der 68,8 % gjennomførte vidaregåande opplæring etter 5 år. Resultatet for 2010-kullet var heile 72,1 %.

Nasjonalt var det 74,5% av elevane i 2012-kullet som gjennomførte vidaregåande opplæring etter 5 år. Av 2013-kullet var det 75,3 % av elevane som gjennomførte vidaregåande opplæring etter 5 år.

2.4.1. Overgang frå grunnskole til VGO

Prosentdelen av elevkullet som er registrert i vidaregåande opplæring hausten etter uteksaminering frå grunnskolen.

Ein feil i Skoleporten gjer at overgangar frå grunnskule til VGO ikkje blir vist i mal for tilstandsrapport for offentlege skuleeigarar. Vi jobbar med å løysa problemet, og tilrår at ein inntil vidare hentar ut tala frå rapportbyggjaren i Skoleporten.

Lokale mål

Det er ei målsetjing at så mange som mogleg startar i vidaregåande opplæring.

Vestnes kommune skoleeier | Samanlikna geografisk | Fordelt på periode | Offentleg eigarform

Indikator og nøkkeltall	2017	2018	2019
Elever (16 år) som er registrert i vidaregåande opplæring samme år som avsluttet grunnskole			
Vestnes kommune skoleeier			*
Kommunegruppe 11			
Møre og Romsdal fylke			
Nasjonalt			
Vestnes kommune skoleeier, Grunnskole, Overgangen fra grunnskole til VGO, Offentlig, Alle trinn, Begge kjønn			

Vurdering:

Resultata var ikkje heller mogleg å hente ut av skuleporten. Normalt har dei aller fleste av elevane i Vestnes starta opp i vidaregåande opplæring hausten etter at dei har gått ut av grunnskulen. Dette gjeld om lag 97 % av elevane.

3. System for oppfølging (internkontroll)

3.1 Plan for kvalitetsvurdering i grunnskulen

§ 13-10 i Opplæringslova set krav til skuleeigar om å utarbeide eit system for kvalitetsvurdering av verksemda. Det skal vurderast om skuletilbodet er organisert slik at ein når målsetjingane i læreplanverket for kunnskapsløftet (LK06).

3.2 Plan for kvalitetsutviklinga i grunnskuleopplæringa I Vestnes kommune

Plan for kvalitetsutviklinga av grunnskuleopplæringa for 2015-2018, blei vedtatt av Kommunestyret 26.03.15. Planen må rullerast inneverande år. Det er naturleg at det nye kommunestyret etter valet får vere med å utarbeide planen og setje sitt preg på utviklinga i skulane i Vestnes dei fire neste åra.

3.3 System for skulebasert vurdering

Det er i kommunen utvikla ein plan for skulebasert vurdering.

3.4 Skulebesøk

Administrasjonssjefen og kommunalsjef oppvekst besøkjer årleg dei kommunale grunnskulane. Dei har møte med skuleleiinga og plangruppa, og samtalen tek utgangspunkt i sentrale område i «Plan for skulebasert vurdering og kvalitetsarbeid». Fokuset er på skulen sin utviklingsplan, der ein vurderer status og satsingsområde vidare.

I skulebesøka i 2019 har det vore fokus på resultatoppfølging, der resultata frå dei nasjonale prøvene og elevundersøkinga har vore viktige kjelder. I besøka har administrasjonen fått presentert resultat frå skulebaserte undersøkingar, som er viktige for å kartleggje skulemiljøet ved den einskilde skule. Skulane har hatt høve til å melde inn saker til administrasjonen i forkant av skulebesøka. Delar av skulebesøket blir då ein dialog kring saker som skulane ønskjer å ta opp med administrasjonssjefen og kommunalsjef oppvekst.

3.5 Skuleleiarmøte

Det er skuleleiarmøte kvar månad. I desse møta er informasjon mellom leiarnivåa viktig. Skuleleiarane kan ta opp med administrasjonen viktige saker for skulane. Kommuneniivået har ei viktig oppgåve i å formidle føringar frå sentrale myndigheiter. Det er også ein viktig arena for utviklingsarbeid og for å utvikle konkrete tiltak som aukar kvaliteten på opplæringa.

3.6 Årsmelding

Vestnes kommune lagar kvart år ei årsmelding for alle sektorane. Grunnskulen har sin del av denne meldinga, der utviklingstrekk og utfordringar i sektoren blir presenterte. Årsmeldinga blir utarbeidd i samarbeid med skuleleiarane.

4. Konklusjon

Skuleeigar skal årleg utarbeide ein rapport som viser resultat og utviklingstrekk for sektoren. Dette arbeidet er heimla i opplæringslova og rapporten skal brukast for å utvikle kvaliteten i sektoren.

Det er eit system for kvalitetsarbeid i sektoren, der skulane skal følgje opp resultatane sine og bruke desse for å utvikle kvaliteten på undervisninga. I skulebesøka har gjennomgang av resultatane og tiltaka eit viktig fokus.

Utviklingsarbeid og målsetjingar må utarbeidast og arbeidast med over tid. Dei langsiktige måla blir nedfelt i «Plan for kvalitetsutvikling i grunnskuleopplæring». Sektoren har arbeidd inneverande skuleår med innhaldet i planen for dei neste 4 åra. Målsetjinga var å ha planen til politisk behandling før sommaren. Det har vi ikkje fått til, noko det er fleire årsaker til. Ein av grunnane er koronapandemien som sette både skular og kommuneadministrasjonar i heile landet på prøve. Fokuset har dei siste månadene vore på å levere god heimeundervisning over digitale flater. Skulane har i tillegg gitt tilbod til utsette elevar og til elevar der føresette har arbeid i samfunnskritiske funksjonar. Ved gjenopninga av skulane har fokuset vore på å organisere skuledrifta i tråd med dei nasjonale rettleiarane for smittevern. Sektoren har òg venta på at fagplanane vart ferdige før vi valte ut fokusområde for utviklingsarbeidet dei neste åra.

Utfordringar for sektoren i åra som kjem

Skulebygg

Planlegginga av den nye ungdomskulen er no kome i gong igjen. Det er skrive kontrakt med «ART arkitekter og ingeniører». Prosjektleiaren frå ART er Gitte Langlo. Ho har lang erfaring med skulebygg og har vore involvert i fleire skuleprosjekt i omliggjande kommunar. Prosjektet byggjer vidare på arbeidet og planane som er utarbeidd tidlegare. Vi har med andre ord med oss tankegodset frå konseptstudiet for bygging av ekstern ungdomsskule og skissa som Norconsult utarbeidde for bruk av eksisterande bygningsmasse på Helland skule. ART utarbeider no eit oppdatert rom- og funksjonsprogram på bakgrunn av dei tilbakemeldingane som kom, når «skulesaka» var oppe til behandling i kommunestyret i desember 2019. Kommuneleiinga har hatt fleire møte med ART no i løpet av våren. Det har vore gjennomført ei synfaring som òg har gitt verdifulle innspel til endringar og forbetringar av prosjektet. Samspel med tilsette i sektoren og brukargruppene elles, har vore vanskeleg no i vår som følgje av Koronapandemien. Vi kom derfor til at ART utarbeider ei ny skisse der innspela frå sektoren blir tatt omsyn til. Bygget blir òg modellert opp og teikningar omarbeidd. Det vil gi sektoren eit veldig godt utgangspunkt til diskusjon til hausten. Både tilsette og brukarorgana i sektoren må då inviterast med i det vidare arbeidet. Ei god involvering av sektoren er viktig i det vidare arbeidet med prosjektet. Det er ei målsetjing at prosjektet kan leggjast ut på anbod i løpet av hausten. Administrasjonen hadde skissert oppstart av prosjektet før sommaren 2021, med ei estimert byggetid på 1 år. Dette er ein stram plan, men den er mogleg å gjennomføre. Skulebygget skal etter planen stå ferdig til skuleåret 2022/2023.

Mange elevar i Vestnes har opplæringa si i gamle og utrangerte skulebygg. Per dato er det berre skulebygget i Tresfjord som har dei kvalitetane som eit moderne skulebygg bør ha. Både skulebygget i Fiksdal, ungdomsstegsbygget på Helland og mellomstegs-/ungdomsstegsbygget i Tomrefjord treng sårt ei opprusting. I tillegg veit vi at det er manglar på barneskulebygget på Helland som må utbetrast. Det er derfor særskild viktig for elevane og tilsette i sektor at dei får nye og betre lokalitetar. Nye og moderne skulebygg vil gjere skulesektoren i Vestnes attraktiv og kan gjere rekrutteringa av nye tilsette lettare.

For å skape ro i sektoren er det viktig at ein framtidig skulestruktur blir meisla ut. Dette vil spele inn på planane for utbetring av skulebygga. Strukturdebatten tek tid og energi både for politikarar, administrasjonen og tilsette elles i sektoren. Denne energien må etter kvart kanalisert over på opplæringa sitt innhald og kvaliteten på den. Møtet mellom lærar og elev kan lett miste fokuset i desse opprivande og krevjande prosessane. Det er eit viktig arbeid for politikarane og administrasjonen å leggje til rette for tryggje rammer for arbeidet som skal skje i skulen. Lærarane er våre viktigaste ressursar i arbeidet med å utvikle opplæringstilbodet i skulane i Vestnes. Dei treng støtte i dette arbeidet frå både administrasjonen og politikarane i Vestnes.

Digitalisering

Vi har over fleire år arbeidd med å utvikle bruken av digitale verktøy og ressursar i skulen. Vi har dei siste åra hatt 1:1-dekning av digitale verktøy til elevane. Dette har vore avgjerande for den utviklinga vi no ser. I tillegg vart dei trådlause nettverka på dei ulike skulane utbetra for få år sidan. Hastigheita på det trådlause nettet vart hausten 2019 ytterlegare auka. Ved innføring av læringsbrett (iPad) på 1.-4. årssteg gjennomførte lærarane ei kursrekke. Dette har vore eit viktig tiltak for å sikre ei god innføring og bruk av læringsbretta. Som følgje av desse tiltaka og satsingane stod lærarane godt rusta når Koronapandemien råka oss. Pandemien har sett skular og kommuneadministrasjonar på prøve landet gjennom. Lærarane i Vestnes har gjort ein strålande jobb med å leggje til rette for god heimeundervisning over digitale flater. Dei har ytterlegare heva si digitale kompetanse gjennom det intense arbeidet dei har lagt ned dei siste månadene. Vi har alle lærarane og dei tilsette elles i skulane å takke for at dette har blitt handtert på ein så bra måte.

Dei store satsingane på utstyr og materiell har kosta pengar. Sektoren har fått tildelt pengar over investeringsbudsjettet for å gjere desse viktige innkjøpa. Signala frå revisjonen er at vidare supplering og utskifting av utstyr må takast frå drifta. Det betyr at det årleg må bakast inn fleire hundre tusen i driftsbudsjettet i sektoren for å kunne ha ei rullering av utstyrsparke, der gamalt utstyr vert fasa ut.

Den nye læreplanen har eit ytterlegare fokus på digitalisering og digitalkompetanse. Tema som programmering og koding er no lagt inn i det nye læreplanverket. Dette krev utstyr og materiell for å gjennomføre god undervisning i desse temaa. Sektoren søkte i fjor vår støtte med Udir til innkjøp av utstyr til programmering. Vi var så heldige at vi fekk tildelt 50 000 kr. Det er kjøpt inn utstyr som er fordelt ut på skulane. Det vart òg søkt om tilskot til innkjøp av digitale læremiddel. Vestnes kommune fekk tildelt om lag 100 000,- kr til dette føremålet. Det er med andre ord mykje spanande som skjer i skulane i Vestnes. Både elevane og lærarane er engasjerte i dette arbeidet. Vi har på nytt, våren 2020, sendt inn søknad til Udir om tilskot til innkjøp av utstyr til programmering.

Vidareutdanning

Dei siste åra har mange lærarar fått tatt vidareutdanning gjennom ordninga «Kompetanse for kvalitet». Dei siste 4 åra har 15 lærarar i Vestnes tatt vidareutdanning. Fokuset har vore på basisfaga norsk, engelsk og matematikk. Dette for å stette kompetansekrava som sentrale styresmakter har innført i desse faga. Kommunane skal innan 2025 ha sikra at alle lærarar som underviser i desse faga har tilstrekkeleg kompetanse. Inneverande år er det òg ein lærar som tek utdanning i IKT knytt til dei nye føringane i læreplanverket. Vi hadde mange lærarar som hadde ønskje om å ta slik utdanning komande skuleår. Vi fekk dessverre berre med ein lærar på denne utdanninga. Dette skuldast nok stor søking då fagområdet er høgaktuelt som følgje av dei nye føringane om digital kompetanse i læreplanverket.

Det er viktig at det blir lagt til rette for at undervisningspersonalet får ta vidareutdanning i åra som kjem. Spesielt må kompetansen i basisfaga følgjast opp fram mot 2025.

Fagfornyng

Frå komande skuleår blir det nye læreplanverket innført. Skulane i Vestnes har inneverande skuleår arbeidd med dette. Hausten 2019 hadde vi fokus på overordna del av læreplanen. Denne delen erstattar den gamle «Generell del» som vart innført med læreplanen L-97. Dei overordna føringane i læreplanverket har med andre ord ikkje blitt revidert sidan 1997. Våren 2020 har fokuset vore på fagplanane i det einskilde fag. Både i hausthalvåret og no på våren har det vore arbeidd i grupper på tvers av skulane. Dette har fungert veldig bra. Spesielt er dette viktig i arbeidet med planane i fag. Då fagmiljøa ikkje er så store på den einskilde skule i Vestnes, er det flott å kunne møtast på tvers av skulane.

Det er bestemt at arbeidet med Fagfornyng blir det overordna temaet for utviklingsarbeidet dei neste skuleåra. Plan for kvalitetsutvikling i skulen må reviderast og nye tema og tiltak må leggjast inn. Sektoren hadde håpa å ha ein slik plan klar for politisk behandling i vår. Det har vore ein spesiell vår der Koronapandemien har tatt mykje av fokuset både for administrasjonen og skulane. Vi har derfor ikkje fått dette til. Det må til hausten arbeidast vidare med dei planane vi har for utviklingsarbeidet framover.

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 26/20	Kontrollutvalet	31.8.2020
	Kommunestyre	

FORSLAG TIL BUDSJETT 2021 - KONTROLLARBEIDET I VESTNES KOMMUNE

Sekretariatet si tilråding

Kontrollutvalet sitt forslag til budsjett for 2021 med ei ramme på kr 1 127 550.-, inkludert kjøp av revisjonstenester og sekretariatstenester for kontrollutvalet, vert vedteke.

Bakgrunn for saka

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon seier følgjande:

§ 2. Kontrollutvalgets rolle i fastsettelsen av budsjettet for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Budsjettforslaget skal synleggjere kontrollutvalet sine egne kostnader og kostnader knytt til revisjon og sekretariatstenester.

Vestnes kommune kjøper sekretariatstenester for kontrollutvalet hos *Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal* som er eit interkommunalt samarbeid heimla i gamal kommunelov § 27.

Vestnes kommune er eigar i *Møre og Romsdal Revisjon SA* (MRR SA), og har revisjonstenester frå dette selskapet.

Vedlagt følgjer:

- Kostnadsfordeling sekretariatstenester for 2021
- Estimat 2021 Vestnes kommune, e-post Møre og Romsdal Revisjon SA 18.08.2020
- Økonomirapport Vestnes 12.8.2020

VURDERING

For å gje kontrollutvalet gode arbeidsvilkår må kommunestyret stille naudsynte ressursar til disposisjon. Kommunestyret skal vedta eit samla budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen der utgifter til utvalet si eiga verksemd, sekretariatsbistand og revisjon kjem fram.

Det er forskriftsfesta at kontrollutvalet sitt forslag til budsjett for kontroll og tilsyn skal leggast fram uforandra til kommunestyret. I kommunal- og moderniseringsdepartementet sin rettleiar for kontrollutvalsarbeidet står det:

«Budsjettforslag fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til at kontrollutvalgets budsjett er i en særstilling, er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller et organ som kontrollutvalget skal kontrollere og ha tilsyn med, for eksempel formannskapet eller administrasjonsutvalget, får innvirkning på tilsynsorganets budsjetttramme.»

Kommunestyret kan sjølvsagt vedta eit anna budsjett enn det kontrollutvalet føreslår, men administrasjonen skal ikkje ha innverknad på kontrollutvalet si budsjetttramme.

I budsjettframlegget er det lagt opp til at kontrollutvalet kan avvikle 6 møter i året.

Budsjettforslaget kan spesifiserast som følgjer:

Konto	Tekst	Budsjett for 2021	Budsjett for 2020	Pr. 12.08.20
1082	Godtgjersle folkevalde	32 000	27 000	
1083	Tapt arbeidsforteneste	0	10 000	
1099	Arbeidsgjevaravgift	3 400	5 000	
1102	Tidsskrift/abonnement	17 000	17 500	15 685
1150	Opplæring og kursutgifter	25 000	40 000	
1160	Bilgodtgjersle + diett (oppg.pl.)	0	1 000	
1171	Utgiftsdekning reise	2 000	4 000	
1197	Kontingentar	7 000	7 000	7 000
	Sum kontrollutvalet si eiga verksemd	86 400	111 500	
1272	Andre konsulenttenester (revisjon)	800 000	680 000	424 000
1380*	Kjøp av tenester frå eigne særverksemdar	241 150	241 143	241 143
	Sum kontrollutval, sekretariat og revisjon	1 127 550	1 032 643	

*Sekretariatet (1380) fakturerer pr. halvår, revisjonen (1272) fakturerer pr. kvartal.

Kommentarar til nokre av budsjettpostane:

1080 Godtgjersle folkevalde – Her er det tatt utgangspunkt i satsane for godtgjersel pr. 3.10.2019. Medlem av kontrollutvalet får godtgjersle pr. møte lik 0,8 o/oo av ordføraren si årsgodtgjersle. Leiar får 2,4 o/oo. Godtgjersla for folkevalde blir i Vestnes kommune justert kvart år pr. 1.5. Kontrollutvalet avviklar 6 møter å året.

Satsane i Vestnes er med utgangspunkt i grunnbeløpet i folketrygda. Som følge av Korona-situasjonen er trygdeoppgjeret utsett til hausten, og satsane er difor ikkje justert pr. 1.5.2020 som vanleg. Det er ikkje utbetalt godtgjersel til kontrollutvalet for 1. halvår 2020.

1080 Tapt arbeidsforteneste – Etter det sekretariatet har oversikt over, så er det ikkje nokon av dei som er valt inn i kontrollutvalet denne perioden, som har behov for tapt arbeidsforteneste. Det vert difor ikkje budsjettert med kostnader på denne posten for 2021.

1102 Tidsskrift/abonnement – Kontrollutvalet sine medlemmer får medlemsbladet til Norges Kommunerevisorforbund og abonnement på avisa Kommunal Rapport. Dette gjev utvalet tilgang på fagartiklar og problemstillingar som er nyttig for arbeidet i kontrollutvalet. Det er i 2020 rekneskapsført 15685,- på denne posten.

1150 Kurs og opplæring, eksternt – Grunna uvisse rundt koronasituasjonen er denne posten foreslått redusert frå budsjett 2020. Det er likevel budsjettert med at nokre utvalsmedlemmer kan delta på ein konferanse i 2021. Det er viktig med opplæring i starten på valperioden. Grunna Koronapandemien, så vart FKT sin fagkonferanse i juni 2020 avlyst. Det var difor berre eit medlem som har fått deltatt på kurs/konferansar i 2020; Dette var på NKRF sin kontrollutvalskonferanse som vart avvikla i januar, faktura for denne konferansen er ikkje registrert i rekneskapsystemet. Det er framleis usikkert kva som vert avvikla av konferansar i

2021. NKRF sin kontrollutvalskonferanse er utsett frå januar til april. Det er kanskje mest aktuelt å delta på FKT sin fagkonferanse som etter planen skal arrangerast i Ålesund juni 2021.

1197 Kontingentar – Vestnes kommune har medlemskap i FKT. Størrelsen på kontingenten er bestemt ut frå kommunen sitt innbyggjartal. Vestnes kommune sin sats er på 7 000,-. Dette er same sats om i 2020

1272 – Andre konsulenttenester – Vestnes kommune har revisjonstenester frå MRR SA. Revisjonstenestene blir fakturert etter medgått tid. Det er difor stipulert eit beløp på bakgrunn av erfaringstal. I budsjettet er det stipulert 450 000,- (mot 480 000 i 2020) til rekneskapsrevisjon og 400 000,- til forvaltningsrevisjon. Det vert for 2021 budsjettet midlar til levering av eit forvaltningsrevisjonsprosjekt. I 2020 var det ikkje budsjettet med levering av forvaltningsrevisjonsprosjekt, berre tenester til risiko og vesentleganalysar knytt til plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll . Difor har sekretariatet lagt inn ei auke i budsjett utover det estimatet revisjonen kjem med. I løpet av ein valperiode så er det ønskeleg å gjennomføre 2-3 forvaltningsrevisjonar.

1380 – Kjøp tenester frå eigne verksemdar - Styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal vil i møte 24.8.2020 handsame budsjetttramma for sekretariatet for 2021. Selskapet har for 2021 budsjettet med bruk frå disposisjonsfond, slik det også vart i 2018, 2019 og 2020. Styret vedtok i styremøte 24.8.2020 at det skulle budsjetterast med bruk av 242 000,- slik at kostandane for kommunane skulle bli den same i 2021 som i 2021.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet sluttar seg til dei vurderingar som her er gjort . Det vil seie at utvalet tilrår kommunestyret å vedta kontrollutvalet sitt forslag til budsjett for 2021 med ei netto ramme på kr 1 127 550.-, som inkl. kjøp av revisjonstenester og sekretariatstenester for kontrollutvalet. Saka vert lagt fram med ovannemnte forslag til vedtak.

Jane Anita Aspen
daglig leder

Kostnadsfordeling - Sekretariatstjenester for kontrollutvalgene 2021

Kommune	Folketall 01.01.20	Fordeling %	70 % folketall	30 % fast	Sum
Aukra	3 509	5,0	79 730	97 629	177 359
Hustadvika	13 279	18,0	287 027	97 629	384 656
Gjemnes	2 629	4,0	63 783	97 629	161 412
Molde	31 967	44,0	701 623	97 629	799 252
Rauma	7 468	10,0	159 460	97 629	257 089
Sunndal	7 036	10,0	159 460	97 629	257 089
Vestnes	6 532	9,0	143 514	97 629	241 143
Sum	72 416	100,0	1 594 597	683 403	2 278 000

Fra: [Veslemøy Ellinggard](#)
Til: [Aspen, Jane Anita](#)
Kopi: [Anne Oterhals](#)
Emne: Estimert 2021 Vestnes kommune
Dato: 18. august 2020 15:14:37

Hei Jane,

Vårt estimert for regnskapsrevisjon og attestasjoner for 2021 for Vestnes er kr. 450 000 eks. mva. I tillegg mener vi at det bør budsjetteres med kr. 230 000 for forvaltningsrevisjon/andre undersøkelser for 2021.

Samlet budsjett blir da kr. 680 000, dvs. det samme som innspillet vi ga for 2020. Likevel inkluderer det en kostnadsreduksjon for regnskapsrevisjon på kr. 30 000, med tilsvarende økning for flere tjenester innenfor forvaltningsrevisjon.

Med vennlig hilsen

MØRE OG ROMSDAL REVISJON SA

Veslemøy E. Ellinggard

Daglig leder/Statsautorisert revisor

Tlf. 90 75 00 45

veslemoy.ellinggard@mrrevisjon.no

1 Vestnes kommune (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

12.08.2020

	Regnskap 2020	Buds(end) 2020
Ansvar: 1009 Kontrollutval og Revisjon		
Teneste: 1003 Kontrollorgan		
1082 Møtegodtgjersle	0,00	27.000,00
1083 Tapt arbeidsforteneste	0,00	10.000,00
1099 Arbeidsgjevaravgift	0,00	3.922,00
1102 Tidsskrift/abonnement	15.685,00	18.000,00
1150 Kurs og opplæring, eksternt	0,00	40.000,00
1160 Bilgodtgjersle	0,00	1.000,00
1171 Reiseutgifter tilsette (ikkje godtgjersler)	0,00	4.000,00
1197 Andre kontingentar og lisensavgifter	7.000,00	7.000,00
1272 Andre konsulenttenester/vikartenester	424.000,00	0,00
1380 Kjøp av tenester frå egne særverksemdar	241.143,00	241.000,00
1390 Kjøp frå IKS der kommunen er deltakar	0,00	680.000,00
1621 Internsalg tjenester - Dummyart	0,00	-9.000,00
1690 Fordelte utgifter FDV	0,00	9.000,00
Sum teneste: 1003 Kontrollorgan	687.828,00	1.031.922,00
Teneste: 1100 Revisjon		
1690 Fordelte utgifter FDV	0,00	-9.000,00
Sum teneste: 1100 Revisjon	0,00	-9.000,00
Sum ansvar: 1009 Kontrollutval og Revisjon	687.828,00	1.022.922,00
TOTALT	687.828,00	1.022.922,00

VESTNES KOMMUNE

Kontrollutvalet

Saksmappe: 2020-1535/04
Arkiv: 216
Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
Dato: 3.7.2020

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 27/20	Kontrollutvalet	31.8.2020
	Kommunestyret	

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2020-2023

Sekretariatet si tilråding

1. Kommunestyret godkjenner kontrollutvalet sitt forslag til Vestnes kommune sin Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023, med følgjande tema:
 - Offentlege anskaffingar
 - Barnevern
2. Kontrollutvalet gjennomfører ein avgrensa kontroll for å vurdere om det er behov for å gjennomføre forvaltningsrevisjon i nokon av kommunen sine selskap eller interkommunale samarbeid. Om kontrollen viser eit slikt behov, kan kontrollutvalet velje å prioritere å gjennomføre forvaltningsrevisjon i planperioden.
3. Kontrollutvalet får fullmakt til å prioritere rekkefølga mellom tema som er omtala i planen.
4. Dersom det oppstår noko uføresett i planperioden, kan kontrollutvalet prioritere andre områder for forvaltningsrevisjon.

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalet sine oppgåver ved forvaltningsrevisjon følgjer av kommunelova § 23-3 og Forskrift om kontrollutval og revisjon §§ 4 og 5.

Kontrollutvalet skal rapportere og legge fram gjennomførte forvaltningsrevisjonsrapportar og resultatane av disse til kommunestyret, jf. forskrift om kontrollutval og revisjon § 4.

§ 23-3. Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkningar ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innan utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

I kontrollutvalsmøte 4.11.2019, bestilte utvalet ei risiko- og vestlegvurdering av kommunen si verksemd og verksemd i kommunen sine selskap for å finne ut kvar det er størst behov for forvaltningsrevisjon..

Møre og Romsdal Revisjon SA leverte «*Risiko- og vesentlighetsvurdering – Grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon av kommunes virksomhet og virksomhet i kommunes selskaper 2020-2023 Vestnes kommune*» 24.4.2020. Utvalet fekk framlagt risiko- og vesentlegvurderinga i møte 4.5.2020.

Denne saka skal munne ut i ei Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023. Plana skal endeleg vedtakast av kommunestyret, og skal danne grunnlag for bestilling av forvaltningsrevisjonar.

Vedlagt følgjer:

- Risiko- og vesentlighetsvurdering – Grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon av kommunes virksomhet og virksomhet i kommunes selskaper 2020-2023 - Vestnes kommune, datert 24.4.2020, Møre og Romsdal Revisjon SA

VURDERING

Forvaltningsrevisjonsarbeidet er ein sentral del av kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunal sektor og det er difor viktig at kontrollutvalet bruker Plan for forvaltningsrevisjon som eit reiskap for å utøve ein mest mogleg målretta og effektiv tilsynsfunksjon i kommunen, i tråd med kommunestyret sine signal.

Risiko- og vesentlegvurderinga revisjonen har gjennomført, er grunnlaget for at kontrollutvalet skal kunne prioritere mellom områder i kommunen der det er identifisert risiko for avvik. Kontrollutvalet må vidare vurdere kva områder som er mest vesentlege. Revisjonen har analysert risikofaktorar dei vurderer er vesentlege for at kommunen skal kunne nå sine målsetjingar. Risikofaktorane er vurdert ut frå kor truleg det er at den vil inntreffe, og konsekvensen det vil ha om det skjer. Revisjonen har tatt omsyn til dei tiltak kommunen har satt i verk for å sikre ein trygg internkontroll.

Revisjonen skriv i sin rapport at basert på deira risiko- og vesentlegvurdering er følgjande områder vurdert å ha størst risiko:

- Offentlege anskaffelsar
- Sjukefråvær
- Barnevern
- Psykisk helse
- Vedlikehald av kommunale bygg
- Kommunale vegar
- Forvaltningsrevisjon i selskap som kommunen eig.

I arbeidet med analysa, har revisjonen gjennomført ei omfattande dokumentgjennomgang av kommunale planar, retningsliner, reglement, politiske vedtak, tilstandsrapportar, årsrapportar, tilsynsrapportar og statistikkar. I tillegg har det vore dialog med kontrollutvalet og det har vore utsendt spørjeundersøking til tre einingsleiarar, leiar for AMU og tillitsvalt i AMU samtale med ny og gamal administrasjonssjef. Sidan ordførar ikkje har svara på undersøkinga, så er dei einaste innspela frå politisk nivå kome frå frå kontrollutvalet sine medlemmer. Dette er ei svakheit med risiko- og vesentlegvurderinga, vurderer sekretariatet.

Utvalet må vere merksam på at revisjonen i sitt arbeid ikkje har kunna gått grundig inn i vurderingane ut frå dei ressursar som var satt av til arbeidet. Dei områda som utpeikar seg, er difor gjerne områder som har ein ibuande risiko, og som vil vere risikoområder i alle

kommunar i større eller mindre grad. Det er likevel viktig å vere merksam at det i Vestnes kommune er to av områda som utpeika seg med høgt risikonivå i følgje revisor si analyse:

- Offentlege anskaffingar
- Barnevern

Offentlege anskaffingar

Det går fram av revisjonen sin rapport at test som revisjonen gjennomført i januar 2020, avdekka at kommunen ikkje har ført anskaffingsprotokoll ved alle innkjøp der dette er eit krav. Ikkje alle innkjøparane er klar over at dei skal føre anskaffingsprotokollar, ikkje alle innkjøparane kjenner til kva som står i det nye innkjøpsreglementet frå 2019 og kommunen har ikkje rutine på å gjennomføre testar om anskaffingsregelverket vert følgt ved kommunen sine innkjøp. Ut frå dette har revisjonen utpeka dette området som eit område med høgt risikonivå.

Ut frå dette vurderer sekretariatet at Offentlege anskaffingar bør inngå i Vestnes kommune sin Plan for forvaltningsrevisjon i perioden 2020-2023.

Barnevern

Det går fram av revisjonen sin rapport at barn i fosterheim som ikkje har fått oppfølging i tråd med lovkrav i 2019, er høgare i Vestnes enn i fylket og landet. Tilsynskrav i fosterheimar som ikkje er oppfylt i 2019, er høgare i Vestnes enn i fylket og landet. Fristbrot i undersøkingssaker i 2019, er betydeleg høgare i Vestnes enn i fylket og landet. Vestnes hadde høgare driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjarar 0-22 år, enn i same kommunegruppe, enn fylket og landet utan Oslo. Kvalitet i barnevernet er ein risikofaktor som av revisjonen er vurdert til å ha eit høgt risikonivå.

Barnevernstenesta i Vestnes vart overført til Interkommunal barnevernsteneste for Aukra, Midsund, Molde, Eide og Vestnes frå oktober 2018. Molde er vertskommune. Det er frå 1.1.2020 Aukra Molde og Vestnes kommunar som deltek i samarbeidet

Det utvalet må vere merksam på, er at barnevern også er eit område som fylkesmannen og Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (BUFdir) har stor merksemd på. Kommunane skal jamleg rapportere inn data, som vert publisert i BUFdir sin kommunemonitor for barnevern. Her kan utvalet halde seg orientert om utviklinga. Det er denne informasjonen revisor har brukt i sin risiko- og vesentlegvurdering. Fylkesmannen gjennomfører halvårleg samlingar med tilsette i barnevernstenesta i fylket, noko som bidreg til kvalitetsutvikling. Fylkesmannen gjennomfører også tilsyn på barnevernsområdet. Det at fylkesmannen følgjer dette området så tett, talar kanskje mot at kontrollutvalet skal bruke ressursar på ein forvaltningsrevisjon. Samstundes viser revisjonen sin analyse at det er eit område med høgt risikonivå, det er tenester som gjeld ei sårbar gruppe og det er kostbare tenester for kommunen.

Det kan vere hensiktsmessig at dersom det skal bestillast eit forvaltningsrevisjonsprosjekt, så vert dette gjort samstundes av kontrollutvala i Molde, Vestnes og Aukra kommunar.

Sekretariatet vil rå til at dette området vert prioritert i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023, men at kontrollutvalet får mynde til å vurderer tidspunkt for bestilling, avhengig av om Molde og Aukra kommunar også prioriterer dette området i sin plan for forvaltningsrevisjon.

Når det gjeld dei øvrige områda som revisjonen trekker fram i si risiko- og vesentlegvurdering, så viser desse eit risikonivå som ligg på medium.

Sjukefråvær

Det er i rapporten ikkje vurdert risikofaktorar knytt direkte til sjukefråvær, men dette kjem fram under risikofaktoren «Arbeidsgiveransvaret ivaretas ikke på en tilfresstillende måte», som kjem ut med eit risikonivå på medium.

Det kjem fram i revisjonen sin rapport at sjukefråværet sidan 2013 har ligge mellom 10,3 % og 8,9 %. Målet for 2019 var å kome ned på 8 %, men enda på 9,9 %. Kommunen har ikkje lukkast med å få ned sjukefråværet, sjølv om det har vore fokus på å forebygge sjukefråvær og hindre fråfall. Bedriftshelsetenesta er i 2020 i gang med å utarbeide samarbeidsavtalar for dei fleste einingar, og i denne gjennomgangen er sjukefråvær eit fast punkt, opplyser administrasjonssjefen til revisor. Vestnes kommune har i lengre tid arbeid systematisk med å redusere sjukefråværet, utan å lukkast. Dette er difor ei område som kanskje bør trekkast fram i plan for forvaltningsrevisjon, sjølv og sekretariatet er noko i tvil om ein forvaltningsrevisjonsrapport vil bidra til meir kunnskap enn den som allereie føreligg i kommunen sin administrasjon og bedriftshelsetenesta.

Forvaltningsrevisjon i selskap som kommunen eig

Det som sekretariatet saknar i revisjonen si analyse, er at risikovurdering i kommunale selskap ser ut til å ha blitt gjort utelukkande ut frå kommunen si eigarskapsmelding. Risikofaktorane som revisjonen har vurdert er svært relevante, men dei burde vore vurdert ut frå for eksempel gjennomgang av selskapa sine årsmeldingar, spørsmål til styreleiarar/dagleg leiarar, el. liknande, og ikkje ut frå kommunen si eigarskapsmelding. Den analysa som er gjort her, vurderer sekretariatet at høyrer heime i risiko- og vesentlegvurdering av eigarskapskontroll. Den vert også i store trekk gjentatt i den analysa.

Sekretariatet vurderer difor at om det skal gjennomførast ein forvaltningsrevisjon av eit selskap der kommunen har eigarinteresse, så må det først ut frå dei riskofaktorane som her er skissert, undersøkast om det føreligg eit risikonivå som tilseier at det er behov for ein forvaltningsrevisjon i det konkrete selskapet. Det må altså gjerast ei forundersøking.

Risikofaktorane som må vurderast er:

- Er selskapet si måloppnåing tilfredsstillande?
- Bryt selskapet reglar om offentlegheit, jf. Offentlegheitslov og kommunelov?
- Bryt selskapet saksbehandlingsreglar i forvaltningslova?
- Bryt selskapet regelverk for offentlege anskaffingar?
- Har selskapet tilfredsstillande etisk standard.?

Psykisk helse

Dette området er også trekt fram i revisjonen sin rapport. Psykisk helse vert vurdert på to risikofaktorar; «Kvaliteten ved kommunale tjenester innen psykisk helse er ikke tilfredsstillende», er vurdert å ha et risikonivå på medium. Risikofaktoren «Kompetansen i tjenesten for psykisk helse er ikke tilfredsstillende», er vurdert av revisor til å ha et risikonivå på lavt. Revisor trekk blant anna fram følgjande i sin rapport: «Skolesektoren har de siste årene opplevd at flere og flere elever sliter med psykiske problemer. Skolesektoren etterlyste i 2018 kommunale tjenester som kan følge opp og gi disse elevene og familiene den hjelpen de trenger. Ut fra henvisninger fra fastleger, bekymringer fra grunnskolene og tilbakemeldinger fra helsestasjonen startet Vestnes kommune i 2019 et prøveprosjekt; «Psykisk helseteam for barn og unge». Vestnes kommune søkte Fylkesmannen om prosjektmidler og fikk innvilget tilskudd gjennom «kommunalt rusarbeid» til å delfinansiere en prosjektstilling i «Psykisk helseteam for barn og unge»

Slik sekretariatet vurderer det, så er psykisk helse eit risikoområde, sjølv om det ikkje peikar seg tydeleg fram ut frå risikonivået i revisjonen sin rapport. Sekretariatet vil likevel ikkje rå til at dette området vert prioritert i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023, då det allereie føreligg kunnskap om at det er behov for å gjere noko på området. Kommunen har allereie prioritert å setje i gang eit eige prosjekt; Psykisk helseteam for barn og unge», som kontrollutvalet føl opp ved å halde seg orinetert om utvikling av prosjektet. Kontrollutvalet i førre valperiode, gjennomførte ein forvaltningsrevisjon på helsestasjon- og skulehelsetenesta. Det vart på bakgrunn av rapporten vedtatt av kommunestyret at Vestnes kommune bør vidareutvikle samarbeidet om psykososialt arbeid i skolane. Sekretariatet kan difor ikkje sjå at

ein forvaltningsrevisjon knytt til psykisk helse, med fokus på barn og unge, vil føre til ny kunnskap. Sekretariatet vil difor ikkje rå til at psykisk helse vert sett på plan for forvaltningsrevisjon for 2020-2023.

Vedlikehald av kommunale bygg

Revisjonen har vurdert risikofaktoren «Kommunale bygg forfaller på grunn av for lite vedlikehold» til å ha eit risikonivå på medium. Revisjonen viser til at det i kommunes årsrapport 2018 kjem fram at fleire at kommunen sine bygg har betydeleg vedlikehaldsetterslep, både utvendig og innvendig. Dette gjeld fleire skolebygg, sentralkjøkkenet og bustader med stor slitasje. Det kjem vidare fram i revisjonen sin rapport at fleire bygg manglar tilstandsanalysar. Det er ikkje utarbeidd ROS analysar, og det er ikkje utarbeidd vedlikehaldsplanar. På grunn av mange prosjekt har ikkje eininga hatt kapasitet til å utarbeide desse, kjem det fram i Årsrapport 2019.

Slik sekretariatet ser det, så vil ikkje ein forvaltningsrevisjonsrapport på området gje vesentleg ny kunnskap. Det er allereie kjent at t.d. sentralkjøkkenet vert nytt i samband med Stella Maris. Kontrollutvalet kan etterspørje utarbeiding av ROS analysar, tilstandsanalysar og vedlikehaldsplanar, utan at det treng å gjennomførast forvaltningsrevisjonsprosjekt. Erfaring med forvaltningsrevisjon på dette området i andre kommunar, er ikkje så bra. Det viser seg at det er enkelt å undersøke om det er på plass verktøy for å ha oversikt over tilstand på bygg, slik at ein kan prioriteringa rett. Dette kan kontrollutvalet etterspørje frå administrasjonssjefen utan ein forvaltningsrevisjon. Det som då står at er politisk prioritering av midlar til vedlikehald. Dette er vanskeleg å få til med ein trong kommuneøkonomi, sjølv om ein har synleggjort behovet.

Sekretariatet vil difor ikkje rå til at vedlikehald av kommunale bygg vert sett på plan for forvaltningsrevisjon for 2020-2023.

Kommunale vegar

Dette området er også trekt fram frå revisjonen som eit område med risiko.

I rapporten er risikofaktoren «Kvaliteten i vei- og trafikkjenestene er ikke tilstrekkelig» vurdert til medium risikonivå.

Revisjonen skriv at teknisk eining i kommuneplanen sin handlingsdel skriv at det er stort behov for vedlikehald og utbetring av kommunal infrastruktur. Det vert vidare vist til statistikk som viser at kommunen har lågare tal på kilometer som er lag til rette for syklande, enn same kommunegruppe og landet utan Oslo. Statistikk viser også at kommunen bruker lite pengar på vedlikehald av kommunale vegar, i forhold til kommunar i same kommunegruppe og landet utan Oslo.

På same måte som for vedlikehald av kommunale bygg, så vurdere sekretariatet at forvaltningsrevisjon på kommunale vegar vil føre til lite ny kunnskap. Det viser seg at det er enkelt å undersøke om det er på plass verktøy for å ha oversikt over vedlikehaldsbehovet, slik at ein kan prioriteringa rett. Det som då står at er politisk prioritering av midlar til vedlikehald. Dette er vanskeleg å få til med ein trong kommuneøkonomi, sjølv om ein har synleggjort behovet. Kontrollutvalet kan etterspørje utarbeiding av ROS analysar, tilstandsanalysar og vedlikehaldsplanar, utan at det treng å gjennomførast forvaltningsrevisjonsprosjekt.

Sekretariatet vil difor ikkje rå til at kommunale vegar vert sett på plan for forvaltningsrevisjon for 2020-2023.

Sekretariatet har no vurdert alle dei områda som revisjonen vurderer at har størst risiko. Sekretariatet stiller nokre spørsmålsteikn ved kvifor ikkje nokre av dei andre områda er vurdert å ha eit høgare risikonivå, basert på risikonivå som kjem fram i revisjonen sin rapport, og ut frå på kjennskap som kontrollutvalet har fått.

Dei som sekretariatet særleg stiller spørsmål ved er følgjande:

Etikk og varsling

Etikk kjem ut med låg risiko, då kommunen har etiske retningslinjer og retningslinjer for handtering av inhabilitet i administrasjonen. Varsling kjem også ut med låg risiko, då kommunen har utarbeidd rutine for varsling og konflikthandtering. Under Varsling står det at det er vurdert risikofaktoren «Klagebehandlingen er ikkje tilfredstillende». Sekretariatet vurderer at dette er feilskrift. Det er difor ikkje kjent kva risikofaktor som er vurdert knytt til varsling. Ut frå bakgrunnen for risikovurderinga, vert det likevel vurderer at det er råd å tolke. Kontrollutvalet hadde i førre periode ei anonym varsling knytt til kommunen si Plan- og byggesaksbehandling. Utvalet bestilte då ei avtalt kontrollhandling frå revisjonen der det vart undersøkt det som varslinga omhandla. Med bakgrunn i revisjonen sin rapport, fann ikkje kontrollutvalet grunnlag for å undersøke saka nærare. På bakgrunn av funn i rapporten understreka likevel utvalet i sitt vedtak viktigheita av å vere bevisst på habilitetsreglane i alle fasar av saksbehandlinga. Også i perioden 2011-2015 mottok kontrollutvalet varsel knytt til Plan- og byggesaksbehandlinga i kommunen. Det vart heller ikkje då funne noko som kontrollutvalet såg grunnlag for å følge opp nærare. Begge undersøkingane viser at det er viktig at kommunen har retningsliner og rutinar på plass, nok som det ser ut til at Vestnes kommune har. Habilitetsvurderingar er viktige for å forebygge korrupsjon og mistanke om korrupsjon. Det som er avgjerande både knytt til etikk og til varsling, er om rutiane og retningslinjene vert følgt og at kommunen har kontrollrutinar som avdekkjer eventuelle brot på retningsliner. Sekretariatet vurderer difor at denne risikoen er ibuande, sjølv om kommunen ser ut til å ha retningsliner på plass.

Barnehage

Dette området er i revisjonen sin rapport målt ut frå 4 risikofaktorar. Tre av risikofaktorane kjem ut med eit risikonivå på medium, ein risikofaktor kjem ut med eit lågt risikonivå. Dette er også ei teneste som angår mange av kommunen sine innbyggjarar. Det er også viktig at kvaliteten er god, med omsyn til borna si vidare utvikling i skulen. Sekretariatet synes det er vanskeleg ut frå dei risikovurderingane som kjem fram i rapporten, å sjå kvifor dette området ikkje er med i oversikta til revisor over områder med størst risiko.

KONKLUSJON

Ut frå budsjett for kontrollarbeidet i kommunen, så er det realistisk at det kan gjennomførast 2-3 forvaltningsrevisjonsprosjekt i valperioden. For å gjere sakshandsaminga så smidig som mogeleg, vert det tilrådd at kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet å omprioritere innafor vedtatt plan, eller andre tema dersom dei uføresett oppstår i planperioden.

Det er viktig at kommunen nyttar det som kjem fram i revisjonen si risiko- og vesentleganalyse til å forbetre dei områda som har eit forhøga risikonivå. Administrasjonen kan på mange områder ta tak i det som kjem fram av risikoar, utan at ein treng å gjennomførast ein forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalet kan nytt kunnskapen til å be om orienteringar, undersøke nærare og oppmode om at forhold med manglar vert retta opp.

Sjølv om sekretariatet vurderer at det er nokre svakheiter ved den risiko- og vesentlegvurderinga som revisjonen har gjennomført, så vert det vurdert å vere eit tilstrekkeleg grunnlag for å lage ein Plan for forvaltningsrevisjon for 2020-2023. Sekretariatet sitt forslag til Plan for forvaltningsrevisjon er samsvarande med forslag til vedtak.

Jane Anita Aspen
daglig leder

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og virksomhet i kommunens selskaper 2020-2023

VESTNES KOMMUNE

24. april 2020.

Møre og Romsdal Revisjon SA

Møre og Romsdal Revisjon SA er et samvirkeforetak eid av Aure, Averøy, Kristiansund, Rindal, Smøla, Surnadal, Tingvoll, Aukra, Hustadvika, Gjemnes, Molde, Rauma, Sunndal, Vestnes, Fjord, Giske, Sula, Stranda, Sykkylven og Ålesund kommuner, samt Møre og Romsdal fylkeskommune. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for eierkommunene. Møre og Romsdal Revisjon SA ble etablert 1.1.2020, og har sitt hovedkontor i Astrups gate 9 i Kristiansund.

FORORD

Møre og Romsdal Revisjon SA har gjennomført risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet som grunnlag for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon (FR) etter bestilling fra Kontrollutvalget i Vestnes kommune den 04.11.2019 i sak 36/19.

Lov av 22.6.2018 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven), § 23-3, 2. ledd bestemmer at kontrollutvalget minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide en plan som viser hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Dette dokumentet oppsummerer resultatene fra Møre og Romsdal Revisjon SA sin gjennomgang av kommunens virksomhet og tilknyttede selskaper for å identifisere risikoforhold som kan danne grunnlag for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Analysen danner grunnlaget for kontrollutvalgets utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023.

Molde 24.04.2020

Einar Andersen

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Lillian Reder Kristoffersen

Forvaltningsrevisor

SAMMENDRAG

Møre og Romsdal Revisjon SA fikk 04.11.2019 bestilling fra kontrollutvalget i Vestnes kommune på å utarbeide Risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet som grunnlag for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon i perioden 2020-2023.

Risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon

Kommuneloven § 23-3, 2. ledd bestemmer at kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Slik vurdering er utarbeidet av Møre og Romsdal Revisjon SA og er grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon 2020 til 2023.

Risiko er at det skjer noe som gjør at kommunen ikke når sine målsettinger. Risikofaktorer er mulige hendelser som kan gjøre at kommunen ikke når sine målsettinger. Analysen setter opp risikofaktorer som er vesentlige for kommunens måloppnåelse. I vurderingene er det tatt hensyn til de tiltak kommunen har iverksatt for å sikre en betryggende intern kontroll. Risikofaktorene er vurdert ut fra sannsynligheten for at den inntreffer, og den konsekvensen det vil ha om det inntreffer.

Konsekvensene kan ha følger for kommunens egen virksomhet og/eller kommunens innbyggere. Det vil bestandig være en viss risiko for at kommunen ikke når sine mål, men mye av denne risikoen har både lav sannsynlighet og lav konsekvens.

Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal i henhold til lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.6.2018 § 23-2 (kommuneloven) påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i.

Forvaltningsrevisjon er hjemlet i kommuneloven § 23-3 og er en del av kommunens egenkontroll, og kommunestyrets kontroll med kommunens forvaltning. Forvaltningsrevisjonenes rolle er å undersøke om kommunens virksomhet skjer i tråd med gjeldende lover og regler og kommunens planer og vedtak. Fokus kan og rettes mot effektivitet og kvalitet i produksjonen av velferd for kommunens innbyggere. Forvaltningsrevisjon er en form for revisjon av offentlig virksomhet som i kommuneloven blir definert som:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak».

Basert på gjennomført risiko og vesentlighetsvurdering er følgende områder vurdert å ha størst risiko:

Offentlige anskaffelser

Revisjonens testing på innkjøpsområdet i januar 2020 avdekket at kommunen ikke har ført anskaffelsesprotokoller i alle innkjøp hvor dette er påkrevd.

Ikke alle innkjøpere er klar over at de skal føre anskaffelsesprotokoller.

Ikke alle innkjøpere kjenner til hva som står i det nye innkjøpsreglementet fra 2019.

Kommunen har ikke rutine på å gjennomføre egne tester om anskaffelsesloverket følges ved kommunens innkjøp.

Sykefravær

Kommunen har hatt et stabilt høyt sykefravær de siste syv årene. Det er blitt forsøkt ulike tiltak for å redusere sykefraværet, uten at kommunen har lyktes helt med dette.

Barnevern

Vestnes kommune er med i interkommunal barneverntjeneste med noen romsdalskommuner.

Barn i fosterhjem som ikke har fått oppfølging i tråd med lovkrav i 2019, er høyere i Vestnes enn i fylket og i landet. Tilsynskrav i fosterhjem som ikke er oppfylt i 2019, er høyere i Vestnes enn i fylket og landet. Fristbrudd i undersøkelsessaker i 2019, er betydelig høyere i Vestnes enn i fylket og landet. Vestnes hadde høyere driftsutgifter til barneverntjenesten per innbyggere 0-22 år, enn i samme kommunegruppe, enn fylket og landet uten Oslo (ssb.kostrå 2019).

Psykisk helse

Kommunen opplever økt behov for hjelp innen psykisk helse. Skolesektoren i Vestnes kommune opplever at flere og flere elever sliter med psykiske problemer. De mener det er viktig at det blir etablert kommunale tjenester som kan følge opp og gi disse elevene og familiene den hjelpen de trenger.

Vedlikehold av kommunale bygg

Flere av kommunens bygg har et betydelig vedlikeholdsetterslep, både utvendig og innvendig. Det gjelder flere skolebygg, sentralkjøkkenet og boliger med stor slitasje (Årsrapport 2018). Flere bygg mangler tilstands analyser. Det er ikke utarbeidet ROS analyser, og det er ikke utarbeidet vedlikeholdsplaner. På grunn av mange prosjekt, har ikke enheten hatt kapasitet til å utarbeide disse (Årsrapport 2019).

Kommunale veier

Kommunen har et lavere antall kilometer som er tilrettelagt for syklende, enn i samme kommunegruppe og landet uten Oslo har. Kommunen brukte i 2019 lite penger på vedlikehold av kommunale veier, i forhold til kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo (ssb.kostrå 2019).

Det er fremdeles behov for vedlikehold og utbedringer på kommunal infrastruktur og omfanget er fremdeles større enn hva budsjettet gir rom for (kommuneplanens samfunnsdel 2015-2020).

Forvaltningsrevisjoner i selskaper som kommunen eier

Det er aktuelt å vurdere styringssystemene i selskaper kommunen har eierinteresser i. Det er også aktuelt å se om reglene om offentlige anskaffelser følges, og hvordan etikk og arbeidsmiljø ivaretas.

1 Innledning	8
1.1 Forvaltningsrevisjon.....	8
1.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering.....	9
1.3 Kvalitetsstyring og internkontroll.....	10
1.4 Det kommunale plansystemet.....	11
1.5 Kilder.....	12
2 Kort om Vestnes kommune	13
2.1 Politisk organisering.....	15
2.2 Administrativ organisering.....	16
3 Kommunale tjenester – sektorovergripende områder	17
3.1 Internkontroll og avvikssystem.....	17
3.2 Åpenhet og innsyn.....	19
3.3 Arkiv og dokumentasjon.....	20
3.4 Digitalisering.....	21
3.5 Saksbehandling og klagebehandling.....	23
3.6 Offentlige anskaffelser.....	24
3.7 Offentlig støtte.....	26
3.8 Etikk og varsling.....	27
3.9 Informasjonssikkerhet.....	29
3.10 Arbeidsmiljø.....	30
3.11 Samfunnsikkerhet og beredskap.....	33
4 Kommunale tjenester - sektorer	35
4.1 Barnehage.....	35
4.2 Grunnskole.....	39
4.3 Helsestasjon, fastlege og barnevern.....	45
4.4 Pleie og omsorg.....	48
4.5 Psykisk helse.....	53
4.6 NAV (Sosialtjeneste).....	55
4.7 Kultur.....	57
4.8 Teknisk.....	59
4.9 Miljø.....	66
5 Forvaltningsrevisjon av virksomheten i kommunens selskaper	67
6 Vedlegg	70

Statistikk og nøkkeltall fra KOSTRA 70

1 INNLEDNING

1.1 FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget skal i henhold til lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.6.2018 § 23-2 (kommuneloven) påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i.

Plan for forvaltningsrevisjon

Kommuneloven § 23-3, 2. ledd bestemmer at kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er hjemlet i kommuneloven § 23-3 og er en del av kommunens egenkontroll, og kommunestyrets kontroll med kommunens forvaltning. Forvaltningsrevisjonenes rolle er å undersøke om kommunens virksomhet skjer i tråd med gjeldende lover og regler og kommunens planer og vedtak. Fokus kan og rettes mot effektivitet og kvalitet i produksjonen av velferd for kommunens innbyggere. Forvaltningsrevisjon er en form for revisjon av offentlig virksomhet som i kommuneloven blir definert som:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak».

Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget:

- Synliggjøre muligheter til økt produktivitet og måloppnåelse
- Bringe frem styringsinformasjon til kommunens beslutningstakere
- Bidra til læring og forbedring i organisasjonen
- Bidra til kommunens egenkontroll

Eierskapskontroll

I henhold til kommuneloven § 23-2 skal kontrollutvalget også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. Dette betegnes som eierskapskontroll. I § 23-4 gis det bestemmelser om utarbeidelse av risiko og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for eierskapskontroll. Eierskapskontroll er definert i kommuneloven § 23-4:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring».

Revisjonen har utarbeidet slik vurdering, i eget dokument til kontrollutvalget. Dokumentet skal brukes som grunnlag for utarbeidelse av plan for selskapskontroll 2020 til 2023.

1.2 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Risikovurdering er et begrep i risikostyringen som dekker de tre stegene risikoidentifisering, risikoanalyse og risikoevaluering. Dette er en begrepsbruk som er forankret i den internasjonale standarden ISO 31000 «Risikostyring». Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal omfatte hele kommunens virksomhet og avdekke hvilke områder det knytter seg størst risiko til og hvilke tema det er mest vesentlig for kontrollutvalget å undersøke.

Med risiko menes faren for at det kan forekomme avvik fra for eksempel regelverk, mål, vedtak og andre føringer. Potensielle hendelser som kan utløse konsekvenser som ikke er i samsvar med mål eller ønsker. Kontrollutvalget må skjønnsmessig vurdere de ulike områdene (hendelsene) opp mot hverandre og avgjøre hvilke som er mest vesentlige. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal danne grunnlaget for utarbeidelsen av planen for forvaltningsrevisjon.

Risikovurderingene er knyttet til:

- Vurdering av sannsynlighet for at risikofaktoren inntreffer
- Vurdering av konsekvens dersom risikofaktor inntreffer

I risikovurderingene er det tatt hensyn til eventuelle tiltak som ledelsen i kommunen har iverksatt for å redusere at risikofaktoren skal inntreffe og redusere konsekvensen dersom risikofaktoren inntreffer.

Med utgangspunkt i COSO-rammeverket inngår følgende elementer i den overordnede analysen:

- Mål for den kommunale virksomheten, herunder lovpålagte oppgaver
- Risikofaktorer som kan medføre uønskede hendelser som kan hindre måloppnåelse
- Risikovurdering:
 - Konsekvensene dersom hendelsen inntreffer
 - Sannsynlighet for at hendelsen inntreffer
- Risikoreduserende tiltak
- Vesentlighetsvurdering

Følgende elementer inngår i vurderingene:

1. Inndeling i hensiktsmessige virksomhetsområder
2. Vurdering av risiko
3. Risikoreduserende tiltak – hva gjør ledelsen med de aktuelle forholdene?
4. Vurdering av vesentlighet
5. Prioritering av områder – med henblikk på plan for forvaltningsrevisjon

I risiko- og vesentlighetsvurderingene har vi valgt å bruke farger for å antyde risikonivå. Fargene som benyttes er grønn (lav), gul (middels) og rød (høy). Videre bruker vi i rapporten en tabell der valgte risikofaktorer vurderes i forhold til sannsynlighet og konsekvens. Tabellen som benyttes er:

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntreffer	Konsekvens om risikofaktor inntreffer	Sannsynlighet	Konsekvens	
Område					
			M	H	
Tjeneste					
			L	M	
Oppgave					
			L	L	

Risiko er at det skjer noe som gjør at kommunen ikke når sine målsettinger. Risikofaktorer er mulige hendelser som kan gjøre at kommunen ikke når sine målsettinger. Analysen setter opp risikofaktorer som er vesentlige for kommunens måloppnåelse. I vurderingene er det tatt hensyn til de tiltak som administrasjonssjefen har iverksatt for å sikre en betryggende intern kontroll, se kommuneloven § 25-1, jf. § 31-3.

Risikofaktorene er vurdert ut fra sannsynligheten for at den inntreffer, og den konsekvensen det vil ha om det inntreffer. Konsekvensene kan ha følger for kommunens egen virksomhet og/ eller kommunens innbyggere. Det vil bestandig være en viss risiko for at kommunen ikke når sine mål, men mye av denne risikoen har både lav sannsynlighet og lav konsekvens.

1.3 KVALITETSSTYRING OG INTERNKONTROLL

Administrasjonssjefen har et ansvar for å etablere og følge opp at kommunen har et tilfredsstillende internkontrollsystem. Dette skal gjøres gjennom systemer og rutiner for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse. Kvalitetssystemet skal brukes av ansatte på alle nivå i organisasjonen. Kommunens internkontrollsystem inngår som del av kvalitetssystemet. Noe av interne reglement og bestemmelser er lagt inn i systemet, resten er lagret internt i intranett i hver enhet. Avviksrapporteringssystem er tatt i bruk.

COSO er en internasjonalt utbredt og anerkjent modell innenfor internkontroll. I denne modellen er risiko og vesentlighetsvurdering en integrert del. Internkontroll er her å forstå som en kontinuerlig

prosess i organisasjonen. COSO omtales i KS: Rådmannens internkontroll, Hvordan få orden i eget hus? COSO-rammeverket er sammensatt av tre målsettinger og fem komponenter. Disse knyttes opp til ulike arbeidsprosesser i virksomheten.

De tre målsettingene definerer internkontrollens virkeområde(r):

- Målrettet og kostnadseffektiv drift
- Pålitelig regnskapsrapportering
- Overholdelse av lover og regler

De fem komponentene representerer rammeverkets arbeidsmetodikk:

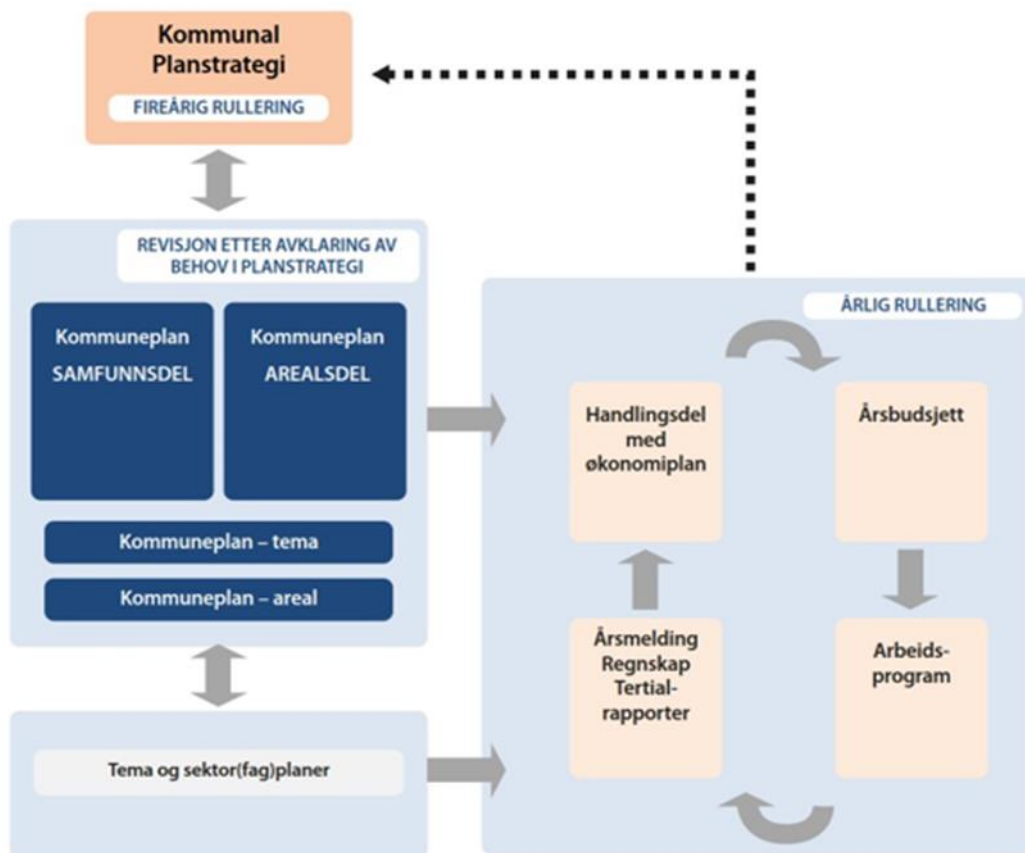
- Kontrollmiljø
- Risikovurderinger
- Kontrollaktiviteter
- Informasjon og kommunikasjon
- Ledelsesmessig oppfølging og overvåking

Komponentene angir hva som bør vektlegges og hvordan man kan gå fram for å sikre god internkontroll over arbeidsprosessene.

1.4 DET KOMMUNALE PLANSYSTEMET

Kommuner har ulike styringsdokumenter som benyttes for å planlegge, utarbeide tiltak, og for å evaluere virksomheten og tjenesteytelsen. Kommunene er pålagt gjennom lov å utarbeide en samordnet plan for kommunens virksomhet og en løpende planlegging og samordning av kommunens fysiske, økonomiske og kulturelle utvikling. For å tilfredsstille lovens krav er det i forbindelse med kommuneplanarbeidet utviklet et eget plansystem. Dette for at kommunestyret skal kunne ha et styringsverktøy som på bakgrunn av oppnådde resultater (årsmelding) gir grunnlag for å kunne styre kommunen i en ønsket retning.

Handlingsprogrammet vil vise hvordan fagområdene skal følge opp kommuneplanen og er konkretisert med kortsiktige periodemål basert på de langsiktige målene i kommuneplanen. I tillegg skal økonomiplanen vise hvordan kommunen skal følge opp planstrategien med endelig prioritering av når planoppgavene skal gjøres og tildeling av ressurser.

Figur: Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet

Kilde: Miljøverndepartementets veileder i planstrategi

Arbeidet med de ulike plandokumentene og prosessene rundt det fases vanligvis inn i forhold til hverandre i et årshjul. Dette kan være i forhold til ulike rapporteringer og i forhold til politisk behandling gjennom kalenderåret. Hensikten er å sikre at ulike prosesser gjennomføres effektivt og til riktig tid.

1.5 KILDER

Informasjonen er sortert under de ulike tjenesteområdene. Følgende dokumenter er gjennomgått og nyttet som grunnlag for risiko og vesentlighetsvurderingene:

- Kommuneplanen sin samfunnsdel 2015-2025
- Kommuneplanens handlingsdel 2019-2022
- Kommunal planstrategi 2017-2020
- Delegeringsreglement 2016-2019
- Etsiske retningslinjer 2012
- Innkjøpsreglement 2018
- Energi- og klimaplan 2011-2015
- Beredskapsplan for krisesituasjoner 2020
- Økonomiplan 2020-2023, Budsjett 2020

- Årsrapport 2018
- Årsrapport 2019
- Tilstandsrapport for grunnskolen 2019
- Kommunestyrevedtak 2019-2020
- Medi3 sin Årsrapport 2019, om bedriftshelsetjenester
- Forvaltningsrevisjonsrapporter (siste tre år)
- Tilsynsrapporter fra statlige tilsynsmyndigheter (siste tre år)
- KOFA avgjørelser (siste tre år)
- Vestnes kommune sin hjemmeside
- Saksfremlegg og protokoller fra kommunestyremøter (Fra 01.01.2018-d.d.)
- Dialogmøte med medlemmene i Kontrollutvalget om tidligere saker

Et utvalg statistikker er innhentet og gjennomgått fra følgende kilder:

- Statistikker fra Årsrapport 2018
- Statistikk fra SSB, KOSTRA 2018
- Statistikk fra SSB, KOSTRA 2019
- Barnehagefakta, Utdanningsdirektoratet
- Skoleporten, Utdanningsdirektoratet
- Bufdir.no. Barnevern kommunemonitor

Spørreundersøkelse er gjennomført til følgende i Vestnes kommune:

- Ordfører (ikke mottatt svar)
- Administrasjonssjef, oppstartsmøte 07.02.2020
- Administrasjonssjef ansatt fra 01.03.2020
- Enhetsleder for Teknisk enhet
- Enhetsleder for NAV Vestnes
- Enhetsleder for Kvalifisering og integrering (Voksenopplæringen)
- Leder i Arbeidsmiljøutvalget (AMU)
- Tillitsvalgt i AMU

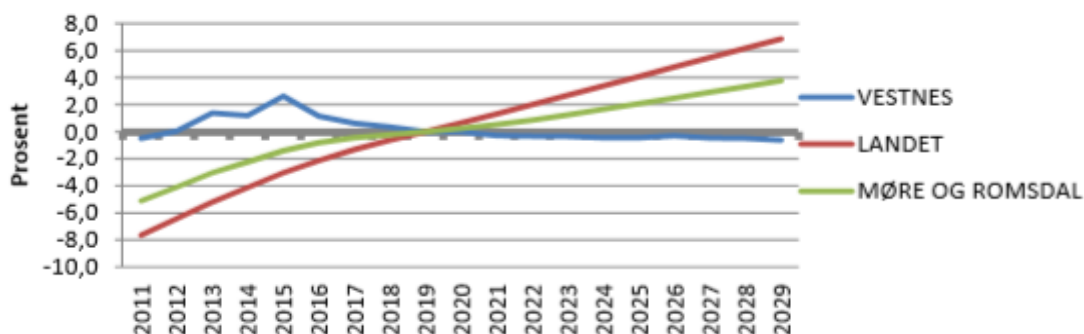
1.6 HØRING/ FAKTASJEKK

Et utkast til Risiko- og vesentlighetsvurdering ble sendt til Administrasjonssjef i Vestnes kommune 17.4.2020. Administrasjonssjef syntes rapporten var ok, men hadde kommentar til ett punkt i e-post den 24.4.2020.

Enhetsledere i kommunen kommenterte noen forhold i rapporten i forbindelse med faktasjekk. Alle tilbakemeldinger fra kommunen er nå innarbeidet i dokumentet.

2 KORT OM VESTNES KOMMUNE

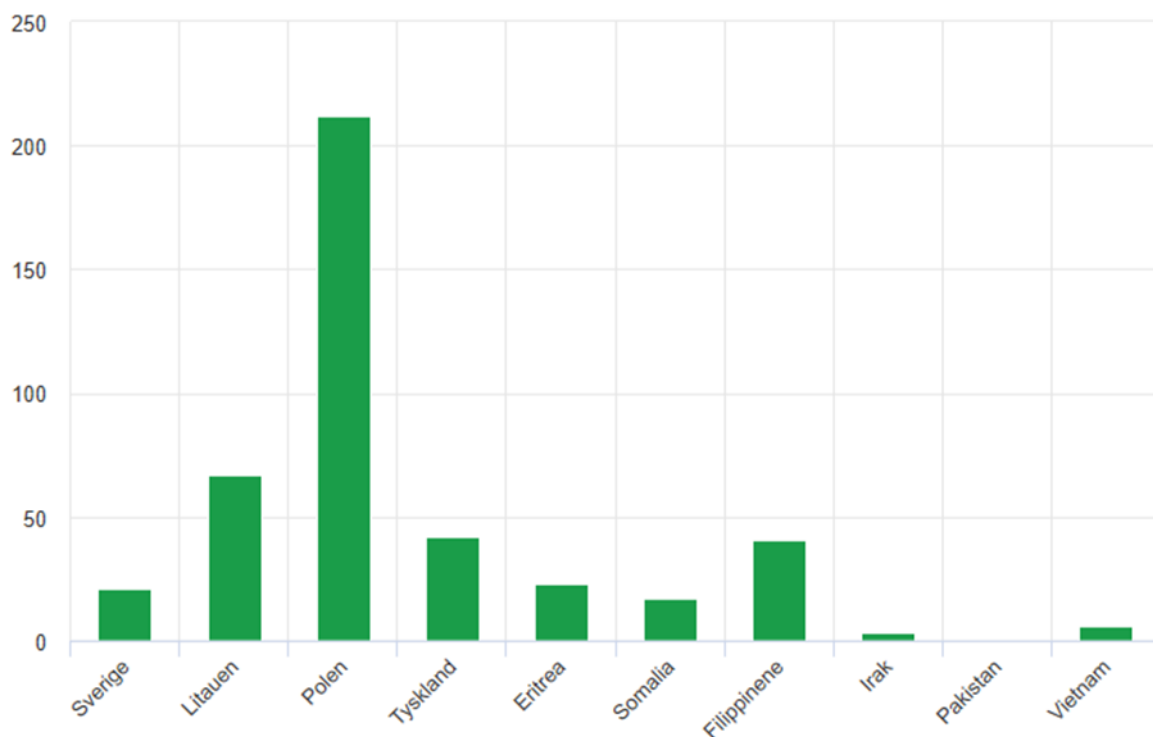
Vestnes kommune hadde 6 532 innbyggere per 4. kvartal 2019.

(Kilde: SSB sin prognosemodell, presentert i Vestnes sin økonomiplan 2020-2023).

Folketallet på landsbasis er forventet å ha en jevn økning fremover. Folketallet i Møre og Romsdal fylke er forventet å ha litt mindre økning enn i hele landet. Folketallet i Vestnes er forventet å ha en liten nedgang, men mest uendret.

Nedenfor vises en oversikt over innbyggere som har innvandrerbakgrunn og hvilke land de kommer fra. Dette er personer som enten har innvandret selv eller er barn av to innvandrere (Årsrapport 2018).

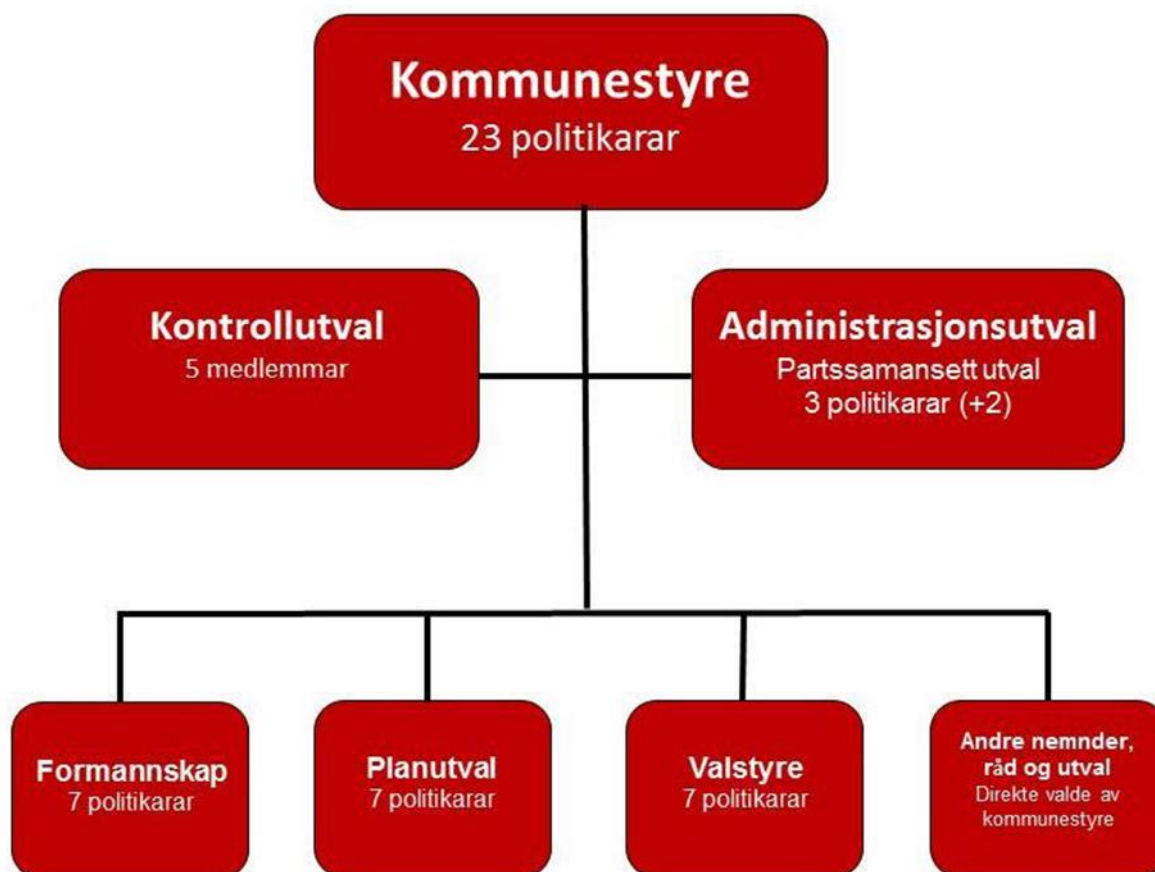
Kilde: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, Statistisk sentralbyrå.

Vestnes kommune skal jobbe helhetlig for å sikre god integrering av alle innbyggerne i kommunen. Kommunen skal i dette arbeidet spille på lag med næringslivet (Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2025).

Vestnes kommune blir fra høsten 2020 utvidet med Hjelvika og Vågstranda og får med dette økt folketall. Kommunaldepartementet avgjorde i mars 2019 at grensejustering skulle utredes. I

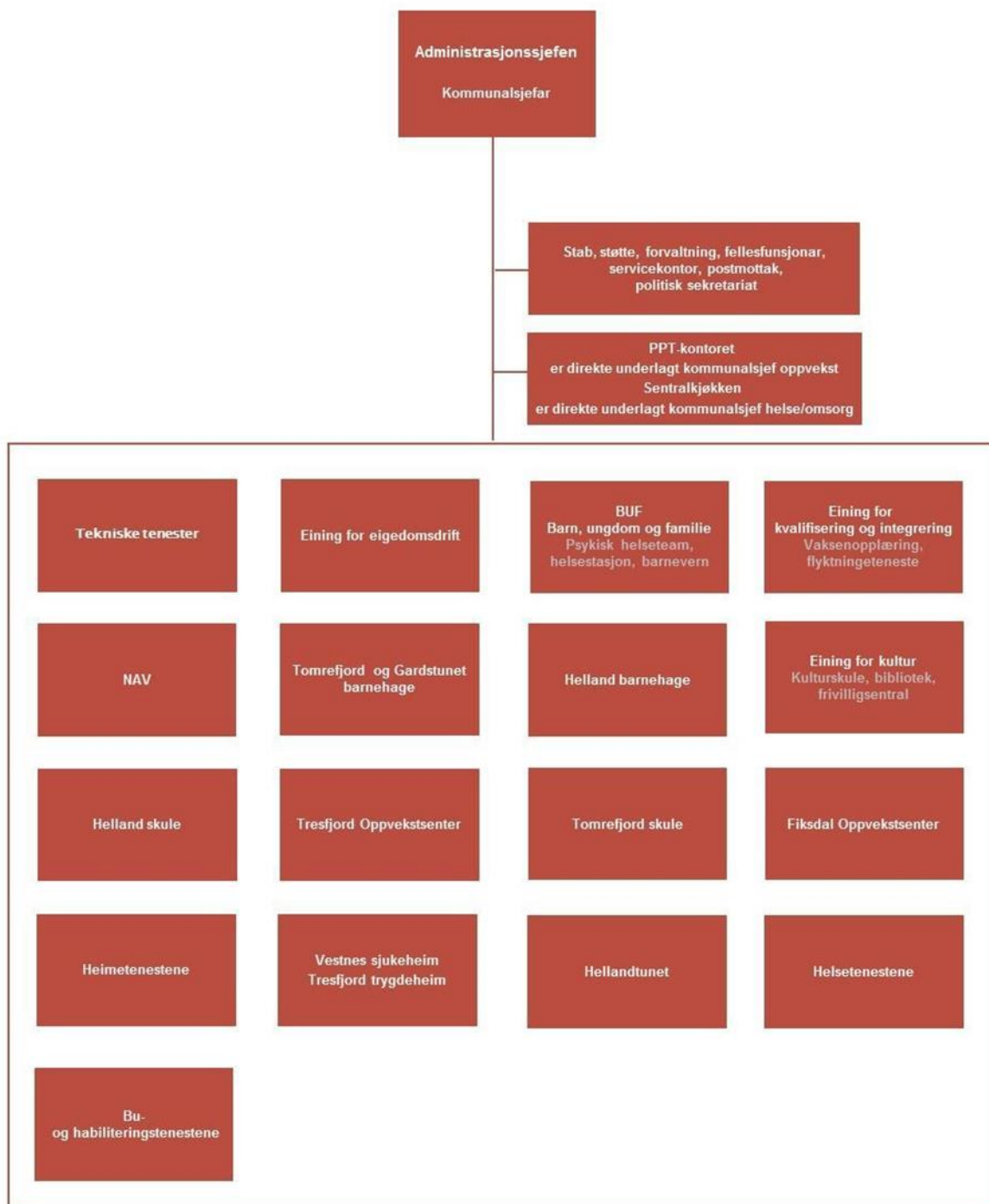
forbindelse med utredningen gjorde Vestnes kommunestyre vedtak den 23.mai 2019 i sak 41/2019 om at de anbefaler at det blir gjennomført grensejustering slik at kommunegrensene til Hjelvik og Våge i Rauma kommune blir overførte til Vestnes kommune. Kommunal- og Moderniseringsdepartementet gjorde den 20.juni 2019 vedtak om at kommunegrensa mellom kommunene Rauma og Vestnes blir justert slik at Vågstranda blir flytta til Vestnes kommune. Vestnes kommune ønsker elevene på 1.- 8. trinn i Våge og Hjelvik krets velkommen som elever ved Helland skole i Vestnes frå høsten 2020. For barnehageåret 2020/2021 vil det ved hovedopptaket bli åpnet for at barn frå Vågstranda kan søke om barnehageplass i Vestnes kommune (Årsrapport 2019).

2.1 POLITISK ORGANISERING

(Kilde: Vestnes kommune sin hjemmeside).

2.2 ADMINISTRATIV ORGANISERING

(Kilde: Vestnes kommune sin hjemmeside).

3 KOMMUNALE TJENESTER – SEKTOROVERGRIPENDE OMRÅDER

I dette kapitlet gis det en kort beskrivelse av et utvalg sektorovergrepene områder og utfordringer knyttet til disse.

3.1 INTERNKONTROLL OG AVVIKSSYSTEM

Innholdet i internkontrollen i kommunene er løftet frem i den nye kommunelovens kapittel 25. De nye internkontrollbestemmelsene skal i loven og ny forskrift erstatte kommuneplikten i dagens særlovgivning. Det er igangsatt en egen prosess med sikte på å oppheve eller endre internkontrollkrav i særlovgivningen. De nye reglene om internkontroll i kommuneloven trer i kraft når dette er klart. Fram til kapittel 25 trer i kraft gjelder følgende overgangsbestemmelser jf. § 31-3:

- a. Kommunedirektøren skal sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll.
- b. I årsberetningen skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll med virksomheten.
- c. Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Internkontrollen i Vestnes kommune

Protokoller viser at Kontrollutvalget har etterspurt informasjon om kommunens internkontrollsystem jevnlig siden 2013 og frem til 2020.

19.02.20 fikk Kontrollutvalget en orientering med demonstrasjon av hvordan avvikssystemet fungerer. Systemansvarlig i kommunen hadde demonstrasjon i kvalitetssystemet Risk Manager. Den viste at kommunen har tilrettelagt for melding av avvik, for varsling og for melding om forbedringspunkt.

Administrasjonssjef opplyste 07.02.2020 om at overordnede rutiner og reglement er samlet i Risk Management slik som Finansreglement og Delegasjonsreglement. Hver sektor har mer detaljerte rutiner og beskrivelse av arbeidsfordeling og ansvarsområder på sitt området i intranett.

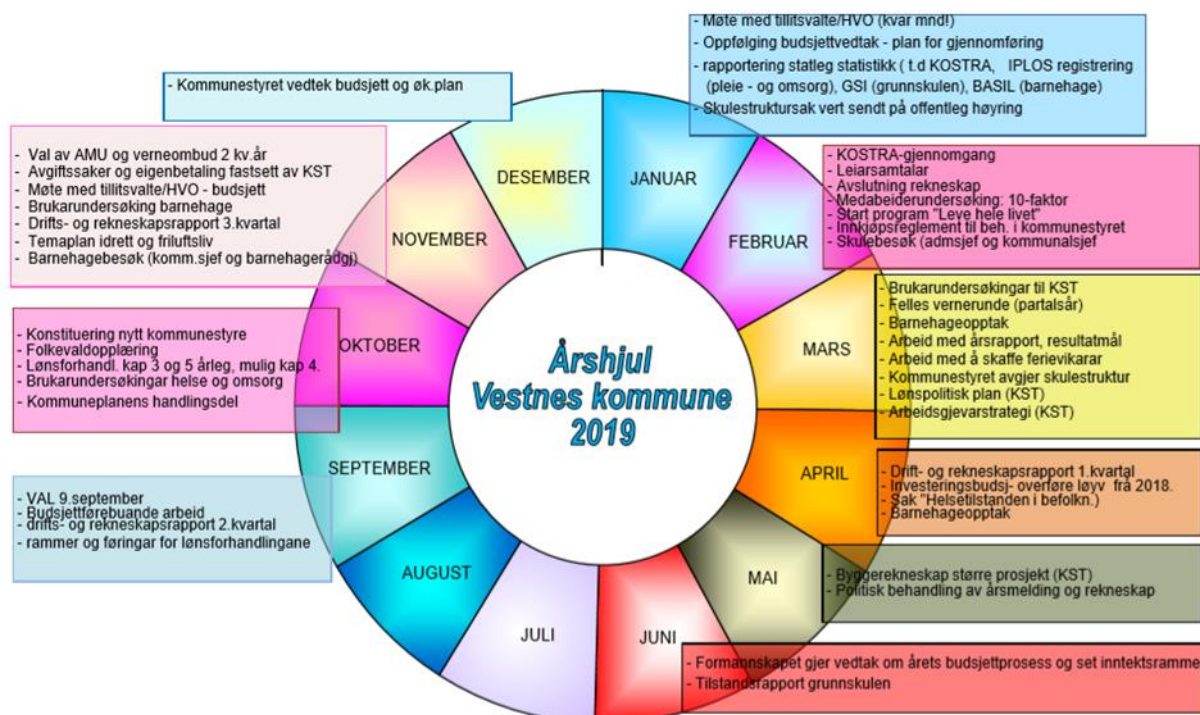
Avvik

Systemansvarlig opplyste om at ansatte skal melde avvik som de ser gjennom arbeidsdagen. Det er avvik på oppgaver fra personalet. Avvikssystemet er inndelt i faner hvor man kan melde avvik. Man velger om det gjelder innen HMS, informasjonssikkerhet eller tjenestekvalitet. Det skal ikke nevnes navn i avviksmeldingene. Avvikene går til nærmeste leder. Leder har 14 dagers frist til å håndtere meldingen. Lederne skal vurdere alvorlighetsgraden av avviket som er meldt. Jo mer alvorlig avviket er desto raskere må det gjøres tiltak. Melderen får en e-post tilbake om status for avviket. I en oversikt kan man se når avviket er lukket eller om det fortsatt pågår. Går ikke an å lukke avvik før det er lagt inn hvilke tiltak som er gjort. Man kan klikke seg frem og se hvilke sikkerhetstiltak som er utarbeidet. Det kan være strakstiltak eller forebyggende tiltak. Man kan også se på evaluering etter at tiltakene er blitt iverksatt, for å se om risikoen da er lavere. Ledere, mellomledere og enhetsledere er blitt informert om avvikssystemet. Administrasjonssjef opplyste 07.02.2020 om at de bestreber at alle ansatte i kommunen skal bruke avvikssystemet, men er utfordrende å få alle ansatte til å melde inn avvik.

Administrasjonssjef opplyste om at alle ansatte kan melde avvik i kommunens kvalitetssystem, men at det oppleves som utfordrende å implementere avvikssystemet blant de ansatte. De blir oppfordret til å melde avvik. Helsesektoren er de som er best på å sende inn avviksmeldinger. Systemansvarlig opplyste om at alle varslingene går i dag til personalsjef. Da har de ansatte anledning til å varsle på sine ledere, hvis det skulle være behov for det.

Årshjul

Vestnes kommune sitt Årshjul for 2019, viser aktiviteter som er planlagt gjennomført i løpet av året.

Kilde: Vestnes kommune sin hjemmeside. Sett 02.03.2020.

RISIKOVURDERING INTERNKONTROLL OG AVVIKSSYSTEM

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Internkontroll					
Internkontrollen er ikke tilfredsstillende.	Kontrollutvalget har fulgt opp internkontrollen siden 2013. På bakgrunn av kommunens presentasjon av oppdatert internkontroll i 2020, velger kontrollutvalget og avslutte saken. Overordnede rutiner og reglement er samlet i Risk Management. Hver sektor har mer detaljerte rutiner og beskrivelse av arbeidsfordeling og ansvarsområder på sitt området i intranett.	Innbyggerne kan få for dårlige tjenester eller ikke få tjenester de har krav på. Kommunen kan få svekket omdømme.	M	M	
Avvikssystem					
Avvikssystem er ikke tilfredsstillende.	Selve avvikssystemet er tilfredsstillende utformet i kommunens Risk Manager. Alle ansatte har tilgang til å melde avvik, men det oppleves som utfordrende å implementere avvikssystemet blant de ansatte. Kommunen jobber med dette og de ansatte blir oppfordret til å melde avvik.	Feil blir ikke rettet. Kommunen lærer ikke av sine feil.	L	M	

3.2 ÅPENHET OG INNSYN

Åpenhet og innsyn er sentrale forutsetninger for et fungerende demokrati. Offentlighetslova og kommunelovens regler om møteoffentlighet skal legge til rette for at kommunenes virksomhet er åpen og gjennomiktig. På den måten styrkes informasjons- og ytringsfrihet, den demokratiske deltakelse, rettssikkerheten for den enkelte og allmenhetens kontroll.

Postjournal og Politiske møter

Kommunen har lagt ned mye arbeid med innføring av nytt sak- og arkivsystem i 2019. Systemet kom i drift frå 1. januar 2020. Det ble etablert et mottaksprosjekt som har jobbet med løsningen for hvordan systemet skal settes opp og fungere med tanke på integrasjoner, tilrettelegging og opplæring (Årsrapport 2019).

Vestnes kommune har offentlige postjournal på sin hjemmeside. Journalen inneholder inngående og utgående dokument. Postlisten er tilgjengelig 1 dag etter postføring. Brev med personinnhold som er

en del av saks- og arkivsystemet, er ikke med på journalen. Hvis valgte dokument er merket med rød hengelås, må man bestille innsyn i dokumentet. Man fyller ut et skjema og sender inn (Vestnes kommunes hjemmeside).

Kunngjøringer av politiske møter ligger også på nettsiden til kommunen. Der ligger dokumenter som møteinnkalling, saksfremstillinger med vedlegg og protokoller (Vestnes kommunes hjemmeside).

RISIKOVURDERING ÅPENHET OG INNSYN

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Innsyn/ åpenhet					
Publikum gis ikke innsyn i dokumenter.	Offentlig postjournal inneholder inngående og utgående dokument. Postlisten er tilgjengelig en dag etter postføring. Brev med personinnhold er ikke med i journalen. Innkallinger, saksdokumenter og protokoller fra politiske møter er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.	Innbyggerne får ikke informasjonen de har krav på. Pressen hindres i sitt arbeid. Kommunen kan få svekket omdømme.	L	M	

3.3 ARKIV OG DOKUMENTASJON

En gjennomsliktig forvaltning og innsyn i prosesser og dokumenter, er en forutsetning for offentlig diskusjon og dermed for demokratiet. Offentlige organ har plikt til å føre journal fordi den allmenne innsynsretten skal kunne brukes. Myndigheter og publikum skal vite at all korrespondanse blir registrert – og at den dermed kan etterspores og overprøves.

Kommuner og offentlige organer har ansvar for å dokumentere sin egen aktivitet. I tillegg har arkivene en samfunnsmessig betydning for demokratisk aktivitet, forskning og kulturell virksomhet. En velfungerende postjournal og arkivordning er grunnleggende forutsetning for å ivareta dette.

Arkivsystemet

Vestnes kommune har digitalisert byggesaksarkivet sitt i løpet av 2018 og 2019. Kommunen gjennomførte et omfattende ryddearbeid i byggesaksarkivet og avleverte 267 bokser til interkommunalt arkiv (IKA), for skanning (Årsrapport 2018).

Administrasjonssjef opplyste 07.02.2020 om at de har et fungerende saks og arkivsystem som var nytt i juni 2019. Kommunen har vært med i en prosjektgruppe i ROR IKT om innføring av Public 360. Saksbehandlerne registrerer daglig post som er arkivverdig. Det blir gjennomført kontroll av postliste og post som ikke er sensitiv blir lagt ut etter en dag. Kommunen har arkivplan av gammel dato. Det er planer for oppdatering av planen i 2020.

Arkivplan er ikke tilgjengelig på kommunens hjemmeside eller på arkivplan.no.

RISIKOVURDERING ARKIV OG DOKUMENTASJON

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntreer	Konsekvens om risikofaktor inntreer	Sannsynlighet	Konsekvens	
Arkivsystem					
Arkivering er ikke tilfredsstillende.	Kommunen opplyser at de har et fungerende saks og arkivsystem som var nytt i juni 2019. Saksbehandlerne registrerer daglig post som er arkivverdig. Kommunen har arkivplan av gammel dato. Det er planer for oppdatering av planen i 2020. Arkivplan er ikke tilgjengelig på hjemmeside eller på arkivplan.no.	Saksbehandling blir tilfeldig. Brudd på bestemmelsene i arkivloven kan gi svekket omdømme.	M	M	
Ansatte får ikke opplæring.	Ansatte har tilgang til rutiner. Servicekontoret har ansvar for opplæring i arkivsystemet.	Brudd på bestemmelsene i arkivloven kan gi svekket omdømme.	L	M	
Dokumentinnsyn					
Det er ikke rutine for kontroll av dokumentinnsyn i postliste.	Det blir gjennomført kontroll av postliste og post som ikke er sensitiv blir lagt ut etter en dag.	Sensitiv post kan bli offentliggjort og kommunen mister tillit og får dårlig omdømme.	L	M	

3.4 DIGITALISERING

Digitalisering i offentlig sektor skal bidra til å øke kvaliteten på og effektiviteten i offentlig tjenesteyting. Stortinget har et mål om digitalt førstevalg. Digitalt førstevalg innebærer at nettbaserte tjenester skal være hovedregelen i forvaltningens kommunikasjon med innbyggere og næringsliv. Ettersom kommunene er en betydelig leverandør av offentlige tjenester er digitalisering av kommunale tjenester avgjørende for å nå målet om et digitalt førstevalg. (Meld. St. 27, 2015-2016).

Vestnes kommune deltar i et interkommunalt IKT-samarbeid, ROR IKT, med kommunene Aukra, Molde og Rauma. Visjonen deres er at Romsdalskommunene skal bli e- kommuner der gode og digitale tjenester skal styrke dialogen med innbyggerne, næringslivet og gi gode lokalsamfunn. Det er utarbeidet egen strategi med handlingsplan (2018- 2021) for ROR IKT-kommunene.

Administrasjonssjefen har opprettet en egen intern digitaliseringsgruppe sammensatt av deltakere fra alle sektorer. Gruppen skal fungere som et koordinerende organ og være et rådgivende administrativt organ (Årsrapport 2018).

Vestnes kommune kommuniserer på sin hjemmeside at de har digitalt førstevalg og innbyggerne kan sende inn ulike søknader på kommunale tjenester digitalt.

Administrasjonssjef opplyste 07.02.2020, om at de har et nytt digitalt system for byggesaksbehandling, som de er godt fornøyd med. Mailer som blir sendt til innbyggerne på e-post, blir sendt ut på Digipost etter tre dager om e-posten ikke er blitt åpnet.

Kommunen har deltatt i arbeidet med «Helseplattformen», som er et stort prosjekt i Helse Midt. Målet med prosjektet er å opprette et journalsystem hvor både kommune, fastlege og spesialisthelsetjenesten gir sin informasjon i den samme journalen til samme innbygger. Slik at det blir en journal til en innbygger (Årsrapport 2018).

Barnehagene i kommunen har vært med å utarbeide nytt digitalt system for administrasjon, saksbehandling, pedagogikk og en kommunikasjonsplattform. Systemet ble innført i 2019. Det er også opprettet en digitaliseringsgruppe for barnehagene.

Kommunen har også jobbet med digitalisering av timelister, digital egenmelding og digital registrering av reiseregninger (Årsrapport 2018).

RISIKOVURDERING DIGITALISERING

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntreer	Konsekvens om risikofaktor inntreer	Sannsynlighet	Konsekvens	
Nytte av digitalisering					
Kommunen utnytter ikke de muligheter som digitalisering gir.	Vestnes kommune deltar i et interkommunalt IKT-samarbeid, ROR IKT. Målet er digital kompetanse hos ansatte, digitale løsninger til innbyggerne, mer effektiv ressursbruk. De har utarbeidet handlingsplan for 2018-2021. Vestnes kommune kommuniserer på hjemmesiden at de har digitalt førstevalg.	Saksbehandling tar lang tid. Kommunen drives ineffektiv. Lite effektiv saksbehandling gir svekket omdømme.	L	M	

3.5 SAKSBEHANDLING OG KLAGEBEHANDLING

Forvaltningsloven inneholder regler om hvordan offentlige myndigheter skal behandle saker. Dette er viktige regler fordi de gjelder den enkeltes rett til å få behandlet sine saker av offentlige myndigheter på en forsvarlig og riktig måte. Loven inneholder bestemmelser om saksbehandling og saksbehandlingstid, om forvaltningens veiledningsplikt, om møter, om forvaltningens plikt til å skrive ned opplysninger og om å bruke fullmektig eller advokat.

Administrasjonssjef opplyste om at kommunen har fokus på at all saksbehandling skal gjennomføres etter forvaltningslovens regler. Saksbehandlerne bruker skjema for utfylling, med beskrivelser av lovverk til hvert tema. Kommunen har godt omdømme for god saksbehandling. Kommunen har generelt få klagesaker.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist var i 2017 11 dager, 2018 12 dager og 2019 13 dager (ssb.no.KOSTRA).

KOSTRA tabell 12676 viser at i 2017, 2018 og 2019 avgjorde fylkesmannen henholdsvis 3, 2 saker og ingen klager på byggesaker. I 2017 ble to klagesaker opprettholdt av fylkesmannen, i 2018 og 2019 var det ingen slike utfall. I 2017 ble ett vedtak opphevet av fylkesmannen og returnert til kommunen for ny behandling. I 2018 og 2019 var tallet henholdsvis 2 og ingen.

RISIKOVURDERING SAKSBEHANDLING OG KLAGEBEHANDLING

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Saksbehandling					
Saksbehandlingen er ikke tilfredsstillende.	Kommunen har fokus på at all saksbehandling skal gjennomføres etter forvaltningslovens regler. Kommunen har godt omdømme for god saksbehandling.	Innbyggerne kan få for dårlige tjenester eller ikke få tjenester de har krav på. Kommunen kan få svekket omdømme.	L	M	
Klagebehandling					
Klagebehandlingen er ikke tilfredsstillende.	Kommunen har generelt få klagesaker.	Innbyggerne kan få for dårlige tjenester eller ikke få tjenester de har krav på. Kommunen kan få svekket omdømme.	L	M	

3.6 OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Offentlig sektor bruker over 500 milliarder kroner hvert år på innkjøp. Dette er fellesskapets midler som oppdragsgiverne skal utnytte på best mulig måte for å oppfylle sitt samfunnsoppdrag. Det er et stort potensial for å effektivisere offentlige anskaffelser, for å oppnå lavere transaksjonskostnader, bedre priser og bedre behovsdekning. Samtidig skal offentlige anskaffelser også bidra til å løse viktige samfunnsoppgaver som klimautfordringen og bekjempelse av arbeidslivskriminalitet. Å gjennomføre gode anskaffelser som oppfyller disse forventningene, er krevende. Dette krever en profesjonalisering av innkjøpene, gjennom blant annet økt satsing på kompetanse, bedre styring, ledelse og organisering. Offentlige anskaffelser er på grunn av sitt omfang et viktig strategisk virkemiddel i kampen mot arbeidslivskriminalitet. Offentlige innkjøpere har et samfunnsansvar, og skal derfor stille krav til lønns- og arbeidsvilkår. Dette bidrar til å sikre anstendige arbeidsvilkår for de som for eksempel bygge skoler og sykeheim eller yter renholdstjenester for det offentlige. (Difi).

Status i Innkjøpsavdelingen i 2019

Jurist i innkjøpsavdelingen orienterte i møte i Kontrollutvalget, om at Vestnes kommune har et innkjøpsamarbeid med Ålesund kommune og at de har fornyet denne avtalen for fire nye år 2020-2024. Deltakerne i dette samarbeidet omfatter også 18 kommuner nær Ålesund kommune. Hver kommune har en kontaktperson som kommuniserer med Ålesund, eller med Eiendomsdrift som innkjøpsavdelingen heter. Denne har også avgjørelsesmyndighet i sin kommune. Eiendomsdrift har flere ansatte med juridisk bakgrunn og er en god støtte til innkjøpsavdelingen i Vestnes. Noen innkjøpere i Vestnes har vært der og blitt kurset. Kommunen er fornøyd med samarbeidet, men

opplyser at de må samtidig ha en innkjøpsavdeling i kommunen med god kompetanse på området. Kontaktperson i Vestnes kommune tar seg av alt arbeidet med rammeavtaler og e-handel. Vestnes har 28 rammeavtaler. Kommunen kan få støtte fra Ålesund til innkjøp om de har tid. Kommunen utarbeidet nytt Innkjøpsreglement i 2019. Innkjøperne skal være kjent med det nye reglementet. Strategien er at de legger mindre arbeid i små innkjøp og mer arbeid i store innkjøp. Kommunen opplyser at de har forsøkt å redusere antall innkjøpere.

KOFA

Vestnes kommune har siden 2013 ikke hatt saker til behandling i KOFA.

Tester på anskaffelsesområdet

Revisjonen gjennomførte tester på offentlig anskaffelse i Vestnes kommune, i forbindelse med interimrevisjon 2019. Det ble i januar 2020 avdekket at:

- Kommunen ikke har ført anskaffelsesprotokoller i alle innkjøp hvor dette er påkrevd.
- Ikke alle innkjøpere er klar over at de skal føre anskaffelsesprotokoller.
- Ikke alle innkjøpere kjenner til hva som står i det nye innkjøpsreglementet fra 2019.
- Kommunen har ikke rutine på å gjennomføre egne tester om anskaffelseslovverket følges ved kommunens innkjøp.

RISIKOVURDERING OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Anskaffelser og innkjøp					
Anskaffelsesvirksomheten drives ikke tilfredsstillende.	Kommunen har innkjøpsamarbeid med Ålesund kommune og har fornyet denne avtalen til 2024. Kommunen har Innkjøpsreglement vedtatt 2019. Revisjonens testing på innkjøpsområdet januar 2020 avdekket at kommunen ikke har ført anskaffelsesprotokoller i alle innkjøp hvor dette er påkrevd. Ikke alle innkjøpere er klar over at de skal føre anskaffelsesprotokoller. Ikke alle innkjøpere kjenner til hva som står i det nye innkjøpsreglementet fra 2019. Kommunen har ikke rutine på å gjennomføre egne tester om anskaffelseslovverket følges ved kommunens innkjøp.	Mindre effektiv drift, økonomisk tap og misligheter. Svekket tillit og omdømme	H	H	

3.7 OFFENTLIG STØTTE

EØS-avtalen setter skranker for mulighetene norske myndigheter har til å gi støtte til næringsvirksomhet. Regelverket om offentlig støtte er under rask utvikling og får stadig større gjennomslag både i Europa og i Norge. For å unngå unødvendige forsinkelser av planlagte støttetiltak, er det viktig med økt kunnskap om regelverket.

Tidligere var det Næringsutvalget i Vestnes kommune som disponerte kommunens næringsfond. Kommunale næringsfond skulle gå til bedrifter og nyetableringer for å bidra til vekst ved å skape nye arbeidsplasser. Det var fylkeskommunen som tildelte de kommunale næringsfondene fra de regionale utviklingsmidlene.

Administrasjonssjef opplyste 7. februar 2020, om at Næringsutvalget i Vestnes kommune nå er avviklet, fordi tildeling av midler fra regionale utviklingsmidler nå er stoppet. Kommunen har selv ikke penger til dette prosjektet.

Saksfremlegg 01.04.2019 fra administrasjonssjef med særutskrift til Møre og Romsdal fylkeskommune, viser at kommunen har fått overført midler fra fylkeskommunen i en årrekke. De siste fire årene har kommune blitt tildelt mellom 650 000 kr. og 800 000 kr. Fra 2018 ble det innført en ny ordning ved at kommunene må stille med egne midler som tilsvarer minst halvparten av tildelingen. Vestnes kommune kunne i 2018 få tildelt 350 000 kr. under forutsetning av at kommunen selv gikk inn med 175 000 kr. av egne midler til næringsfondet. Kommunestyret avsto dette og kommunen fikk dermed ikke midler i 2018. Kommunen fikk i 2019 et tilbud om 300 000 kr. fra fylkeskommunen under forutsetning om at kommunen selv bidro med minst 150 000 kr. Kommunen valgte og ikke bidra med penger til næringsfondet og fikk da ingenting fra fylkeskommunen. Administrasjonssjefen pekte på at det er negativt at statlige tildelinger til kommunale næringsfond er redusert de siste årene og at det blir krevd kommunale overføringer for å få slike tilskudd.

I driftsbudsjettet som ble vedtatt desember 2019, foreslår kommunen å bruke midler fra Havbruksfondet til næringspolitiske tiltak for å støtte oppretting av nye arbeidsplasser i kommunen. Alle kommuner som har lokaliteter for oppdrett av laks og ørret i sjøvann får andel av inntektene til alle i landet, som fordeles. Fiskeridirektoratet er ansvarlig for utbetalinger fra Havbruksfondet (Økonomiplan 2020-2023, Budsjett 2020).

Støtte til etablering

I 2019 ligger det en aktiv forhåndsgodkjenning som ikke er blitt benyttet og 9 har fått avslag. Når man søker startlån elektronisk søker man automatisk om støtte til etablering samtidig, derfor er sakene behandlet sammen med søknad om startlån. Når det gjelder støtte til tilpassing har det ikke vært søkere i 2019 (Årsrapport 2019).

RISIKOVURDERING OFFENTLIG STØTTE

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Kommunen gir ulovlig støtte.	Næringsutvalget i Vestnes kommune er avvirket. Kommunen har ikke penger til overføring til næringsfondet og tildeling fra regionale utviklingsmidler er da blitt stoppet. I 2019 ligger det en aktiv forhåndsgodkjenning som ikke er blitt benyttet og 9 har fått avslag. Når man søker startlån elektronisk søker man automatisk om støtte til etablering samtidig, derfor er sakene behandlet sammen med søknad om startlån. Når det gjelder støtte til tilpassing har det ikke vært søkere i 2019.	Urettferdig. Svekket omdømme.	L	M	

3.8 ETIKK OG VARSLING

Et av formålene med kommuneloven er å legge til rette for tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard. Etikk er en integrert del av all arbeidspraksis. Etikk er de verdiprioriteringer som ligger til grunn for enhver beslutning eller handling.

KS og Transparency International Norge (TI) anbefaler at kommuner har etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, og at retningslinjene bør være behandlet av kommunestyret. KS og TI anbefaler at de etiske retningslinjene også blir gjort gjeldende for kommunale foretak. Kommunen skal redegjøre i årsberetningen for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten og i kommunale foretak. Arbeidstaker har rett til å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Arbeidsgiver har plikt til å iverksette tiltak for å legge til rette for intern varsling. KS og Arbeidstilsynet anbefaler at kommunene utarbeider skriftlige rutiner for dette.

Etikk og varsling

Vestnes kommune sine etiske retningslinjer ble vedtatt 29. mars 2012. Dokumentet inneholder definisjon av begrepet etikk, målet med etiske retningslinjer for kommunen, åpenhet i kommunen, sosiale media, mottak av gaver, tjenestereiser og registrering av verv i styrevervregisteret. Kommunen har utarbeidet egne retningslinjer for habilitet, «Håndtering av inhabilitet i

administrasjonen». Disse ble gjennomgått for enhetslederne i 2017. For å sikre en høy etisk standard i kommunen, skal det redegjøres for tiltak som planlegges å iverksettes. Kommunen rapporterte om etikk i Årsrapport 2018. Kommunen har utarbeidet rutine for varsling og konflikthåndtering. Rutinene er hengt opp på alle arbeidsplasser i enhetene, de er lagt ut på kommunens hjemmeside og er lagt inn i avvikssystemet (Årsrapport 2018).

Kommunen skriver i Årsrapport 2019 at etter kommuneloven §14-7 d) skal årsrapporten omtale følgende forhold:

« Tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.»

Kommunen skriver at Vestnes kommune sine "Ethiske retningslinjer" ble gjennomgått og revidert av kommunestyret i 2012 og at disse trolig må oppdateres i inneværende kommunestyreperiode. Særlig bør økt bruk av sosiale media synliggjøres i større grad i reglementet.

Kommunen har egne interne retningslinjer for "Håndtering av inhabilitet i administrasjonen". Disse retningslinjene blir gjennomgått med jevne mellomrom for enhetsledere og ansatte, spesielt når habilitetsutfordringer blir synlige (Årsrapport 2019).

RISIKOVURDERING ETIKK OG VARSLING

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntreer	Konsekvens om risikofaktor inntreer	Sannsynlighet	Konsekvens	
Etikk					
Kommunen har ikke tilfredsstillende etisk standard.	Vestnes kommune sine etiske retningslinjer ble vedtatt i 2012. Dokumentet inneholder ingen beskrivelser av habilitet, men kommunen har retningslinjene «Håndtering av inhabilitet i administrasjonen». Disse ble gjennomgått for enhetslederne i 2017. Kommunene rapporterer på etikk i Årsrapport 2018.	Dårlig rettsikkerhet for innbyggerne. Kommunen kan bli utsatt for misligheter og kan få svekket omdømme.	L	M	
Varsling					
Klagebehandlingen er ikke tilfredsstillende.	Kommunen har utarbeidet rutine for varsling og konflikthåndtering. Rutinene er hengt opp på alle arbeidsplasser i enhetene, de er lagt ut på kommunens hjemmeside og er lagt inn i avvikssystemet (Årsrapport 2018).	Dårlig rettsikkerhet for innbyggerne. Kommunen kan bli utsatt for misligheter og kan få svekket omdømme.	L	M	

3.9 INFORMASJONSSIKKERHET

Personvern handler om retten til å få ha sitt privatliv i fred, et grunnleggende prinsipp i en rettsstat. Idealet er at den enkelte skal ha råderett over sine egne personopplysninger. Ny lov om behandling av personopplysninger ble vedtatt 15. juni 2018 og trådte i kraft 20. juli 2018. Den nye loven gjennomfører EUs personvernforordning (GDPR) i Norge og gjør personvernforordningen til norsk lov. EU-direktiv 95/46, personverndirektivet, og personopplysningsloven fra 2000, er opphevet. (www.regjeringen.no)

Myndighetenes satsning på en heldigital offentlig forvaltning fører til at informasjonssikkerhet og risikovurdering blir en sentral del av arbeidet med IKT-systemer og virksomhetsprosesser.

Personvernforordningen (GDPR) innebærer at kommuner skal gjennomføre og dokumentere at ansatte har gjennomført opplæring i personvern og informasjonssikkerhet.

Hensikten med personellsikkerhet er å legge til rette for at ansatte og andre forstår sitt ansvar og er egnet for rollen de har, slik at risiko for tap, driftsforstyrrelser, svindel og misbruk reduseres til et akseptabelt nivå. Målet er å forhindre adgang til, skade på og forstyrrelser av lokaler, IKT-systemer og informasjon. Hensikten er å sikre integritet, tilgjengelighet og konfidensialitet til informasjon som behandles for å løse virksomhetens oppgaver, og til alle driftsmessige og systemmessige IKT leveranser.

En standard, et regelverk eller en håndbok for informasjonssikkerhet kan bygges opp på mange ulike måter. Det finnes en internasjonal/ norsk standard for informasjonssikkerhet, ISO/IEC 27002 som gjerne kan brukes. Mange kommuner har en håndbok for informasjonssikkerhet. Denne kan integreres som et kapittel i virksomhetens rutiner eller den kan stå for seg selv. I tillegg til en håndbok bør det finnes overordnede retningslinjer i form av en informasjonssikkerhetspolicy for virksomheten (nettvett.no).

Informasjonssikkerhet

For å sikre at kommunen oppfyller pliktene sine i tråd med de nye GDPR reglene, er kommunen med i et samarbeidsprosjekt med Molde kommune, Aukra kommune og Rauma kommune.

Prosjektet går ut på å få oversikt over all behandling av personopplysninger som skjer i kommunen. Prosjektet har også fokus på tekniske og organisatoriske tiltak som skal gjøre at kommunen står enda bedre rustet til å håndtere personopplysninger om innbyggerne og ansatte. Kommunene i ROR-IKT har hatt et tett samarbeid om dette og registrert alle fagsystem i protokoller (Årsrapport 2018).

Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS administrerer et prosjekt som leverer tjenester til fylkeskommunen og en rekke kommuner i Møre og Romsdal. De har to personvernombud som er ansatt i dette prosjektet.

Opgavene til personvernombudet er blant annet:

- Informere og gi råd om personvernregelverket
- Kontrollere at personvernregelverket blir overholdt
- Samle inn informasjon for å identifisere og kartlegge behandlinger med personopplysninger
- Analysere og sjekke at behandlingsaktivitetene er i samsvar med regelverket
- Gi råd om vurdering av personvernkonsekvenser

- Gjennomføre holdningsskapende arbeid i virksomheten og opplæring av medarbeidere
- Fungere som kontaktpunkt for innbyggerne, blant annet å være kontaktpunkt ved brudd på personopplysningssikkerheten (ikamr.no).

Kommunen har utarbeidet et dokument «Rapport til personvernombudet 2019», hvor kommunen gir en oversikt over status, plan og strategi for arbeidet med personvern i 2019. Det første kommunen tok tak i var databrukeravtaler for alle ansatte og oversikt over alle fagsystem med systemansvarlig. Kommunen fortsetter med å utarbeide felles prosedyrer og opplæring av ansatte (KU møte 26.juni 2019 ved personalrådgiver).

Kommunen benytter SvarUt, som er en sikker og trygg kanal for utsendelse av elektronisk post fra kommunen. SvarUT går da fra Vestnes kommune via SvarUt til innbyggerne sin digitale postkasse. Kommunen har innført sikkert system på kopimaskiner og skrivere. Ansatte må bruke ID-kort for å få ut utskrift og for å kopiere. Dette er innført på rådhuset og skal innføres på alle kopimaskiner og skrivere i alle enheter. Dette er gjort av personvernomsyn og sikrer at utskrifter ikke blir liggende på skriver (Årsrapport 2018).

RISIKOVURDERING INFORMASJONSSIKKERHET

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntreffer	Konsekvens om risikofaktor inntreffer	Sannsynlighet	Konsekvens	
Informasjonssikkerhet					
Informasjons-sikkerheten er ikke tilfredsstillende.	Kommunen er med i et samarbeidsprosjekt med ROR IKT. Prosjektet har hatt fokus på tekniske og organisatoriske tiltak som skal gjøre at kommunen står enda bedre rustet til å håndtere personopplysninger om innbyggerne og ansatte. Kommunen har jobbet med å utarbeide felles prosedyrer og opplæring av ansatte. Kommunen benytter SvarUt, en trygg kanal for utsendelse av post til innbyggernes digitale postkasse. Kommunen har innført et system for sikker print, ved at ansatte må bruke ID kort.	Sensitive personopplysninger eller opplysninger som er viktige for drift av kommunen spres til utenforstående.	L	M	

3.10 ARBEIDSMILJØ

Forholdene på en arbeidsplass kan inneholde både oppbyggende og nedbrytende arbeidsmiljøfaktorer. Det vil si at analyser av arbeidsmiljø omfatter både forhold som arbeidstaker opplever

positivt og forhold som oppleves negativt. Disse arbeidsmiljøfaktorene bør vurderes både enkeltvis og samlet med utgangspunkt i mulige innvirkninger på arbeidstakerens fysiske og psykiske helse og velferd.

Vurderingen av arbeidsmiljø er delvis en subjektiv vurdering. Det er den enkeltes opplevelser av egen arbeidssituasjon som ligger til grunn. Hva som er akseptabelt for noen kan være uakseptabelt for andre. Derfor behøver ikke et arbeidsmiljø være kollektivt godt/dårlig, selv om det for noen kan oppleves som akseptabelt/uakseptabelt.

Det finnes en rekke lovfestede krav til arbeidsmiljøet, og disse kravene er nedfelt i lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv (arbeidsmiljøloven). Arbeidsmiljølovens § 1 angir lovens formål, og mål for en arbeidsmiljøstandard.

Det er både i arbeidsgivers og arbeidstakers interesse at arbeidsplassen er helsefremmende. Friske og motiverte medarbeidere er en nøkkelfaktor i gode og effektive bedrifter. For den enkelte betyr en helsefremmende arbeidsplass bedret livskvalitet gjennom økt jobbtilfredshet og færre jobberelaterte helseplager.

Medarbeiderundersøkelse

Vestnes kommune har lagt opp til å ha medarbeiderundersøkelse annet hvert år i partallsår.

Medarbeiderundersøkelsen for 2018 ble gjennomført for alle ansatte. Kommunen bruker 10-faktor undersøkelse som er utviklet av KS. Andel som svarte på undersøkelsen i 2018 lå på 46%.

Undersøkelsen ble sendt ut på e-post 4. februar 2018 til 912 ansatte og det kom inn 419 svar. Dette var svar både fra faste ansatte og fra vikarer. Samme type undersøkelse ble også gjennomført i 2016, da med en svarprosent på 54. Resultatene var svært like både i 2016 og 2018. Samlet resultat viste at kommunen ligger litt under landsgjennomsnittet (Årsrapport 2018).

Saksfremlegg fra administrasjonssjef til kommunestyre viser at kommunen hadde noe lavere score som gjaldt relevant kompetanseutvikling. Det totale landsgjennomsnittet for faktorene har gått litt opp siden 2016. Videre arbeid med resultatene fra medarbeiderundersøkelsen foregår ute i enhetene. Kommunen utarbeidet et arbeidshefte som hjelp til hvordan ledere og medarbeidere kan arbeide sammen med resultatet av undersøkelsen. Videre arbeid ute i enhetene skulle være utarbeidelse av handlingsplan og evaluering av arbeidet.

Arbeidsmiljøutvalg

Ifølge dagens leder av Arbeidsmiljøutvalget har kommunen et velfungerende Arbeidsmiljøutvalg.

Leder av AMU er fortiden representert fra arbeidsgiversiden. De bytter på etter ett år, slik at leder annenhver gang er fra arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden. AMU har ni faste medlemmer, ni varamedlemmer representert fra begge sider, i tillegg til møtesekretær. Utvalget har hatt fire møter i løpet av 2019, som det er krav til. Protokoller finnes tilgjengelig på hjemmesiden. Leder opplyser om at arbeidstakersiden får god anledning til å fremme sine saker under møtene i AMU.

Arbeidstakersiden er representert ved tillitsvalgte og verneombud. En av de tillitsvalgte opplever at AMU er en god arena for å fremme arbeidsrelaterte saker og at arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden samarbeider i de ulike sakene.

Tillitsvalgte

Vestnes kommune har 12 ulike tilitsvalgt organisasjoner og fire organisasjoner har ansatte med frikjøp av tid. De tillitsvalgte har deltatt i tillitsvalgtopplæring, arbeidsmiljøprosjekt, AMU, månedlige møter med administrasjonssjefen, utarbeidelse av turnusplaner, arbeidsplassbesøk, møter i enhetene, byggeprosjekt, lønnsforhandlinger, ROR IKT prosjekt, GDPR, IA-arbeid og administrasjonsutvalg (Årsrapport 2018).

Sykefravær

Protokoll fra møte i AMU 3. termin viser at Administrasjonssjef la frem rapport om sykefraværet i kommunen. Totalt sykefravær for hele 2019 er på 9,9%. Sykefraværet i 2018 var 8,9%.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sykefravær	9,8%	9,9%	9,7%	10,3%	8,9%	8,9%	9,9%

(Kilde: Årsrapport 2018 og protokoll AMU møte 2020).

Vestnes kommune har i lengre tid arbeidet systematisk med å redusere sykefraværet med hovedfokus på forebygging av sykefravær samt å hindre frafall. Vestnes har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv frem til 2022 med tilhørende handlingsplan og tiltak for å nå målene i IA-avtalen. Målet for 2019 var å komme ned til 8% sykefravær. Kommunen lyktes ikke med dette selv om de har hatt fokus på å forebygge sykefraværet og hindre frafall. Det ble isteden en økning.

Bedriftshelsetjenesten

Ifølge Arbeidsmiljøloven § 3-3 skal bedriftshelsetjenesten bistå AMU. Bedriftshelsetjenesten har deltatt på tre av fire møter i AMU i 2019.

Medi3 har levert bedriftshelsetjeneste til Vestnes kommune siden 2018. I henhold til Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-2 (f) skal arbeidsgiver sørge for at bedriftshelsetjenesten bistår med individuell tilrettelegging, deltagelse på dialogmøter og utarbeidelse av oppfølgingsplan. Medi3 har i 2019 ikke bistått Vestnes kommune i konflikthåndtering. Medi3 ønsker å bli involvert så tidlig som mulig i slike saker, slik at deres kompetanse, erfaring og veiledning kan bidra til å redusere konflikten på et tidlig stadium. Det er også en anbefaling fra Medi3, å arbeide konfliktforebyggende, gjennom kontinuerlig fokus på arbeidsmiljø og faktorer som kan føre til konflikt.

Kommunen opplyser om at bedriftshelsetjenesten har deltatt i møte om inkluderende arbeidsliv og kommunen har benyttet BHT ved individuelle behov utover rammeavtalen. BHT har deltatt i en prosess ved en av kommunens enheter der sykefraværet var sentralt. Det var også tenkt oppstart av prosess i en annen enhet, dette er imidlertid utsatt. I 2020 er BHT i gang med samarbeidsavtaler for de fleste enheter og i denne gjennomgangen er sykefraværet et fast punkt (Administrasjonssjef 24.04.2020).

RISIKOVURDERING ARBEIDSMILJØ

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Arbeidsmiljø					
Arbeidsgiveransvaret ivaretas ikke på en tilfredsstillende måte	Kommunen har et system for å gjennomføre medarbeiderundersøkelse annethvert år. Leder av AMU gir tilbakemelding på at arbeidet i Arbeidsmiljøutvalget fungerer i samsvar med intensjonene i lovverket. Kommunen er en IA bedrift og samarbeider med Medi3 om bedriftshelsetjeneste. Kommunen har hatt et stabilt høyt sykefravær de siste syv årene. Det er blitt forsøkt ulike tiltak for å redusere sykefraværet, uten at kommunen har lyktes. Bedriftshelsetjenesten har deltatt i møte om inkluderende arbeidsliv. Kommunen har benyttet BHT ved individuelle behov utover rammeavtalen. BHT har deltatt i prosess ved en enhet der sykefraværet var sentralt. I 2020 er BHT i gang med samarbeidsavtaler for de fleste enheter og i denne gjennomgangen er sykefraværet et fast punkt.	Kommunens om-dømme som arbeidsgiver kan bli svekket.	M	M	

3.11 SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Forskrift om kommunal beredskapsplikt pålegger kommunen å arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal hadde planlagt å gjennomføre tilsyn med kommunal beredskapsplikt etter sivilbeskyttelsesloven i første del av 2020. Dette ligger under fagområdet Samfunnstrygghet og beredskap (Tilsynskalender.fylkesmannen.no).

20.3. informerte fylkesmannen om at alle tilsyn var utsatt fram til 1.6.2020 (Fylkesmannens postliste 26.02.2020).

Vestnes kommune har utarbeidet en helhetlig beredskapsplan for krisesituasjoner 27.02.2020. Beredskapsplanen omfatter overordnet beredskapsplan som beskriver kommunens ansvar ved krisesituasjoner. I tillegg omfatter den reviderte fag- og beredskapsplaner som for eksempel innen Sykehjemmet, Trygdeheimen, Aktivitetssenteret i Hjemmesykepleien, Ivartun, Brannstasjonen, NAV

og Smittevernplan for Legesenteret. Beredskapsplanen omfatter tiltakskort ved flom, ekstremvær, strømstans, brudd på vannforsyning og pandemisk influensa.

Nedenfor vises oppgavene til de som er i kriseledelsen:

Kriseleiinga oppgåver	
Rolle	Oppgåve
Ordfører	<ul style="list-style-type: none"> • Pressekontakt • Uttale seg på vegne av kommunen, med vekt på empati overfor dei ramma • Varaordfører erstattar ordfører ved behov
Administrasjonssjef	<ul style="list-style-type: none"> • Operativ leiar ved hendingar • Vurdere kva for ressursar som skal nyttast • Halde kontakt med LRS, politi og innsatsleiar • Halde kontakt med eige innsatspersonell og ev. liaison ute på skadestaden
Varaordfører	<ul style="list-style-type: none"> • Ordføreren sin stedfortredar
Personalsjef	<ul style="list-style-type: none"> • Administrasjonssjefen sin stedfortredar • Halde oversikt over og disponere ressursar i staben/avdelingane • Logistikk
Beredskapskoordinator	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator og sekretær • Loggføring i CIM • Støtte til dei andre i kriseleiinga • Logistikk
Kommunalsjef oppvekst	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator skule og barnehage • Følgje opp ROS-analysar og beredskapsplanar innanfor eigen sektor • Iverksette informasjon mot pårørande etter avtale med administrasjonssjefen
Kommunalsjef helse og omsorg	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator helse og omsorg • Følgje opp ROS-analysar og beredskapsplanar innanfor eigen sektor • Iverksette informasjon mot pårørande etter avtale med administrasjonssjefen
Einingsleiar tekniske tenester	<ul style="list-style-type: none"> • Følgje opp beredskapsplan for tekniske tenester • Følgje opp beredskapsplanar for hamner • Halde oversikt over ROS-analyser i avdelinga og følgje opp desse • Kartverk • Ansvar for mannskapa i avdelinga
Brannsjef	<ul style="list-style-type: none"> • Fagleg støtte ved brannar eller andre uhell og redningsaksjonar • Ansvar for oljevernberedskap • Ansvar for brannmannskapa i aksjon • Beredskapskoordinator
IKT-ansvarleg	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar for kommunens IKT-system, også ved uønskete hendingar. ROR
Rådgevar sentraladministrasjonen	<ul style="list-style-type: none"> • Publikums- og pressekontakt • Loggføring i CIM • Informasjon til publikum
Kommuneoverlege	<ul style="list-style-type: none"> • Følgje opp eigne ROS-analysar og beredskapsplanar • Ansvar for psykososialt kriseteam
Politi	<ul style="list-style-type: none"> • Liaison. Bindeledd mellom Politi og kommunens kriseleiing.

(Kilde: Beredskapsplan 2020).

Beredskapskoordinering og kriseleiing

Øving ble gjennomført i 2019, etter fastsatt plan.

Planverket ble oppdatert i tråd med evaluering etter øvelser og ble systematisk oppdatert ved endringer i organisasjonen (Årsrapport 2019).

Helhetlig ROS analyse

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Vestnes kommune ble vedtatt i kommunestyret 06.02.2014.

RISIKOVURDERING SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntreer	Konsekvens om risikofaktor inntreer	Sannsynlighet	Konsekvens	
Samfunnsikkerhet					
Kommunen har ikke utarbeidet en helhetlig beredskapsplan for krisesituasjoner.	Kommunen har utarbeidet en helhetlig beredskapsplan for krisesituasjoner som ble vedtatt 27.02.2020. Øving ble gjennomført i 2019, etter fastsatt plan. Planverket ble oppdatert i tråd med evaluering etter øvelser. Planverket ble systematisk oppdatert ved endringer i organisasjonen (Årsrapport 2019). Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Vestnes kommune ble vedtatt i kommunestyret 06.02.2014.	Uønskede hendelser fører til unødvendige følgeskader. Kommunens omdømme kan bli svekket.	L	M	

4 KOMMUNALE TJENESTER - SEKTORER

I dette kapittelet gis det en kort beskrivelse av et utvalg sektorer eller tjenesteområder og utfordringer knyttet til disse.

4.1 BARNEHAGE

Barnehagen skal legge et godt grunnlag for videre utvikling og læring. Målet er en trygg barnehage med kvalifiserte og omsorgsfulle voksne, en barnehage der barna kan leke og lære.

Det er krav til kvalitet i barnehagen for at barn skal få en god start og gode muligheter til å klare seg videre i livet. Retten til barnehageplass gjeld for alle barn som er født innen utgangen av november det året det blir søkt om barnehageplass. Barnehagene skal være tilgjengelige for alle barn og uavhengig av foreldrenes økonomi (Kilde: regjeringen.no). Ifølge barnehageloven §18 skal barnehagen ha minst en ansatte per tre barn når barna er under tre år og en ansatt per seks barn når barna er over tre år. Frist for å innfri denne bemanningsnormen var 01.08.2019 (Barnehagefakta.no).

Barnehagene i Vestnes

Vestnes kommune har fem kommunale barnehager. Tomrefjord barnehage, Tresfjord oppvekstsenter barnehage, Helland barnehage, Fiksdal oppvekstsenter barnehage og Gardstunet barnehage. I tillegg har kommunen to private barnehager som er Vike Montessoribarnehage og Tryggheim barnehage (Årsrapport 2018).

Barnehagesektoren hadde i 2019 et merforbruk på kr 876.000,-, eller 2,0 %.

Til sammenlikning var det et merforbruk på kr 166.000,- i 2018.

Samlet sett har barnehageutgiftene økt med ca. 2,4 mill. kr fra 2018, en økning på 5,6 % og det er mer enn lønns- og prisøkning.

Fra høsten 2015 ble det innført ordning med redusert foreldrebetaling for barn der familieinntekten var lav. Den er noe utvidet i årene etter.

Barnehagene fikk i 2019 redusert inntektene med 0,5 mill. kr som følge av dette.

(Årsmelding 2019).

Kvalitet i barnehagene

I Vestnes kommune er det mange to-språklige og flerkulturelle barn. I desember 2018 var det til sammen 32 to-språklige barn i barnehagene. De ansatte i barnehagene er bevisste på å lære disse barna norsk og å ha nok gode språkmodeller. Barnehagesektoren har i samarbeid med helsestasjon og PPT utarbeidet ny språkplan. Planen synliggjør de ulike instansene sitt arbeid med språkutvikling og slår fast at språkstimulering er et felles ansvar (Årsrapport 2018).

Den største utfordringen for ansatte i barnehagene, er knyttet til pedagognormen og gjennomføring av plantid. Alle barnehagelærere har rett til 4 timer ubunden tid pr. uke i 100% stilling. Ca. 90 timer med plantid skal gjennomføres i de kommunale barnehagene samtidig som barna er der og driften går sin gang (Årsrapport 2018).

Vestnes kommune tilbyr barnehageplass til alle som ønsker og som innfrir lovkravet til det, i hovedopptaket. Det har vært mer utfordrende for de som ønsker barnehageplass fra nyttår (Økonomiplan 2020-2023). I budsjett for 2020 er det nå lagt inn midler til økt bemanning i barnehagene, slik at de kan ta inn alle som står på venteliste og ønsker plass fra våren 2020 (Vestnes sitt Budsjett 2020).

Utdanningsdirektoratet, Foreldreundersøkelse

Foreldreundersøkelsen gjennomføres hver høst og det er frivillig for barnehagene og være med. Alle barnehager som har gjennomført Utdanningsdirektoratet Foreldreundersøkelse får resultatene

presentert på Barnehagefakta, unntatt når det er færre enn 5 foreldre som har svart. Oppslutningen var 76% i til sammen blant foreldre med barn i de kommunale barnehagene i Vestnes kommune.

Barnehage	Foreldretilfredshet i snitt, flere spørsmål	Ansattes utdanning	Barn per barnehagelærer	Barn per ansatt
Tomrefjord	4,4 av 5 oppnåelig	50% er barnehagelærer 50% barne- og ungdomsarbeider og annet	11,5 (oppfylte normen)	5,6 (oppfylte normen)
Tresfjord 30 barn 1-5 år	4,3 av 5 oppnåelig	49% barnehagelærer 51% barne- og ungdomsarbeider og annet	13,1 (oppfylte ikke normen)	6,1 (oppfylte ikke normen)
Helland	4,3 av 5 oppnåelig	46 % er barnehagelærer 36% barne- og ungdomsarbeider og annet	12,8 (oppfylte normen)	5,8 (oppfylte normen)
Fiksdal	4,5 av 5 oppnåelig	55% er barnehagelærer	9,5 (oppfylte normen)	5,2 (oppfylte normen)
Gardstunet	4,6 av 5 oppnåelig	29% b.hagelærer. 14% ped. utd. 57% barne- og ungd. Arbeider.	21,5 (oppfylte ikke normen)	5,8 (oppfylte normen)

(Kilde: Barnehagefakta.no. pr. 15.12.2019).

Barne- og ungdomsarbeider er ansatte med fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfag.

Foreldrene har gitt lavest poeng på hvor god informasjon de får. Der ble det i snitt gitt 4,1.

Foreldrene er aller mest fornøyd med barnas trivsel i barnehagene. Der har de gitt i snitt 4,8 av 5 oppnåelig (Barnehagefakta.no).

Vestnes kommune som barnehagemyndighet

Vestnes kommune gjennomførte tilsyn i tråd med tilsynsplanen som gjaldt til og med 2019. Det ble gjennomført egenmeldt skriftlig tilsyn om implementering av ny rammeplan. En barnehage fikk merknad, som siden ble lukket. Barnehagemyndigheten har vært på ett tilsynsbesøk knyttet til en bekymringsmelding.

Barnehageplass

Mange ønsker barnehageplass fra nyttår. Det fører ofte til behov for mer bemanning, enn for plass fra august. Barnehagene ønsker nok barnehagelærere fast ansatt for å utnytte kapasiteten.

Sporetiltak fører til at barnehagene har problemer med å finne tid til personalmøter og utviklingsarbeid. Kommunen har ikke innfridd forespørsel om helårsåpne barnehager.

RISIKOVURDERING BARNEHAGE

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Økonomi, kvalitet, kompetanse					
Barnehage holder ikke økonomisk ramme	Barnehagesektoren hadde i 2019 et merforbruk på kr. 876.000. Barnehagene fikk i 2019 redusert inntektene med 0,5 mill. kr som følge av redusert betaling for barn fra familier med lav inntekt. I tillegg har barnehageutgiftene økt med ca. 2,4 mill. kr fra 2018, en økning på 5,6 % og det er mer enn lønns- og prisøkningen.	Barnehagene bruker mer midler enn planlagt. Kommunens omdømme kan bli svekket.	L	M	
Kvaliteten i barnehagene er ikke tilfredsstillende.	Brukerundersøkelse viser at foreldrene er for det meste fornøyde med kvaliteten på tjenestene i barnehagene. Foreldrene har gitt lavest poeng på hvor god informasjon de får. En av de fem barnehagene hadde ikke nok voksne i forhold til antall barn. Foreldrene er aller mest fornøyd med barnas trivsel i barnehagene.	Barna får ikke et kvalitativt godt barnehagetilbud.	M	M	
Barnehagene har ikke tilstrekkelig kompetanse i stillingene til å dekke behov for spesialpedagogisk hjelp.	Spesialpedagogiske tiltak har økt i kommunen. Kommunen følger normen for antall voksne per barn. Barnehagene har stort sett ansatte med tilfredsstillende kompetanse til stillingene. To av de fem barnehagene oppfylte ikke normen til kompetanse i stillingene. Kommunen kan dekke opp med hjelp og støtte til alle barn som har behov for spesialpedagogisk tiltak. Kommunen utfører tiltak for å forebygge spesialpedagogiske behov, i samarbeid med PPT.	Barn med behov for spesialpedagogisk tiltak får ikke hjelp ved tidlig innsats. Dette får uheldig betydning for hvert enkelt barn senere.	M	M	
Barnehageplass					
Kommunen oppfyller ikke retten til barnehageplass.	Vestnes kommune tilbyr barnehageplass til alle som ønsker det i hovedopptaket. Det er mer utfordrende for de som ønsker barnehageplass fra nyttår, før økonomiske rammene i årsbudsjettet er klart.	Barn får mindre pedagogisk, sosial og kulturell opplæring enn ønskelig. Arbeidskraften i blir ikke utnyttet. Manglende tilflytting og vekst.	M	M	

4.2 GRUNNSKOLE

Det er et mål at skolen skal ha høy kvalitet og gi den enkelte og samfunnet nødvendige forutsetninger for fremtidig velferd, verdiskaping og en bærekraftig utvikling. Skolen bygger på prinsippet om likeverdig og tilpasset opplæring for alle i en inkluderende skole. Det er et mål at alle elever skal oppnå grunnleggende ferdigheter og oppleve mestring og utfordring i skolen (Kilde: regjeringen.no)

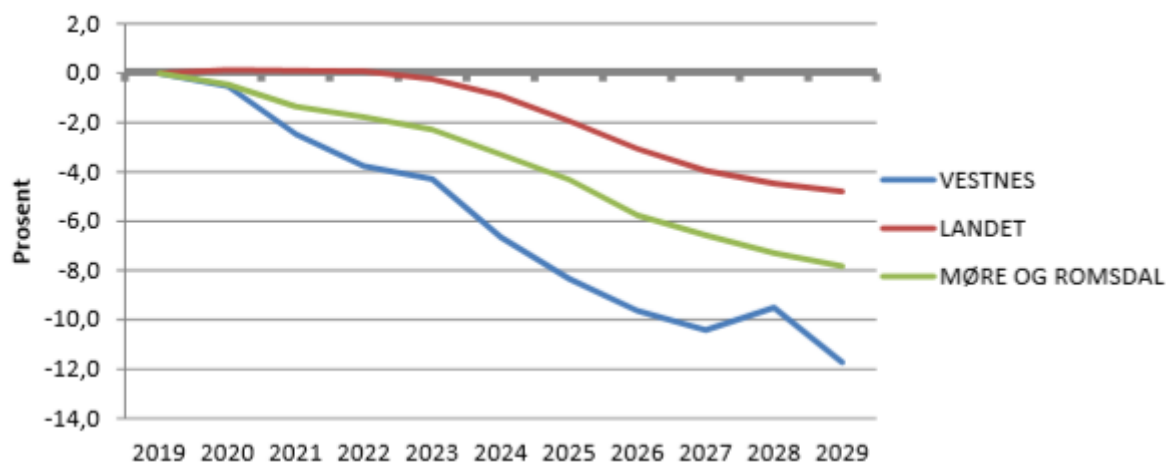
Budsjett og Kvalitet i grunnskolen

Vestnes kommune har fire grunnskoler, de er Helland skole, Tomrefjord skole, Fiksdal skole og Tresfjord skole.

Årsregnskap for 2019 viser at de fire grunnskolene hadde tilsammen, et merforbruk på kr. 1,3 mill.

Grunnskolene hadde i 2018 et samlet merforbruk på 3,3 mill. kr.

Strategien for Grunnskolene i 2018 var restriksjoner på innkjøp av varer, restriksjoner på inntak av vikarer ved korttidssykefravær og restriksjoner på overtidstimer (Årsrapport 2018).

(Kilde: SSB, prognosediagram, Vestnes Økonomiplan 2020-2023).

Diagrammet over viser at andel av befolkningen som er i barnehagealder og grunnskolealder vil gå ned i Vestnes i årene fremover og utgiftsbehovet vil også gå ned.

Nasjonale prøver

Elevene i 5. og 8. trinn skåret under det nasjonale snittet på de nasjonale prøvene i lesing og regning i 2018. Når det gjelder standpunktkarakterene ligger skolene under landsgjennomsnittet i engelsk og matematikk. Skolesektorens tiltak for å løfte dette har vært å bruke kartleggingsresultat, videreutdanning av lærere og etablere faggrupper i basisfagene (Årsrapport 2018).

Skoleporten.udir.no sin rapportvisning fra Utdanningsdirektoratet, viser resultater for skoleåret 2019-2020.

Antall elever på mestringsnivå 3, 4 og 5. Trinnet har fem mestringsnivå der 5 er best:

- Nasjonale prøver, lesing 8. trinn: 66
- Nasjonale prøver, regning 8. trinn: 61
- Nasjonale prøver, engelsk 8. trinn: 70

Antall elever på mestringsnivå 2 og 3. Trinnet har tre mestringsnivå der 3 er best:

- Nasjonale prøver, lesing 5. trinn: 63
- Nasjonale prøver, regning 5. trinn: 54
- Nasjonale prøver, engelsk 5. trinn: 54

Resultatene på de nasjonale prøvene i 5. trinn i 2019-2020, viser at det var færre elever som oppnådde mestringsnivå 2 og 3 i lesing og regning, enn i 2018.

Litt flere elever i 8. trinn oppnådde mestringsgradene 3, 4 og 5, i både lesing og regning, enn i 2018. Standpunkt karakterene i grunnskolen i norsk hovedmål var i Vestnes i 2019 på 3,4 (Landet og Møre og Romsdal fylke lå på 3,9)

Standpunkt karakterene i norsk sidemål var i Vestnes på 3,4 (Landet lå på 3,8 og Møre og Romsdal fylke lå på 3,9).

Standpunkt karakterene i Engelsk skriftlig var i Vestnes 3,7 (Landet og Møre og Romsdal fylke lå på 4,0).

Standpunkt karakterene i Matematikk var i Vestnes 3,1 (Landet og Møre og Romsdal fylke lå på 3,7 (skoleporten.udir.no).

Lærertetthet

Tala seier noko om ressursinnsats og prioritering i grunnsopplæringa både frå kommunane og private skolar.

Indikator og nøkkeltall	Vestnes kommune	Møre og Romsdal fylke	Nasjonalt
Årsverk for undervisningspersonale	81,2	3 332,6	61 425,1
Antall elever per årsverk til undervisning	10,4	10,8	11,6
Antall assistentårsverk i undervisningen	19	602	10 020
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	40,1	53,9	63,5
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	23,3	18,1	16,3
Lærertetthet 1.-7. trinn	10,4	11,2	12,4
Lærertetthet 8.-10. trinn	14,5	13,5	14,0
Lærertetthet i ordinær undervisning	15,1	14,9	15,8
Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4. trinn	12,7	13,0	14,0
Lærertetthet i ordinær undervisning 5.-7. trinn	14,3	14,9	16,5
Lærertetthet i ordinær undervisning 8.-10. trinn	19,2	17,4	17,8
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	84,5	94,8	95,7
Lærertimer som gis til undervisning	52 190	2 148 389	39 219 325
Undervisningstimer totalt per elev	69	66	62

Vestnes kommune, Grunnskole, Undervisningspersonell, Alle eierformer, 2019-2020, Alle trinn, Begge kjønn

(Kilde: skoleporten.udir.no.)

Tabellen ovenfor viser at grunnskolen i Vestnes kommune har høyere lærertetthet i ordinær undervisning i 8.-10. trinn, enn i Møre og Romsdal og i landet.

Tabellen ovenfor viser at grunnskolen i Vestnes kommune har lavere lærertetthet i ordinær undervisning i 1.-7. trinn, enn i Møre og Romsdal og i landet.

Spesialundervisning

Skolesektoren i Vestnes kommune ser en økning i tallet på elever som mottar spesialundervisning. Dette gjaldt 75 elever i skoleåret 2018/2019. Skolen har arbeidet med å bruke digitale verktøy for å gi god tilpasset opplæring.

Vestnes kommune har en høyere andel av elever som får spesialundervisning, enn sine nabokommuner, Møre og Romsdal fylke og landet uten Oslo. Kommunen har også et lavere snitt på grunnskolepoeng, enn nabokommunene, Møre og Romsdal fylke og landet uten Oslo.

Kommunen har en høyere andel av lærere 60 år og eldre, enn nabokommunene, Møre og Romsdal fylke og landet uten Oslo (KOSTRA.SSB).

Kommunen sin strategi for å redusere behovet for spesialundervisning, er å arbeide mer med å gi tilpasset opplæring, innenfor den ordinære undervisningen. Det er ønskelig å kunne styrke den ordinære opplæringa med mer ressurser, for å kunne gi den enkelte elev en bedre tilpasset undervisning (Økonomiplan 2020-2023).

Mobbing

Utdanningsdirektoratet gjennomførte en nettbasert undersøkelse i 2019 i hele landet fra 5. trinn til videregående, om mobbing og arbeidsro i skolen. 6% av elevene svarte at de blir mobbet to til tre ganger i måneden eller oftere.

4,6% blir mobbet av medelever

1,8% blir mobbet digitalt

1,6% blir mobbet av voksne på skolen

Mobbingen reduseres med alderen, men øker på i 9. trinn.

Undersøkelsen i Tilstandsrapporten 2019, for 7. og 10. trinn i Vestnes kommune, viser gode resultater knyttet til mobbing i forhold til Møre og Romsdal fylke og kommuner i samme kommunegruppe. Det er en håndfull elever som har svart at de har blitt mobbet en sjelden gang.

Utdanningsdirektoratet sin Elevundersøkelse viste at i Vestnes kommune så har 4,8% av elevene på 7. trinn opplevd å bli mobbet av andre elever på skolen, de siste månedene (Skoleporten.udir.no).

Andel i 7. trinn som har svart at de har blitt mobbet av andre elever 2-3 ganger i måneden eller oftere er 5,7% av elevene i kommuner som er sammenliknbare med Vestnes, 4,3% i Møre og Romsdal og 5,6% nasjonalt (Tilstandsrapport for grunnskolen 2019).

De lokale målene i Vestnes kommune er at det er nulltoleranse for mobbing i skolene i kommunen. Det er nedfelt rutiner for hva som skal skje når mobbing blir avdekket. Disse rutineene er utarbeidet av Kunnskapsnett Romsdal, som er et regionalt samarbeid mellom kommunene i Romsdalregionen (Tilstandsrapport for grunnskolen 2019).

Kvalitet i SFO

Vestnes kommune har informasjon om SFO, vedtekter, dagrytme, priser og søknadsskjema på hjemmesiden. SFO er et tilbud til barn i 1.- 4. klasse. Elever i 5.- 7. klasse med særlig behov kan få plass på SFO. Alle fire grunnskolene i Vestnes kommune har tilbud om SFO. To av de åpner kl.6.45 og to åpner kl.7.00. Alle fire stenger kl.16.30.

Det er fortiden ingen elever som benytter seg av tilbudet om SFO ved Tresfjord Oppvekstsenter. Helland SFO hadde 83 barn i 2018/2019, Tomrefjord SFO hadde 25 barn i 2018/2019 og Fiksdal SFO hadde 10 barn skoleåret 2018/2019 (Årsrapport 2018).

Foreldre til barn ved Tresfjord Oppvekstsenter ønsker at skolen skal ha tilbud om SFO der, men kommunen mener at det ikke er nok søkere. Tre har søkt, men det må være syv søkere for å opprettholde tilbudet (Tilstandsrapport for grunnskolene 2019). Kommunestyret vedtok 20.6.19 at det ikke er økonomiske midler til SFO tilbud på Tresfjord Oppvekstsenter.

Voksenopplæring

Kommunens hjemmeside opplyser om at Voksenopplæringen og Flyktningkontoret ligger under enhet for kvalifisering og integrering. Vestnes voksenopplæring er en kommunal skole for norske og minoritetsspråklige voksne. Ungdommer fra andre land med rett og/ eller plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap, kan få opplæring fra de fyller 16 år.

Det overordnede målet ved voksenopplæringen er kvalifisering og integrering. For de minoritetsspråklige vil man styrke deres muligheter for deltakelse i yrkesliv, samfunnsliv og økonomisk selvstendighet.

Flyktninger mellom 18 og 55 år, som bosetter seg i kommunen har rett og plikt til å delta i introduksjonsprogrammet. Man vil få kjennskap til arbeidslivet gjennom undervisning og praksis. Programmet er på 30 timer i uken i to år.

Introduksjonsprogrammet tilbyr:

- Tett oppfølging for den enkelte for å ta vare på seg selv og sin bolig
- Praktisk opplæring i norsk språk og samfunnskunnskap
- Hjelp til å starte utdanning eller komme i arbeid
- Introduksjonsstøtten tilsvarende 2 (G) (folketrygdens grunnbeløp. Grunnbeløpet var i mai 2019 på kr. 99 858).

Under vises tabell med oversikt over mål og resultater for 2018 og 2019 for Voksenopplæring og Flyktingetjenesten:

Målområde	Styringsindikatorar	Mål 2018	Resultat 2018	Mål 2019
Brukarar - "opplevd kvalitet"	Gjennomføre brukarundersøking for alle deltakarar i opplæring og/ eller i introduksjonsordning innanfor prioriterte tema. Andel som svarar:			80 %
Teneste "objektiv målt kvalitet"	Vaksenopplæringa:			
	• Innvandrarak som gjennomfører skriftleg norskprøve med resultat A2 eller høgare (lese, lytte, skrive)	90 %	89 %	90%
	• Innvandrarak som gjennomfører munnleg norskprøve med resultat A2 eller høgare	90 %	85 %	90 %
	• Innvandrarak som oppnådde B1 i alle disiplinær på A2/B1 og B1/B2-prøven: 4 av 6 oppmelde			67 %
	• Innvandrarak som gjennomfører prøven i samfunnskunnskap/ statsborgarprøven og består * nokre måtte prøve fleire gongar for å oppnå bestått	100 %	100 %	100 %
Flyktingtenesta:				
• Andel av flyktingane som er i jobb eller utdanning når introduksjonsprogrammet blir avslutta	69 %	85 %	85 %	
• Andel av flyktingane som er i jobb eller utdanning 1 år etter avslutta introduksjonsprogram (62,5% var i jobb/utdanning ved avslutting av intro så målet for 2018 var ikkje realistisk å nå)	85 %	64 %	85%	

(Kilde: Årsrapport 2018).

Tabellen viser gode resultat på karakterer og gjennomføringsevne i 2018.

Utlendingsmyndighetene (IMDI) sendte følgende hilsen til kommunen:

«Vi vil gratulere Vestnes med særdeles god måloppnåelse ut fra introprogrammet i 2018 på hele 85%! Dette er det tredje året Vestnes leverer godt, men dette er bestenotering.»

Landsgjennomsnittet var på 55% (Tilstandsrapport for grunnskolen 2019).

Enhetsleder for kvalifisering og integrering opplyste at andelen flyktinger som er i jobb eller utdanning når introduksjonsprogrammet er avsluttet var 5% høyere i 2019, enn i 2018. Andel flyktinger som er i jobb eller utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram var 26% høyere i 2019, enn i 2018.

Enhetsleder opplyste videre at Vaksenopplæringen hadde i 2019 en grunnskoleklasse med 13 elever fra 18 til 42 år. I tillegg så er det fire andre norsk klasser. De siste årene har det ikke vært norske elever som har meldt seg opp til grunnskoleundervisning. Skolen hadde noen norske elever til spesialundervisning i 2019.

Enhetsleder opplever at de har tilstrekkelig bemanning i forhold til det som kreves i tjenesten. Det som er mest utfordrende er å få elevene gjennom studiet. Som oftest er det slik at innvandrerne ønsker å komme seg raskest mulig gjennom studiet, slik at de får grunnskolebevis og kan komme seg videre til videregående opplæring. Elevene har som oftest lite skolebakgrunn fra før, slik at det kreves mye av de for å komme seg gjennom studiet. Lærerne må utarbeide individuelt tilpasset undervisning. De som strever mest med skole ønsker å forsøke å finne en jobb istedenfor å begynne på videregående skole etter at de har grunnskolebevis. De som ønsker å begynne på videregående skole kan gå i ordinær videregående skole eller videregående skole for voksne.

RISIKOVURDERING GRUNNSKOLE

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Kvalitet i grunnskolen					
Skolene holder ikke økonomisk ramme	De fire grunnskolene i Vestnes kommune hadde tilsammen i 2019, et samlet merforbruk på 1,3 mill kr. De fire grunnskolene hadde i 2018 et samlet merforbruk på 3,3 mill. kr. i forhold til revidert budsjett.	Skolene bruker mer midler enn planlagt. Kommunens omdømme kan bli svekket.	M	M	
Kvaliteten i grunnopplæringen er ikke tilfredsstillende.	Elevene i 5. og 8. trinn skåret under det nasjonale snittet på de nasjonale prøvene i lesing og regning i 2018. Resultatene for 5. trinn i 2019-2020, viser et enda lavere resultat. Når det gjelder standpunktkarakterene lå skolene under landsgjennomsnittet i engelsk og matematikk i 2018. Tross tiltak ble standpunktkarakterene i norsk, engelsk og matematikk enda lavere i 2019, enn i 2018. Elevundersøkelse viser at 4,8% av elevene i 7. trinn oppgir at de ble mobbet av andre elever på skolen de siste månedene.	Elever får ikke tilfredsstillende læringsutbytte.	M	M	
Kvaliteten i skolefritidsordningen (SFO) er ikke tilfredsstillende.	Vestnes kommune har informasjon om SFO, vedtekter, dagrytme, priser og søknadsskjema på hjemmesiden. Noen foreldre er misfornøyd med at det ikke er SFO tilbud på Tresfjord oppvekstsenter. Avslag i kommunestyret begrunnes med for få søkere.	SFO-tilbudet står ikke i forhold til den betaling som kreves for tilbudet.	L	M	
Voksenopplæring					

Kvaliteten i voksenopp-læringen er ikke tilfredsstillende.	100% av alle innvandrerne bestod statsborgerprøven og prøven i samfunnskunnskap i 2018. 85% av innvandrerne var i arbeid etter at å ha avsluttet introduksjonsprogrammet. 64% av innvandrerne var i jobb etter ett år. Resultater for 2019 viser at flyktninger som er i jobb eller utdanning etter introduksjonsprogrammet var 5% <u>høyere</u> i 2019, enn i 2018. Flyktninger som er i jobb eller utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram var 26% <u>høyere</u> i 2019, enn i 2018.	Dårlig utnyttelse av den enkeltes evner og vanskeligere integrering.	L	M	
--	--	--	---	---	---

4.3 HELSESTASJON, FASTLEGE OG BARNEVERN

Kommunene har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helsetjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose. Staten har ansvar for å sikre like rammevilkår gjennom regelverk og økonomiske rammer. Staten har også ansvar for å føre tilsyn og kontroll. Alle som er bosatt i en norsk kommune, har rett til å stå på liste hos en fastlege. I Norge har vi god legedekning med færre innbyggere per fastlege enn mange andre land. Statistikken viser at kommunene har lykket med å rekruttere flere fastleger enn befolkningsveksten tilsier, men arbeidsoppgavene har blitt flere for legene (Kilde: regjeringen.no).

Helsestasjon

Det ble født 55 barn i kommunen i 2018 (Årsrapport 2018) og 66 barn i 2019 (Romsdals Budstikke 2020). I 2018 hadde kommunen 30 flyktningbarn 0-18 år.

Helsestasjonsprogrammet 0-5 år står fortsatt øverst på prioriteringslisten av arbeidet på helsestasjonen. Som resultat av prosjektmidler har kommunen hatt jordmor i 100% stilling.

Helsestasjonen opplever en økning i psykiske problemer blant barn og unge (Årsrapport 2018).

Helsestasjonen holdt seg innenfor de økonomiske rammene for 2019, med et mindreforbruk på kr. 498 000 (Årsregnskap 2019).

90,9% av nyfødte i Vestnes får hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst. Noe som er et høyere tall i prosent, enn i kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo.

Driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i Vestnes i 2019, lå litt lavere enn i sammenliknbare kommuner og landet uten Oslo (SSB. KOSTRA, se vedlegg).

Skolehelsetjenesten har trefftid i ungdomsskolene to timer hver 14. dag fast. Økt trefftid ved barneskolen Helland to timer hver uke. Trefftid Fiksdal, Tomrefjord, Tresfjord og Vike ble utvidet med

2 t hver 14. dag. Denne styrkingen er et resultat av prosjektmidler fra Helsedirektoratet. Økt tilgjengelighet gjør at skolehelsetjenesten blir mer brukt av elever og lærere.

Skolehelsetjenesten gjennomfører helsesamtaler og trivselsamtaler til alle elevene på 8. trinn. De deltar på foreldremøter for 8. trinn og deltar på prosjekter angående psykisk helse. De holder også kurs i psykisk helse for elever i ungdomsskolen (Årsrapport 2018).

Forvaltningsrevisjon

Vestnes kommunestyret vedtok 19.10.2017 anbefalingene i forvaltningsrevisjonsrapport «Helsestasjon- og skolehelsetjenester i Vestnes kommune». Anbefalingene var:

- Vestnes kommune bør prioritere arbeidet med videreutvikling av samarbeidsrutinene.
- Vestnes kommune bør prioritere arbeidet med kompetanseplan og blant annet vurdere behovet for økt kompetanse innen psykisk helse.
- Vestnes kommune bør sikre at tolketjenesten fungerer tilfredsstillende.
- Vestnes kommune bør videreutvikle samarbeidet om det psykososiale arbeidet i skolene.

Kontrollutvalget fikk skriftlig statusrapport og muntlig orientering fra administrasjonssjef i møte 02.09.19. Kontrollutvalget opplyste i møte at de er trygg på at administrasjonen følger opp anbefalingene på en god måte og avsluttet oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet. Kontrollutvalget vil likevel oppfordre det nye kontrollutvalget til å følge opp utviklingen i «Prosjekt psykisk helse for barn og unge i Vestnes».

Fastlege

Administrasjonssjef opplyste om at kommunen nå har tilstrekkelig antall årsverk med fastleger.

Den interkommunale legevakta fungerer, etter fastlegene sin oppfatning, tilfredsstillende (Årsrapport 2018).

Legelisten.no viser at Vestnes kommune og Legesenteret har 7 fastleger ansatt og at fire av disse har ledige plasser på listen.

Barnevern

Barneverntjenesten i Vestnes kommune ble overført til interkommunal barneverntjeneste for Aukra, Midsund, Molde, Eide og Vestnes fra oktober 2018. Molde er vertskommune. Enheten har bred helsefaglig kompetanse, der de fleste ansatte har en spesialisering eller etterutdanning. Enheten har et forebyggende og helsefremmende familieperspektiv for barn, voksne og familier med behov for hjelp og støtte. De legger vekt på en høy etisk standard i tjenesteytelsen der brukermedvirkning og brukerinvolvering blir ivaretatt. Barneverntjenesten hadde 7 årsverk i 2018 inkludert 1,8 årsverk i statlig stilling (Årsrapport 2018).

2018

- Driftsutgifter til barneverntjenesten i Vestnes kommune per innbygger 0-22 år i kr, lå under tallet i samme kommunegruppe i 2018.
- Barn 0-17 år med melding var lavere enn i kommuner i samme kommunegruppe, fylket og landet uten Oslo.

- Undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder lå på 92% i 2018 og var høyere enn i kommuner i samme kommunegruppe, i fylket og i landet uten Oslo (Årsrapport 2018).

2019

- Driftsutgifter til barneverntjenesten i Vestnes kommune per innbygger 0-22 år i kr. lå over tallet i samme kommunegruppe i 2019.
- Barn 0-17 år med melding var høyere, enn i samme kommunegruppe, fylket og landet uten Oslo i 2019.
- Undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder var litt lavere enn prosenten i samme kommunegruppe, lik som i fylket og under landet uten Oslo (ssb.kostr, se vedlegg).

Under vises tabell med informasjon hentet fra barnevern kommunemonitor:

Tema	Vestnes	Møre og Romsdal	Norge
Barn i fosterhjem som ikke har fått oppfølging i tråd med lovkrav i 2019	13,6%	7,3%	9,1%
Tilsynskrav i fosterhjem som ikke er oppfylt i 2019	37,5%	16,8%	12,9%
Fristbrudd i undersøkelsessaker i 2019	14,3%	8,8%	6,6%
Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan i 2019	87,1%	82,2%	89,3%
Barn i hjelpetiltak med evaluert tiltaksplan i 2019	81,8%	70,3%	78%

(Kilde: bufdir.no) 23.03.2020.

Informasjonen viser at Vestnes hadde en betydelig høyere andel av barn i fosterhjem i Vestnes som ikke fikk oppfølging i tråd med lovkrav, enn i fylket og landet. Vestnes kommune hadde en betydelig høyere andel av tilsynskrav i fosterhjem som ikke ble oppfylt i 2019, enn fylket og landet. Det var også en betydelig høyere andel av fristbrudd i undersøkelsessaker i 2019, enn i fylket og landet. Vestnes hadde høyere driftsutgifter til barneverntjenesten per innbyggere 0-22 år, enn kommuner i samme kommunegruppe, enn fylket og enn landet uten Oslo (ssb.no, KOSTRA 23.03.2020).

Det ble i 2019 oppdaget at Vestnes kommune i 2018 hadde inntektsført nær ein million for mye i refusjon fra det statlige barnevernet. Dette måtte rettes opp i 2019 slik at utgiftene i 2018 skulle ha vært nær ein million høyere og utgiftene i 2019 nær en million lavere (Årsrapport 2019).

RISIKOVURDERING HELSESTASJON, SKOLEHELSETJENESTEN OG FASTLEGENE

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Helsestasjon					

Kvaliteten i forebyggende helsetiltak i Helsestasjonen er ikke tilfredsstillende.	Helsestasjonen holdt seg innenfor de økonomiske rammene for 2019, med et mindreforbruk på kr. 498 000. Nyfødte får hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst. Helsestasjonen prioriterer gjennomføring av vaksinasjonsprogrammet. Skolehelsetjenesten gir tjenester til barn og ungdom i form av forebyggende arbeid.	Mor og barn får ikke de forebyggende helsetjenester som de har krav på.	M	M	
Kvaliteten i forebyggende helsetiltak i Skolehelsetjenesten er ikke tilfredsstillende	Skolehelsetjenesten har trefftid i ungdomsskolene to timer hver 14. dag fast. Økt trefftid ved barneskolene henholdsvis med to timer hver uke eller to timer hver 14. dag. Helsesamtaler i 8. trinn. Deltar på foreldremøte i 8. trinn. Skolehelsetjenesten har deltatt på prosjekter angående psykisk helse.	Innbyggerne får ikke de helsetjenester de har krav på.	L	M	
Fastlege					
Fastlegedekningen i kommunen er ikke tilfredsstillende	Kommunen har nå tilstrekkelig antall årsverk med fastleger. Ifølge fastlegene så fungerer den interkommunale legevaktordningen, tilfredsstillende.	Innbyggerne får ikke de helsetjenester de har krav på.	L	M	
Barnevern					
Kvaliteten i barnevernet er ikke tilfredsstillende.	Vestnes kommune er med i interkommunal barneverntjeneste med noen romsdalskommuner. Barn i fosterhjem som ikke har fått oppfølging i tråd med lovkrav i 2019, er høyere i Vestnes enn i fylket og i landet. Tilsynskrav i fosterhjem som ikke er oppfylt i 2019, er høyere i Vestnes enn i fylket og landet. Fristbrudd i undersøkelsessaker i 2019, er betydelig høyere i Vestnes enn i fylket og landet. Vestnes hadde høyere driftsutgifter til barneverntjenesten per innbyggere 0-22 år, enn sammenliknbare kommuner, enn fylket og enn landet uten Oslo.	Innbyggerne får ikke de helsetjenester de har krav på.	H	H	

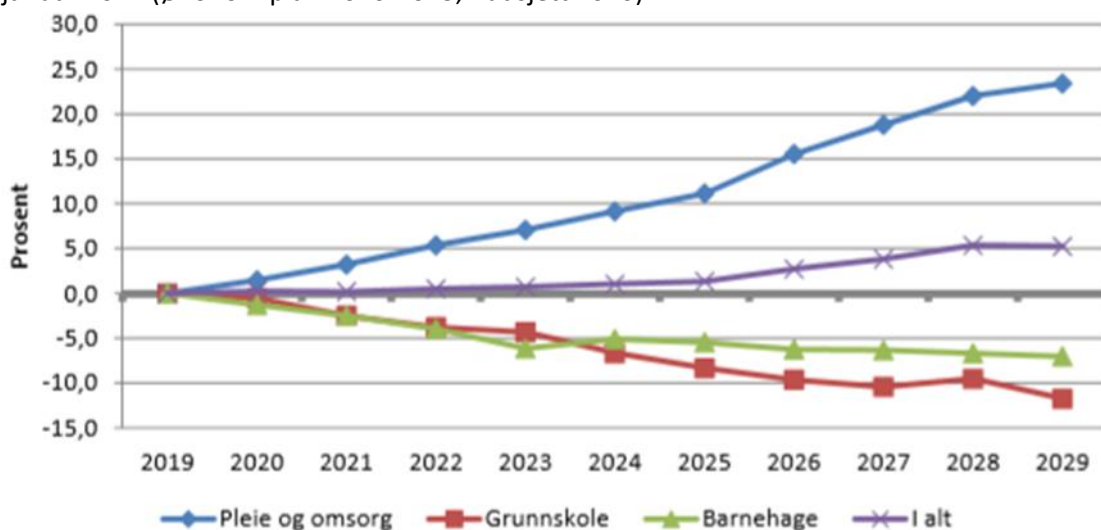
4.4 PLEIE OG OMSORG

Kommunene har ansvar for tjenestetilbudet til alle mennesker med behov for pleie- og omsorgstjenester, uten hensyn til alder eller diagnose. Kommunene har ansvaret for utbygging, utforming og organisering av et forsvarlig og godt tjenestetilbud til den enkelte som har behov for

pleie- og omsorgstjenester. Staten har ansvar for å sikre kommunene gode rammevilkår gjennom regelverk og økonomiske rammer og ved å føre tilsyn. Staten skal videre legge til rette for kommunal planlegging og utvikling i balansen mellom hensynet til et likeverdig tjenestetilbud til alle og tilpasning til lokale forhold og behov. Omsorgstjenestene må organiseres slik at bruker så langt som mulig kan leve og bo selvstendig og ha en aktiv og meningsfull tilværelse i felleskap med andre. Tjenestene utformes i samråd med brukeren. Kommunale helse- og omsorgstjenester består i hovedsak av ulike former for hjemmetjenester, som for eksempel hjemmesykepleie og praktisk bistand, opphold i institusjon, herunder sykehjem, og tilbud om avlastningstiltak, støttekontakt og omsorgslønn. Som en del av ordningen med praktisk bistand skal alle kommuner ha tilbud om Brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Dette er en alternativ organisering av praktisk bistand etter lov om sosiale tjenester. Det er kommunen som bestemmer om brukerne skal få organisert tjenestene som BPA. Ordningen innebærer at tjenestemottakeren har egne faste assistenter som han eller hun har arbeidslederansvar for. Utover dette kan den enkelte kommune ha ordninger og tilbud spesielt tilpasset sin kommune, som for eksempel matombringning og trygghetsalarm. (Kilde: regjeringen.no)

Pleie og omsorg i Vestnes kommune

I årene fremover vil utgiftsbehovet for pleie- og omsorg i Vestnes kommune øke mye. Økningen starter i 2020 og vil øke hvert år frem til 2029. Som en følge av disse tallene har kommunen en strategi på at Pleie- og omsorg må effektivisere driften og få innsparing når nytt helse- og velferdsbygg er ferdig og de får samlet driften i ett bygg. Helsehuset skal være ferdig og tas i bruk i januar 2021 (Økonomiplan 2020-2023, Budsjett 2020).

(Kilde: SSB, prognosemodell, Vestnes Økonomiplan 2020-2023, Budsjett 2020).

Vestnes kommune deltar i et interkommunalt samarbeid om velferdsteknologi sammen med alle Romsdalskommunene. De fikk støtte fra Helsedirektoratet til å implementere piloterte prosjekt. Kommunen har prøvd ut elektronisk medisineringsstøtte og GPS-klokke (Årsrapport 2018).

Nøkkeltall fra KOSTRA 2019

Vestnes kommune hadde i 2019 bare halvparten så mange brukertilpassede enerom med eget bad og WC, som sammenliknbare kommuner og landet uten Oslo, kunne tilby sine brukere.

Vestnes kommune hadde i 2019 omtrent like mange brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten, som kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo har.

Vestnes kommune hadde i 2019 høyere driftsutgifter til omsorgstjenesten av kommunens samlede driftsutgifter, enn sammenliknbare kommuner og landet uten Oslo hadde.

Vestnes kommune hadde i 2019 høyere utgifter per innbygger til kommunale helse- og omsorgstjenester, enn sammenliknbare kommuner og landet uten Oslo hadde (SSB. KOSTRA, se vedlegg).

Sykehjemmet

Vestnes sjukeheim hadde et overforbruk i forhold til budsjett, på kr. 2,1 mill. i 2019 (Årsregnskap 2019).

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten hadde et overforbruk i forhold til budsjett på kr. 2,4 mill. i 2019 (Årsregnskap 2019).

Forvaltningsrevisjon av hjemmetjenesten i 2019 i Vestnes kommune, resulterte i anbefalinger som ble vedtatt i kommunestyret. Anbefalingene gikk på internt samarbeid, for stor avstand mellom ledere og tjenesteytere, tjenesteyterne ønsker bærbar elektronisk verktøy med til enhver tid oppdaterte arbeidslister med informasjon om brukerne, istedenfor på papir. Kommunen presenterte plan for videre arbeid med anbefalingene i kontrollutvalgsmøte 19.02.2020. Utvalget følger opp dette arbeidet.

Brukerundersøkelsen fra 2018 viste at 85% av brukerne var fornøyde med opplevd påvirkning på innholdet i aktivitetstilbud på dagsenteret.

Kommunen har deltatt i arbeidet med «Helseplattformen», som er et stort prosjekt i Helse Midt-Norge RHF. Målet med prosjektet er å opprette et journalsystem hvor både kommune, fastlege og spesialisthelsetjenesten gir sin informasjon i den samme journalen til samme innbygger. Slik at det blir en journal til en innbygger (Årsrapport 2018).

Administrasjonssjef opplyste om at kommunen var med i dette prosjektet både i 2018 og 2019.

Samhandlingsreformen

Ifølge Vestnes kommune sin regnskapsavdeling betalte kommunen for 35 overliggedøgn for utskrivningsklare pasienter i 2019.

Bo- og habilitering

Bo og habiliteringstjenestene hadde et overforbruk i forhold til budsjett for 2019 inkl. Endring, på kr. 1,6 mill i 2019 (Årsregnskap 2019).

Bo- og habiliteringstjenestene har 290 ansatte. Tjenesten tilbyr dagsenter med arbeid og sysselsetting som kantinedrift, vev- og tekstilarbeid, gartneri og vedproduksjon. Tjenesten legger også stor vekt på aktivitetstiltak for de funksjonshemmede. Ansatte opplyser om at arbeid og ulike aktivitet dager har stor innvirkning på trivselen til brukerne. De oppgir samtidig at de har en utfordrende bemanningssituasjon når mange av de psykisk utviklingshemmede har blitt eldre og fått økt tjenestebehov. Enhetsleder ønsker å sette inn tiltak raskt og opplyser om at enheten har gode rutiner

på å endre tjenestevedtak når ressursbehovet endrer seg. Kommunen har ut ifra endrede behov fra tjenestemottakere hatt tett samarbeid med Eiendomsdrift får å gjennomføre ombygging av flere leiligheter (Årsrapport 2018).

Kommunen opplever det som utfordrende å rekruttere fagutdannet personell og sikre best mulig kvalitet på tjenestene. De har fremdeles en høy representasjon av ufaglærte som yter tjenester til tjenestemottakerne. Det er flere som tar helsefagarbeiderutdanning, hvert år. Fire ansatte i Bo- og habiliteringstjenesten er ferdige med deltidsutdanning i vernepleie våren 2020, tre ansatte startet vernepleie på heltid i 2019, en startet fulltid på sykepleiestudiet og syv personer startet opp med helsefagarbeiderutdanning i 2019. Bo- og habiliteringstjenestene lyser kontinuerlig ut miljøterapeutstillinger gjennom året, men får ikke ønsket søkermasse til stillingene. Det er spesielt vanskelig å rekruttere vernepleiere.

En del av brukerne mottar tjenester som krever slik kompetanse på grunn av vedtak om bruk av tvang i enkelte situasjoner. En av boenhetene har ikke personell med høgskoleutdanning og mange er også uten relevant utdanning. Dette medfører et stort behov for dispensasjoner fra utdanningskravet etter helse- og omsorgstjenesteloven kap. 9. Fylkesmann krever, i mal for søknad om dispensasjon fra utdanningskravet, dokumentasjon på rekrutteringsrutiner og hva kommunen har gjort for å sikre den rette kompetansen.

Kommunen er opptatt av hvordan de kan tenke nytt rundt rekruttering og fagkompetanse. Vestnes kommune har de to siste årene deltatt på rekrutteringsdag på Høgskolen i Molde. De er blitt invitert av Helse og sosialfag avdelingen om å etablere stands for å orientere sykepleiestudenter og vernepleierstudenter om muligheter for jobb. Bo- og rehabiliteringstjenestene i Vestnes har avtale med Høgskolen i Molde om å ta imot vernepleierstudenter (Årsrapport 2019).

RISIKOVURDERING PLEIE OG OMSORG

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Sykehjem					
Sykehjem holder ikke økonomisk ramme.	Vestnes sjukeheim hadde et overforbruk i forhold til budsjett på kr. 2,1 mill. i 2019 (Årsregnskap 2019).	Sykehjemmet bruker mer midler enn planlagt. Kommunens om-dømme kan bli svekket.	M	M	

Kommunen tilpasses ikke Samhandlingsreformen.	Kommunen måtte betale for 35 overliggerdøgn for utskrivningsklare pasienter i 2019.	Innbyggerne får ikke den pleie og omsorg i institusjon de har krav på. Kommunen kan få økonomisk tap.	L	M	
Kvaliteten ved sykehjemmene er ikke tilfredsstillende	Vestnes kommune deltar i et interkommunalt samarbeid om velferdsteknologi. Vestnes kommune hadde i 2019 bare halvparten så mange brukertilpassede enerom med eget bad og WC, i forhold til det sammenliknbare kommuner og landet uten Oslo, kunne tilby sine brukere. Dette vil sannsynligvis løse seg når kommunens nye helsehus står klart i 2021. Kommunens strategi er å effektivisere driften og få innsparing når nytt helse- og velferdsbygg er ferdig i 2021 og de får samlet driften i ett bygg.	Innbyggerne får ikke den pleie og omsorg i institusjon de har krav på.	M	M	
Hjemmetjenester					
Hjemmetjenester holder ikke økonomisk ramme	Hjemmetjenesten hadde et overforbruk i forhold til budsjett for 2019 inkl. endringer, på kr. 2,4 mill. i 2019.	Kommunens om-dømme kan bli svekket.	M	M	
Kvaliteten ved hjemmetjenesten er ikke tilfredsstillende	Forvaltningsrevisjon av hjemmetjenesten i 2019, resulterte i en del forbedringspunkter som kommunen må jobbe med fremover. Kontrollutvalget følger opp dette. Brukerundersøkelsen fra 2018 viste at 85% av brukerne var fornøyde med opplevd påvirkning på innholdet i aktivitetstilbud på dagsenteret.	Innbyggerne får ikke den pleie og omsorg i hjemmene de har krav på.	M	M	
Bo og habilitering					
Bo og habilitering holder ikke økonomisk ramme	Bo og habiliteringstjenestene hadde et overforbruk i forhold til budsjett på kr. 1,6 mill i 2019 (Årsregnskap 2019).	Botjenesten bruker mer midler enn planlagt. Kommunens om-dømme kan bli svekket.	M	M	
Kvaliteten i tilbud til funksjonshemmede er ikke tilfredsstillende	Bo- og habiliteringstjenestene har 290 ansatte. Tjenesten tilbyr dagsenter med arbeid og sysselsetting som kantinedrift, vev- og tekstilarbeid, gartneri og vedproduksjon. De oppgir at mange av de psykisk utviklingshemmede har blitt eldre og har fått økt tjenestebehov. Det er utfordrende å rekruttere fagutdannet personell og sikre best mulig kvalitet på tjenestene. Kommunen gjør tiltak for å få rekruttert utdannet personell. En av boenhetene har ikke personell med høgskoleutdanning og mange er også uten relevant utdanning.	Funksjonshemmede innbyggere får ikke den pleie, omsorg og hjelp de har krav på.	M	M	

Det er for få kommunale boliger	Kommunen har ut ifra endrede behov fra tjenestemottakere hatt tett samarbeid med Eiendomsdrift får å gjennomføre ombygging av flere leiligheter. Enhetsleder gir ingen informasjon om at det er for få kommunale boliger.	Personer får en dårligere livskvalitet.	L	M	
---------------------------------	---	---	---	---	---

4.5 PSYKISK HELSE

Innen psykisk helse ble det økt behov for hjelp fra 2018. Dette er i form av samtaleoppfølging og praktisk bistand. Kommunen opplever det som vanskelig å finne kvalifiserte personer til å ta på seg de sammensatte oppdragene. Dette kan sees i sammenheng med at spesialisthelsetjenesten skriver ut pasienter for tidlig. Kommunen opplever at pasientene blir skrevet ut før de er ferdig kartlagt eller før de er ferdig behandlet. De opplever at spesialisthelsetjenesten har redusert kapasitet til å veilede og følge opp enkeltsaker. Kommunen har måttet benytte Fylkesmannen og Pasient- og pårørendeombudet som støttespiller i komplekse tilfeller. Ut ifra nasjonale føringer ser kommunen at problemet med psykisk helse kommer til å øke (Årsrapport 2018).

Psykisk helse og rus i skolesektoren

Skolesektoren i Vestnes kommune opplever at flere og flere elever sliter med psykiske problemer. De mener det er viktig at det blir etablert kommunale tjenester som kan følge opp og gi disse elevene og familiene den hjelpen de trenger.

Skolesektoren har gjennomført et felles satsningsområdet for å styrke det psykososiale miljøet i skolen:

- Partnerskap mot mobbing, markering på alle skolene.
- Høsten 2018 var tre personer på kurs for å bli MOT-coachar.
- Skolene i Vestnes bruker «Lekepatruljen» sitt program. Elever og lærere blir kurset i aktiviteter som skal brukes i friminuttene.

I februar 2019 ble det gjennomført et oversiktseminar der russituasjonen ble diskutert. Under seminaret ble det fremmet viktigheten av å gi elevene kunnskap og veiledning i hvordan god ernæring og daglig fysisk aktivitet fremmer god helse. Det ble fremmet at dette kunne formidles på skolen i fagene kroppsøving og Mat og helse.

Psykisk helse og tiltak

Helsestasjonen kunne gjennomføre flere kompetansehevede tiltak i 2018, siden de fikk prosjektmidler til dette fra helsedirektoratet.

Kommunen ansatte i 2018 en avdelingsleder innen psykisk helse som skulle ha ansvar for botiltak og fagansvar for psykisk helseteam. Kommunen fikk midler via Fylkesmannen til å gjennomføre en fagdag med rus som tema. De inviterte pårørende, brukere og andre. Ca. 50 personer deltok.

Det ble utarbeidet en brukerplan. Målet for 2019 var at NAV skulle involveres i kartlegging av omfang og karakter av rusmiddelbruk. Psykisk helseteam deltok i kompetansenettverk om psykososialt arbeid med flyktninger og asylsøkere. Kommunepsykolog deltok i nasjonalt og regionalt nettverk for

psykologer i kommunene. Det ble gjennomført kurs i mestring av belastning over 10 samlinger. Psykisk helseteam deltok i kommunenettverket en gang per måned sammen med ROR kommunene, Fylkesmannen, spesialisthelsetjenesten, Høgskolen I Molde og Mental helse (Årsrapport 2018).

Helsestasjonen gjennomførte kurs i psykisk helse for elever i 9 kl. ved Tomrefjord skole høsten 2018. Kurset var en del av prosjektet styrket helsestasjon og skolehelsetjeneste. Psykomotorisk fysioterapeut og kommunepsykolog gjennomførte undervisningen i samarbeid med skolen. Hele 85% av elevene som har deltatt i timene mente det var viktig eller svært viktig at de får lære om psykisk helse på ungdomskolen (Årsrapport 2018).

Vestnes kommune opplevde i 2019 fortsatt ein økning i psykiske helseutfordringer hos barn og unge. Ut i fra henvisning fra fastleger, bekymring fra grunnskolene og tilbakemeldinger fra helsestasjonen startet de i 2019 et prøveprosjekt; et psykisk helseteam for barn og unge. Vestnes kommune søkte Fylkesmannen om prosjektmidler og fikk innvilget tilskudd gjennom «kommunalt rusarbeid» til å delfinansiere en prosjektstilling i et psykisk helseteam for barn og unge (Årsrapport 2019).

RISIKOVURDERING PSYKISK HELSE

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Psykisk helse					
Kvaliteten ved kommunale tjenester innen psykisk helse er ikke tilfredsstillende	Kommunen opplever økt behov for hjelp innen psykisk helse. Ansatte opplever at pasientene blir skrevet ut fra spesialisthelsetjenesten før de er ferdig kartlagt eller før de er ferdig behandlet. Det er gjort tiltak ved å ansette en avdelingsleder som har ansvar for psykisk helseteam, hatt fagdag med 50 deltakere, involvert NAV i kartlegging av rus, psykisk helseteam deltok i kompetansenettverk om psykososialt arbeid med flyktninger og asylsøkere. Gjennomført kurs i mestring. Skolesektoren har gjennomført et felles satsningsområdet for å styrke det psykososiale miljøet i skolen.	Innbyggerne får ikke den pleie og omsorg i hjemmene de har krav på.	M	M	

Kompetansen i tjenesten for psykisk helse er ikke tilfredsstillende	Kommunen har satt inn ekstra ressurser i tjenesten for psykisk helse. Det ser ut til at tjenesten har tilfredsstillende kompetanse.	Innbyggerne får ikke den pleie og omsorg i hjemmene de har krav på.	L	M	
---	---	---	---	---	---

4.6 NAV (SOSIALTJENESTE)

Kommunene har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige sosialtjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose. Staten har ansvar for å sikre like rammevilkår gjennom regelverk og økonomiske rammer. Staten har også ansvar for å føre tilsyn og kontroll. NAV skal bidra til å skape et inkluderende samfunn, et inkluderende arbeidsliv og et velfungerende arbeidsmarked. Etaten skal ivareta vanskeligstilte gruppers behov og bekjempe fattigdom, bl.a. ved å stimulere til arbeid og deltakelse. Etaten har også ansvar for å sikre inntekt ved arbeidsløshet, svangerskap og fødsel, aleneomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall. (Kilde: regjeringen.no)

NAV Sosialtjeneste i Vestnes kommune

Kommunens hjemmeside har informasjon om besøksadresse lokalt, åpningstider og telefonnummer til NAV sitt fellesnummer. Det informeres om at samtaler kan avtales på telefon eller via e-post adressen nav.no.

NAV kontoret har stor pågang fra fremmedspråklige brukere. På grunn av språkutfordringer er det krevende å kunne veilede disse på en god måte, og det krever mye ressurser og mye bruk av tolketjenester. En del av brukerne sliter med å komme inn på arbeidsmarkedet på grunn av manglende språkkunnskaper og lite eller ingen formell kompetanse.

Vestnes har i tillegg en stor del brukere under 30 år som sliter med å få innpass i arbeidsmarkedet og få varig tilknytning til arbeidslivet. Noe av grunnen til dette er frafall fra videregående skole, helseutfordringer eller sosial arv. Disse blir prioritert med oppfølging og arbeidsrettet tiltak (Årsrapport 2018).

Leder av NAV kontoret i Vestnes kommune opplyste at de arbeider etter NAV sin strategi for hvordan ansatte skal møte brukerne ved henvendelser til kontoret. De benytter brukermedvirkning som arbeidsform ved kontakt med brukerne. Hensikten er å skape en kultur som gir brukerne en mulighet til deltakelse og innflytelse. Brukere henvender seg til NAV på ulike måter, for eksempel ved registrering på nav.no, over telefon, ved søknad om ytelse eller ved oppmøte på NAV-kontoret. De fleste brukermøtene skal skje på selvbetjente løsninger (nav.no) og telefon, mens de brukerne som trenger tett oppfølging får tilbud om fysiske møter.

Det skal legges til grunn en aktiv medvirkning fra brukerne med det mål at brukerne selv skal aktiveres i innhenting av opplysninger til sin egen sak. Videre legges til grunn at alle som henvender seg til kontoret, har rett til korrekt informasjon om arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester og ytelser, samt de kommunale tjenestene til NAV Vestnes.

Det gjennomføres brukerundersøkelser for NAV i hele landet. Resultatene fra brukerundersøkelsen følges opp med eventuelle tiltak i kontorets virksomhetsplan. Det ble ikke gjennomført slik brukerundersøkelse i 2019.

NAV Vestnes har fått flere positive tilbakemeldinger fra brukerne angående raske svar. Det er ikke kommet inn serviceklager på veilederne.

Erfaringer fra statlig hold om brukernes håndtering av utfylling av skjema digitalt, er gode. Brukerne opplever økt tilgjengelighet. NAV kontoret i Vestnes kommune har nå i april 2020, også fått på plass Digipost (post inn) for søknad om økonomisk sosialhjelp for innbyggerne i kommunen. Søknader om Arbeidsavklaringspenger, Bistand for å komme i arbeid, Dagpenger, Meldekort, Starte egen bedrift og Tiltakspenger er, er andre eksempler på type søknader som sendes inn digitalt. Disse kommer først inn til NAV sentralt og noe av disse blir deretter sendt ut lokalt for videre behandling.

NAV leder i Vestnes opplyste videre at det som var mest utfordrende i 2019 var i forbindelse med innskjerping i regler for arbeidsavklaringspenger. Dette medførte en liten økning med brukere på sosiale tjenester og økte utbetalinger. En annen utfordring var aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk sosialhjelp for de under 30 år.

Leder av NAV Vestnes opplyste at de etablerte i januar 2019 et eget ungdomsteam på tre ansatte, som spesielt hjelper brukere under 30 år. Lovverket setter krav om aktivitetsplikt for unge under 30 år, som mottar økonomisk sosialhjelp. Disse blir tilbudt å være med i Jobbklubb som varer i 3 uker eller andre kurs som NAV kan tilby. Veilederne gjør det de kan for å finne arbeid for kortere perioder som kan passe til hver bruker under 30 år. Dette for at de skal få prøve seg i arbeidslivet og at det skal resultere i at de raskere kommer seg ut i arbeid. Det finnes derimot for få tilbud om slike korte jobber som de unge kan få prøve seg i. Leder for NAV Vestnes ser at det hadde vært en stor fordel om de kunne få mange flere slike avtaler med både privat næringsliv og innen de ulike enhetene i kommunen.

NAV Vestnes har tilstrekkelig med bemanning slik det er i dag, men lederen ser fordelene ved om de kunne ha en hel stilling i tillegg, til å jobbe med å skaffe avtaler om jobbaktiviteter rundt om i kommunen.

Utgifter til økonomisk sosialhjelp i 2019 var 3,4 mill. som var kr. 567 000 under det som var budsjettert (Årsregnskap 2019).

I 2019 var det 1% av befolkningen mellom 18 og 67 år som mottok økonomisk støtte fra NAV i Vestnes kommune. Det utgjorde 139 personer som mottok økonomisk sosialhjelp. 55 av disse var under 30 år. Nedgangen i 2019 på brukere som mottok økonomisk sosialhjelp, settes i sammenheng med opptrapping av oppdrag i et verft i kommunen, som førte til flere jobber. I tillegg til tilgjengelige jobber for flyktninger i forpleiningsfirmaet Albatross (Leder av NAV Vestnes).

I 2018 ble utgiftene til økonomisk sosialhjelp redusert med ca. Kr. 300.000 i forhold til året før. I alt 145 personer mottok økonomisk sosialhjelp i 2018, og 67 av disse var under 30 år (Årsrapport 2018).

RISIKOVURDERING NAV

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
NAV sosialtjeneste					
Kvaliteten ved NAV er ikke tilfredsstillende	NAV Vestnes arbeider etter NAV strategi for hvordan ansatte skal møte brukerne ved henvendelser til kontoret. NAV Vestnes har fått flere positive tilbakemeldinger fra brukerne angående raske svar. Det er ikke kommet inn serviceklager på veilederne. NAV Vestnes etablerte i januar 2019 et eget ungdomsteam på tre ansatte, som spesielt hjelper brukere under 30 år. Veilederne gjør det de kan for å finne arbeid for kortere perioder som kan passe til hver bruker.	Brukernes selvfølelse blir redusert. Samfunnet får ikke god nok utnyttelse av arbeidskraften. Kommunen får økte utgifter.	L	M	
NAV tjenesten har ikke tilstrekkelige ressurser	NAV Vestnes har tilstrekkelig med bemanning.	Brukerne får ikke de tjenestene som de har krav på	L	M	

4.7 KULTUR

Vestnes kommune har et rikt kulturliv. Idrett, musikk, teater, revy er vesentlige faktorer i kulturlivet. Kultur og frivillighet tilbyr møteplasser og fremmer tilhørighet og utvikling av fellesskap og engasjement for samtlige mål i samfunnet (Kommunal planstrategi 2017-2020).

Kommunen har Vestnes kulturskole, Vestnes frivilligsentral, Vestnes folkebibliotek. I tillegg til allment kulturarbeid i sentraladministrasjonen. Kulturskolen har nesten 10 årsverk, Frivillighetssentralen har ett årsverk og Biblioteket har nesten to årsverk (Årsrapport 2018).

Teneste	Årsverk 2017	Årsverk 2018	Ev. merknader
Kulturskolen	9,69	9,78	0,15 % stilling er kjøpt fra operaen i Kristiansund. 0,20% stilling er reinhold på Myra Kulturbygg.
Kultur i sentraladm.	0,6	0,6	Kulturforvaltning, tilskotsforvaltning, idrettsanlegg og friluftsliv
Frivilligsentral	1	1	
Biblioteket	1,7	1,7	1,6 årsverk er faste stillingar. 0,1 årsverk er brukt til ferievikar og tilfeldig vikarbruk.

(Kilde: Vestnes kommune sin Årsrapport 2018).

Enheten Kultur hadde et overforbruk i 2019 på kr. 360 000, i forhold til budsjettet (Årsregnskap 2019). Vestnes kommune renoverte i 2018 Tomrefjord idrettsbygg. Dette var det største prosjektet for kommunen i 2017 og 2018.

Frivilligsentral

Frivilligsentralen administrerer Utstyrssentralen, som låner ut gratis utstyr til alle. På skidager på skolen er alt av utstyr utlånt. Frivillighetsentralen har også friluftsutstyr som lag og organisasjoner kan låne gratis. De arrangerer aktiviteter for innbyggere i alle aldre. (Årsrapport 2018).

Kulturskolen i Vestnes kommune tilbyr undervisning i dans, sang og musikk. Vestnes Folkebibliotek ser at det blir stadig viktigere med en fysisk møteplass i det digitale samfunnet vi lever i. Aldri før har så mange i alle aldersgrupper besøkt biblioteket. Biblioteket har hatt flere kjente ansikt blant foredragsholderne, blant andre Adil Khan, Monica Kristensen og Hans Olav Lahlum. Vestnes Folkebibliotek skal flytte inn i det nye helsehuset når det blir ferdig i 2020. En prosjektgruppe har møttes flere ganger i året og fått være med å planlegge hvordan det nye biblioteket skal være. (Årsrapport 2018).

Nøkkeltall fra KOSTRA 2019

- Vestnes kommune sine driftsutgifter i 2019 til kultursektoren, lå på omtrent det samme som i kommuner i samme kommunegruppe, men litt under landet uten Oslo.
- Vestnes kommune sine driftsutgifter til idrett lå i 2019 litt under kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo.
- Netto driftsutgifter til barn og unge lå litt over kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo.
- Vestnes kommune har omtrent like mange besøk i folkebiblioteket per innbygger som kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo.
- Vestnes kommune har mye lavere kostnader til folkebiblioteket enn kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo har.
- Det var et høyere antall besøkende per kinoforestilling i Vestnes kommune enn i kommuner i samme kommunegruppe og i landet uten Oslo.
- Vestnes kommune har et betydelig høyere prosentandel av barn 6-15 år som er med i kommunens kulturskole, enn i kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo (ssb.no.KOSTRA, se vedlegg).

RISIKOVURDERING KULTUR

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Kvalitet					
Kvalitet i kultur-tjenesten er ikke tilfredsstillende	Kommunen bruker mer penger på barn og unge, flere går på kino, flere barn 6-15 år er med i kulturskolen, like mange går i folkebiblioteket, men har lavere kostnader til folkebiblioteket, enn i kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo. Kommunen bruker mindre penger på idrett enn kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo. Kommunen har en aktiv og behjelpelig Frivillighetsentral.	Mindre kultur- og fritidstilbud til innbyggerne Dårligere opplæring i språk og lesing. Mindre attraktiv kommune og bo i.	M	M	
Budsjett					
Kultur holder ikke økonomisk ramme	Enheten Kultur hadde et overforbruk i 2019 på kr. 360 000, i forhold til budsjettet.	Lite kulturtilbud. Dårligere opplæring i språk og lesing. Mindre attraktiv bokommune	M	M	

4.8 TEKNISK

Enheten inkluderer plansaksbehandling, landbruksoppgaver, skogbruk, oppmåling, havnevesen, parkvesen, drift og forvaltning av kommunens eiendomsmasse med vaktmestertjenester og renhold, drift av kommunale veier, brann og redning samt utbygging, drift og vedlikehold innen selvkostområdene vannforsyning, avløp, feiing og renovasjon.

Enhet for tekniske tjenester holdt seg innenfor den økonomiske rammen for 2019. Med et mindre forbruk på kr. 260 000 (Årsregnskap 2019).

Saksbehandling av byggesaker

Vestnes kommune brukte i 2019 færre dager i saksbehandlingstid for byggesaker med tre ukers frist, enn sine sammenliknbare kommuner og i landet uten Oslo.

Vestnes kommune behandlet 121 byggesøknader i 2019. Kommunen behandlet 11 byggesøknader med 3 ukers frist i 2019. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist var 13 dager (Økonomiplan 2020-2023). Kommunen har innført digitalisering av byggesaksarkiv. Det er

gjennomført et omfattende arbeid med rydding av arkiv og skannet inn en stor mengde byggesaksdokumenter (Administrasjonssjef 07.02.2020).

Vedlikehold av bygg

Kommunen har fått gjort mye med investeringsmidler, men det er fremdeles flere av kommunen sine bygg som har et betydelig vedlikeholdsetterslep, både utvendig og innvendig. I tillegg er det behov for å gjøre noe med uteområdene rundt flere av byggene.

Det er utarbeidet tilstands analyser for noen bygg. Dette er noe som må gjøres over tid. Det samme er tilfelle for å få utarbeidet nødvendige vedlikeholdsplaner og ROS analyser for byggene (Årsrapport 2018).

Bygg som har betydelig vedlikeholdsetterslep gjelder flere skolebygg, sentralkjøkkenet og boliger med stor slitasje. Flere enheter melder inn behov for å tilpasse bygget til ny eller endret drift. I tillegg til stort behov for å gjøre noe med uteområdene. Fleire tekniske anlegg er gamle, det er behov for utskifting og utbedring. Nødstrømsforsyningen på Myraområdet er utdatert og har ikke nok kapasitet (Økonomiplan 2020-2023, Budsjett 2020).

Kommunen hadde i 2019 flere hastetiltak, som det ikke var mulig å planlegge. Eksempler på slike tiltak er flere innbrudd, hærverk, takteking, skifte av arbeidsbil og uhell på tekniske anlegg. De tekniske anleggene er av eldre dato som måtte repareres eller erstattes. Flere bygg mangler tilstands analyser. Det er ikke utarbeidet ROS analyser, og det er ikke utarbeidet vedlikeholdsplaner. På grunn av mange prosjekt, har ikke enheten hatt kapasitet til å utarbeide disse (Årsrapport 2019).

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2017	2018	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	prosent	3,6	3,9	4,1	8,2	9
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	kr	3	131	212	293	314
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	m2	6,05	6,1	6,11	5,71	4,91
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	kr	71	70	56	82	102
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (kr)	kr	487	518	521	561	600
Herav utgifter til renhold (kr)	kr	72	119	130	166	171
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr) ¹	kr	150	178	178	133	134

(Kilde: ssb.no KOSTRA).

Tallene fra KOSTRA viser at Vestnes kommune har hatt en økning i driftsutgifter til eiendomsforvaltning fra 2017 til 2019. Samtidig er utgiftene lavere enn i kommuner i samme kommunegruppe og i landet uten Oslo. Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter har gått ned fra 2017 til 2019. Disse utgiftene er samtidig lavere enn i kommuner i samme kommunegruppe og i landet uten Oslo. Tallene viser at kommunen har fått høyere kostnader til energi per kvadratmeter fra 2017 til 2019. Kommunen har høyere energikostnader enn kommunene i samme kommunegruppe og i landet uten Oslo (ssb.no KOSTRA).

Kommunale veier

Kommunen har i perioden 2015-2019 gjennomført vedtatte prosjekt for utbedring av kommunale veier, gangveier, og fortau. Det er fremdeles behov for vedlikehold og utbedringer på kommunal infrastruktur og omfanget er fremdeles større enn hva budsjettet gir rom for (kommuneplanens samfunnsdel 2015-2020). Teknisk enhet oppgir i kommuneplanens handlingsdel at det er stort behov for vedlikehold og utbedringer på kommunal infrastruktur.

KOSTRA tall viser at Vestnes kommune hadde i 2019 et lavere antall kilometer som er tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvar for, enn kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo. Andelen har vært den samme de siste tre årene. Vestnes kommune brukte i 2019 lite penger på vedlikehold av kommunale veier, i forhold til kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo. Kommunen brukte mer penger på vedlikehold i 2017, enn i 2018 og 2019. Vestnes kommune hadde i 2019 dobbelt så høy grad av belysning på sine kommunale veier, enn i kommuner i samme kommunegruppe og høyere enn i landet uten Oslo. Vestnes kommune hadde i 2019 høyere investeringsutgifter til kommunale veier per innbygger, enn kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo (ssb.no/KOSTRA ,se tabell under).

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2017	2018	2019	2019	2019
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier (prosent) ³	prosent	7,5	7,5	7,5	11,1	15,5
Andel kommunale veier og gater med belysning av alle kommunale veier og gater (prosent)	prosent	92,5	95	93,8	46,5	62,6
Utgifter til vedlikehold av kommunale veier og gater av totale netto driftsutgifter til kommunale veier og gater (prosent) ⁴	prosent	11,9	3,3	3,7	35,8	28,4
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke av alle kommunale veier og gater (prosent) ²	prosent	2,5	2,5	1,3	37	27,3
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)	kr	1721	1749	2176	2076	1765
Brutto driftsutgifter til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr) ¹	kr	11730	9026	7373	21811	21566
Brutto investeringsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	kr	3211	5622	2755	1382	1335
Antall km tilrettelagt for syklende som er et kommunalt ansvar (km) ⁵	km	6	6	6	678	5584
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	kr	1213	1326	1662	1603	1212
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km (kr)	kr	99475	108325	135713	134734	156892

(Kilde: ssb.no KOSTRA).

Brannberedskap

Brannberedskapen er basert på deltidsmannskap ved brannstasjoner i Tresfjord, Tomrefjord og Helland. Vestnes brannvesen har til enhver tid to personer i vaktordning. Sjøførvakten på vanntankbil og brannbefal har døgnkontinuerlig vakt, og rykker ut på alle hendelser sammen med relevant stasjon (Kommunens hjemmeside).

Vestnes kommune gjennomførte i 2018 egenkontroller av branntekniske installasjoner, brann-avgrensende konstruksjoner, elektriske installasjoner og lekeplasser (Årsrapport 2018).

I 2019 gjennomførte kommunen

- Feiet 986 røykløp
- 83 boligtilsyn og 36 fritidsboliger
- Kontroll av slökkemidler (Ca. 300 handslokkere og 130 slangeskap)
- Hadde besøk av alle barnehagene, i tillegg også Vågstranda. Barnehagebesøk med brannbiler
- Brannøvelser for sykehjemmet, hjemmesykepleien, ungdomsbasen, Gjermundnes VG og barnehager
- Gjennomførte 27 tilsyn (§13-tilsyn)
- Åpen stasjon

Gjennomførte brannøvelser (Basisøvelser):

- Røykdykking
- Redningsøvelse
- Trafikkulykke
- Bygningsbrann

Ekstra øvelser:

- Tunnel
- Overflateredning
- Lift

I 2019 kjøpte kommunen inn stigebil til brannvesenet og spesialtilpasset bil til feiertjenesten (Årsrapport 2019).

Vann og avløp

Vestnes kommune har avtale med fem private andelsvannverk. Kommunen har avtale med disse om at de skal oppfylle kommunen sine lovpålagte krav om vannforsyning. Ved feil eller skade på vannforsyningen bes innbyggerne om å kontakte de private eierne av vannverkene i kommunen. Hjemmesiden har kontaktinformasjon til disse (vestnes.kommune.no).

Kontroll av private vannverk

Enhetsleder for Teknisk enhet opplyser om at det er drikkevannsforskriften som regulerer det meste angående kontroll av vannverk. Denne forskriften utpeker vannverkseier, altså de private vannverkseierne som ansvarlig for kvalitet, mengde og leveringsikkerhet. Det er Mattilsynet som er myndighet. Derfor gjennomfører ikke kommunen kontroll av vannverkene, rør og tekniske installasjoner eller produktet som de leverer.

Kommunelegen skal få kopi av alle prøveresultat (vannkvalitet i henhold til kravene i forskriften). Men kommunen har god kontakt med alle de større vannverkene i kommunen (Tresfjord, Vestnes, Tomrefjord, Fiksdal og Rekdal), nå senest i forbindelse med koronasituasjonen. Kommunen har imidlertid et overordnet ansvar for at de sanitære forholdene i kommunen er tilfredsstillende.

Vestnes kommune følger VA-norm for sine prosjekt. Kommunale utbyggingsprosjekt som for eksempel i boligområder, industriområder m.m., kan også inneholde ledningsnett for vann. De private vannverkene overtar driften og eiendomsretten til disse. Derfor vil også slike vannledningsanlegg bli utbygd i tråd med VA-normen (Enhetsleder, Teknisk).

Enhetsleder opplyser videre om at det er ingen grunn for innbyggerne til å ikke føle seg trygge på at de private vannverkene er gode nok. Om det er kommunen eller private som eier vannverkene, så er eieren underlagt de samme kravene i drikkevannsforskriften (Forskrift om vannforsyning og drikkevann). Kommunen har utarbeidet «Hovedplan for vannforsyning i Vestnes», denne vil bli oppdatert i løpet av året. Det er også utarbeidet «Hovedplan for avløp».

Innenfor avløpsområdet har de største investeringene vært etablering av pumpestasjonen på Helland (i Sjøfronten), som ble ferdigstilt i 2019. Totalrenovering av avløpsnettet i Syltelia med ny slamskiller. Renovering og nyetablering av avløpsnett i tilknytning til andre utbyggingsprosjekt, slik som Buktavegen, Misfjordskogen, Trohaugen og Hammeråsparken i tillegg til et mindre ledningsanlegg på Vikebukta. Kommunen er også i gang med oppgradering av drifts- og overvåkingssystem for pumpestasjonene (Årsrapport 2018).

Årsgebyr for vannforsyning- eks. mva. var i Vestnes 2 200 kr. I sammenliknbare kommuner lå den på 3 260 kr. og i landet uten Oslo lå den på 3 739 kr. (ssb.no. kommunefakta. Publisert 16.03.2020. Lest 19.03.2020).

Renovasjon

Vestnes er med i et interkommunalt samarbeid om henting av avfall fra Ålesundregionen interkommunale miljøsekskap IKS (ÅRIM), som er lokalisert i Ålesund. Selskapsavtalen sier at ÅRIM skal gjennomføre innsamling, gjenvinning og behandling av avfall og slam. Selskapet skal legge vekt på miljøvennlig drift i alle ledd av avfallsbehandlingen. Det er opprettet et eget klageutvalg med syv medlemmer (Kommunens hjemmeside).

Kommunen er fornøyd med tjenestene fra selskapet. De har hatt noen klager fra hytteeiere, som ikke er fornøyd med renovasjonsavgift for sitt hytteområde (Administrasjonssjef opplyste 07.02.2020).

Kommunerevisjonen gjennomførte Eierskapskontroll av Ålesundregionen interkommunale miljøsekskap IKS i 2017. Denne viser at manglende avklaring av arbeidsdeling mellom Ålesund kommune sin administrasjon og ÅRIM er en hovedårsak til at det har vært noen utfordringer i Ålesund kommune sitt samarbeid med ÅRIM. Det er samarbeidet på administrativt nivå som har vært krevende. Det daglige praktiske samarbeidet om oppgaver fungerer godt.

Renovasjonsgebyr i Vestnes

Vestnes kommunestyre vedtek å auke renovasjonsgebyret med om lag 22 % frå 2019 til 2020. Slamtømmingsgebyret for 2020 vert som i 2019.

Renovasjonsgebyret for 2020 vert:

Type abonnement	Pris ekskl.mva	Pris inkl. mva
Restavfall dunk 140 l	2 784,00	3 480,00
Restavfall dunk 240 l	4 824,00	6 030,00
Restavfall dunk 360 l	7 072,00	8 840,00
Restavfall dunk 660 l	12 784,00	15 980,00
Restavfall sekk	2 784,00	3 480,00
Restavfall dunk redusert	2 496,00	3 120,00
Restavfall sekk redusert	2 496,00	3 120,00
Restavfall kompost	2 360,00	2 950,00
Restavfall kompost sekk	2 360,00	2 950,00
Restavfall samarbeid	2 480,00	3 100,00
Hytte og fritidsabonnement	1 312,00	1 640,00
Henteavstand 5 – 25 m	700,00	875,00
Henteavstand 25 – 40 m	1 000,00	1 250,00
Henteavstand 40 – 60 m	1 400,00	1 750,00
Henteavstand 60 – 100 m	2 000,00	2 500,00
Ekstrasekk	50,00	62,50
Tapt miljøstasjonkort	200,00	250,00
Tvillingkort miljøstasjon pr kort	40,00	50,00

Årsgebyr for avfallstjenester var lavere i Vestnes kommune i 2019, enn i kommuner i samme kommunegruppe og i landet uten Oslo (SSB/KOSTRA, 24.03.2020).

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes	Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2019 +	2019 +	2019 +
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	kr	2 288	2 795	2 851

RISIKOVURDERING TEKNISK

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Teknisk					
Teknisk holder ikke økonomisk ramme	Enhet for tekniske tjenester hadde i 2019, et mindreforbruk på kr. 260 000.		L	M	
Bygg					
Byggesaksbehandlingen er ikke tilfredsstillende	Vestnes kommune overholdt gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med tre ukers frist i 2019. Kommunen har innført digitalisering av byggesaksarkiv.	Privatpersoner, næringsliv og offentlige myndigheter blir forsinket med utbyggingsprosjekter.	L	M	
Kommunale bygg forfaller på grunn av for lite vedlikehold	Flere av kommunens bygg har et betydelig vedlikeholdsetterslep, både utvendig og innvendig. Det gjelder flere skolebygg, sentralkjøkkenet og bosteder med stor slitasje (Årsrapport 2018). Flere bygg mangler tilstands analyser. Det er ikke utarbeidet ROS analyser, og det er ikke utarbeidet vedlikeholdsplaner. På grunn av mange prosjekt, har ikke enheten hatt kapasitet til å utarbeide disse (Årsrapport 2019).	Arbeidsmiljøet for kommunens ansatte, elever og beboere blir for dårlig. Store utgifter til totalrenovering eller nybygging.	M	M	
Vei					
Kvaliteten i vei- og trafikk-tjenestene er ikke tilfredsstillende	Kommunen har et lavere antall kilometer som er tilrettelagt for syklende, enn sammenliknbare kommuner og landet uten Oslo har. Kommunen brukte i 2019 lite penger på vedlikehold av kommunale veier, i forhold til sammenliknbare kommuner og landet uten Oslo. Kommunen hadde i 2019 dobbelt så høy grad av belysning på sine kommunale veier, enn i sammenliknbare kommuner og høyere enn i landet uten Oslo. Vestnes kommune hadde i 2019 høyere investeringsutgifter til kommunale veier per innbygger, enn sammenliknbare kommuner og enn landet uten Oslo hadde.	Liv og verdier kan gå tapt.	M	M	
Brann					

Kvaliteten i brannberedskapen er ikke tilfredsstillende	Brannberedskapen er basert på deltidsmannskap ved brannstasjoner i Tresfjord, Tomrefjord og Helland. Vestnes brannvesen har til enhver tid to personer i vaktordning. Sjøføyvakten på vanntankbil og brannbefal har døgnkontinuerlig vakt, og rykker ut på alle hendelser sammen med relevant stasjon.	Liv og verdier kan gå tapt.	L	H	
Vann og avløp					
Kvaliteten i vannforsyningen og avløp er ikke tilfredsstillende	Enhetsleder for Teknisk opplyste om at det er ingen grunn for innbyggerne til å ikke føle seg trygge på at de private vannverkene er gode nok. Eierne må følge drikkevannsforskriften. Mattilsynet er myndighet som er ansvarlig for vannprøver. Kommunelege får resultat av vannprøver.	Innbyggerne kan få for lav kvalitet på vann og avløp eller leveransen kan bli avbrutt. Dårlig vannkvalitet kan føre til sykdom.	L	H	
Renovasjon					
Kvaliteten i renovasjonsordningen er ikke tilfredsstillende	Vestnes er med i et interkommunalt samarbeid om henting av avfall fra Ålesundregionen interkommunale miljøsekskap IKS (ÅRIM). Kommunen er fornøyd med selskapet. I 2019 hadde Vestnes kommune lavere årsavgift for renovasjon enn kommuner i samme kommunegruppe og landet uten Oslo.	Husholdningsavfall blir ikke samlet inn eller behandlet på en forsvarlig måte.	L	M	

4.9 MILJØ

Kommunen vedtok Energi- og klimaplan 2011-2015. Planen for tidsperioden var reduksjon av elektrisitetsbruk ved hjelp av varmepumper, styring av elektrisitetsbruk ved hjelp av data, isolering av bygg ved etterisolering og bygge lavenergi eller passive hus. Gå over til batteri, gass eller hybridbiler. For å produsere energi planla kommunen å bygge ut småkraftverk og etablere et biobrenselanlegg. Kommunen planla utskifting av olje til biobrensel for å redusere klimagassutslipp. Det å gå over til batteri eller gassdrevne biler ville også redusere klimagassutslipp.

Kommunen tar hensyn til energibruk i kommunal virksomhet. Det er montert varmepumpe i bygg de har restaurert og oppgradert og kommunen har benyttet seg av fjernvarmeanlegget. Ett ladepunkt for kommunale e-biler er etablert ved Senior Plaza (Administrasjonssjef).

Kommunens Energi- og klimaplan 2011-2015 tok sikte på å oppfylle de nasjonale målene innenfor energieffektivisering, produksjon av fornybar energi og reduksjon av klimagassutslipp. Kommunen har montert varmepumpe i bygg de har restaurert og oppgradert og benyttet seg av fjernvarmeanlegget. Ett ladepunkt for kommunale e-biler er etablert ved Senior Plaza.

Arbeidstilsynet hadde planlagt å gjennomføre tilsyn med Vestnes kommune i løpet av første halvår av 2020. Tilsynet gjelder asbest- postale tilsyn (tilsynskalender.fylkesmannen.no).

Kommuneplanens samfunnsdel omtaler mål og strategier for bosetting og vekst i folketallet.

De siste årene har folketallet hatt moderat vekst som følge av arbeidsinnvandring, særlig fra Øst-Europa. Også en del unge, som reiser ut for utdanning, søker seg senere tilbake. Kommunen har mål om å utvikle barnehagetilbudet, ha attraktive boligtomter, vektlegge barns oppvekstmiljø, fokus på trivsel i skolen og rask og god språkopplæring.

RISIKOVURDERING MILJØ

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Miljø					
Kommunen tar ikke ansvar som miljømyndighet	Kommunen har Energi- og klimaplan 2011-2015. Planen er ikke revidert for årene frem til i dag.	Materiell skade for innbyggerne og kommunen, eventuelt også tap av liv.	M	M	
Høyt energibruk i kommunal virksomhet	Kommunen tar hensyn til energibruk i kommunal virksomhet. Det er montert varmepumpe i bygg de har restaurert og oppgradert og kommunen har benyttet seg av fjernvarmeanlegget. Ett ladepunkt for kommunale e-biler er etablert ved Senior Plaza.	Økonomisk tap. Ytterligere endringer i klima.	M	M	
Kommunens klimatilpasning er ikke tilfredsstillende	Kommunens Energi- og klimaplan 2011-2015 tok sikte på å oppfylle de nasjonale målene innenfor energieffektivisering, produksjon av fornybar energi og reduksjon av klimagassutslipp.	Materiell skade for innbyggerne og kommunen, eventuelt også tap av liv.	L	M	
Kommunen er ikke forberedt på endring i befolkningsstørrelse	Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2025 omtaler mål og strategier for bosetting og vekst i folketallet.	Feil prioritering av kommunens ressurser. Stagnasjon i befolkningsvekst. Mangel på arbeidskraft. Stagnasjon i skatteinngang.	L	M	

5 FORVALTNINGSREVISJON AV VIRKSOMHETEN I KOMMUNENS SELSKAPER

Forvaltningsrevisjon av virksomheten i kommunens selskaper skal være med å sikre at selskapet drives slik at det oppfyller sine mål og at dette gjøres på en etisk forsvarlig måte.

Forvaltningsrevisjon i selskaper som omtales i risiko og vesentlighetsvurdering under må sees i sammenheng med de risiko og vesentlighetsvurdering som er utarbeidet som grunnlag for plan for eierskapskontroll 2020 til 2023.

Risikovurdering i kommunale selskap

Forvaltningsrevisjon skal være med å sikre at selskapet drives slik at det oppfyller sine mål og at dette gjøres på en etisk forsvarlig måte.

I tabellen under vises hva som kan være risikofaktorer i selskap og som kan undersøkes nærmere ved hjelp av forvaltningsrevisjon.

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Selskapets mål-oppnåelse er ikke tilfredsstillende	Kommunen har vedtatt eierskapsmelding i 2010. Motivet for eierskapet skal være definert. Enten finansielt motivert, for å effektivisere tjenesteproduksjon, samfunnsøkonomisk og regionalpolitisk motivert, eller for å utvikle lokal kulturpolitikk og utvikling av lokalsamfunnet. Vestnes kommunestyre sin eierstrategi gir retningslinjer for hva kommunen ønsker med selskapene. Strategien skal legge grunnlag for tydelige retningslinjer til selskapet. Dette skal for fremtiden gjøres ved å ha særlig fokus på eierstrategi når vedtekter skal utformes eller revurderes. Det skal legges vekt på eierstrategi når de ulike selskapene skal rapportere til kommunestyret om drift og resultat. Eierskapsmeldingen har oversikt over selskap og eierinteresser i 2010.	Innbyggerne får ikke de tjenestene de har krav på. Konsekvensen vil variere betydelig ut fra hvilket selskap det gjelder.	M	M	
Selskapet bryter bestemmelser om offentlighet i offentlighetsloven og kommuneloven	Eierskapsmeldingen har i liten grad bestemmelser om offentlighet i selskaper kommunen har eierinteresser i. Det nevnes at kommunestyret må tenke på forholdet til offentlighetsloven, ved valg av selskapsform.	Svekket rettssikkerhet for innbyggerne.	M	M	
Selskapet bryter saksbehandlingsregler i forvaltningsloven	Saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven gjelder for alle organer for stat eller kommune samt private selskaper som treffer enkeltvedtak eller utferdiger forskrift. Eierskapsmeldingen har i liten grad bestemmelser om dette. Det nevnes at kommunestyret må tenke på forholdet til forvaltningsloven ved valg av selskapsform.	Svekket rettssikkerhet for innbyggerne.	M	M	

<p>Selskapet bryter regelverket for offentlige anskaffelser</p>	<p>Kommunale organ må anvende reglene for offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester. Private rettssubjekt som aksjeselskap mv. er også underlagt reglene dersom offentlig myndighet har en bestemt kontrollerende innflytelse over det private rettssubjektet. Det antas at det kan være usikkerhet i noen selskaper i forhold til om de omfattes av regelverket, jf. omtale av offentlighet ovenfor. Eierskapsmeldingen har i liten grad bestemmelser om dette. Det nevnes at kommunestyret må tenke på forholdet til hva som er lovlig i forhold til lov om offentlig anskaffelser, ved valg av selskapsform.</p>	<p>Mindre effektiv drift, økonomisk tap og misligheter. Svekket omdømme.</p>	<p>M</p>	<p>M</p>	
<p>Selskapet har ikke tilfredsstillende etisk standard</p>	<p>Selskapet bør ha etiske retningslinjer som er tilgjengelige for ansatte. Selskapet bør foreta årlig gjennomgang av retningslinjer med egne ansatte. Eierskapsmeldingen har ikke bestemmelser om dette.</p>	<p>Selskapet kan bli utsatt for misligheter og kan få svekket omdømme.</p>	<p>M</p>	<p>M</p>	

6 VEDLEGG

STATISTIKK OG NØKKELTALL FRA KOSTRA

Følgende tabeller med nøkkeltall for de ulike tjenesteområdene er hentet fra Statistisk sentralbyrå KOSTRA for 2019 (ssb.no/kommunefakta/kostra/vestnes).23.03.2020:

REGNSKAP

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2017 x	2018 x	2019 +	2019 +	2019 +
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	0,9	1,4	-0,7	-0,1	1,4
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	0,7	0,6	-0,2	0,7	1,1
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	-2,2	-6,7	8,9	17,1	20,6
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	48,3	55,9	91,3	53,0	47,3
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	63,2	68,7	104,9	106,7	110,5
Frie inntekter per innbygger (kr)	kr	52 279	54 877	58 192	59 704	57 297
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	1,5	3,7	1,5	8,7	11,7
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	11,2	20,8	42,4	14,7	16,2
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	prosent	21,5	38,1	38,9	28,8	33,0

BARNEHAGE

Nøkkel tall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2017 x	2018 x	2019 +	2019 +	2019 +
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)	prosent	77,9	84,5	84,9	84,6	84,6
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	prosent	89,6	93,2	93,9	92,9	92,4
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)	prosent	97,5	98,5	98,5	97,9	97,3
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (prosent)	prosent	76,6	76,8	78,5	56,1	49,1
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemanning, alle barnehager (antall) ²	antall	6,1	5,8	5,8	5,6	5,7
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent) ⁴	prosent	30,3	37,1	43,0	44,5	41,5
Andel barn som får spesialpedagogisk hjelp, i forhold til alle barn i kommunale barnehager (prosent) ¹	prosent	4,3	4,1	3,9	3,7	3,9
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr) ³	kr	64,8	74,6	75,2	78,3	78,7
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	prosent	62,7	83,7	83,0	84,9	83,0
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	9,6	9,9	9,6	12,8	14,3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	kr	137 151	159 381	164 755	167 364	163 025
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr) ⁵	kr	56,6	65,1	67,3	64,2	62,7

(Kilde: ssb.no. KOSTRA). 23.03.2020

GRUNNSKOLE

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2017 x	2018 x	2019 +	2019 +	2019 +
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	antall	25,1	28,6	21,4	53,0	36,3
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	antall	144,9	126,2	128,6	148,7	139,9
Elever i kommunale og private grunnskoler som får særskilt norskopplæring (prosent) ¹	prosent	4,9	5,0	4,8	3,9	4,9
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	prosent	10,1	11,4	13,1	8,4	7,8
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	prosent	74,1	62,5	65,9	73,6	75,0
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	prosent	56,6	60,0	61,0	67,5	68,7
Gruppestørrelse 2 (antall)	antall	15,9	13,9	15,4	14,8	15,8
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	antall	40,4	39,1	39,1	41,3	41,7
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent)	prosent	17,8	17,7	17,6	23,1	23,0
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (kr)	kr	114 848,0	114 958,3	123 098,4	129 109,1	117 107,4

(Kilde: ssb.no. KOSTRA). 23.03.2020

HELSE (OG OMSORG)

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2017 x	2018 x	2019 +	2019 +	2019 +
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	kr	46 401	50 200	52 770	34 167	28 727
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk) ²	årsverk	763,1	617,1	656,4	377,9	313,6
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	prosent	47,6	49,7	48,1	34,6	32,4
Andel brukerrammede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent) ⁴	prosent	66,3	70,8	72,5	78,9	77,7
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk) ¹⁰	årsverk	1,06	0,81
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent) ⁵	prosent	31,0	37,0
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent) ¹	prosent	47,1	44,3
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent) ⁷	prosent	19,0	18,7
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent) ¹¹	prosent	46,5	46,5	46,5	94,2	90,9
Utgifter per oppholdsøgn i institusjon (kr) ³	kr	3 170	3 228	0	0	0
Andel private institusjonsplasser (prosent)	prosent	0,0	0,0	0,0	1,1	5,3
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer) ⁸	timer	0,39	0,42
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent) ⁹	prosent	2,13	2,51	0,00	0,00	0,00
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	prosent	3,9	3,9	4,4	5,0	4,9
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	12,7	12,7	12,7	12,2	11,4
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	6,9	6,9	6,9	10,6	9,7
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk) ⁶	årsverk	73,3	48,7	39,5	51,2	44,1
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	prosent	94,1	92,3	90,9	82,1	93,5

(Kilde: ssb.no. KOSTRA). 23.03.2020

PSYKISK HELSE OG RUS

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes		Kostragruppe 11		Landet uten Oslo	
		2019	+	2019	+	2019	+
Brutto driftsutg. til tilbud til personer med rusproblemer pr. innb. 18-66 år (kr)	kr	182,5		314,1		633,9	
Netto driftsutg. til tilbud til personer med rusproblemer pr. innb. 18-66 år (kr)	kr	182,5		259,3		541,4	
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (prosent)	prosent	8,1		7,3		13,9	
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg) (antall)	antall	13,8		6,5		4,9	
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	antall	15,6		10,5		9,0	
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	antall	1,5		3,8		3,2	
Andel nyinnflyttede med psykiske problemer (prosent)	prosent	:		..		9	
Andel nyinnflyttede rusmiddelbrukere (prosent)	prosent	:		..		7	
Andel nyinnflyttede rusmiddelbrukere med psykiske lidelser (prosent)	prosent	:		..		7	
Andel med psykiske lidelser på venteliste (prosent)	prosent	:		
Andel rusmiddelbrukere på venteliste (prosent)	prosent	:		:		..	
Andel rusmiddelbrukere med psykiske lidelser på venteliste (prosent)	prosent	:		
Antall vedtak om kjøp av tiltak til rusmiddelbrukere av aktører utenfor komm per 10 000 innbyggere 18-66 år (antall)	antall	0,0		1,2		1,5	
Antall vedtak om kjøp av tiltak til rusmiddelbrukere av aktører utenfor komm per 10 000 innbyggere (antall)	antall	0,0		0,7		1,0	
Antall vedtak om midlertidige tiltak til rusmiddelbrukere per 10 000 innbyggere 18-66 år (antall)	antall	0,0		4,3		2,0	
Antall vedtak om midlertidige tiltak til rusmiddelbrukere per 10 000 innbyggere (antall)	antall	0,0		2,6		1,2	

(Kilde: ssb.no. KOSTRA). 23.03.2020 - ingen resultat for 2017 og 2018.

BARNEVERN

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2017 x	2018 x	2019 +	2019 +	2019 +
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år (kr)	kr	6 641	8 062	9 600	8 770	8 387
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	prosent	4,8	3,4	5,0	4,8	4,6
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	prosent	4,8	4,2	4,6	4,9	4,8
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år (prosent)	prosent	4,4	4,5	4,3	4,2	3,8
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr)	kr	41 957	46 146	39 864	56 119	54 645
Brutto driftsutgifter per barn som ikkje er plassert av barnevernet (funksjon 251) (kr)	kr	25 851	42 936	28 143	39 790	41 869
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	kr	467 069	515 345	363 100	450 559	442 333
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	antall	16,6	16,9	20,4	19,1	19,2
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader (prosent)	prosent	90	92	80	87	88

(Kilde: ssb.no. KOSTRA). 23.03.2020

NAV SOSIALTJENESTE

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2017 x	2018 x	2019 +	2019 +	2019 +
Sosialhjelpsmottakere (antall)	antall	160	144	138	12 211	116 032
Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	antall	43	37	27	2 551	22 465
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer (antall) ¹	antall	43	44	46	3 870	44 541
Sosialhjelpsmottakere med arbeidsinntekt som hovedinntekt (antall)	antall	24	22	26	1 406	12 992
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (antall) ²	antall	59	56	51	4 750	48 076
Sosialhjelpsmottakere som bor i eid bolig (antall)	antall	20	15	15	1 293	9 131
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)	antall	28	32	46	6 679	58 573

(Kilde: ssb.no. KOSTRA). 15.04.2020

KULTUR, BARNE- OG UNGDOMSTILTAK

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2017 x	2018 x	2019 +	2019 +	2019 +
Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	2,4	2,4	3,0	3,9	4,1
Netto driftsutgifter til idrett (f380+f381) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	0,5	0,5	1,0	1,3	1,4
Netto driftsutgifter til barn og unge (f231+f383) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	1,0	0,9	0,9	0,8	0,8
Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) (1000 kr)	1000 kr	4 462	4 824	6 115	622 649	5 493 281
Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	kr	1 753	1 828	2 427	2 660	2 541
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	kr	1 733	9 419	4 315	901	1 269
Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	antall	4,8	5,2	4,7	5,0	4,6
Besøk per kinoforestilling (antall) ¹	antall	39,3	44,8	36,1	22,4	25,5
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	prosent	36,6	34,9	49,4	27,0	19,5
Omløpshastighet for bøker (antall)	antall	0,6	0,7	0,6	0,6	0,8
Brutto driftsutgifter til folkebibliotek (1000 kr)	1000 kr	1 600	1 816	2 216	184 693	1 564 755

(Kilde: ssb.no. KOSTRA). 23.03.2020

TEKNISKE TJENESTER, PLAN OG BYGGESAK

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo				
		2017	x	2018	x	2019	+	2019	+	
Reguleringsplaner vedtatt i alt (antall)	antall	8		3		3		224		1 357
Andel av reguleringsplanene som ble møtt med innsigelser (prosent)	prosent	50		67		40		31		27
Byggesøknader i alt behandlet (antall)	antall	146		99		121		10 444		68 029
Behandlede byggesøknader med 3 ukers frist (antall)	antall	119		12		11		4 178		28 059
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	dager	11		12		13		18		18
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	dager	22		25		..		35		33
Andel av innvilgede byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	prosent	16			20		17
Tilsyn for byggevirksomhet som er unntatt søknadsplikt (antall)	antall		0		67		1 169
Søknader om nye bygninger i strandsonen som ble innvilget (antall)	antall		244		876
Andel av søknader om nye bygninger i LNF-/LNFR-områder som ble innvilget (prosent)	prosent	100			95		96
Andel av søknader om tiltak i freda eller verneverdige områder / bygninger som ble innvilget (prosent)	prosent		49		46
Selvkostgrad i byggesaker (prosent)	prosent		85		581
Netto endring i antall boliger (antall)	antall

(Kilde: ssb.no. KOSTRA). 15.04.2020

TEKNISKE TJENESTER, VANN OG AVLØP

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo				
		2017	x	2018	x	2019	+	2019	+	
Selvkostgrad (prosent)	prosent	100		100		100		99		98
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	kr	2 788		2 788		2 788		3 819		4 142
Andel fornyet kommunalt spillvannnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	prosent	0,28		0,24		0,31		..		0,64
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekraft er oppfylt (prosent)	prosent	29,5		30,3	

(Kilde: ssb.no. KOSTRA). 15.04.2020

MILJØ (KLIMA OG ENERGI)

Nøkkeltall	Enhet	Vestnes			Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
		2017 x	2018 x	2019 +	2019 +	2019 +
Energiutgifter per m2 (fylkes)kommunalt eide bygg (kr)	kr	150	178	178	133	134
Energiutgifter som andel av brutto driftsutgifter (prosent)	prosent	0,91	1,05	1,00	0,76	0,71
Andel av energikostnader i (fylkes)kommunens eiendomsforvaltning brukt på fornybare energikilder (prosent)	prosent	91,0	91,6	92,7	97,4	96,2
Energibruk per m2 eid areal (kWh)	kWh	161	168	168	140	148
Andel elektrisitetsforbruk av totalt forbruk i (fylkes)kommunens eiendomsforvaltning, egne bygg (prosent)	prosent	79	68	68	80	83
Andel fjernvarmeforbruk av totalt forbruk i (fylkes)kommunens eiendomsforvaltning, egne bygg (prosent)	prosent	21	32	32	16	13
Andel oljeforbruk av totalt forbruk i (fylkes)kommunens eiendomsforvaltning, egne bygg (prosent)	prosent	0	0	0	1	1
Andel naturgassforbruk av totalt forbruk i (fylkes)kommunens eiendomsforvaltning, egne bygg (prosent)	prosent	0	0	0	1	1
Andel bioenergiforbruk av totalt forbruk i (fylkes)kommunens eiendomsforvaltning, egne bygg (prosent)	prosent	0	0	0	2	2
Andel fornybarforbruk av totalt forbruk i (fylkes)kommunens eiendomsforvaltning, egne bygg (prosent)	prosent	94	91	93	96	96
Utslipp av CO2 knyttet til energibruk (g/kWh)	g/kWh	0	0	0	3	4

(Kilde: ssb.no. KOSTRA). 15.04.2020

VESTNES KOMMUNE
Kontrollutvalet

Saksmappe: 2020-1535/04
Arkiv: 216
Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
Dato: 3.7.2020

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 28/20	Kontrollutvalet	31.8.2020
	Kommunestyret	

PLAN FOR EIGARSKAPSKONTROLL 2020-2023

Sekretariatet si tilråding

Kontrollutvalet gjennomfører ein avgrensa kontroll i kommunen sine selskap i form av utsending av eit kartleggingskjema

Kontrollutvalet får delegert mynde til å avgjere om det skal gjennomførast eigarskapskontroll, på bakgrunn av funn i kartlegginga.

Dersom kommunestyret ikkje får framlagt årsmeldingar og rekneskap for selskap kommunen har eigarskap i, så skal administrasjonssjefen sikre at desse vert lagt tilgjengeleg på kommunen si heimeside.

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalet sine oppgåver ved eigarskapskontroll følgjer av kommunelova § 23-4 og Forskrift om kontrollutval og revisjon §§ 4 og 5.

Kontrollutvalet skal rapportere og legge fram gjennomførte eigarskapskontrollar og resultatata av disse til kommunestyret, jf. forskrift om kontrollutval og revisjon § 4.

§ 23-4.Eierskapskontroll

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

I kontrollutvalsmøte 4.11.2019, bestilte utvalet ei risiko- og vesentlegvurdering av kommunen sin eigarskap. Føremålet var å finne ut kor det er størst behov for eigarskapskontroll.

Møre og Romsdal Revisjon SA leverte «Risiko- og vesentlighetsvurdering – Grunnlag for plan for eierskapskontroll 2020-2023 Vestnes kommune» 24.4.2020. Utvalet fekk framlagt risiko- og vesentlegvurderinga i møte 4.5.2020.

Denne saka skal munne ut i ei Plan for eigarskapskontroll 2020-2023. Plana skal endeleg vedtakast av kommunestyret, og skal danne grunnlag for bestilling av eigarskapskontrollar.

Vedlagt følgjer:

- Risiko- og vesentlighetsvurdering – Grunnlag for plan for eierskapskontroll 2020-2023 - Vestnes kommune, datert 24.4.2020, Møre og Romsdal Revisjon SA

VURDERING

Revisjonen skriv i sin rapport at risiko- og vesentlegvurderinga bygger på informasjon om Vestnes kommune. Dette gjeld særleg informasjon om bakgrunnen for at kommunen eig, eller har eigarinteresser i selskap og korleis kommunen tek i vare sine eigarinteresser.

I NOU 2016:4 Ny kommunelov er det eit eige kapittel om kommunane sin styring og kontroll med ekstern verksemd (kap. 27.)

I 27.4.4, kjem det fram følgjande; *«Oppfølging av kommunens deltakelse i selskaper har nok mange ganger vært mangelfull. Selskaper forvalter ofte store verdier og yter mange sentrale oppgaver på vegne av kommunen. Det er derfor ikke bare viktig at kommunen etablerer gode rutiner for eierstyring, men at kommunen også kontrollerer at den som utøver kommunes eierinteresser i et selskap, gjør dette i tråd med kommunestyrets vedtak, aktuelle lovbestemmelser og så videre.»*

Det står vider i 27.4.4.2... *«Det er også ofte eierskapskontroller som avdekker behov for å gjennomføre forvaltningsrevisjon i selskaper. Utvalget vil videre understreke at mange selskaper blir eid av flere kommuner i fellesskap. Det er derfor viktig at eierskapskontrollen i disse selskapene samordnes.»*

Eigarskapskontrollen skal vere med å sikre at kommunen utøver sitt eigarskap på ein profesjonell måte. Utøver kommunen sitt eigarskap i tråd med regelverk, vedtak og etablerte normer for god eigarstyring?

Revisjonen har i risiko- og vesentlegvurderinga, vurdert 7 risikofaktorar:

- Kommunen har utydelege prinsipp for utøving av eigarskap
- Kommunen bryt habilitetsbestemmingar
- Kommunen praktisere ikkje offentlegheit i utøving av sitt eigarskap
- Formålet med eigarskapet er uklart
- Kommunen kontrollerer ikkje om selskapet når sine mål
- Kommunestyret sitt vedtak vert ikkje fulgt opp av selskapet
- Nominasjonsordning i kommunen sikrar ikkje naudsynt kompetanse i styret i selskapet.

Revisjonen har vurdert at det er eit medium risikonivå på 6 av desse risikofaktorane. Berre risikofaktoren «Formålet med eigarskap er uklart» vert vurdert å ha eit lågt risikonivå.

Ut frå eit medium risikonivå på så mange risikofaktorar, så vurderer sekretariatet at eigarstyringa kan vere noko mangelfull. Sekretariatet vurderer at risiko- og vesentleganalyse av kommunen sitt eigarskap gjev grunnlag for å følgje opp kommunen si utøving av sitt eigarskap generelt. Men den gjev ikkje grunnlag for å vurdere om det er større risikoar knytt til eigarskapet i innskilde selskap enn andre.

Det er ei svakheit ved analysa at revisjonen ikkje har innhenta informasjon frå andre politikarar enn kontrollutvalet, og at det heller ikkje er innhenta informasjon frå daglege leiarar/styreleiarar i selskapa, slik kontrollutvalet la til grunn i si bestilling av risiko- og vesentleganalyse.

Kontrollutvalet har i sin dialog med revisjonen fått signalisert at revisjonen ut frå si risiko- og vestentlegvurdering vurderer at Vestnes Energi AS og Tremek AS er særleg aktuelle for eigarskapskontroll. Vestnes Energi AS ut frå verdi av kommunen sin eigardel. Tremek AS ut frå at selskapet leverer viktige tenester til brukarane i kommunen.

Sekretariatet ser ikkje at det kjem fram noko funn i risiko- og vesentlegvurderinga som tilseie eit forhøga risikonivå knytt til desse selskapa. For eksempel forelegg det ikkje infomasjon om dei har levert årsmeldingar eller rekneskap, om selskapa ikkje når sine mål, eller om kommunestyret sine vedtak ikkje blir fulgt opp av selskapet. Slik sekretariatet vurderer det, så har kommunestyret ofte betre eigarskapskontroll med dei selskapa dei eig 100 %. Der er ofte kommunestyret eller formannskapet generalforsamling og har godt innsyn og kan påverke det som skjer i selskapet.

Før det kan avgjerast om det skal gjennomførast eigarskapskontroll knytt til einskilde selskap, så vurderer sekretariatet at det bør gjennomført ein avgrensa kartlegging av kommunen sine selskap, for å avdekke om det er behov for eigarskapskontroll i einskilde selskap. For å sikre eit minimum av kunnskap om selskapa kommunen har eigarinteresser i, så bør det sikrast at det er tilgjengeleg årsmeldingar og rekneskap for alle selskapa kommunen har eigarinteresse i. Det vert også føreset at Vestnes kommune si eigarskapsmelding frå 2010 vert revidert, i tråd med ny kommunelov sitt krav til eigarskapsmelding.

Jane Anita Aspen
daglig leder

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

GRUNNLAG TIL PLAN FOR EIERSKAPSKONTROLL 2020-2023

VESTNES KOMMUNE

24. april 2020

Møre og Romsdal Revisjon SA

Møre og Romsdal Revisjon SA er et samvirkeforetak eid av Aure, Averøy, Kristiansund, Rindal, Smøla, Surnadal, Tingvoll, Aukra, Hustadvika, Gjemnes, Molde, Rauma, Sunndal, Vestnes, Fjord, Giske, Sula, Stranda, Sykkylven og Ålesund kommuner, samt Møre og Romsdal fylkeskommune. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for eierkommunene. Møre og Romsdal Revisjon SA ble etablert 1.1.2020, og har sitt hovedkontor i Astrups gate 9 i Kristiansund.

FORORD

Møre og Romsdal Revisjon SA har gjennomført risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet som grunnlag for utarbeidelse av plan for eierskapskontroll, etter bestilling fra kontrollutvalget i Vestnes kommune den 04.11.2019 i sak 37/19.

Lov av 22.6.2018 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven), § 23-4, 2. ledd bestemmer at kontrollutvalget minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Dette dokumentet oppsummerer resultatene fra Møre og Romsdal Revisjon SA sin gjennomgang av kommunens virksomhet og tilknyttede selskaper for å identifisere risikoforhold som kan danne grunnlag for gjennomføring av eierskapskontroll. Analysen danner grunnlaget for kontrollutvalgets utarbeidelse av plan for eierskapskontroll for perioden 2020-2023.

Molde, 24.04.2020

Einar Andersen

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Lillian Reder Kristoffersen

Forvaltningsrevisor

INNHold

1 Innledning	5
1.1 Plan for eierskapskontroll	5
1.2 Eierskapskontroll.....	5
1.3 Metode og gjennomføring.....	5
1.4 Analyse av overordnede risikofaktorer	5
1.5 Høring	6
2 Eierskapsmelding og oversikt over selskap	6
3 Risiko- og vesentlighetsvurdering	11
3.1 Prinsipper for eierskap og forvaltning	11
3.2 Formål med eierskap	12
3.3 Representasjon i eierorgan og styre.....	13
4 Vedlegg	13

1 INNLEDNING

1.1 PLAN FOR EIERSKAPSKONTROLL

I henhold til kommuneloven § 23-2 skal kontrollutvalget også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. Dette betegnes som eierskapskontroll. I § 23-4 gis det bestemmelser om utarbeidelse av risiko og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for eierskapskontroll.

1.2 EIERSKAPSKONTROLL

Eierskapskontroll er definert i kommuneloven § 23-4:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring».

1.3 METODE OG GJENNOMFØRING

Risiko- og vesentlighetsvurderingen bygger på informasjon om Vestnes kommune. Dette gjelder særlig informasjon om bakgrunnen for at kommunen eier eller har eierinteresser i selskaper og hvordan kommunen ivaretar sine eierinteresser. Vestnes kommune har redegjort for formål med eierskapene og har noen prinsipper for eierskapet i eierskapsmeldingen som ble vedtatt i 2010. I tillegg har vi gått gjennom annen relevant dokumentasjon som planverk, reglementer, retningslinjer og prosedyrer.

Prosjektet ble startet med et møte med administrasjonssjefen, der vi informerte om prosjektet. Videre ble det avklart hvordan opplysninger om kommunens virksomhet skulle innhentes og hvordan ansatte i kommunen skulle involveres.

Innkalling til og protokoll fra kommunestyremøter, formannskapsmøter og kontrollutvalgs møter i 2019 er gjennomgått. Det har i dette arbeidet vært fokus på referat- og orienteringssaker og vedtakssaker som omhandler selskap kommunen har eierinteresser i.

1.4 RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING

Risiko er at det skjer noe som gjør at kommunen ikke når sine mål. Risikofaktorer er mulige hendelser som kan gjøre at kommunen ikke når sine målsettinger. Analysen setter opp risikofaktorer som er vesentlige for kommunens måloppnåelse. Risikofaktorene er vurdert ut fra sannsynligheten for at den inntreffer, og den konsekvensen det vil ha om det inntreffer. Konsekvensene kan ha følger for kommunens egen virksomhet og/eller kommunens innbyggere. Det vil bestandig være en viss risiko for at kommunen ikke når sine mål, men mye av denne risikoen har både lav sannsynlighet og lav konsekvens.

I risiko- og vesentlighetsvurderingene har vi valgt å bruke farger for å antyde risikonivå:

Fargesymbol for risikovurdering	
	Høy risiko
	Middels risiko
	Liten risiko

I risiko- og vesentlighetsvurderingene har vi valgt å bruke en tabell der risikofaktorer vurderes i forhold til sannsynlighet og konsekvens. Tabellen som benyttes i rapporten er:

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
			M	H	
			L	M	

1.5 HØRING/ FAKTASJEKK

Et utkast til risiko og vesentlighetsvurdering ble sendt til Administrasjonssjefen i Vestnes kommune 17.4.2020. Administrasjonssjef skrev at dokumentet var ok. i e-post 24.4.2020.

2 EIERSKAPSMELDING OG OVERSIKT OVER SELSKAP

EIERSKAPSMELDING

Ifølge Kommuneloven § 26-1, skal kommuner og fylkeskommuner minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde:

- Kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
- En oversikt over selskaper, kommuner eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- Kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene

Vestnes kommune sin gjeldende eierskapsmelding ble vedtatt i 2010. Denne inneholder prinsipper for eierstyring. Den har en oversikt over selskaper som kommunen eide helt eller delvis i 2010. Den beskriver kommunens formål med eierinteressene.

Prinsipper for eierskap

Eierskapsmelding 2010 har følgende prinsipper for kommunens eierskap:

- Selskapene skal rapportere til kommunestyret om drift og resultat
- Kommunens representanter i selskapene kan drøfte eierstrategi med formannskapet

Eierskapsmeldingen sier at selskapene skal rapportere til kommunestyret eller eierkommunene via Årsmelding, budsjett, strategiplaner, revisjonsplaner, regnskap og protokoller fra generalforsamlinger og styremøter. Det opplyses i Eierskapsmelding at det ikke er etablert rutine for fast rapportering til kommunen, men at det er ønskelig fra selskapet sin side. Det opplyses videre at det har vært en uformell kontakt mellom daglig leder, styreleder og ordfører i forkant av budsjettforhandlinger og andre viktige saker.

Protokoller fra Kommunestyremøter i 2019

- 21. februar 2019 viser at var det oppe en sak om et av selskapene som kommunen har 6,9% eierandel i. Det var Ålesundregionen interkommunale miljøsekskap IKS (ÅRIM), som ønsket uttale om endring i selskapsavtalen. Endringer av avtalen krevde 2/3 flertall eller godkjenning i alle kommunestyrene. Selskapet eies av syv kommuner fra 01. januar 2020. Vestnes var enig i de fleste endringene, men ønsket mer utredning av tre punkter.
- 23. mai 2019 viser at sak om organisasjonsendring i Møre og Romsdal Revisjon fra IKS til SA, vedtekter, overdragelse av kontorutstyr o.l.
- 3. oktober 2019 viser at ordfører ble pekt ut til å representere kommunen i generalforsamlinger i aksjeselskap hvor kommunen har eierandel på under 50% (gjelder i selskap hvor det ikke allerede er pekt ut medlem gjennom eget vedtak).
Det ble tatt opp valg av medlem til representantskapet til Ålesundregionen Interkommunale Miljøsekskap IKS for perioden 2019-2023.
Det ble tatt opp valg av medlem til å representere Vestnes kommune i havnerådet for Molde og Romsdal havn IKS for perioden 2019-2023, hvor de har en eierandel på 12%.
Det ble tatt opp valg av medlem og vara i representantskapet i Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal.
Det ble tatt opp valg av medlem og vara til å representere kommunen i representantskapet for Krisesenteret for Molde og omegn IKS. Det ble opplyst om at alle eierne i interkommunale selskap skal ha minst 1 representant i representantskapet.
Det ble tatt opp valg av styremedlem og vara i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal i perioden 2019-2023.
- November 2019 viser saksfremlegg om endring av eierskapsavtale i Molde og Romsdal Havn IKS, som følge av kommunesammenslåing.

Protokoller og sakslister for kommunestyremøtene i februar, mars, april, mai, juni, oktober, november og desember i 2019, viser ingen rapporteringer fra selskapene på måloppnåelse, årsregnskap, årsmelding eller protokoll fra generalforsamlinger eller styremøter. Generalforsamling for Vestnes Energi AS er kommunestyret.

Protokoller fra Formannskapsmøter i 2019

13. mai 2019 ble det lagt frem brev fra ROR IKT hvor de legger ved en link til Årsrapport 2018. Innbyggerne eller andre kan ikke åpne denne linken hvis man ikke står oppført i katalogen romsdalsnett.sharepoint.com og er dermed ikke tilgjengelig for innbyggerne eller media. Protokollene fra resten av møtene i formannskapet i 2019, viser ikke at de andre selskapene har rapportert på drift, resultat og måloppnåelse til formannskapet. Generalforsamling for Tremek AS er formannskapet.

Protokoller fra Kontrollutvalgs møter i 2019

26.6.2019, 02/19, hadde utvalget et ønske om å få mer kunnskap om ett av selskapene som kommunen har eierinteresser i. Det var bedt om å få en orientering om følgende, knyttet til Vestnes Energi AS:

- Generell informasjon om virksomheten til selskapet
- Organisering av selskapet
- Økonomien i selskapet
- utfordringer
- Rekrutterings- og kompetansebehov
- Hva tenker selskapet om utbyttepolitikken?
- Status for leilighetsprosjektet på Livneset, kostnader så langt
- Vil denne satsningen gå ut over utbytte?
- Blir det videre satsing på boligbygging?

Kontrollutvalget hadde fått tilsendt Vestnes Energi AS sitt Årsregnskap for 2018 før møtet, og Nordvest nett AS sin Årsrapport 2018 ble delt ut i møtet. Vestnes kommune eier Vestnes Energi 100%. Vestnes Energi AS eier 63,5% av aksjene i Nordvest nett AS. Den største forretningsvirksomheten i Vestnes Energi AS, ligger i Nordvest nett AS. Daglig leder er eneste ansatte i Vestnes Energi AS. Nordvest nett AS har 37 ansatte og fire lærlinger. Kommunen har fått et utbytte i Vestnes Energi AS på 60% av resultat etter skatt.

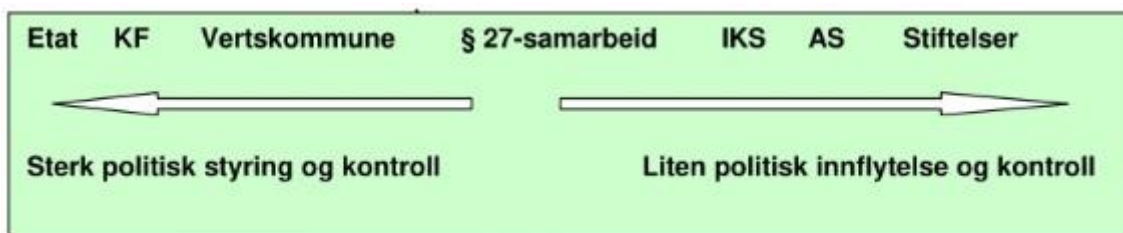
Kommunens uttalelse

Administrasjonssjef, ansatt fra 01.03.2020, opplyste om at Vestnes kommune har mottatt møteprotokoller, budsjett og årsrapporter fra de fleste eierskapene, men at det ikke har vært systematisk lagt fram som saker/referatsaker til formannskap og/eller kommunestyret. Dette er gjort for å unngå en for stor saksmengde. Administrasjonen har i tillegg fått kritikk dersom sidetallet på det som blir sendt ut av saker er for høyt. Vestnes kommune har i noen år lagt alle eksterne årsmeldinger på hjemmesidene og informert om dette, men dette er ikke gjort de siste årene. Kommunestyret har i liten grad etterspurt slike dokument. Kommunen vil utarbeide ny eierskapsmelding jf. kommuneloven, og vil da avgjøre hvordan eierskapene skal følges opp.

Formål med eierskap

Det forutsettes i Eierskapsmelding 2010, at når kommunen etablerer et selskap gjøres det for å oppnå noe. Eierskapet skal være opprettet for å få økonomisk utbytte, for å øke mengde og kvalitet på kommunale tjenester, for å oppnå kommunal og regional posisjonering i samfunnet eller for å utvikle kulturelle interesser i lokalsamfunnet.

Videre så fremgår det i Eierskapsmelding 2010 at formålet med eierskapet skal påvirke valg av selskapsform. Kommunestyret må alltid vurdere grad av handlingsrom, styring og kontroll ved de ulike organisasjonsformene. Dette illustreres i modellen under som er hentet fra Eierskapsmelding 2010. Samarbeidsformene mellom kommuner er noe endret i kommuneloven 2018:

(Kilde: Eierskapsmelding 2010).

Når aksjonæren har under en tredel av stemmene i styret, vil denne ha negativ kontroll over mange av de vesentlige avgjørelsene i selskapet. Særlig gjelder dette vedtaksendringer. Når selskapet er organisert som et IKS selskap har aksjonæren normalt liten politisk innflytelse og kontroll av selskapet (Eierskapsmelding 2010).

OVERSIKT OVER SELSKAP SOM KOMMUNEN EIER HELT ELLER DELVIS

Kommunens Eierskapsmeldingen 2010 viser at Vestnes kommune har eierandeler i følgende selskaper:

I følgende selskap eig Vestnes kommune mindre enn 50% av aksjane:

Astero AS	Tidlegare Bergmoprodukter
Destinasjon Molde og Romsdal AS	
Muritunet AS	
Eksporthaven AS	Tidlegare Tresfjordbrua AS
Møreaksen AS	
Sunnmøre Veginvest AS	
Samspleis AS	
Molde Lufthavnutvikling AS	

Vestnes kommune har følgende heileigde aksjeselskap:

Vestnes Energi AS	
Tremek AS	
Ørskogfjell skisenter AS	

Administrasjonssjef opplyste 07.02.2020 om at Eierskapsmeldingen 2010 ikke er oppdatert. Kommunen eier bare to selskap 100% i 2020. Det er Vestnes Energi A/S og Tremek A/S. Ørskogfjell AS skisenter som er oppført i Eierskapsmelding 2010, som 100% eid, er solgt.

Kommunerevisjonen har mottatt informasjon om at kommunen i 2015 arbeidet med en revidering av Eierskapsmelding 2010, men at denne ikke er blitt vedtatt. Utkast til ny eierskapsmelding ble drøftet i formannskapsmøte den 19. august 2015.

Under er oversikt over selskap kommunen eier helt eller delvis, hentet fra årsregnskapet 2019.

Selskap	Bokført verdi	Antall		Bokført verdi
	31.12.2019	aksjer/andeler	Eierandel	31.12.2018
Aksjar				
Vestnes Energi AS	47 325 000	165	100 %	47 325 000
Tremek AS	200 000		100 %	200 000
Norske Skogindustrier AS	2 420	42		2 420
MOBO AL	1 000	4		1 000
Astero AS	56 000	112		56 000
Hurdalssenteret	5 000	0		5 000
Kristiansund og Omegn Vekst AS	4 250	85		4 250
AL Biblioteksentralen	300	1		300
Sunnørshallen AS	2 100	21		2 100
Ålesund Lufthavn Vigra AS	25 000	1		25 000
Eksportvegen AS	300 000	60		300 000
Møreaksen AS	56 000	560		56 000
Muritunet AS	110 000	110		110 000
Norsk Folkehjelp	2 000	1		2 000
Visit Nordmøre & Romsdal	51 250	17 066		51 250
Molde Lufthavnutvikling AS	317 500	31		317 500
Sunnmøre Veginvest AS	25 000	25	5,9 %	25 000
Samspleis AS	10 000	1		10 000
Ålesundsregionens Interkommunale Miljøsekskap	34 500		6,9 %	34 500
Fønix Næringshage AS	145 000	145		145 000
GassROR IKS	200 000		11,1 %	200 000
Møre og Romsdal Revisjon IKS	105 000		3,8 %	105 000
Møre og Romsdal Revisjon SA	105 000			-
Sum aksjar	49 082 320			48 977 320
Andelar/innskot				
Tresfjord Vassverk AL	39 000	54		39 000
Vikebukta Vassverk AL	166 818	100		166 818
Tomrefjord Vassverk AL	53 000	24		53 000
Fiksdal Vassverk AL	28 000	4		28 000
Vestnes Vassverk AL	823 550	110		823 550
KLP Eigenkapitalinnskot	29 293 617			26 930 456
Sum andelar/innskot	30 403 985			28 040 824
Totalt	79 486 305			77 018 144

I tillegg har Vestnes kommune forpliktingar til følgjande selskap/samarbeid

	Andel
Tøndergård skole og ressursenter	6,25 %
Kontrollutvalgsekretariatet for Romsdal	11,11 %
ROR- IKT	14,3 %
Barnevernstjenesten i Molde kommune	
Interkommunale legevakt - Ørskog kommune	
IKA Møre og Romsdal	2,1 %
Molde og Romsdal Havn IKS	12 %
Krisesenter for Molde og Omegn	9,3 %
Sunnmøre Regionråd IKS	5,9 %

(Kilde: Note 10 fra Årsregnskap 2019).

3 ANALYSE AV OVERORDNEDE RISIKOFAKTORER

Eierskapskontrollen skal være med å sikre at kommunen utøver sitt eierskap på en profesjonell måte. Dette vil kunne gjøre at kommunen kan påvirke selskapet i ønskede saker, at eventuelle medeiere blir likebehandlet og at selskapets uavhengighet opprettholdes.

3.1 PRINSIPPER FOR EIERSKAP OG FORVALTNING

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Kommunen har utydelige prinsipper for utøvelse av eierskap	Vestnes kommune vedtok Eierskapsmelding i 2010. Dokumentet har noen prinsipper for eierskap, men er ikke tydelig. Ikke alle opplysninger i dokumentet stemmer overens med status i 2020. Vestnes kommune har ikke bestemmelser om når meldingen skal gjennomgås eller evalueres. Men den burde vært oppdatert. Kommunen må oppdatere og vedta ny Eierskapsmelding for perioden 2020-2023. Administrasjonssjef opplyser om at de vil gjennomføre dette før nyttår.	Kommunen opptre ikke som en profesjonell eier. Dette kan skade både kommunens og selskapets interesser. Kommunens omdømme svekkes.	M	M	
Kommunen bryter habilitetsbestemmelser	Eierskapsmelding 2010 sier lite om habilitet. Delegeringsreglement 2016-2019 sier ingenting om habilitet. Protokoller fra møter i kommunestyret, viser derimot at kommunestyremedlemmer som også er styremedlemmer i selskaper, ikke har deltatt i saker hvor sak om selskapet er blitt behandlet.	Dårlig rettssikkerhetsgaranti, svekket omdømme og feil vedtak.	M	M	
Kommunen praktiserer ikke offentlighet i utøvelsen av sitt eierskap	Kommunens Eierskapsmelding 2010 har krav til at kommunestyret skal motta blant annet årsmeldinger og regnskap fra selskapene. Søk i postjournal og gjennomgang av innkalling og protokoll fra kommunestyremøter fra 2019 gir ikke treff på slike dokumenter.	Vanskelig for innbyggerne å kontrollere kommunen når dokumenter ikke fremkommer på offentlig postjournal.	H	M	

3.2 FORMÅL MED EIERSKAP

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Formålet med eierskapet er uklart.	Eierskapsmeldingen 2010 forutsetter at når kommunen etablerer et selskap gjøres det for å oppnå noe. Eierskapet skal være opprettet for enten å få økonomisk utbytte, for å øke mengde og kvalitet på kommunale tjenester, for å oppnå kommunal og regional posisjonering i samfunnet eller for å utvikle kulturelle interesser i lokalsamfunnet. Videre så fremgår det i Eierskapsmelding 2010 at formålet med eierskapet skal påvirke valg av selskapsform.	Selskapet og virksomheten utvikles ikke til beste for kommunen og innbyggerne. Kommunens omdømme svekkes.	L	M	
Kommunen kontrollerer ikke om selskapet når sine mål	Administrasjonssjef opplyste at kommunen har mottatt rapporteringer fra flere av selskapene, men at denne informasjonen ikke er blitt offentliggjort på hjemmesiden de siste årene. Det opplyses om at kommunestyret ikke har etterspurt slik informasjon.	Tjenestetilbudet til innbyggerne har ikke det innhold eller omfang som er fastsatt.	M	M	
Kommunestyrets vedtak følges ikke av selskapet	Eierskapsmelding 2010 inneholder ikke noe krav til at kommunestyrets vedtak skal formidles til selskapene via representanter i generalforsamling. Protokoller fra politiske møter viser ikke om selskapene følger opp vedtakene i kommunestyret. Generelt sett er det slik at vedtak som blir fattet i generalforsamlingene, må følges opp av selskapene (KS sine 19 anbefalinger).	Selskapene kan få utilfredsstillende styring som gjør at de ikke når sine mål.	M	M	

3.3 REPRESENTASJON I EIERORGAN OG STYRE

Eierskapsmelding 2010 har ingen krav til at styresammensetningen skal være slik at den ivaretar kommunens interesser, behov for kompetanse, kapasitet, mangfold eller lik kjønnsrepresentasjon. Den omtaler ikke at styret bør ha medlemmer i numerisk rekkefølge for å sikre kontinuitet og ulik kompetanse i styret.

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risiko- vurdering L = lav M = medium H = høy		Risikonivå
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens	
Nominasjonsordning i kommunen sikrer ikke nødvendig samlet kompetanse i styret i selskapet	KS sine anbefalinger som de fleste eierskapsmeldingene i kommunene, er basert på har punkt om kompetanse til styrer og eierorgan. Eierskapsmelding 2010 for Vestnes kommune, inneholder ikke dette. Den har heller ingen krav til lik kjønnsrepresentasjon. Ifølge proff.no har styrene i de to heleide selskapene en ganske lik kjønnsrepresentasjon.	Selskapene kan få utilfredsstillende styring som gjør at de ikke når sine mål.	M	M	

4 VEDLEGG

EIERSKAPSMELDING 2010

Link til Vestnes kommune sin Eierskapsmelding 2010. Sett 15. mars 2020:

<https://www.vestnes.kommune.no/tenester/administrasjon-og-okonomi/planar-og-styringsdokument/overordna-styringsdokument/eigarskapsmelding/eigarskapsmelding/>

VESTNES KOMMUNE
Kontrollutvalet

Saksmappe: 2020-1535/04
Arkiv: 216
Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
Dato: 21.8.2020

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 29/20	Kontrollutvalet	31.8.2020

**VURDERING AV KONTROLLUTVALET SITT PÅSJÅ-ANSVAR FOR
REKNESKAPSREVISJON– REVISJONSÅRET 2019**

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalet sluttar seg til dei vurderingar som går fram av dokumentet «Kontrollutvalet sitt påsjå-ansvar for rekneskapsrevisjon 2019 »

Ut frå den vedlagte gjennomgangen vert det vurdert at revisjonsordninga som Vestnes kommune har hatt revisjonsåret 2019, har vore forsvarleg. Kontrollutvalet vil følgje opp dei forhold som ikkje er på plass.

Bakgrunn for saka

§ 23-2.Kontrollutvalgets ansvar og myndighet

Kontrollutvalget skal påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte

I 2019 vedtok Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) følgjande rettleiar: «Kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor.»

Kontrollutvalet i Vestnes har tidlegare fulgt Noreges kommunerevisorforbund (NKRF) sin rettleiar «Kontrollutvalgets påsjåansvar overfor for regnskapsrevisjon.» Denne rettleiaren var frå 2010

Vedlagt saken følger:

- Kontrollutvalet sitt påsjå-ansvar for rekneskapsrevisjon 2019
- «Veileder - Kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor.», FKT 2019.
- Oppdragsavtale mellom kontrollutvalet i Vestnes og Møre og Romsdal Revisjon IKS 2018-2019.

VURDERING

FKT skriv i innleiinga til rettleiaren: «Kontrollutvalgets påse-ansvar overfor revisor innebærer mer enn «å føre tilsyn med» i det det forutsettes at man ved avik også igangsetter og følger opp tiltak for å bringe forhold i orden (Knut Løken, Kontroll, 1996)»

I vurderingsarbeidet som sekretariatet har gjennomført er det nytta «Veileder - Kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor.», FKT 2019. Innholdet er

hovudsakleg samanfallande med NKRF sin rettleiar, men meir detaljert og med vedell som gjev døme på korleis arbeidet kan gjerast i praksis.

Vurderingane er gjort på grunnlag av dokument og informasjon som har blitt lagt fram for kontrollutvalet revisjonsåret 2019. I tillegg er dagleg leiar i Møre og Romsdal Revisjon SA, Veslemøy E. Ellinggard, førespurt når det gjeld oppfyljing av krav til utdanning, praksis og etterutdanning for dei oppdragsansvarleg revisorane. Samt om system for vurdering av dei tilsette sin vandel, og om systemet vert fulgt.

Det står i innleiinga til rettleiaren at FKT tilrår at kontrollutvalet inngår ein årleg oppdragsavtale med revisor, som definerer omfang, leveranse og kompetanse på oppdraget. Samt at det vert tilrådd at kontrollutvalet legg inn i oppdragsavtalen at revisor skal utarbeide ein openheitsrapport, dette i samråd med NKRF si tilråding om at alle kommunale revisjonsverksemder skriv ein openheitsrapport.

Vestnes kommune v/kontrollutvalet og Møre og Romsdal Revisjon IKS har hatt ein oppdragsavtale som gjekk ut 31.12.2019. Når kommunestyret i Vestnes i fjor fatta vedtak om å velje Møre og Romsdal Revisjon SA som revisor, vart det delegert til kontrollutvalet å inngå oppdragsavtale med Møre og Romsdal Revisjon SA. Sekretariatet vil i løpet av hausten, etter dialog med Møre og Romsdal Revisjon SA, legge fram for utvalet utkast til oppdragsavtale. Denne vil bygge på oppdragsavtalen som no er utgått.

Ut frå den vedlagte gjennomgangen vert det vurdert at revisjonsordninga som Vestnes kommune har hatt revisjonsåret 2019, har vore forsvarleg. Kontrollutvalet må følgje opp at dei forholda som ikkje er på plass, som eigenevaluering og intern kvalitetskontroll av alle revisorar, kjem på plass.

Jane Anita Aspen
daglig leder

Kontrollutvalet sitt påsjå-ansvar overfor rekneskapsrevisor Møre og Romsdal Revisjon IKS/SA

Utarbeidd av Kontrollutvalgsekretariatet for Romsdal

Tilråding	Vurdering revisjonsåret 2019 – Kontrollutvalet i Vestnes
Påsjå at regnskapa blir revidert på ein betryggande måte	
1. <u>Kvalifikasjonskrav</u> Krav til utdanning, praksis og etterutdanning for oppdragsansvarleg revisor – Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (FKR)§ 9, og NKRF sitt krav til etterutdanning	Oppdragsansvaret for rekneskapsrevisjon i Vestnes i 2019 har vore Anne Oterhals. Ho er registrert revisor og tilfredsstillar krava iht. FKR § 9. Det er opplyst at alle oppdragsansvarlege revisorar i dåverande Møre og Romsdal Revisjon oppfylte krav til etterutdanning, praksis og utdanning pr. 31.12.19
2. <u>Vandel</u> Revisor skal være uavhengig og ha god vandel - KommuneLOVA § 24-4	Det er opplyst at for oppdragsansvarlege revisorar så vert det kontrollert at dei har tittelen registrert revisor eller statsautorisert revisor i Finanstilsynets oversikt før de blir oppnemnt som oppdragsansvarleg revisor. Finanstilsynet har då kontrollert deira vandel for å få tittelen. Det vert opplyst at alle tilsette i selskapet har plikt til å opplyse om forhold som kan ha verknad på arbeidet deira. T.d. om det skulle ha blitt oppretta straffesak mot vedkommande.
3. <u>Uavhengigheit</u> Revisor skal være uavhengig og ha god vandel - KommuneLOVA § 24-4	Dokumentasjon av oppdragsansvarleg revisor sin uavhengighet vert lagt fram for kontrollutvalet kvart år. Uavhengighetserklæringen for 2019 for Vestnes kommune (Anne Oterhals), vart lagt fram i møte 09.05.18, RS 13/19. I tillegg til at oppdragsansvarleg revisor leverer uavhengighetserklæring til kontrollutvalet, jf. pkt. 3, så rapporterer alle revisorane i revisjonsteama sin uavhengighet til oppdragsansvarleg revisor.
4. Kvalitetskontrollsystemet i revisjonsforetaket a) Ekstern kvalitetskontroll Møre og Romsdal Revisjon IKS/SA (MRR) er underlagt ekstern kvalitetskontroll gjennom NKRF b) Intern styringskontroll og kvalitetskontrollsystem.	a) MRR har ikkje hatt ekstern kvalitetskontroll innan rekneskapsrevisjon i 2019, jf. Åpenhetsrapport 2020. b) MRR har i Åpenhetsrapport 2020 beskrive elementa i MRR sitt kvalitetskontrollsystem, intern kvalitetsstyring og intern kvalitetskontroll. Intern kvalitetskontroll av alle revisorar, vil først bli utført i det nye selskapet frå hausten 2020. Det vert i rapporten vist til at tidlegare interne kvalitetskontrollar har vist forbettringsområder som vert teke med i det systematiske forbettringsarbeidet.

Halde seg løpande orientert om revisjonsarbeidet	
1. Planleggingsfasen	Kontrollutvalet har fått informasjon om planleggingsfasen ved behandling av kommunikasjons-/revisjonsplan, jf. Sak 38/19, i møte 04.11.19. Det er seint å få presentert planen først i november. Men dette var gjort grunna svært mange saker i siste møte for avtroppande kontrollutval, og fordi det var ønskeleg at det nye kontrollutvalet skulle få presentert plan for revisjonen sitt arbeid.
2. Interimsfasen	Kontrollutvalet fekk orientering frå interimsfasen, jf. sak 05/20 i møte 19.02.20
3. Årsoppgjersfasen	Informasjon om revisjonen sitt arbeid ved behandling av årsrekneskapen/revisjonsberetninga, vart gjeve i sak 12/20, 04.05.20. Revisor orienterte om resultatet av revisjonsarbeidet, det er rapporter om kvaliteten i rekneskapsprosessen økonomiforvaltninga og av rekneskaps- og rapporteringsprosessen, Revisor har gitt si vurdering av årsrekneskapen og årsberetning.
4. Etterlevingskontroll	Dette er krav i ny kommunelov og trer i kraft frå revisjonsåret 2020
Påsjå at revisjonsarbeidet skjer i samsvar med lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalet sine avtalar med og instruksar til revisor.	
1. Skjer revisjonsarbeidet i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk	Kontrollutvalet har motteke kopi av revisjonsberetning. Revisjonsberetning for rekneskapsåret 2019 vart motteke berre 2 dagar etter frist i lova, sjølv om revisjonen hadde fått utsett freist til 15. juni pga. Koronapandemien. Revisjonsberetninga inneheld ingen merknader utover normal beretning. Revisor har i rapportering etter årsoppgjersrevisjonen kome med fleire forbetningsområder og tips om justeringar som kan bidra til å forenkle revisjonsgjennomgangen Administrasjonen har gjeve tilbakemelding om at revisor overheld fristar og at dei har god kommunikasjon med revisor. Både uformelle møter og 1-2 årlege møter der revisjonen går gjennom revisjonsgjennomføringa og sentrale utfordringar i risikoforhold. Det vert også kome med forslag til kvar administrasjonen kan forbetre seg. Det vert nytta erfarne revisjonsmedarbeidarar. Det vert opplevd som trygt at revisor har erfaring frå kommunalt rekneskap/budsjett. Det er ikkje vesentleg fagleg ueinighet.
2. Skjer revisjonsarbeidet i samsvar med kontrakt, avtalar og instruksar?	Det er utarbeidd ein oppdragsavtale mellom MRR og kontrollutvalet. Avtalen gjeld for perioden 01.11.17-31.12.19. Avtalen vart godkjent i møte 22.11.17, sak 33/17. Kontrollutvalet vil inngå ny oppdragsavtale med Møre og Romsdal Revisjon SA i 2020. Det er ikkje laga andre avtalar mellom kontrollutvalet og revisor. MRR har rapportert til kontrollutvalet etter krava i

avtalen. Sekretariatet har motteke både Revisjonsplan og plan frå interimfasen i tide slik at sekretariatet har kunna saksbehandle før utsending til kontrollutvalet. Sekretariatet opplever at revisor tek eige initiativ til å informere sekretariatet om status i revisjonsarbeidet. Sjølv om ein ikkje har fått på plass dialogmøta som det er lagt opp til i oppdragsavtalen, så opplever sekretariatet å få naudsynt og tilstrekkeleg informasjon. Revisjonen har så langt ikkje etablert eit system for årleg eigenevaluering av kvaliteten av eige arbeid og dei føresetnader som må vere tilstades for at revisjonen blir utført med ein tilfredsstillande kvalitet. Det er opplyst at dette skal etablerast i 2020.

Det er ei utfordring å kontrollere fakturaer frå revisjonen. Revisjonen fakturerer kommunen og det er då administrasjonen som anviser faktura til utbetaling. Sidan det er kontrollutvalet som inngår oppdragsavtale med revisjonen og som i stor grad gjer bestillingar av revisjonstenester, så har sekretariatet no oppmoda økonomisjef om å ta kontakt med sekretariatet i forkant av anvising av desse fakturaene. Dette for å ha kontroll med at kommunen ikkje vert fakturert meir enn det som er avtalt.

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

VEILEDER

Kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor

© Forum for kontroll og tilsyn 2019

Innhold

1. INNLEDNING	3
1.1. Påse-ansvaret	3
1.2. Arbeidsgruppens mandat	3
2. PÅSE-ANSVARETS LOVGRUNNLAG	4
2.1. Forarbeidene til kommuneloven	4
2.2. Påse-ansvaret i kommuneloven	4
2.3. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon FOR-2019-06-17-904	4
3. PÅSE-ANSVARET I KONTROLLUTVALGET	5
3.1. Påse at regnskapet blir revidert på en betryggende måte	5
3.2. Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet	6
3.3. Påse at revisjonsarbeidet foregår i samsvar med lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets avtaler med og instruksjoner til revisor	7
3.4. Årshjulet i kontrollutvalget	7
4. KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING TIL KOMMUNESTYRET	9
5. ORDLISTE	10
SLUTTNOTER	10
VEDLEGG	11
1. Oppdragsavtalen/kontrakten	12
2. Åpenhetsrapporten	13
3. Utdrag fra kommuneloven	15
4. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon	21
5. Krav til revisors kompetanse	26
6. Eksempel på uavhengighetserklæring	27
7. Krav til revisjonsselskapenes kontrollsystem	29
8. Evaluering av revisor - årlig eller ved behov	30
9. Engasjementsbrev	32
10. Arbeidsgruppens sammensetting	33

1. Innledning

1.1. PÅSE-ANSVARET

Kontrollutvalget har et lovpålagt ansvar for å påse at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte¹.

Kontrollutvalget påse-ansvar overfor revisor innebærer mer enn «å føre tilsyn med» i det det forutsettes at man ved avvik også igangsetter og følger opp tiltak for å bringe forholdet i orden. (Knut Løken, Kontroll, 1996)

Kontrollutvalgene utøver påse-ansvaret ulikt. Det kan skyldes at vi i dag mangler et verktøy som gir en konkret og systematisk tilnærming til påse-oppgavene. Med denne veilederen håper vi å kunne gi påse-ansvaret et operativt innhold.

FKT anbefaler at

- kontrollutvalget inngår en årlig oppdragsavtale med revisor, som definerer omfang, leveranse og kompetanse på oppdraget (ref "Oppdragsavtalen/ kontrakten" på side 12)
- kontrollutvalget legger inn i oppdragsavtalen at revisor skal utarbeide en åpenhetsrapport (ref. "Åpenhetsrapporten" på side 13). NKRF anbefaler at kommunale revisjonsvirksomheter skriver en åpenhetsrapport

1.2. ARBEIDSGRUPPENS MANDAT

Arbeidsgruppa skal utarbeide ein rettleiar for påsjå-ansvaret som kontrollutvalet har overfor revisor, som m.a. skildrar korleis:

- kontrollutvalet kan sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning
- kontrollutvalet kan sjå til at rekneskapen vert revidert på ein trygg måte ved å vurdere korleis
 - utvalet kan halde seg orientert om revisjonsarbeidet
 - utvalet kan sjå til at revisjonsarbeidet vert gjennomført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk
 - revisjonen føregår i samsvar med kontrollutvalet sine avtaler med, eller instruksar til, revisor

Rettleiaren skal vere utarbeidd som eit praktisk arbeidsverktøy som skal hjelpe kontrollutvala og sekretariata til å gjennomføre påsjå-ansvaret overfor revisor på ein god og trygg måte.

2. Påse-ansvarets lovgrunnlag

2.1. FORARBEIDENE TIL KOMMUNELOVEN²

I Prop. 46 L (2017-2018) «Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommune-loven)» drøftes behovet for sertifiseringsordning og statlig tilsyn med revisjonsordningen i kommunesektoren.

Departementet slutter seg i hovedsak til kommune-lovutvalgets vurderinger om ikke å innføre lovbestemt sertifisering av kommunale revisorer og en statlig tilsynsordning. Lovutvalget begrunnet dette med at behovet for tillit til revisor i kommunal sektor til dels bygger på andre forhold enn i privat sektor. En sentral forskjell er at feil i et kommuneregnskap ikke vil ha de samme potensielle skadevirkningene som for næringslivet (konkursforbudet).³

I proposisjonen gir departementet tydelig uttrykk for at det hviler et stort ansvar på kommunestyret og kontrollutvalget for å sikre at revisjonsordningen er forsvarlig. Det er disse organene selv som må vurdere revisors kvalifikasjoner og revisors arbeid:

«Kommunens revisjon er en viktig del av kommunens egenkontroll som kommunestyret har ansvar for. Det er en del av det kommunale selvstyret at kommunestyret og kontrollutvalget påser at kommunens revisjon er tilfredsstillende. Kommunestyret og kontrollutvalget må derfor gjøre egne vurderinger av revisors kvalifikasjoner og kvaliteten på revisors arbeid, uavhengig av om det etableres en statlig sertifiserings- eller tilsynsordning.»⁴

2.2. PÅSE-ANSVARET I KOMMUNELOVEN

Stortinget vedtok kommuneloven 7. juni 2018. Påse-ansvaret overfor revisor er omtalt i § 23-2 «Kontrollutvalgets ansvar og myndighet»:

Kontrollutvalget skal påse at

- kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte

- det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (Ref. "Utdrag fra kommuneloven" på side 15)

2.3. FORSKRIFT OM KONTROLLUTVALG OG REVISJON FOR-2019-06-17-904

Påse-ansvaret overfor revisor knyttet til regnskapsrevisjon er fastsatt i § 3 *Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon*:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper og årsberetninger blir revidert på en betryggende måte
- regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor
- regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven §§ 24-7 til 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

(Ref. "3. Utdrag fra kommuneloven" på side 15).

3. Påse-ansvaret i kontrollutvalget

Med utgangspunkt i forskriftens § 3 har vi valgt å dele påse-ansvaret i tre:

Påse at regnskapet blir revidert på en betryggende måte

- Kvalifikasjonskrav
- Vandel
- Uavhengighet
- Kvalitetskontrollsystemet i revisjonsforetaket

Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet

Orientering i hht. fasene i revisjonsarbeidet

- Planleggingsfasen
- Interimsfasen
- Årsoppgjørfsasen
- Etterlevelseskontroll

Påse at revisjonsarbeidet foregår i samsvar med

- lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk?
- kontrakt, avtaler og instruks

Figur 1: De tre elementene i påse-ansvaret til kontrollutvalget

3.1. PÅSE AT REGNSKAPET BLIR REVIDERT PÅ EN BETRYGGENDE MÅTE

Kvalifikasjonskrav

Sekretariatet innhenter egenerklæring om oppdragsansvarlig revisor tilfredsstillende kravet til utdanning, praksis og etterutdanning (ref. "Krav til revisors kompetanse" på side 26).

Vandel

Sekretariatet innhenter informasjon om hvilket system revisjonen har for å vurdere ansattesandel, og en bekreftelse på at systemet etterlevs.

Uavhengighet

Sekretariatet innhenter egenerklæring fra oppdragsansvarlig revisor om uavhengighet (ref. "Eksempel på uavhengighetserklæring" på side 27) og om hvilke rutiner revisor har for å sikre sin uavhengighet. Spørsmål som kan stilles er

- om leveranse av andre tjenester enn revisjon, eksempelvis rådgiving, utgjør en trussel mot revisors uavhengighet
- om revisjonsselskapet har regler for hvilke tjenesteleveranser det kan påta seg utenom revisjonsoppgavene og for individuelle og/eller samlede honorarbegrensninger
- om eventuelle krav i oppdragsavtalen om rotasjon av oppdragsansvarlig revisor, etterfølges. (ref. "Oppdragsavtalen/kontrakten" på side 12)

Kvalitetskontrollsystemet i revisjonsforetaket

- Ekstern kvalitetskontroll
 - Sekretariatet innhenter kvalitetskontrollrapporter som er gjennomført av NKRF og DnR. Vi anbefaler å ta inn i oppdragsavtalen at revisor uoppfordret oversender kontrollrapporter når de foreligger.
 - Sekretariatet bør, ved eventuelle merknader i kontrollrapporter, innhente skriftlig redegjørelse fra revisjonsforetaket om hvilke tiltak som vil bli iverksatt. Kontrollutvalget må påse om eventuelle merknader blir lukket, for eksempel gjennom ny rapport/tilleggskontroll.
- Intern styringsstruktur og kvalitetskontrollsystem
 - Sekretariatet innhenter redegjørelse fra revisor som angir hovedpunktene i revisjonsforetakets styringsstruktur, organisering og gjennomføring av det interne kvalitetskontrollsystemet, ref. "Åpenhetsrapporten" på side 13 (pkt. c og d) og "Krav til revisjonsselskapenes kontrollsystem" på side 29.
 - Revisors redegjørelse bør også inneholde opplysninger om kvalitetssystemet har fanget opp feil knyttet til utførelse av revisjonen.

3.2. HOLDE SEG LØPENDE ORIENTERT OM REVISJONSARBEIDET

Orientering fra planleggingsfasen

Kontrollutvalget kan be om at revisor orienterer om revisjonsplanen med revisjonsstrategi og risiko- og vesentlighetsvurderinger. Orienteringen bør være skriftlig og minst beskrive:

- hvordan revisor fastsetter vesentlighetsnivå og de ressurser (bemanning og kvalifikasjoner) som skal brukes i gjennomføringen av revisjonen
- hvilken struktur revisor i sin revisjonstilnærming har på kommuneorganisasjonen

- vesentlige regnskapsprinsipper og de viktigste områdene der revisor gjør skjønnsmessige vurderinger. Revisor bør også orientere om status for sin oppfølging av fjorårets revisjon

Orientering fra interimsfasen

Kontrollutvalget kan be om en skriftlig orientering som inneholder:

- status i forhold til revisjonsplanen
- beskrivelse av revisjonen av de ulike transaksjonsklassene og aktivitetene i forbindelse med disse, og hvilke systemkontroller som er utført og resultatet av disse, inkludert anbefalinger til forbedringer i internkontroll og/eller økonomiforvaltning
- orientering om prinsipielle regnskapsspørsmål⁵ som er observert, resultatet av vurderingene av disse, og om det foreligger uenigheter med administrasjonen
- revisors vurdering av mislighetsrisiko
- begrunnet redegjørelse for eventuelle endringer i revisjonsplanen

Orientering fra årsoppgjørfsasen

Revisjonsberetning, årsoppgjørfsnotat og eventuelt nummererte brev. Kontrollutvalget ber om:

- orientering om resultatet fra revisjonsarbeidet. Revisor bør gjøre rede for: kontrollen av regnskapsposter med skjønn/estimat og resultatene av disse, og vesentlige periodiseringer
- revisors vurdering av kvaliteten i regnskapsprosessen/økonomiforvaltningen og av regnskaps- og rapporteringsprosessen
- revisors vurdering av årsregnskapet og årsberetning, jf. kommuneloven § 14-6, inkludert opplysninger og presentasjon av notene i regnskapet (ref. "Utdrag fra kommuneloven" på side 15)
- revisors redegjørelse for feil i regnskapet som ikke er korrigerende og begrunnelsen for at feilene ikke er rettet

Orientering om etterlevelseskontroll

Jf. KL §§ 23-2 og 24-9. Kontrollutvalget ber om:

- en risiko- og vesentlighetsvurdering av om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak
- skriftlig uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av revisors vurdering av om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen innen 30.6 eller annet tidspunkt gitt i oppdragsavtalen

3.3. PÅSE AT REVISJONSARBEIDET FOREGÅR I SAMSVAR MED LOV OG FORSKRIFT, GOD KOMMUNAL REVISJONSSKIKK OG KONTROLLUTVALGETS AVTALER MED OG INSTRUKSER TIL REVISOR

Foregår revisjonsarbeidet i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk?
Sekretariatet innhenter:

- revisjonsberetningen og gjennomgår eventuelle merknader utover normal beretning
- administrasjonens vurdering av samspillet med revisor og følgende spørsmål kan f. eks. stilles:
 - Har revisor overholdt sine frister?
 - Har revisor og administrasjon kommunisert om revisjonsplan, revisjonsgjennomføringen og sentrale utfordringer og risikoforhold, f. eks. misligheter, korrupsjon, underslag og bevisst feilrapportering?
 - Har revisor benyttet erfarne revisjonsmedarbeidere med relevant ekspertise i forbindelse med revisjon av kommunens regnskap?
 - Har det vært vesentlig faglig uenighet på noen områder?
- revisors vurdering av om gjennomføringen av revisjonen har vært hensiktsmessig. Vurderingen bør inneholde:
 - revisors egenvurdering med eventuelle forbedringspunkt

- revisors vurdering av behov for justeringer i kommunens internkontroll som kan bidra til å forenkle revisjonsgjennomføringen

Foregår revisjonsarbeidet i samsvar med kontrakt, avtaler og instruksjer?

Kontrollutvalget bør evaluere:

- om revisjonsarbeidet er gjennomført i henhold til kontrakt, oppdragsavtale og revisjonsplan. Er det eventuelle krav/forventninger som bør tas inn i avtalen ved avtalefornyelse?
- om revisjonsarbeidet er gjennomført i henhold eventuell åpenhetsrapport?
- om revisjonsarbeidet er gjennomført i henhold til eventuelle instruksjer kontrollutvalget har gitt revisor?
- om revisjonsgjennomføringen totalt sett virker betryggende?
- om revisjonshonoraret er rimelig sett i lys av kommunens størrelse, kompleksitet og risiko?

3.4. ÅRSHJULET I KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget bør ha en plan for hvordan det skal påse at revisjonen utfører arbeidet. Det skaper forutsigbarhet for revisor og gir kontrollutvalgets medlemmer god oversikt over hva ansvaret for revisjonen innebærer.

Kontrollutvalgene har vanligvis minst fire møter, derfor foreslår vi et årshjul der aktiviteten er tilpasset dette antallet, men aktivitetene kan selvsagt spres over flere møter eller konsentreres om færre.

Årshjulet er lagt opp slik at det følger kalenderåret. Det kan justeres for å passe til kontrollutvalgets øvrige aktiviteter.

KONTROLLUTVALGSMØTENE

	PÅSE-ANSVAR	KONTROLLHANDLING
MØTE 1	Betryggende revisjon	Kvalifikasjonskrav
	Betryggende revisjon	Vandel
	Betryggende revisjon	Uavhengighet
	Betryggende revisjon	Oppdragsavtale /kontrakt (ved anbud)
	Betryggende revisjon	Kvalitetskontrollsystemet
	Løpende orientert	Plan for etterlevelseskontroll som inneholder risiko og vesentlighetsvurdering
MØTE 2	Løpende orientert	Revisjonsberetning, årsoppgjørsnotat
	Løpende orientert	Nummererte brev
	Løpende orientert	Andre rapporter om regnskap, økonomiforvaltning og mislighetssaker
	Løpende orientert	Åpenhetsrapport
MØTE 3	Løpende orientert	Revisjonsplan, strategi og risiko og- vesentlighetsvurdering knyttet til regnskap og økonomiforvaltning
	Løpende orientert	Rapport fra etterlevelseskontroll
MØTE 4	Løpende orientert	Oppdragsavtale (ved egenregi)
	Løpende orientert	Interimsrapport
	I tråd med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk	Egenerklæring fra oppdragsansvarlig revisor
	I tråd med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk	Administrasjonens vurdering av samspill
	I tråd med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk	Oppdragsansvarlig revisors vurdering av hensiktsmessig revisjon
	I tråd med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk	Foregår revisjonsarbeidet i samsvar med kontrakt, avtaler og instruksjer

Tabell 2 Årshjulet i kontrollutvalget.

4. Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret

Kontrollutvalget bør gi kommunestyret en tilbakemelding på hvordan påse-ansvaret er ivaretatt etter forskriftens § 3. En måte å gjøre dette på er å ta det inn i kontrollutvalgets årsmelding. Forslag til skjema til dette formålet er lagt til vedlegg 8.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven §§ 24-7 til 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

5. Ordliste

ISQC:

Internasjonal standard for kvalitetskontroll

ISA 220:

Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper

Transaksjonsklasse:

Kan f. eks være lønn, innkjøp, salg, likvid og finans, og evt. underklasser av disse

Systemkontroll:

Systemkontroll går ut på å teste om kommunens eget kontrollsystem (nøkkelkontroller), har virket på en slik måte at regnskapstallene er riktige.

Interimsrevisjon:

Den revisjonen som gjennomføres i løpet av året for å kontrollere at de interne kontrollene fungerer som forutsatt gjennom året. I interimsrevisjonen går revisor gjennom og tester rutiner, transaksjoner og rapportering innen utvalgte områder.

Årsoppgjørsfase og årsoppgjørsrevisjon:

Årsoppgjørsfasen er den fasen der revisor arbeider med årsoppgjørsrevisjon. Årsoppgjørsrevisjon er revisjonshandlinger som gjennomføres for å kontrollere at det avlagte årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler.

Etterlevelseskontroll:

Ny bestemmelse i lov KL §§ 23-2 og 24-9. Regnskapsrevisor skal se etter at kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Sluttnoter

¹ Jf. kommuneloven § 23-2a

² Prop. 46 L (2017-2018) «Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)»

³ NOU 2016:4, kap. 26.4.4.2

⁴ Prop. 46 L (2017-2018) kap. 25.4.4

⁵ Et prinsipielt regnskapsspørsmål kan f. eks være kommunens metodikk for regnskapsføring

VEILEDER

Vedlegg

1. OPPDRAGSAVTALEN/KONTRAKTEN	12
2. ÅPENHETSRAPPORTEN	13
3. UTDRAK FRA KOMMUNELOVEN.....	15
Kap.14 Økonomiforvaltning	15
Kap. 23 Kontrollutvalgets virksomhet	15
Kap. 24 Revisjon	18
4. FORSKRIFT OM KONTROLLUTVALG OG REVISJON	21
Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv.	21
Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	22
Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere.....	23
Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser.....	25
5. KRAV TIL REVISORS KOMPETANSE.....	26
Kompetansekrav.....	26
Etterutdanningskrav	26
6. EKSEMPEL PÅ UAVHENGIGHETSERKLÆRING	27
Vurdering av oppdragsansvarlig revisor sin uavhengighet i forhold til xx kommune.....	27
7. KRAV TIL REVISJONSSSELKAPENES KONTROLLSYSTEM	29
8. EVALUERING AV REVISOR - ÅRLIG ELLER VED BEHOV	30
9. ENGASJEMENTSBREV.....	32
10. ARBEIDSGRUPPENS SAMMENSETTING.....	33

1. Oppdragsavtalen/kontrakten

Kontrollutvalget kan ikke begrense revisors plikter etter god kommunal revisjons-skikk. Derimot kan kontrollutvalget som bestiller likevel ha forventninger og krav til leveransen.

Relevante og presise krav vil forenkle kontrollutvalgets påse-ansvar, samt på en proaktiv måte bidra til å utvikle revisjonen.

Under er det listet opp aktuelle moment som bør vurderes inntatt i en oppdragsavtale:

Aktuelle moment i en oppdragsavtale kan være (eksempler):

- a. Avklare leveranseomfanget
 - Ordinær revisjon av kommunens samlede regnskap, jf. kommuneloven § 14-6
 - Enhetsbesøk
 - Revisjonsrelaterte tjenester/attestasjoner/bekreftelser
 - Løpende rådgivning
 - Løpende møter med kontrollutvalgssekretariatet
 - Møter i kontrollutvalg
- b. Avklare arbeidsform og arbeidsdeling
 - Samhandlingsmøter med administrasjonen og kontrollutvalgssekretariat
 - Utveksling av informasjon mellom revisor og kontrollutvalgssekretariat for å spille hverandre gode
- c. Krav til revisjonsteam og deres kompetanse (eksempelvis krav om at oppdragsansvarlig revisor skal være statsautoriserte revisor)
- d. Krav og forventninger til revisjonsprosessen og tidspunktene for gjennomføring

- e. Krav til orienteringer fra revisor i de ulike fasene og kva som skal gjennomgås
- f. Tidsplan og betjening av «kommunen» som kunde
- g. Honorar
- h. Krav til åpenhetsrapporter
- i. Krav om at det skal utarbeides egenevaluering
- j. Krav til oppdragskontroll og rapportering av resultatet av disse
- k. Krav til uavhengighet og vandel
- l. Krav til at ansatte i revisjonsselskapet ikke kan ha aksjer i andre revisjonsselskaper eller i selskaper som revisjonsselskapet eier
- m. Krav om at oppdragsansvarlig revisor ikke kan tiltre i ledende stilling hos kommunen på x år
- n. Krav om rotasjon av oppdragsansvarlig revisor, f. eks hvert 7. år (slik det er for revisorer i foretak av allmenn interesse)

2. Åpenhetsrapporten

Kommunalt eide revisjonsselskaper omfattes ikke av revisorloven, og dermed heller ikke av kravet om årlig åpenhetsrapport hvor blant annet organisasjonsform og eierskap, styringsstruktur, interne kvalitetskontrollsystemer og enhetens etterutdanningspolitikk skal beskrives.

Åpenhet er imidlertid en sentral verdi i offentlig sektor. Kommunal revisjon bør derfor etter vår mening være minst like åpen i sin rapportering som private revisjonsselskaper. Kontrollutvalget bør oppfordre revisor til å utarbeide en åpenhetsrapport, slik NKRF også gjør overfor sine medlemmer.

Revisorloven § 5a-2. Åpenhetsrapport

Revisorer omfattet av § 5a-1 skal årlig avgi en rapport som minst beskriver:

- a. organisasjonsform og eierskap
- b. eventuelt samarbeid som nevnt i § 4-7 første ledd, herunder grunnlaget for samarbeidet
- c. styringsstrukturen
 - Hvordan er selskapets organer og fordelingen av arbeidsoppgaver og beslutningskompetanse mellom organene fastsatt, herunder hvordan styringen av foretaket er organisert
 - Hvordan revisjonsforetaket har organisert revisjon av kommunale foretak og andre aksjeselskaper eller lignende, og hvordan eventuelt eierskap / avtaleverket med nærliggende revisjonsforetak er organisert
- d. interne kvalitetskontrollsystemer og retningslinjer for uavhengighet sammen med en erklæring fra styret om hvordan kvalitetskontrollsystemene har fungert og at retningslinjene har blitt overholdt
- e. tidspunktet for siste periodiske kvalitetskontroll etter § 5b-2
- f. hvilke foretak eller konsern som nevnt i § 5a-1 som er blitt revidert av revisor siste regnskapsår
- g. revisjonsselskapets etterutdanningspolitikk

- h. regnskapsopplysninger som viser omfanget av revisjonsvirksomheten, herunder samlet omsetning fordelt på honorar for revisjon og andre tjenester
- i. godtgjørelser til eierne

Rapporten skal være underskrevet og gjøres tilgjengelig på revisors nettsted senest tre måneder etter regnskapsårets slutt. Finanstilsynet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra første ledd.

Kontrollutvalget kan bygge sitt påse-ansvar på åpenhetsrapporten under forutsetning av at den faktisk gir innsikt i hvordan revisjonsselskapet sikrer kvalitet, uavhengighet og effektiv revisjon.

Når det gjelder pkt. c, *Styringsstruktur* er det viktig for kontrollutvalget å få innsikt i hvordan det kommunale revisjonsselskapet har organisert virksomheten. Det tenkes her spesielt på om revisjon av kommunale og andre aksjeselskaper eller lignende, blir revidert av selskaper som ansatte i det kommunale revisjonsselskapet har eierandeler i.

Pkt. d omfatter en beskrivelse av revisjonsselskapets interne kvalitetskontrollsystemer med fokus på:

- kvalitetssikring av oppdraget av oppdragsansvarlig revisor
 - Hvilke retningslinjer og rutiner er etablert for å sikre at revisjonsoppdraget gjennomføres i samsvar med faglige standarder, herunder hvilke systemer som er etablert for å sikre konsistent kvalitet på gjennomføringen av oppdraget, hvem som har ansvar for oppfølging og hvem som har ansvar for gjennomgåelse

- oppdragskontroll
 - Hvilke retningslinjer og rutiner er etablert for eventuell oppdragskontroll, vedrørende:
 - type, tidspunkt og omfang av oppdragskontroller
 - hvordan oppdragskontrollør utpekes
 - hva oppdragskontrollen skal omfatte
- intern overvåking av revisjonsselskapet sin interne kvalitetskontroll
 - Hvilke overvåkingsprosesser er utformet for å gi rimelig sikkerhet for at retningslinjene og rutinene knyttet til kvalitetskontrollsystemet er relevant, tilstrekkelig og fungerer effektivt
Prosessene skal omfatte:
 - løpende vurdering og evaluering av kvalitetskontrollsystemet, herunder syklisk inspeksjon av minst ett oppdrag pr oppdragsansvarlig revisor
 - ansvar for overvåkingsprosessen
 - hvem som utfører inspeksjon av oppdrag

God orientering av punktene i punkt d, som gjør at kontrollutvalget får en reell mulighet til å forstå elementene i revisjonsselskapets kvalitetskontrollsystem, vil bidra til både å heve kvaliteten i revisjonen samt være et nyttig ledd i kontrollutvalget sitt påse-ansvar.

3. Utdrag fra kommuneloven

KAP.14 ØKONOMIFORVALTNING

§ 14-6 Årsregnskap og bokføring

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide følgende årsregnskap:

- a. Regnskap for kommunekassen eller fylkeskommunekassen
- b. Regnskap for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak
- c. Regnskap for annen virksomhet som er en del av kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget regnskap i medhold av lov eller forskrift
- d. Samlet regnskap for kommunen eller fylkeskommunen som juridisk enhet

Årsregnskapene skal bestå av et driftsregnskap og et investeringsregnskap. Driftsregnskapet og investeringsregnskapet skal deles inn og stilles opp på samme måte som årsbudsjettet. Årsregnskapene skal også bestå av et balanseregnskap og noteopplysninger.

Årsregnskapene skal utarbeides i samsvar med følgende grunnleggende regnskapsprinsipper:

- a. All tilgang på og bruk av midler i året skal framgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet
- b. All tilgang på og bruk av midler skal regnskapsføres brutto
- c. Alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes
- d. Hvis størrelsen på et beløp er usikkert, brukes beste estimat

Årsregnskapene skal føres i samsvar med god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsopplysninger skal bokføres, spesifiseres, dokumenteres og oppbevares i samsvar med bokføringsloven §§ 3 til 14.

Årsregnskapene skal avlegges senest 22. februar.

Departementet kan gi forskrift om årsregnskapene, regnskapsføringen, regnskapsavslutningen og bokføringen og unntak fra denne paragrafen

KAP. 23 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

§ 23-1 Kontrollutvalget

Kommunestyret og fylkestinget velger selv et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på deres vegne.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget. Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren. Utvalget skal ha minst fem medlemmer. Minst ett medlem skal velges blant kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.

Utelukket fra valg er:

- a. ordfører og varaordfører
- b. medlemmer og varamedlemmer av formannskap eller fylkesutvalg
- c. medlemmer og varamedlemmer av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet. Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret eller fylkestinget er likevel valgbare
- d. medlemmer av kommuneråd eller fylkesråd
- e. medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité eller fylkestingskomité
- f. ansatte i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen
- g. personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedrifts-

forsamlingen, i et selskap som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i

- h. personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefelleskap

Kommunestyret og fylkestinget kan når som helst velge medlemmer til utvalget på nytt. Hvis ett eller flere medlemmer av utvalget skal skiftes ut, skal alle medlemmene velges på nytt.

§ 23-2 Kontrollutvalgets ansvar og myndighet

Kontrollutvalget skal påse at:

- kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret eller fylkestinget når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne.

Kontrollutvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen. Kommunestyret og fylkestinget kan selv bestemme at denne retten ikke gjelder lukkede møter i kommunestyret og kommunerådet eller fylkestinget og fylkesrådet.

Departementet kan gi forskrift om kontrollutvalgets oppgaver og saksbehandling.

§ 23-3 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regel-etterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

§ 23-4 Eierskapskontroll

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for

hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

§ 23-5 Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.

§ 23-6 Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.

Kontrollutvalget kan kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- interkommunale selskaper etter IKS-loven
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefelleskap
- aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer

Opplysningene etter første ledd kan kreves fra virksomhetens daglige leder, styret og den valgte revisoren for selskapet.

Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Kommunestyret og fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper som er nevnt i første ledd, og om hvilke dokumenter mv. som skal sendes til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget skal varsles om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer og har rett til å være til stede i disse møtene.

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd gjelder på tilsvarende måte overfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen. Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

§ 23-7 Sekretariatet

Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstiller utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen.

Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til

- ansatte i kommunen eller fylkeskommunen som har andre arbeidsoppgaver enn å være sekretær for kontrollutvalget
- den som utfører revisjon for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen
- medlemmer av kontrollutvalget, kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen

Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget.

KAP. 24 REVISJON§ 24-1 Valg av revisor

Kommunestyret og fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv revisor.

Vedtak etter første og andre ledd treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.

Representantskapet i interkommunalt politisk råd og i kommunalt oppgavefelleskap velger regnskapsrevisor hvis ikke noe annet er fastsatt i samarbeidsavtalen.

§ 24-2 Revisors ansvar og myndighet

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov.

Revisor skal planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk.

Revisor skal rapportere om sitt arbeid og resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget.

Revisor kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram alle opplysninger, redegjørelser eller dokumenter som han eller hun finner nødvendige for å utføre sine oppgaver. Revisor kan også foreta undersøkelser som han eller hun mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

Revisor har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 e.

Departementet kan gi forskrift om revisors plikter og kvalifikasjoner, skifte av revisor og begrensninger i revisors taushetsplikt.

§ 24-3 Revisors møterett, opplysningsplikt mv.

Oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Revisoren har rett til å få uttalelsene sine protokollert. Møteretten gjelder likevel ikke når en sak som angår en revisors tilsettingsforhold behandles.

Oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder har møteplikt i kommunestyrets eller fylkestingets møter når kommunestyret eller fylkestinget skal behandle saker som er knyttet til revisors oppdrag.

Oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder har møterett i kommunestyret eller fylkestinget.

Oppdragsansvarlig revisor skal gi opplysninger om kommunen eller fylkeskommunen som han eller hun har fått kjennskap til under revisjonen, hvis et medlem av kommunestyret, fylkestinget eller kontrollutvalget krever det.

Hvis revisor utenfor et møte blir bedt om å gi informasjon til et medlem av kommunestyret, fylkestinget eller kontrollutvalget, kan revisor kreve å få gi sitt svar i et møte.

§ 24-4 Revisors uavhengighet ogandel

Revisor skal være uavhengig og ha godandel.

Departementet kan gi forskrift om krav til revisors uavhengighet ogandel.

§ 24-5 Regnskapsrevisjonens innhold

Revisor skal vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift.

Revisor skal vurdere om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift.

Revisor skal vurdere om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever. Revisor skal vurdere om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Revisor skal se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.

Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil.

§ 24-6 Revisors plikter ved utførelsen av regnskapsrevisjon

Revisor skal se etter om den økonomiske internkontrollen er ordnet på en betryggende måte.

Revisor skal vurdere risikoen for at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon som følge av misligheter og feil, og innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger lov- eller forskriftsbrudd som er av vesentlig betydning for årsregnskapet.

Revisor skal vurdere risikoen for brudd på kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene, og innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om årsregnskapet inneholder vesentlige avvik fra disse premissene.

§ 24-7 Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor**Revisor skal gi skriftlige meldinger om**

- vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- enhver mislighet

- hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget

Meldinger som nevnt i første ledd skal sendes i nummerte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om det etter første ledd bokstav e. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende et nytt brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp etter første ledd, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

§ 24-8 Revisjonsberetning

Regnskapsrevisor skal avgi en revisjonsberetning til kommunestyret eller fylkestinget senest 15. april. Det skal sendes kopi til kontrollutvalget, til formannskapet eller fylkesutvalget og til kommunedirektøren. Revisjonsberetningen skal avgis selv om årsregnskapet eller årsberetningen ikke foreligger eller er ufullstendig.

I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om følgende:

- Om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- Om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- Om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- Om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- Om det er avdekket forhold som gir grunn til

å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik

Hvis revisor i revisjonsberetningen konkluderer med forbehold, konkluderer negativt eller ikke har tilstrekkelig grunnlag for å konkludere, skal årsaken beskrives. Hvis revisor mener at årsregnskapet eller årsberetningen ikke bør vedtas slik de foreligger, skal dette angis særskilt.

Revisjonsberetningen skal også omfatte andre forhold som revisor mener det er nødvendig å opplyse om i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

§ 24-9 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

§ 24-10 Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.

Bestemmelsene om innsyn og undersøkelser i selskaper o.l. i § 23-6 gjelder på tilsvarende måte for kommunens eller fylkeskommunens revisor.

4. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 17. juni 2019 med hjemmel i kommuneloven §§ 23-2, 24-2 og 24-4.

KAPITTEL 1. KONTROLLUTVALGETS OG SEKRETARIATETS OPPGAVER MV.

§ 1 Rammer for kontrollutvalgets myndighet

Kontrollutvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer eller andre kommunale organer.

§ 2 Kontrollutvalgets rolle i fastsettelsen av budsjettet for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14- 3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

§ 3 Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor
- regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven

§§ 24-7 til 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekningene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

§ 4 Kontrollutvalgets rapportering om forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

§ 5 Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om revisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

§ 6 Innkallinger til møte i kontrollutvalget

Innkallinger til møte i kontrollutvalget skal sendes til utvalgets medlemmer, ordfører eller fylkesordfører og kommunens eller fylkeskommunens oppdragsansvarlige revisorer.

§ 7 Sekretariatets oppgaver

Sekretariatet skal forberede sakene for kontrollutvalget og skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet. Sekretariatet skal også påse at kontrollutvalgets vedtak blir iverksatt.

KAPITTEL 2. KRAV VED EGEN REVISJON, VALG OG BYTTE AV REVISOR OG UTTALELSESRETT VED FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL

§ 8 Ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse av revisor

Når kommunen eller fylkeskommunen har egen revisjon, er det kommunestyret eller fylkestinget selv som ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens leder.

Kontrollutvalget innstiller i slike saker. Revisjonens leder ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens øvrige ansatte.

§ 9 Revisjonsplikt, valg av regnskapsrevisor og kvalifikasjonskrav

Plikten til å utføre regnskapsrevisjon gjelder for alle kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper etter kommuneloven § 14-6 første ledd.

Kommunestyret og fylkestinget velger hvem som skal være regnskapsrevisor for hver av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper og årsberetninger.

Den oppdragsansvarlige for regnskapsrevisjon etter kommuneloven skal ha en bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon. En person som var oppdragsansvarlig revisor i en kommune eller fylkeskommune 1. juli 2004, kan likevel fortsette som oppdragsansvarlig i den samme kommunen eller fylkeskommunen, selv om personen ikke oppfyller kravet i første punktum.

Representantskapet skal velge regnskapsrevisor når et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap etter kommuneloven § 14-8 første ledd utarbeider eget årsregnskap og egen årsberetning, og det ikke er fastsatt noe annet i samarbeidsavtalen.

§ 10 Utpeking av oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og oppdragsansvarlig revisor for eierskapskontroll

Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.

§ 11 Krav ved bytte av regnskapsrevisor

Før en revisor tar på seg ansvaret for regnskapsrevisjon etter kommuneloven, skal revisoren be om en uttalelse fra den reviderte virksomhetens forrige revisor om det foreligger forhold som tilsier at en ny revisor ikke bør ta på seg oppdraget. Den forrige revisoren skal uten ugrunnet opphold opplyse skriftlig til den nye revisoren om begrunnelsen for sin fratreden.

Hvis en revisor sier fra seg et oppdrag og fraråder en annen revisor å ta på seg oppdraget, skal revisor dokumentere begrunnelsen for å fratre og for rådet. Også den nye revisoren skal dokumentere sin begrunnelse for å ta på seg oppdraget i strid med den forrige revisorens råd.

Hvis det kan ha betydning for den framtidige revisjonen, skal den forrige regnskapsrevisoren uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger og dokumentasjon om revisjonsoppdraget til den nye revisoren.

§ 12 Regnskapsrevisors rett til å si fra seg et oppdrag

Når en kommune eller fylkeskommune deltar i et interkommunalt revisjonssamarbeid, eller har inngått avtale med en annen regnskapsrevisor, har regnskapsrevisoren rett til å si fra seg oppdraget hvis

- revisoren har avdekket og påpekt vesentlige brudd på lov eller forskrift som den reviderte virksomheten er underlagt, og virksomheten ikke iverksetter tiltak som er nødvendige for å rette opp forholdene
- revisoren ikke gis mulighet til å oppfylle sine plikter etter lov eller forskrift

c. det foreligger andre særlige grunner

Revisor skal gi kontrollutvalget og den revisjonspliktige rimelig forhåndsvarsel før vedkommende sier fra seg oppdraget som revisor.

§ 13 Overføring av revisjonsoppdrag ved sammenslutning eller omorganisering av revisors virksomhet

Hvis flere revisjonsselskaper slår seg sammen, viderefører det nye selskapet de revisjonsoppdragene som selskapene hadde før sammenslutningen. Det samme gjelder ved selskapsrettslig omorganisering av et revisjonsselskap, og når en personlig drevet revisjonsvirksomhet tas opp i et revisjonsselskap.

Overføring av revisjonsoppdrag etter første ledd begrenser ikke oppdragsgiverens adgang til å bytte revisor.

Et selskap eller en person som nevnt i første ledd skal uten ugrunnet opphold gi skriftlig melding til oppdragsgiveren om sammenslutning, omorganisering eller opptak.

§ 14 Uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til kommunedirektøren, kommunerådet eller fylkesrådet.

Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til det kommunale eller det fylkeskommunale foretaket, aksjeselskapet eller interkommunale selskapet som er gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Revisor skal sende et utkast til rapport om eierskapskontroll til uttalelse til selskapet som er omfattet av eierskapskontrollen og til den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierfunksjon.

Uttalelsen skal i sin helhet fremgå av rapporten.

§ 15 Krav til revisjonskriterier

Revisor skal etablere revisjonskriterier for det enkelte revisjonsprosjektet.

KAPITTEL 3. KRAV TIL REVISOR OG REVISORS MEDARBEIDERE

§ 16 Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

§ 17 Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er

- revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken
- revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere
- revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer

§ 18 Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

Revisor kan ikke

- a. ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen
- b. ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av
- c. være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap
- d. delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren
- e. utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet
- f. yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver
- g. opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218

§ 19 Krav til egenvurdering av uavhengighet

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune, skal løpende vurdere sin uavhengighet.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

En skriftlig egenvurdering om revisjonens uavhengighet skal følge alle tilbud om revisjon.

§ 20 Unntak fra taushetsplikten for revisor og revisors medarbeidere

Revisors taushetsplikt etter kommuneloven § 24-2 femte ledd gjelder også for revisors medarbeidere.

Hvis det i forbindelse med et revisjonsoppdrag eller annen kontroll framkommer forhold som gir grunn til mistanke om at det er begått en straffbar handling, kan revisor og revisors medarbeidere underrette politiet uten hinder av taushetsplikten. Hvis det er åpnet etterforskning i en straffesak, kan revisor og revisors medarbeidere uten hinder av taushetsplikten avgi forklaring og framlegge dokumentasjon til politiet om revisjonsoppdrag eller annen kontroll.

Hvis det er nødvendig for at skatteetaten skal kunne utføre sine kontrolloppgaver, kan revisor og revisors medarbeidere uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger til skatteetaten om en persons forbindelse med kommunen eller fylkeskommunen.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at kontrollører som er engasjert av bransjeorganisasjoner, kan kontrollere hvordan revisjonen er utført.

§ 21 Krav til dokumentasjon av revisors virksomhet

Revisor skal dokumentere hvordan revisjonen er gjennomført og resultatet av revisjonen. Dokumentasjonen skal kunne underbygge og gi grunnlag for å etterprøve revisors konklusjoner. Forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter eller feil, skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg.

Ved rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten skal revisor dokumentere oppdragets art, omfang og en eventuell anbefaling.

Revisor skal oppbevare dokumentasjonen på en ordnet og betryggende måte i minst 10 år.

KAPITTEL 4. IKRAFTTREDELSE OG OPPHEVELSER

§ 22 Ikrafttredelse og opphevelse av andre forskrifter

Forskriften trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 15. juni 2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner og forskrift 15. juni 2004 nr. 904 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.

5. Krav til revisors kompetanse

KOMPETANSEKRAV

Den oppdragsansvarlige for revisjon av årsregnskap og årsberetning etter kommuneloven, skal ha en bachelor eller mastergrad i regnskap og revisjon i samsvar med finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg har tre års praksis fra regnskapsrevisjon.

ETTERUTDANNINGSKRAV

Formålet med etterutdanning er at en som ansvarlig revisor skal være tilstrekkelig faglig oppdatert. Etterutdanningskravet er også å se på som et minimumskrav. Revisorene er således selv pålagt å vurdere om det er behov for mer etterutdanning, eksempelvis for å ha nødvendig kunnskap til å kunne revidere den aktuelle kunden.

I offentlig sektor er det et etablert foreningsbasert etterutdanningskrav stilt av NKRF. Det krever selvsagt at man er medlem av NKRF for å bli underlagt disse kravene:

Innenfor en 3-års periode er oppdragsansvarlige revisorer forpliktet til å gjennomføre nødvendig etter- og videreutdanning innenfor relevante fagområder med til sammen 105 kurstimer. De øvrige ansatte (jf. pkt. 1) er forpliktet til å gjennomføre etter- og videreutdanning med til sammen 63 timer innenfor en 3-års periode (ref. regler for obligatorisk etter- og videreutdanning for personlige medlemmer av Norges Kommunerevisorforbund, <https://www.nkrf.no/vedtekter-og-reglement/obligatorisk-etter-og-videreutdanning>).

Det er ikke samme krav til øvrige ansatte i private som reviderer kommuner og som ikke er medlem i NKRF.

6. Eksempel på uavhengighetserklæring

VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR SIN UAVHENGIGHET I FORHOLD TIL XX KOMMUNE

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17. juni 2019, § 19, skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og elles ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisor sine medarbeidere (jf. § 24-4 i kommuneloven, LOV-2018-06-22-83), men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (kap. 3) stiller krav til revisor sin uavhengighet. Kravene er nærmere beskrevet nedenfor.

§ 16 Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

§ 17 Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er

- a. revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken
- b. revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere

- c. revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere
- d. slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer

§ 18 Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

Revisor kan ikke:

- a. ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen
- b. ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av
- c. være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap
- d. delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren
- e. utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet
- f. yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver
- g. opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218

REVISOR SIN EGENVURDERING AV PUNKTENE OVENFOR:

§ 16 Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet overfor xx kommune
§ 17 Nærstående	Undertegnede eller nærstående til undertegnede har ikke tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller til virksomhetens ansatte eller tillitsmenn som vil svekke min uavhengighet og objektivitet
§ 18, Pkt. a: Ansettelsesforhold	Undertegnet er ikke ansatt i andre stillinger i xx kommune
§ 18, Pkt. b: Stilling i virksomhet der kommunen deltar i eller er eier av	Undertegnede har ikke tilsettingsforhold i virksomhet som xx kommune deltar i eller er eier av
§ 18, Pkt. c: Medlem i styrende organ	Undertegnet er ikke medlem av styrende organ i virksomhet som xx kommune deltar i eller er eier av
§ 18, Pkt. d: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit
§ 18, Pkt. e: Rådgjevings-tjenester eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisor sin uavhengighet og objektivitet	<p>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivingstjenester eller andre tjenester overfor xx kommune som er egnet til å svekke min uavhengighet eller objektivitet overfor xx kommune.</p> <p>Undertegnede bekrefter at:</p> <ol style="list-style-type: none"> leveranse av andre tjenester enn revisjon, eksempelvis rådgiving, ikke utgjør en trussel mot min uavhengighet revisjonsselskapet har regler for hvilke tjenesteleveranser det kan påta seg utenom revisjonsoppgavene og for individuelle og/eller samlede honorarbegrensninger
§ 18 Pkt. f: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor xx kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver
§ 18 Pkt. g: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at hverken revisor eller revisjonsselskapet for tiden opptre som fullmektig for xx kommune
Rotasjon	Undertegnede bekrefter at krav i oppdragsavtalen om rotasjon av oppdragsansvarlig revisor, etterfølges

7. Krav til revisjonsselskapenes kontrollsystem

Risikoen for at revisjonsoppdrag ikke gjennomføres i samsvar med kravene i lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk, kan være vesentlig. ISA 220 Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper, samt av ISQC, som er den bransjefastsatte internasjonale standarden for kvalitetskontroll, omhandler en rekke risikoreduserende tiltak som et revisjonsselskap må iverksette.

ISA 220 pkt. 2

Revisjonsfirmaet er ansvarlig for systemer, retningslinjer og rutiner for kvalitetskontroll. I henhold til ISQC 1 er firmaet forpliktet til å etablere og vedlikeholde et kvalitetskontrollsystem som gir firmaet betryggende sikkerhet for at: (a) Firmaet og personalet etterlever profesjonsstandarder og gjeldende regulatoriske og juridiske krav; og (b) Revisjonsberetningene som avgis av firmaet eller oppdragsansvarlige revisorer er hensiktsmessige ut fra omstendighetene.

ISA-en forutsetter at firmaet er underlagt ISQC 1 eller nasjonale krav som er minst like strenge.

ISQC 1 Elementer i et kvalitetskontrollsystemPkt.16

Revisjonsfirmaet skal etablere og vedlikeholde et kvalitetskontrollsystem som omfatter retningslinjer og rutiner for hvert av de følgende elementene

- Lederansvar for kvalitetssikring i revisjonsfirmaet
- Relevante etiske krav
- Aksept og fortsettelse av klientforhold og enkeltoppdrag
- Menneskelige ressurser
- Gjennomføring av oppdrag
- Overvåking

Pkt. 17

Revisjonsfirmaet skal dokumentere sine retningslinjer og rutiner og kommunisere dem til revisjonsfirmaets personale. (Jf. punkt A2–A3)

8. Evaluering av revisor - årlig eller ved behov

MOMENTER FOR VURDERING	KOMMENTAR
PÅSE AT REGNSKAPET BLIR REVIDERT PÅ EN BETRYGGENDE MÅTE	
Kvalifikasjonskrav: Er kravet til utdanning og etterutdanning tilfredsstillt?	
Vandel: Har revisjonen et system for å vurdere ansattes vandel, og etterleves systemet?	
Uavhengighet: <ol style="list-style-type: none"> Har kontrollutvalget mottatt egenerklæring om uavhengighet fra oppdragsansvarlig revisor? Har revisor gode rutiner for å sikre uavhengighet? Roterer oppdragsansvaret mellom revisorene i selskapet? 	
Kvalitetskontroll: <ol style="list-style-type: none"> Har revisjonsselskapet et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC1)? Er kontrollutvalget informert om resultatet av eventuelle eksterne kvalitetskontroller? 	
HOLDE SEG LØPENDE ORIENTERT OM REVISJONSARBEIDET	
Orientering fra planleggingsfasen: <ol style="list-style-type: none"> Har kontrollutvalget fått orientering om revisjonsplanen og risiko- og vesentlighetsvurdering for etterlevelseskontroll? Har revisor orientert om hvordan vesentlighetsgrenser er vurdert? 	
Orientering fra interimfasen: <ol style="list-style-type: none"> Har revisor utført de planlagte revisjonshandlingene? Hvis ikke, er avvikene fra planen begrunnet? Er det utført revisjon på transaksjonsklasser i samsvar med planen? Har revisor vurdert mislighetsrisiko? 	

MOMENTER FOR VURDERING	KOMMENTAR
Orientering fra årsoppgjørphasen: <ol style="list-style-type: none"> Har revisor orientert tilfredsstillende om regnskaps- og rapporteringsprosessen? Er revisors vurdering av årsregnskapet med noter, tilfredsstillende? Har revisor vurdert opplysningene i årsmeldingen opp mot årsregnskapet? 	
Orientering fra etterlevelseskontroll: Har kontrollutvalget fått skriftlig rapport om resultatene etter etterlevelseskontroll?	
PÅSE AT REVISJONSARBEIDET FOREGÅR I SAMSVAR MED LOV OG FORSKRIFT, GOD KOMMUNAL REVISJONSSKIKK OG KONTROLLUTVALGETS AVTALER MED, ELLER INSTRUKSER TIL REVISOR	
Foregår revisjonsarbeidet i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk: <ol style="list-style-type: none"> Har kontrollutvalget fått egenerklæring om at revisjonsarbeidet har foregått i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk? Hvordan vurderer administrasjonen samarbeidet med revisor? Har revisor vurdert hensiktsmessigheten med gjennomføringen av revisjonen? 	
Foregår revisjonsarbeidet i samsvar med kontrollutvalgets avtaler med, eller instruks til revisor? <ol style="list-style-type: none"> Er revisjonsoppdraget gjennomført i samsvar med oppdragsavtalen? Har revisor fulgt kontrakt/avtale/revisjonsplan/instruks? Er revisjonsarbeidet gjennomført i henhold til åpenhetsrapport? Vurderer kontrollutvalget gjennomføringen av årets revisjon som betryggende? Er revisjonshonoraret rimelig, sett i lys av virksomhetens størrelse, kompleksitet og risiko? Hva er årsaken til eventuelle vesentlige endringer i honoraret? Er disse kommunisert til kontrollutvalget? 	

9. Engasjementsbrev

I revisjonsoppdrag er revisor pålagt å inngå engasjementsbrev med klienten, det vil si med kommunen. (ref. internasjonal standard for revisjon, ISA 210). Under framgår hvilke elementer et slikt engasjementsbrev skal inneholde.

For kontrollutvalget er det lite å hente ved å ta utgangspunkt i engasjementsbrevet som grunnlag for å gjennomføre et påse-ansvar. Som bestiller (kunde) kan kontrollutvalget imidlertid ha forventninger og krav til revisor. Slike forventninger og krav bør tas inn i en årlig oppdragsavtale. Oppdragsavtale evt. kontrakt, går foran engasjementsbrev.

Hovedhensikten med engasjementsbrevet er orientering fra revisor om ledelsens ansvar for avleggelsen av årsregnskapet samt orientere om målet med revisjonen og dens begrensninger. Revisor skal stile engasjementsbrevet til den som i organisasjonen er ansvarlig for overordnet styring og kontroll. FKT anbefaler at revisor sender engasjementsbrev til kontrollutvalget med kopi til rådmann. Dette er i samsvar med anbefaling fra NKRF.

ISA 210 Inngåelse av avtale om vilkårene for revisjonsoppdrag (utdrag)

- a. Denne internasjonale revisjonsstandard (ISA-en) omhandler revisors oppgaver med og plikter til å avtale vilkårene for revisjonsoppdraget med ledelsen og, der det er relevant, dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll. Dette innebærer å fastsette at visse forhåndsbetingelser for revisjonen, hvis ansvar ligger hos ledelsen og, der det er relevant, dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, er til stede.
- b. Revisor skal bli enig om vilkårene for revisjonsoppdraget med ledelsen eller dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, der det er relevant. (Jf. punkt A22) .
- c. Under hensyn til punkt d skal de avtalte vilkårene

for revisjonsoppdraget nedfelles i et engasjementsbrev eller annen egnet form for skriftlig avtale, og skal omfatte: (Jf. punkt A22–A26)

- Målet med og omfanget av revisjonen av regnskapet
 - Revisors oppgaver og plikter
 - Ledelsens ansvar
 - Identifisering av det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering for utarbeidelsen av regnskapet
 - Henvisning til den forventede formen på og innholdet i eventuelle uttalelser som skal avgis av revisor, og (Jf. punkt A23a)
 - En erklæring om at det kan foreligge omstendigheter hvor en uttalelse kan avvike fra forventet form og innhold.
- d. Dersom lov eller forskrift inneholder tilstrekkelig detaljerte krav til vilkårene for revisjonsoppdraget som det henvises til i punkt c, er det ikke nødvendig at revisor nedfeller dem i en skriftlig avtale, med unntak av det faktum at slik lov eller forskrift finner anvendelse og at ledelsen erkjenner og forstår sitt ansvar som angitt i punkt 6(b). (Jf. punkt A23, A27–A28) .

10. Arbeidsgruppens sammensetting

Styremedlem

Einar Ulla (leder)

Styremedlem

Dag Robertsen

Kontrollsjef

Tor Harald Hustad

Møre og Romsdal fylkeskommune

Daglig leder

Torbjørn Berglann

Konsek Trøndelag IKS

Kontrollutvalgsmedlem

Bente Tangen

Porsgrunn kommune

fratrådte våren 2018

Generalsekretær

Anne-Karin Femanger Pettersen

tiltrådte arbeidsgruppen våren 2018

www.fkt.no

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr: 1535	
Dato: 30 JAN 2018	
Saks og Arkivnr: 1535	Løpenr: 058/18
Arkivkode: 216	Gradering: 44-1 513 51-301 513 1. veddel nr. 2

OPPDRAGSAVTALE

1. Bakgrunn

Eierne i Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRR) har i fellesskap vedtatt at all revisjon skal skje i egenregi gjennom Møre og Romsdal Revisjon IKS. Dette er nærmere regulert i eier- og selskapsavtalen for Møre og Romsdal Revisjon IKS.

MRR utsteder hvert 4. år, eller oftere ved behov, et engasjementsbrev som stiles til kontrollutvalget med kopi til kommunen v/ rådmann samt økonomisjef. Hensikten med engasjementsbrevet er å beskrive revisjons forståelse av revisjonsoppdraget, slikt at kontrollutvalget og administrasjonen får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av revisor.

Denne avtalen (Oppdragsavtalen), regulerer hvilke tjenester revisor (leverandør) skal levere og løse for kommunen v/kontrollutvalget (kunde), samt hvilke forutsetninger og forventninger som ligger til grunn for denne leveransen.

2. Partene

Denne avtalen er inngått mellom MRR (leverandør) og Vestnes kommune v/ kontrollutvalget (kunde).

3. Avtalens omfang

Ved etablering av MRR var utgangspunktet at leveranseomfanget fra MRR til kommunen skal være i samme omfang som tidligere. For Vestnes kommune gjelder dette tjenester innen:

- Regnskapsrevisjon (vedlegg 1 - Gjennomføring av regnskapsrevisjon)
- Forvaltningsrevisjon/selskapskontroll og eventuelle andre undersøkelser (vedlegg 2 - Gjennomføring av forvaltningsrevisjon/selskapskontroll og eventuelt andre undersøkelser)

Når det gjelder selve leveransen av regnskapsrevisjon er spesifikasjon av denne samt forventninger til gjennomføring nærmere regulert i vedlegg 1 til avtalen.

Når det gjelder forvaltningsrevisjonsprosjekter, selskapskontroll og andre undersøkelser, skal kontrollutvalget bestille dette gjennom egne vedtak i kontrollutvalget. Forventninger til og gjennomføring av disse leveransene er nærmere regulert i vedlegg 2 til avtalen.

4. Avtaleperiode

Avtalen gjelder for en valgperiode av gangen. Som følge av at MRR først ble operativ fra 1. februar 2017, gjelder nærværende avtale for perioden 1. november 2017 til 31. desember 2019.

Ny avtale for perioden 1. januar 2020 til 31. desember 2024 skal være ferdigforhandlet før 1. oktober 2019.

5. Rammeverk og kontaktperson

Rammeverk:

Det er utarbeidet rammeverk/styringsdokumenter som legger føringer for arbeidsform og innhold i arbeidet til kontrollutvalget, kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal og den valgte revisor i Vestnes kommune, herunder samhandling mellom aktørene. Dette gjelder følgende reglement/styringsdokument:

- Reglement for kontrollutvalet i Vestnes kommune (Revidert i kommunestyret 27.8.2015 i k-sak 66/15) - Vedlegg 3
- Plan for kontrollutvalet si verksemd for perioden 2017-2019 (Vedteken i Kontrollutvalet 2.10.2017 sak 26/17) - Vedlegg 4

Det forutsettes at den til enhver tid valgte revisor i kommunen, er kjent med gjeldende reglement og styringsdokument, og hensynstar dette i sin aktivitet og arbeid.

Kontaktperson:

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal er revisor sin kontaktperson i alle saker overfor kontrollutvalget.

6. Honorar

Vedtatt budsjett i MRR (etter godkjenning i representantskapet) danner grunnlag for det årlige honoraret/driftstilskudd fra kommunen til MRR. Avtalt honorar omfatter de tjenester/leveranser som inngår i pkt. 3 over, og som ytterligere er spesifisert i vedlegg 5.

Utgangspunktet for honorarberegning er eieravtalen § 3. I en overgangsfase på 4 år fra etablering skal betaling ta utgangspunkt i det kommunen betalte ved overgangen til MRR.

a. Honorar

- Framgangsmåten for beregning av honorar reguleres av selskapsavtalen § 9. «Utkastet til budsjett for MRR skal sendes de respektive kontrollutvalgssekretariatene før behandling i selskapets styre, slik at de kan gi merknader og hensynta utkastet når utvalgene utarbeider budsjettforslag for det samlede kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.»

Videre forutsettes det at det i forkant av oversendelse av budsjettutkast, har vært dialogmøte mellom partene omkring leveranseinnhold/-omfang og -tilnærming med henblikk på honoraret sin størrelse og muligheter for effektivisering og/eller justering av innholdet i leveransene.

- Som det framgår av selskapsavtalen § 3, er det en intensjon at revisjonen skal effektiviseres. Begge parter skal bidra og legge til rette for dette.

b. Fakturerings-/betalingsplan

- Det faktureres forskuddsvis hvert kvartal så lenge fastpris ligger til grunn for fakturering, jf. Eieravtalens §3 for fakturering i henhold til fastpris eller medgått tid.
- Fakturering i henhold til medgått tid foretas etterskuddsvis hvert kvartal. Fakturaen skal vedlegges oversikt over medgått tid per medarbeider – fordelt på hovedkategorier av oppdrag/prosjekt.
- Fakturaen skal betales innen 30 dager fra utstedelse.
- Tilleggsfakturering utover avtalt beløp, er kun aktuelt dersom det bestilles større utredninger eller granskninger som går ut over hva som har vært en naturlig del av eksisterende leveranse, jf. pkt. 3 over samt vedlegg 1 og 2. Større utredning og/eller granskning innebærer bestilling av enkeltprosjekt som går ut over det som tidligere har inngått i leveransene.
- Tilleggsfakturering må være avtalt med administrasjonen eller kontrollutvalget i forkant før oppstart av tilleggsoppdraget. Kontrollutvalget skal orienteres ved bestillinger fra administrasjonen.

7. Andre forhold

MRR skal ha etablert et kvalitetssikringssystem som blant annet omfatter opplegg for uavhengig oppdragskontroll for utvalgte oppdrag, herunder et system for intern periodisk kvalitetskontroll av enkeltoppdrag. Dette er beskrevet i MRR sin kvalitetsmanual som bygger på ISQC 1 (Internasjonal Standard for kvalitetskontroll).

MRR skal delta i eksternt foreningsbasert kvalitetskontrollopplegg. Kopi av rapporter fra foreningsbaserte kvalitetskontroller av MRR skal når rapport foreligger, straks og uoppfordra oversendes i sin helhet til kontrollutvalget.

MRR skal etablere ett system for årlig egevaluering av kvaliteten av eget arbeid og de forutsetninger som må være tilstede for at revisjonen blir utført med en tilfredsstillende kvalitet. Egevalueringen skal også omtale resultatet av gjennomførte oppdragskontroller, resultatet av og resultatet av eventuell gjennomført eksternt foreningsbasert kvalitetskontroll. Egevaluering skal årlig oversendes kontrollutvalget.

MRR skal legge til rette for at kontrollutvalget kan oppfylle sitt ansvar for tilsyn av revisjonsordninga i samsvar med kontrollutvalgskriften § 6 og pkt. 3 i reglementet for kontrollutvalget i kommunen. Det forutsettes at MRR legger til rette for at kontrollutvalget kan gjennomføre sitt tilsyn.

Revisors arbeidspapirer er revisor sin dokumentasjon av gjennomføring av revisjonsoppdragene. Dokumentasjonen skjer i henhold til gjeldene revisjonsstandarder. MRR sitt kvalitetssikringssystem inklusive egevaluering, samt eksternt foreningsbasert kvalitetskontroll sikrer at dokumentasjonen er i henhold til lov og revisjonsstandarder. Når revisjonsselskap er organisert som et interkommunalt foretak har kontrollutvalget ikke rett til innsyn i revisor sine arbeidspapirer. Ved behov kan kontrollutvalget likevel be revisor om opplysninger om hvordan et saksforhold er revidert, herunder hvilken skjønnsutøvelse om er anvendt.

MRR skal årlig utarbeide åpenhetsrapport i samsvar med revisorloven § 5a-2 og i tråd med anbefalinger fra NKRF. Åpenhetsrapporten skal uoppfordret oversendes til kontrollutvalget, når rapporten er godkjent i styret til MRR.

MRR skal sende sitt årsregnskap med styrets årsberetning og revisjonsberetning til kontrollutvalget når det er fastsatt av representantskapet.

8. Oppsigelse av avtalen

Hver av partene kan si opp avtalen med ett års varsel, dog bare innenfor de rammer som er angitt i selskapsavtalen §16.

9. Vedlegg til avtalen

Avtalen har følgende vedlegg. Dette omfatter

- Vedlegg 1: Gjennomføring av regnskapsrevisjon
- Vedlegg 2: Gjennomføring av forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og andre undersøkelser
- Vedlegg 3: Reglement for kontrollutvalget
- Vedlegg 4: Plan for kontrollutvalgets virksomhet 2017-2019
- Vedlegg 5: Honorar for gjeldende år

Molde, 30. jan. 2018

Møre og Romsdal Revisjon IKS
Daglig leder

Kontrollutvalget i Vestnes
Ved kontrollutvalgsleder

Vedlegg 1 – Gjennomføring av regnskapsrevisjon

1. Innledning

Innholdet i vedlegget skal regulere forhold knyttet til gjennomføring av regnskapsrevisjon i Vestnes kommune, herunder avklare forventninger som ligger til revisorfunksjonen samt regulere forholdet mellom utfører av oppdraget og kontrollutvalget.

Det er en forutsetning at revisjon utføres i samsvar med lov, forskrift, revisjonsstandarder og god kommunal revisjonsskikk fastsatt av Norsk Kommunerevisorforbund (NKRF).

2. Leveranseomfang (Jfr Selskapsavtalen §3)

Ved etablering av MRR er utgangspunktet at omfang av tjenester fra MRR skal være i samme omfang som kommunen tidligere fikk før overgang til MRR. Det er derfor lagt til grunn at innenfor det avtalte vederlaget, jf. pkt. om honorar, inngår følgende elementer i tjenesteleveransen - regnskapsrevisjon:

Regnskapsrevisjon	
Tjeneste	Elementer
Ordinær revisjon av årsmelding og årsregnskap	Revisjonsberetning Oppfølging av revisjonsmerknader Deltakelse på nødvendige planleggings- og oppsummeringsmøter bl.a. med kontrollsekretariat/administrasjon enkeltvis og/eller i fellesskap
Revisjonsrelaterte tjenester – attestasjoner/bekreftelse	Utstedelse av attestasjoner/bekreftelser innen følgende områder (eksempelvis) <ul style="list-style-type: none">- Kompensasjonskrav etter lov om kompensasjon for merverdiavgift- Spillemiddelregnskap (kulturdepartementet for idretts- og kulturanlegg)- Refusjonskrav lønnskudd fra NAV- Byggeregnskap- Følgeskriv til lønnsoppgavene- Bekreftelser ifb låneopptak- Finansreglement
Løpende rådgivning og mindre utredninger	Revisor skal være tilgjengelig for administrasjon og kontrollutvalget for løpende spørsmål, avklaringer og mindre utredninger når det gjelder spørsmål av regnskaps-, avgifts- og skattemessig art/karakter
Løpende møter med kontrollsekretariatet	Revisor skal være tilgjengelig for kontrollutvalgssekretariatet for spørsmål og avklaringer i forhold til saker som er relevante for revisor sitt oppdrag, og i forhold til kontrollutvalgssekretariatets behov for avklaringer i tilknytning til sin forberedelse av saker til kontrollutvalget.
Møte i kontrollutvalget og kommunestyret	Oppdragsansvarlig revisor eller stedfortreder skal møte i <u>kontrollutvalget</u> når det gjelder saker som har tilknytning til revisors oppdrag skal behandles. I tillegg skal oppdragsansvarlig revisor eller stedfortreder møte i <u>kommunestyret</u> når saker som har tilknytning til revisors oppdrag skal behandles.

3. Arbeidsform/arbeidsdeling

Samarbeid med Kontrollutvalget/Kontrollutvalgssekretariatet:

Kontrollutvalget har på vegne av kommunestyret ansvaret for det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning i Vestnes kommune. (Jfr Kommuneloven §77) Kontrollutvalgssekretariatet skal sørge for at kontrollutvalget til enhver tid har sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov, og skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet, og er således revisor sin kontakt i saker overfor kontrollutvalget.

Det skal etableres en plan/opplegg for regelmessige møter mellom revisor og kontrollutvalgssekretariat, hvor det legges opp til et tett og godt samarbeid for å koordinere aktiviteter og dele informasjon.

- Kontrollutvalgssekretariatet skal i planleggingsfasen av revisjonsarbeidet bli involvert og orientert om risiko- og vesentlighetsvurderinger, herunder også ha mulighet til å komme med innspill til revisjonsplan og fokusområder
- Kontrollutvalgssekretariatet skal i fellesskap med revisor utarbeide plan for fellesmøter mellom administrasjon/revisor og kontrollutvalgssekretariat med henblikk på revisjonen sin gjennomføring og framdrift, samt skape arena for felles faglig prinsipdiskusjoner og oppfølging av revisjonsmerknader
- Revisor skal i møter med kontrollutvalgssekretariatet bli orientert om de funn/resultater som kontrollutvalgssekretariatet har gjort når det gjelder generelt tilsynsarbeid og dennes oppfatning av intern kontroll. Revisor kan ved behov be om tilgang til arbeidspapirer/dokumenter som kontrollutvalgssekretariatet har i den sammenheng
- Revisor skal ha mulighet til å komme med innspill til kontrollutvalget sin handlingsplan for generell kontroll og tilsyn

Samarbeid med administrasjon

- Revisor skal før oppstart av årsoppgjørrevisjon oversende spesifisering (PBC-liste) til administrasjonen, over hvilken dokumentasjon som revisor forventer skal foreligge tilfredsstillende dokumentert før revisjonen starter.
- Administrasjonen skal tilrettelegge forholdene slik at revisor kan utføre sitt arbeid både med hensyn til kvalitet og tidsriktighet. MRR skal ha tilgang til kommunens fysiske og elektroniske arkiver og regnskapssystemer i det omfang MRR anser nødvendig for å kunne utføre sitt oppdrag.
- Revisjonsarbeidet vil i tilstrekkelig grad skje ute hos enheten som blir revidert. I henhold til eieravtalen §6 skal kommunen stille nødvendige arbeidsplasser til disposisjon for revisor. Arbeidsplassen må være tilstrekkelig utstyrt for utførelse av revisors oppgaver.

4. Revisjonsteam

Revisjonsteamet består av:

Navn	Kompetanse	Rolle i teamet	Fokus- og ansvarsområder i temaet
Anne Oterhals	Registrert revisor	Oppdragsansvarlig	Overordnet og helhetlig styring av revisjonsoppdraget, herunder fastsettelse av angrepsvinkel for revisjonen, risikovurderinger og konklusjoner.
Hilde Myrvang	Registrert revisor	Team manager	Løpende oppdragsstyring og gjennomføring av revisjonen sammen med revisormedarbeidere.

I tillegg kommer ulike revisjonsmedarbeidere til å delta på oppdraget.

Endringer av teammedlemmer skal meldes til kontrollutvalget v/kontrollutvalgssekretariatet.

5. Revisjonsprosessen

Revisjonsprosessen og metodikk:

MRR anvender et felles revisjonsverktøy «Descartes». Revisjonsverktøyet er et standardsystem som er gjenstand for løpende oppdatering i henhold til gjeldende revisjonsstandarder. Dette skal sikre en enhetlig og kvalitetsmessig gjennomføring av revisjonen, som er i samsvar med nasjonale og internasjonale revisjonsstandarder.

Prosess	Aktiviteter	Handlinger
Rapportering	Lovpålagt kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none">- Revisjonsberetning- Nummererte brev iht. lov og forskrift
	Formell kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none">- Notat/brev/presentasjoner om valg av revisjonsstrategi / angrepsvinkel med bakgrunn i vesentlige transaksjonsklasser/risikovurderinger/vesentlighet- Oppsummeringsnotat/-brev/-presentasjon fra interimrevisjon med fokus på virksomhetsstyring og intern kontroll- Oppsummeringsnotat/-brev/-presentasjon fra årsoppgjørrevisjon
	Uformell kommunikasjon	Løpende møter og kommunikasjon med administrasjon og fellesmøter administrasjon/revisjon/kontrollutvalgssekretariat for løpende avklaringer og oppdateringer.

Tidsplan og betjening av Vestnes kommune som kunde:

Tidsrom	Aktivitet MRR
Mai - september	<ul style="list-style-type: none"> • Risikovurderingshandlinger, herunder møter med ordfører, rådmann, avdelingsledelsen og økonomi – diskusjon av risikovurderinger og vesentlighet • Kartlegge internkontroll og virksomhetsstyring, herunder gjennomgang av IT systemer • Identifisere risiko for alle virksomhetsområder gjennom ett nært samarbeid med nøkkelpersoner i administrasjonen • Planlegging og fastsetting av revisjonsplan • Møter med kontrollutvalgssekretariat for å avstemme overordnede risikovurderinger/vesentlighet og forventninger, herunder krav til rapportering • Presentere og diskutere revisjonsplan med økonomiavdeling/toppledelsen
August - oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Rapportering (og evt. presentasjon i kontrollutvalget) av revisjonsplan • Gjennomføring av interimrevisjon, herunder test av nøkkelkontroller
November - desember	<ul style="list-style-type: none"> • Utsendelse av PBC-liste (Prepared by client) – forventningsliste til administrasjonen • Rapportering og presentasjon i kontrollutvalget av oppsummering fra Interimsrevisjon • Fellesmøte administrasjon/revisor/kontrollutvalgssekretariat for gjennomgang av funn og vurderinger fra interimrevisjon/enhetsbesøk, samt forslag til forbedringer fra ovennevnte rapportering • Gjennomgang av rammeverk for årsmelding, presentasjon av noter og regnskapsoppsett samt revisjon av andre områder som kan revideres før årsskiftet • Planleggingsmøte for årsoppgjøret
Januar - mai	<ul style="list-style-type: none"> • Revisjon av periodiseringer/avstemminger • Gjenværende revisjonshandlinger • Rapportering og presentasjon i kontrollutvalget av oppsummering fra årsoppgjørsrevisjon • Fellesmøte administrasjon/revisor/kontrollutvalgssekretariat for oppsummering fra årsoppgjørsrevisjonen • Oppfølging av revisjonsmerknader

Vedlegg 2 – Gjennomføring av forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og andre undersøkelser

1. Innledning

Innholdet i vedlegget skal regulere forhold knyttet til gjennomføring av forvaltningsrevisjon, selskapskontroller og andre undersøkelser i kommunen, herunder avklare forventninger som ligger til leveransen i den sammenheng samt regulere forholdet mellom utfører av oppdraget og kontrollutvalget.

Oppgavene skal til enhver tid utføres i samsvar med gjeldene lov, forskrift og RSK001 Standard for forvaltningsrevisjon.

2. Leveranseomfang

Ved etablering av MRR er utgangspunktet at omfang av tjenester fra MRR skal være i samme omfang som kommunen tidligere fikk fra Kommunerevisjonsdistrikt 2.

Det er derfor lagt til grunn at innenfor det avtalte vederlaget, jfr. pkt. om honorar, inngår følgende elementer (ikke uttømmende) i tjenesteleveransen – forvaltningsrevisjon, selskapskontroller og andre undersøkelser:

Forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og andre undersøkelser	
Tjeneste	Elementer
Forvaltningsrevisjon	Levering av 2 stk. forvaltningsrevisjonsrapporter per valgperiode. Dette inkluderer også eventuelt overordnet analyse.
Selskapskontroll	Selskapskontroll (som forvaltningsrevisjon) Levering av selskapskontroll som alternativ til forvaltningsrevisjon
Andre undersøkelser	Andre undersøkelser som normalt har inngått i leveransen fra kommunen. Eksempelvis: - mindre undersøkelser bestilt av kontrollutvalget
Løpende møter med kontrollsekretariatet	Revisor skal være tilgjengelig for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal for spørsmål og avklaringer i forhold til saker som er relevante for revisor sitt oppdrag, og i forhold til kontrollutvalgssekretariatets behov for avklaringer i tilknytning til sin forberedelse av saker til kontrollutvalget.
Møte i kontrollutvalget og kommunestyret	Oppdragsansvarlig revisor eller stedfortreder skal møte i <u>kontrollutvalget</u> når det gjelder saker som har tilknytning til revisors oppdrag skal behandles. I tillegg skal oppdragsansvarlig revisor eller stedfortreder møte i <u>kommunestyret</u> når saker som har tilknytning til revisors oppdrag skal behandles.

3. Arbeidsform

Samarbeid med Kontrollutvalgssekretariatet:

Kontrollutvalget har på vegne av kommunestyret ansvaret for det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning i kommunen (Jf. Kommuneloven §77). Kontrollutvalgssekretariatet skal sørge for at kontrollutvalget til enhver tid har sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov, og skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet, og er således revisor sin kontakt i saker overfor kontrollutvalget.

Det skal etableres en plan/opplegg for regelmessige møter mellom revisor og kontrollutvalgssekretariat, hvor det legges opp til et tett og godt samarbeid for å koordinere aktiviteter og dele informasjon.

- Revisor skal ha mulighet til å komme med innspill til Kontrollutvalgssekretariatet sin overordna analyse når det gjelder selskapskontroll og forvaltningsrevisjon
- For å planlegge leveranser av forvaltningsrevisjonsprosjekt og selskapskontroller, skal Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal sørge for at Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for selskapskontroller fremlegges for vedtak i kommunestyret innen utgangen av året etter nytt valg.
- Etter kommunestyrets vedtak av Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for selskapskontroll bestiller kontrollutvalget forvaltningsrevisjonsprosjekt/selskapskontroll. Nytt prosjekt bestilles fortløpende hvert år. Frist for levering avtales med kontrollutvalget.
- Revisor utarbeider utkast til prosjektplan til det enkelte prosjekt, denne inneholder også framdriftsplan. I dette arbeidet kan det inngå felles møte med den aktuelle avdeling som prosjektet gjelder, med henblikk på å få innspill til aktuelle problemstillinger/revisjonskriterier, herunder etablere dialog med den reviderte enhet. Prosjektplanen skal godkjennes av kontrollutvalget.
- Revisor skal underveis i prosjektene uoppfordret holde Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal løpende oppdatert når det gjelder status og framdrift i det enkelte prosjekt, blant annet med henblikk på nødvendigheten å kunne foreta justeringer i prosjektene.
- Kontrollutvalgssekretariatet skal ha tilgang til rapportutkast når denne foreligger. Rapportutkastene unntas offentlighet.
- Kontrollutvalget følger opp at de vedtak som kommunestyret gjør i forbindelse med behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter, bli fulgt opp av administrasjonen.

Samarbeid med administrasjon

- Revisor skal varsle rådmann om bestilt revisjon gjennom oppstartsbrev og oppstartsmøte.
- Administrasjonen skal tilrettelegge forholdene slik at revisor kan utføre sitt arbeid både med hensyn til kvalitet og tidsriktighet. MRR skal ha tilgang til kommunens fysiske og elektroniske arkiver og regnskapssystemer i det omfang MRR anser nødvendig for å kunne utføre sitt oppdrag.
- Revisjonsarbeidet vil i tilstrekkelig grad skje ute hos enheten som blir revidert. I henhold til eieravtalen §6 skal kommunen stille nødvendige arbeidsplasser til disposisjon for revisor. Arbeidsplassen må være tilstrekkelig utstyrt for utførelse av revisors oppgaver.

4. Revisjonsteam forvaltningsrevisjon

Revisjonsteamet vil bli sammensatt i henhold til prosjektets innhold og kompetansekrav i det enkelte prosjekt for forvaltningsrevisjon. Vestnes kommune sin kontaktperson for forvaltningsrevisjon er: Einar Andersen.

Oppdragsansvarlig revisor og teammedlemmer i det enkelte prosjekt gis det informasjon om i prosjektplan.

5. Revisjonsprosessen

MRR anvender revisjonsverktøyet Descartes til å dokumentere forvaltningsrevisjon. I tillegg har MRR egen interne retningslinjer for kvalitetssikring av alle forvaltningsrevisjonsprosjekter. Dette skal sikre en enhetlig og kvalitetsmessig gjennomføring av forvaltningsrevisjon (inkl. selskapskontroll), som er i samsvar med nasjonale og internasjonale revisjonsstandarder. En naturlig del av rapportering er å foreslå løsninger for identifiserte forbedringsområder.

VESTNES KOMMUNE
Kontrollutvalet

Saksmappe: 2020-1535/04
Arkiv: 033
Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
Dato: 13.8.2020

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 30/20	Kontrollutvalet	31.8.2020

OPPFØLGINGSLISTE

Sekretariatet si tilråding

I oppfølgingslista vert det gjort følgjande endringar:

Bakgrunn for saka

Vedlagt følgjer ajourført oppfølgingsliste pr. 3.6.2020.

I dette møtet er dette møtet er det lagt opp til orienteringa frå administrasjonen knytt til følgjande sak på oppfølgingslista:

- Nytt personvernregelverk

VURDERING

Dersom det er saker utvalet ønskjer å følgje opp over tid, eller kome tilbake til i eit seinare møte, kan desse bli fremja i møtet for oppføring på oppfølgingslista.

Jane Anita Aspen
daglig leder

**KONTROLLUTVALET I
VESTNES KOMMUNE**

SAKSOPPFØLGING

(å jour pr. 03.06.20)

Merknad:	Status:
<p>13.03.13 Internkontroll i Vestnes kommune Ansvar: Adm./sekr</p> <p>Kontrollutvalet ønsker orientering om administrasjonssjefen sin internkontroll (herunder organisering, delegasjon, fullmakter, tilvisningsmynde etc.) i kommunen. I tilsynsrapporten frå Helsetilsynet v/ Fylkesmannen i Møre og Romsdal som vart lagt fram i møtet 13.03.2013 kom det fram at leiinga i kommunen i liten grad har arbeidd med internkontrollen for dei tenesteområda som omfattast av tilsynet. Det vart òg peika på, og vist til tidlegare tilsyn, at kommunen ikkje hadde tilfredstillande system for behandling av avvik. Kontrollutvalet fekk ei orientering i møte 10.12.2013 om det nye internkontrollsystemet Risk Manager. Kommunalsjef Rune Håseth informerte i møte 03.12.14 om at ein ikkje var kome så mykje lengre, enn når ein orienterte for eitt år sidan. Kontrollutvalet har fått jamlege statusrapportar.</p>	<p>13.03.13: Sekretæren vert beden om å kontakte administrasjonssjefen og be om ei orientering til neste møte i kontrollutvalet. 29.05.13: Kontrollutvalet vil få ei orientering i møtet i september 2013. 19.09.13: Kontrollutvalet vil få ei orientering i neste møte. 10.12.13: Orientering gitt av administrasjonen i dagens møte, jf. orienteringssak OS 12/13. Kontrollutvalet ønsker å få ein ny rapport om bruken av internkontrollsystemet Risk Manager om eit år. 03.12.14: Kommunalsjef Rune Håseth informerte om at ein ikkje var kome så mykje lengre, enn når ein orienterte for eitt år sidan. Frank Skorgenes har nyleg blitt systemansvarleg for internkontroll systemet og HMS. Ein startar no med innføring av Risk Manager. Ein føresetnad for å ta i bruk dette er at alle tilsette har same type e-postadresse, det vert no samkjørt. Det er ikkje avklart kva dokument som skal ligge i dette systemet eller kva som skal definerast som eit avvik. Alle driftsleiarane må få ny opplæring. Kontrollutvalet ønsker stausrapport om eit halvår. 28.04.15: Kontrollutvalet utset å be om statusrapport til møte i oktober, grunna mange orienteringar i junimøtet. 17.09.15: Orientering gitt av administrasjonen i dagens møte , jf. Orienteringssak OS 20/15. Kontrollutvalet konkluderer med at dei ønsker ei ny orientering om 1 år, for å sjå korleis systemet er tatt i bruk i organisasjonen. 16.11.16: Orienteringa som var etterspurt til dagens møte vert utsatt til etter nyttår, og vert etter tilråding frå adm.sjefen, halde samstundes med orienteringa om «Tilsyn med internkontrollsystem for avgrensing av tvang og makt for utviklings-hemma» 14.02.17: Ass.adm.sjef Rune Håseth orienterte utvalet i dagens møte jf. OS 06/17. Utvalet ønsker ein ny statusrapport i KU-møte 22.11.17. 22.11.17:Rune Håseth orienterte i dagens møte jf. OS 28/17. Utvalet ønsker ei ny orientering før sommaren 2018. 11.04.18: Kontrollutvalet ønsker at ny orientering vert utsett til møte 24.09.18. 24.09.18: Frank Skorgenes orienterte i dagens møte jf. OS 05/18. Utvalet ønsker ein ny statusrapport om 1 år. 02.09.19: Utvalet utsatte å be om denne orienteringa til nytt utval. 04.11.19: Kontrollutvalet ønsker i første møte 2020 ein statusrapport for arbeidet og ein presentasjon av systemet. 19.02.20: Administrasjonssjef Tone Roaldsnes, og systemansvarleg for Risk manager Frank Skorgenes orientert, og presenterte systemet for utalet jf. OS 01/20. På bakgrunn av orienteringa avsluttar utvalet oppfølging av saka.</p>
<p>26.05.16 Tilsyn med internkontrollsystem for avgrensing av tvang og makt for utviklingshemma Ansvar: Adm./sekr</p> <p>Det vert i Vestnes kommune si årsmelding 2015 gjeve informasjon om at kommunen framleis arbeider med å lukke avvik som vart avdekt i</p>	<p>16.11.16: Fylkesmannen har bede om meir dokumentasjon. Orienteringa vert etter tilråding frå adm.sjefen utsett til etter fylkesmannen har avslutta sitt tilsyn. 14.02.17: Einingsleiar for Bu- og habiliteringstenestene, Anna Balstad,</p>

<p>tilsyn som fylkesmannen gjennomførte i 2011 ved Bu- og habiliteringstenestene. Det vart avdekt alvorlig svikt i internkontroll og styrings-systemet til kommunen. Administrasjonssjefen forventa å få lukka avvika i løpet av våren 2016. Tilsynet vart avslutta i brev frå fylkesmannen 05.07.17, men fylkesmannen har varsla nytt tilsyn.</p>	<p>orienterte utvalet i dagens møte jf. OS 07/17. KU ønskjer å følgje saka til fylkesmannen har gjort vedtak om å lukke tilsynet.</p> <p>02.05.17: Utvalet ønskjer å skrive eit brev til fylkesmannen der det vert uttrykt missnøye med at kommunen har venta på svar frå FM sidan okt. 2016. Utvalsleiar og sekretær får fullmakt til utforme brevet.</p> <p>12.06.17: Det vart 09.05.17 sendt brev frå kontrollutvalet (KU) til fylkesmannen (FM) der det vart etterlyst svar til kommunen. FM kalla i brev 19.05.17 inn kommunen til møte. Adm.sjef. orienterte KU frå dette møte, jf. OS 23/17. KU vil følgje saka til kommunen har fått svar på lukking av avvik frå tilsyn i 2011.</p> <p>02.10.17: Avviket er lukka jf. brev frå fylkesmannen 05.07.17. Utvalet fekk orientering frå einingsleiar Anna Balstad i dagens møte jf. OS 25/17. Det er varsla nytt systemtilsyn i 2018. Kontrollutvalet vil halde seg orientert om resultatet av nytt tilsyn.</p> <p>06.12.18: Sekretær opplyste at fylkesmannen har lagt inn i sine planar nytt tilsyn på tvang og makt, samt legemiddelhandtering for utviklingshemma våren 2019.</p> <p>07.05.19: Sekretær viste til at det i Driftsrapport pr. 1. kvartal, framgår at kommunen har fått utsett dette tilsynet til hausten 2019.</p>
<p>20.02.18 Innkjøp og offentlege anskaffingar</p> <p>Ansv: adm./sekr.</p>	
<p>Anskaffingsregelverket er omfattande og erfaringsvis er dette eit risikoområde som det er viktig at kontrollutvalet følgjer opp. Vestnes kommune deltek i innkjøpssamarbeidet på Sunnmøre Innkjøpssamarbeidet på Sunnmøre består av kommunane Ålesund, Vestnes, Sykkylven, Sula, Stranda, Fjord, Giske, Hareid, Herøy, Ulstein, Sande, Vanylven, Ørsta og Volda. Kontrollutvalet ønskjer ei årleg oppdatering av status på innkjøpsområdet, bl.a. organisering av samarbeidet, status for rammeavtalar og korleis administrasjonssjefen sikrar at regelverket vert følgt.</p>	<p>20.02.18: Kontrollutvalet ønskjer i møte 11.04.18 ei orientering om organisering av innkjøpsarbeidet i Vestnes kommune, og korleis arbeidet med innkjøp og offentlege anskaffingar vert kvalitetssikra.</p> <p>11.04.18. Adm.sjefen orienterte utvalet i dagens møte, jf. OS 02/18. Utvalet vil følgje opp at innkjøpsreglementet kjem på plass og ønskjer ein ny statusrapport våren 2019.</p> <p>12.02.19: Utvalsleiar opplyste at formannskapet i møte 11.02.19 handsama sak om Innkjøpsstrategi og innkjøpsreglement. Saka vert behandla i neste kommunestyremøte.</p> <p>26.06.19: Utvalet ønskje ei oppdatering om status på innkjøpsområdet i møte 2.9.2019.</p> <p>02.09.19: Utvalet utsatte å be om denne orienteringa til nytt utval.</p> <p>04.11.19: Kontrollutvalet ønskjer i første møte 2020 ein statusrapport for arbeidet.</p> <p>19.02.20: Administrasjonssjef Tone Roaldsnes og Einingsleiar for eigedomsdrift, Mona Janne Johansen, gav utvalet status for organisering av innkjøpssamarbeidet, status for rammeavtalar og status for korleis administrasjonssjefen sikrar at regelverk vert følgt, jf. OS 02/20.</p>
<p>12.02.19 Nytt personvernregelverk</p> <p>Ansv.: adm./sekr</p>	
<p>I 2018 fekk Norge ei ny personopplysningslov. Lova inneheld nasjonale reglar og EU sin personvernforordning (GDPR - General Data Protection Regulation). Forordninga er eit sett reglar som gjeld for alle EU/EØS-land. Gjennom å ha god internkontroll og god informasjonstryggleik kan kommunen sikre at ein behandlar personopplysningar lovleg, sikkert</p>	<p>07.05.19: Utvalet ønskjer i møte 17.06.19 å få ei orientering om korleis kommunen har innretta seg etter dei nye personopplysningsreglane.</p> <p>26.06.19: Hilde Rekdal, personlrådgevar og tryggleiksansvarleg for personvern, informerte utvalet i dagens møte jf. OS 01/19.</p>

<p>og forsvarleg. Det er interessant for kontrollutvalet å følgje med på korleis kommunen har innretta seg etter personvernopplysningsreglane, då brot på reglane kan få store konsekvensar for dei det gjeld og føre til store bøter for kommunane.</p>	
<p>19.02.20 Psykisk helse for barn og unge i Vestnes Ansv.: adm./sekr</p>	
<p>Kontrollutvalet behandla i førre periode forvaltningsrevisjonsrapporten «Helsestasjon- og skolehelsetjenester». Fleire av tilrådingane vart svara ut gjennom at kommunen har oppretta «Psykisk helseteam for barn og unge». Administrasjonssjefen opplyser at kommunen har fått prosjektmidlar til 1 stilling knytt til «Prosjekt psykisk helseteam for barn og unge i Vestnes». Det vert ei utfordring å finne eigne midlar, når prosjektmidlane vert nedtrappa. Avtroppande kontrollutval rådde til at det nye kontrollutvalet å halde seg orientert om utviklinga av «Prosjekt psykisk helseteam for barn og unge i Vestnes».</p>	<p>03.06.20: Kontrollutvalet ønskjer i møte 23.11.20 ein statusrapport for arbeidet knytt til «Prosjekt psykisk helseteam for barn og unge i Vestnes».</p>
<p>19.02.20 Forvaltningsrevisjonsrapport «Hjemmetjenesten Vestnes kommune» Ansv.: adm./sekr</p>	
<p>Kontrollutvalet behandla i førre periode forvaltningsrevisjonsrapporten «Helsestasjon- og skolehelsetjenester». Fleire av tilrådingane vart svara ut gjennom at kommunen har oppretta «Psykisk helseteam for barn og unge». Administrasjonssjefen opplyser at kommunen har fått prosjektmidlar til 1 stilling knytt til «Prosjekt psykisk helseteam for barn og unge i Vestnes». Det vert ei utfordring å finne eigne midlar, når prosjektmidlane vert nedtrappa. Avtroppande kontrollutval rådde til at det nye kontrollutvalet å halde seg orientert om utviklinga av «Prosjekt psykisk</p>	<p>19.02.20: Administrasjonssjef Tone Roaldsnes og einingsleiar Elisabeth Sylte presenterte planen for oppfølging av tilrådingane., jf. sak 03/20. Utvalet ønskjer til siste møte i 2020, ein ny statusrapport for oppfølging av tilrådingane, med særleg vekt på korleis kommunen sikrar betre kommunikasjon i heimetenestene.</p>

<p>helseteam for barn og unge i Vestnes». Kontrollutvalet behandla rapporten i møte 26.06.19 sak 21/19 og sendte straks over til endeleg vedtak i kommunestyret. KST behandla ikkje saka før i møte 30.01.20 sak 8/20. Det vart fatta følgjande vedtak:</p> <p>1) Vestnes kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Hjemmetjenesten i Vestnes kommune» tilvitande og sluttar seg til følgjande tilrådingar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vestnes Kommune skal sikre at hjemmetjenesten har nødvendig informasjon om brukere og at denne oppdateres fortløpende. • Kommunen skal sikre bedre kommunikasjon innad i hjemmetjenesten. • Kommunen skal sikre at tenesteyterne registrerer alle tilleggstenester som blir gitt hjemme hos brukar. <p>2) Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å syte for at tilrådingane blir følgt og påsjå at arbeidet vert gjennomført.</p> <p>3) Kommunestyret ber administrasjonssjefen vurdere om heimetenesta er tenleg organisert, m.a. vurdere korleis nærleiken for tenesteytarane til leiar kan bli betre.</p> <p>4) Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å gje kontrollutvalet ein skriftleg plan for oppfølging av tilrådingane, slik at planen kan behandlast i kontrollutvalet sitt møte i februar 2020.</p>	
<p>19.02.20 Vassforsyning og avløp i Vestnes kommune. Ansv.: adm./sekr</p>	
<p>På Vestnes kommune si heimeside så kjem det fram at Vestnes kommune har avtale med dei private andelsvassverka om å oppfylle kommunen sine lovpålagte krav om vassforsyning. Dei private vassverka er; Tresfjord vassverk SA, Vestnes vassverk, Tomrefjord vassverk, Fiksdal vassverk og Rekdal vassverk. Det er interessant for kontrollutvalet å halde seg orientert om korleis Vestnes kommune sikrar vassforsyninga i kommunen. Det</p>	

<p>kjem fram i kommunen si årsmelding 2018 at Tekniske tenester har ansvar for drift og vedlikehald av avløpsnett og avløpsreinsing.</p>	
<p>04.05.20 Rapport frå tilsyn i Vestnes kommune med helsetenester til personar som har ei utviklingshemming 2019 Ansv.: adm./fylkesmannen/sekr</p>	
<p>Helsetilsynet har konkludert med følgjande lovbrot: Vestnes kommunen sikrar ikkje at alle personar som har ei utviklingshemming får forsvarlege helsetenester gjennom kartlegging av behov, utmåling av tenester i vedtak, tiltaksplan, tenesteutføring og evalueringa av tenesteutføringa. Vestnes kommune sikrar ikkje forsvarleg gjennomføring av legemiddelhandtering og at alle tilsette har tilstrekkeleg kompetanse i å gjennomføre førstehjelp.</p>	<p>04.05.20: Tilsynsrapporten vart framlagt i dagens møte, jf. RS 08/20. Utvalet ønskjer å få tilsendt kommunen sin plan for retting av lovbrota, samt fylkesmannen si vidare oppfølging/avslutning av tilsyn.</p>

VESTNES KOMMUNE
Kontrollutvalet

Saksmappe: 2020-1535/04
Arkiv: 033
Saksbehandla: Jane Anita Aspen
Dato: 19.8.2020

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 31/20	Kontrollutvalet	31.8.2020

EVENTUELT

Arbeidsplan 2020 – Kontrollutvalet i Vestnes
Det vert høve til å oppdatere tiltaksplanen i møte.

Jane Anita Aspen
daglig leder

ARBEIDSPLAN 2020

KONTROLLUTVALET I VESTNES KOMMUNE

Oppdatert 03.06.20

Tilsyn med forvaltningen

Møte	Oppgaver knytt til tilsyn med forvaltninga
Løpande rapportering	<ul style="list-style-type: none"> Kontrollutvalsmedlemmene skal ha tilgang til dokument frå alle politiske utval. Inge Bergum, Paul Hjelvik og Torfinn Marken er kommunestyret sine representantar i kontrollutvalet. Utvalsleiar har eit særskilt ansvar for å følgje med om det er aktuelle saker i dei andre politiske utvala som kontrollutvalet bør følgje opp. Rapportar frå andre tilsynsorgan og kommunen sitt svar/oppfølging (ligg i kvartalsrapportringa) Sjukefråver (ligg i kvartalsrapporteringa) Meldingar til politiet og varslingar – Administrasjon og revisor pliktar å underrette kontrollutvalet straks ein vert kjent med mislegheiter.
Aktuell informasjon/orienteringar	I den grad tema/områder ikkje blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, eller andre undersøkingar frå revisjonen, kan det vere aktuelt å be om tilbakemeldingar frå administrasjonen på ulike områder, bl.a. ut risiko- og vesentlegvurderinga for verksemda. Slik informasjon blir spesifisert under kvart enkelt møte. Saker til oppfølging vil også gå fram av oppfølgingslista til kontrollutvalet
19.02.20	<ul style="list-style-type: none"> Arbeidsplan 2020 – Kontrollutvalet i Vestnes Status innkjøp og offentlege anskaffingar Status og presentasjon av internkontrollsystemet Gratis-skuleprinsippet i Vestnes kommune
04.05.20	<ul style="list-style-type: none"> Driftsrapport 1. kvartal Skatteoppkrevjaren sin årsrapport for 2019 og kontrollrapport frå Skatteetaten til orientering
03.06.20	•
31.08.20	<ul style="list-style-type: none"> Orientering om implementering av personvernregelverk Driftsrapport 2. kvartal
19.10.20	• Verksemdsbesøk
23.11.20	<ul style="list-style-type: none"> Driftsrapport 3. kvartal Status «Prosjekt psykisk helseteam for barn og unge i Vestnes»

Kontrollutvalet sine oppgaver i samband med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knytt til rekneskapsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgåvene er i hovudsak knytt til reglane Komml. § 23-2 og kap.24 samt forskrift om kontrollutval og revisjon § 3.
19.02.20	• Interimsrapport rekneskapsrevisjon, rekneskapsåret 2019
04.05.20	<ul style="list-style-type: none"> Kontrollutvalet sin uttale til årsrekneskapsrapporten for 2019, Vestnes kommune Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2019.
03.06.20	•
31.08.20	<ul style="list-style-type: none"> Revisjonsplan revisjonsåret 2020 Revisjonen sin uttale om kontroll med etterleving av økonomiforvaltninga
19.10.20	•
23.11.20	• Interimsrapport rekneskapsrevisjon, rekneskapsåret 2020

Kontrollutvalet sine oppgaver i samband med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knytt til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgåvene er plan for forvaltningsrevisjon og reglane i komml. §23-3 og kap 24 samt forskrift om kontrollutval og revisjon §§ 4 og 5.
19.02.20	• Administrasjonssjefen sin plan for oppfølging av tilrådingar i forvaltningsrevisjonsrapporten «Hjemmetjenester i Vestnes kommune»

Møte	Oppgaver knytt til forvaltningsrevisjon
	<ul style="list-style-type: none"> • Dialogmøte 1 med revisor om arbeid med risiko og vesentlegvurdering
04.05.20	<ul style="list-style-type: none"> • Dialogmøte 2 med revisor om arbeid med risiko og vesentlegvurdering
03.06.20	<ul style="list-style-type: none"> •
31.08.20	<ul style="list-style-type: none"> • Plan for forvaltningsrevisjon • Oppfølging av tilrådingar i forvaltningsrevisjonsrapporten «Hjemmetjenester i Vestnes kommune»
19.10.20	<ul style="list-style-type: none"> •
23.11.20	<ul style="list-style-type: none"> • Bestilling av forvaltningsrevisjon?

Kontrollutvalet sine oppgaver i samband med eigarskapskontroll

Møte	Oppgaver knytt til eigarskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgåvene er plan for eigarskapskontroll, kommunelova §§ 23-4 og 23-6, samt forskrift om kontrollutval og revisjon §§ 4 og 5.
19.02.20	<ul style="list-style-type: none"> • Dialogmøte 1 med revisor om arbeid med risiko og vesentlegvurdering
04.05.20	<ul style="list-style-type: none"> • Dialogmøte 2 med revisor om arbeid med risiko og vesentlegvurdering
03.06.20	<ul style="list-style-type: none"> •
31.08.20	<ul style="list-style-type: none"> • Plan for eigarskapskontroll
19.10.20	<ul style="list-style-type: none"> •
23.11.20	<ul style="list-style-type: none"> • Bestilling av eigarskapskontroll?

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knytt til tilsyn med revisjonen
	Revisjonen rapporterer om si verksemd ved behov. Revisjonsplan for Vestnes kommune er til ei kvar tid tilgjengeleg for kontrollutvalet. Utgangspunktet for oppgåvene er bl.a. relatert til reglane i koml. § 23-2 og Kap 24, forskrift om kontrollutvalg og revisjon kap. 2 og 3, samt oppdragsavtale med revisjonen.
19.02.20	<ul style="list-style-type: none"> •
04.05.20	<ul style="list-style-type: none"> •
03.06.20	<ul style="list-style-type: none"> •
31.08.20	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdering av kontrollutvalet sitt tilsynsansvar for rekneskapsrevisjon, jf. FKT sin rettleiar. Vurdering av kontrollutvalet sitt tilsynsansvar for forvaltningsrevisjon f, jf. NKRF sin rettleiar • Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor sin vurdering av uavhengigheit for Vestnes kommune for revisjonsåret 2020. • Openheitsrapport frå revisjonen • Dialogmøte med revisjonen om «Honorar for gjeldande år» (2020) • Oppdragsavtale med Møre og Romsal Revisjon SA
19.10.20	<ul style="list-style-type: none"> •
23.11.20	<ul style="list-style-type: none"> •

Budsjettbehandlinga

Møte	Oppgaver knytt til budsjettbehandlinga
	Utgangspunktet for oppgåvene er reglane i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2.
19.02.20	<ul style="list-style-type: none"> •

Møte	Oppgaver knytt til budsjettbehandlingen
04.05.20	•
03.06.20	•
31.08.20	•
19.10.20	• Forslag til budsjett for kontrollarbeidet i Vestnes kommune for 2021
23.11.20	•

Kontrollutvalet si rapportering

Møte	Oppgaver knytt til Kontrollutvalet si rapportering til kommunestyret
	Utgangspunktet for oppgåvene er bl.a. relatert til reglane i koml. § 23-5 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 4 og 5. Forvaltningsrevisjonsrapportar og eigarskapskontrollar vert rapportert straks. Det vert utarbeidd årsrapportar kvart år forutan første år etter nytt val, då denne er erstatta av kontrollutvalet sin verksemdsrapport som vart lagt fram av avtroppande kontrollutval.
19.02.20	• Plan for kontrollutvalet si verksemd 2020-2023
04.05.20	•
03.06.20	•
31.08.20	•
19.10.20	•
23.11.20	•